Rowan Somerville

Sfârşitul somnului

Traducere din limba engleză
CĂLINA POPOVICI

Editura RAO

Bucureşti, 2011

Titlul original:

ROWAN SOMERVILLE
The End of Sleep

Versiune electronică:
[V1.0]

Corectură [V1.0]: __ 2017

„Răsăritul nu vine de două ori ca să trezească omul."

Proverb beduin

Pentru Crispin, Lorne, Kate, Jane şi Walter

1

Saïd Chelul! Pentru satul lui Mena, un slab visător, pentru Farouk, prieten vechi şi drag.

Saïd Chelul! Născut cu mâhnirea de a fi menit măreţiei şi, dacă nu măreţiei, gloriei.

(Extras din cântecul satului, atribuit tânărului ştrengar Hasan)

Fin încă doarme. Poate exista un răstimp, dacă Fin a băut exact atât cât trebuie, când totul să fie în regulă. Aşa e somnul pentru Fin, însă curând somnul se va sfârşi.

Fin e rănit. Pe piciorul lui e o vânătaie care începuse ca un mânios semn din naştere, roşu aprins, însă înflorise într-o pată multicoloră în timp ce dormea.

— Iarăşi ţi-ai făcut de cap la beţie, îi spusese şefa la telefon, trezindu-l în dimineaţa târzie a zilei de ieri. Ba chiar te-ai luat la bătaie, cu un american. Şi nu unul oarecare, ci unul cu legături la Ambasada Statelor Unite! Este…

— Uite ce-i, răspunsese el patetic, n-a fost tocmai o bătaie.

— Pentru numele lui Hristos, nu mă întrerupe! se răstise ea. (Era creştină, coptă. După câţiva ani petrecuţi în Cairo, Fin aflase că religia oamenilor se dezvăluia cel mai rapid prin intermediul blasfemiilor lor.) Nu e o noutate

10

pentru nimeni că felul cum arăţi şi cum te porţi a devenit, în ultimele şase luni, tot mai… – femeia îşi dresese glasul, apoi precizase – decadent. (Fin se întrebase în acel moment de câtă vreme îşi dorise ea să folosească respectivul cuvânt.) Adevărul este că ţi-am suportat atitudinea indiferentă doar pentru că… ei bine, eşti ieftin. Acum, am tot primit telefoane de la oameni importanţi şi, ca să fiu sinceră, eu sunt pusă într-o situaţie jenantă şi tu eşti… – dregându-şi iar glasul, discret – concediat.

Fin era mahmur. Se simţise prea rău ca să replice, aşa că închisese telefonul, dar nu într-atât de rău încât să nu îi pese, astfel că vizitase suficiente baruri, băuse suficiente cocktailuri şi avusese suficiente conversaţii insipide încât să-şi înece nevoia de autocompătimire şi să se prăbuşească în braţele indulgente ale inconştienţei, unde acum se frământă şi se zvârcoleşte.

Fin încă doarme. Mai sunt doar câteva clipe până în zori, când numele Domnului va fi strigat din cele trei mii două sute optzeci şi patru de minarete din Cairo, unele construite acum mai bine de o mie de ani, altele neterminate încă, însă toate având la temelie ruinele şi spărturile, fragmentele şi molozul, resturile altor lumi, altor religii, altor visuri.

Mai sunt doar câteva clipe până-n zori, dar s-au scurs trei ani de când Fin venise în Egipt ca să ocupe postul de senior reporter la *Cairo Herald,* al doilea ziar de limbă engleză din Egipt ca importanţă.

Postul fusese o dezamăgire. Sperase să existe întâlniri în unghere întunecate ale *souk*-urilor, piețele arăbeşti. Sperase să se fumeze țigări rulate manual şi să se poarte costume şifonate de pânză. Sperase să bată poveşti-care contau la maşini de scris negre şi lucitoare până târziu în

noapte. Întotdeauna bătea la maşină în aceste fantezii. Bătea, purta costume de pânză şi fuma. Deşi n-avea maşină de scris şi nici măcar nu fuma țigări.

În tot cuprinsul oraşului, bărbații care încă rostesc *Salaat el-fajr,* rugăciunea ce urmează zorilor, se mişcă în trei mii două sute optzeci şi patru de feluri. Unii caută pe tabureți de metal o *galabeya1* preferată; alții sorb ceaiul din pahare micuțe prea fierbinți să fie ținute între palme; unii trag apa sau o toarnă în latrine pe care tocmai ce le-au folosit; alții îşi masează mădularele bătrâne, readucând la viață încheieturi pocnitoare; unii pregătesc baia după ce au făcut dragoste cu proaspăta nevastă sau cu cea care le e soață de mulți ani; alții citesc versete din Sfântul Coran în geana de lumină a dimineții; alții aruncă grăunțe porumbeilor gânguritori; unii curăță un măr, alții caută ştirile de la radio prin furtuni de interferențe.

Majoritatea bărbaților care vor trezi marele oraş nu se mai mişcă în vreun fel sau altul. Glasurile lor nu au trup şi, dacă există suflet, ei nu au aşa ceva. S-au prins într-o maşinărie, cu luni sau ani în urmă, şi vor repeta rugăciunea fără de greşeală până când motorul se îneacă sau se rupe banda.

Fin încă doarme. Eliberat pentru alte câteva clipe de conştientizarea tiranică a faptului că viața nu devenise încă filmul falnic din închipuirea sa. Eliberat de realitatea că îşi petrecuse orele de muncă ținând la curent comunitatea expatriaților cu ultimele rezultate ale partidelor de cricket din Marea Britanie sau căutând discret pe internet poveşti pe care să le transforme în ştiri. Eliberat de cunoaşterea faptului că, deşi fusese senior reporter la

1 Veşmânt egiptean tradițional, purtat de bărbați (n.tr.)

Cairo Herald, nu existaseră junior reporteri. De fapt, până când nepotul şefului nu sosise cu o diplomă în jurnalism de la o universitate privată costisitoare din Pennsylvania, nu existase niciun alt reporter.

E drept că Fin avea un costum de pânză. Zace jumătate pe pat, jumătate pe podea, cât se poate de şifonat, lepădat ca o piele veche. Costumul reuşise întru câtva să îl scape pe Fin de realitatea anostă, însă nu îl salvase. Şi poate că era parte componentă a problemei. Dar – se întreba el noapte după noapte, privind mijit la univers prin discul opac al unui pahar ce se golea – care era problema? Era destul de sănătos, destul de tânăr – mai bătrân decât părea, mai bătrân decât sugera purtarea lui, însă destul de tânăr. Avea o slujbă. Avusese o slujbă. Apoi, desigur, survenise bătaia.

Dacă Fin nu s-ar găsi în ultimele faze ale unui somn jilav şi tulburat, ar putea oferi argumente pentru un alt cuvânt. „Bătaie” nu era corect sau, cel puțin, era imprecis. „Încăierare” putea fi un termen mai potrivit, însă tot nu constituia, aşa cum ar spune el, *le mot juste1.* „Atac” ar fi cuvântul pe care l-ar folosi Fin. Fusese atacat de un american. Un bărbat musculos şi dur, cu buze subțiri descriind un zâmbet plin de proteine, care la prezentare se pretinsese a fi „consultant” ataşat unui birou dubios de pe la Ambasada SUA – însă nu adăugase nimic atunci când îl lovise pe Fin în picior cu un baston telescopic de metal.

Fin încă doarme. În curând va fi smuls din somn de către un vizitator, însă acum doarme. Doarme şi bolboroseşte – adresându-se poate lui Munkar sau lui Nakir,

Cuvântul corect (în lb. Franceză, în orig.)

13

doi îngeri ai Islamului care stau la căpătâiul morților şi le fac socoteala păcatelor. Poate că Fin resimte efectele violenței recent îndurate. Poate că el geme după cum durerea surdă din piciorul său avansează şi se retrage ca fluxul Mării Roşii la Sharm el-Sheikh1.

În curând, Fin se va trezi, însă acum el doarme.

Când Fin sosise în Cairo, totul se umpluse în el, nemailăsând loc pentru cețuri întunecate şi gânduri abstracte. Ca şi cum praful care acoperea totul şi care părea, la prima vedere, a fi supt culoarea din obrajii oraşului nu oferea vreo suprafață pe care stările lui de dezolare să prindă cheag. După câteva luni, soarta îi adusese un prieten egiptean, Farouk, care îi arătase că sub acea pătură cenuşie se afla o paletă exotică de posibilități. Cairo era, la suprafață, un oraş al murdăriei, al haosului şi al ruinelor. Însă pentru aceia care se puteau cufunda în el, Cairo era al-Kahira – Oraşul Triumfător, plin de lume, clocotitor, învăluit în trecut, etern mişcător, care cedează, se prăbuşeşte şi se reconstruieşte constant din propriul moloz.

Cu aleile şi curțile sale, cu ruinele construite pe ruine, Cairo era un oraş al ungherelor şi al pasajelor, un loc care părea să promită că posibilitatea, poate chiar împlinirea, aştepta după următorul colț.

Zorii aproape au sosit, iar cei care vor chema oraşul Cairo la rugăciune se purifică în numele Domnului. Sunt spălate mâini şi încheieturi; se face gargară şi se trage apă pe nas; fețe, urechi, capete şi gâturi sunt stropite şi apoi şterse cu mâini umede; picioare şi glezne sunt spălate de la dreapta la stânga, de la dreapta la stânga şi din nou de

1 Oraş de coastă în peninsula Sinai, renumită stațiune turistică (n. Red.)

14

la dreapta la stânga. Trei mii două sute optzeci şi patru oameni, o singură operațiune.

Cu câteva ore înainte, Fin intrase împleticit pe uşa din faţă, rănit şi fără slujbă, disperat în a găsi alinare. Şchiopătase prin apartament, scotocind în fiecare cameră, uitând ce anume căuta şi trecând poticnit în următoarea cameră, în speranţa că avea să fie acolo. După încă un ceas de preumblat în timp ce sorbea ce mai rămăsese pe fundul unei sticle, Fin nu mai simţise nevoia să se gândească la ce era de făcut. Îl sunase pe Farouk.

În vreme ce se făcea legătura, el trăgea nădejde că Farouk uitase sau măcar nu băgase de seamă felul în care Fin rupsese relaţiile dintre ei. Se simţise oprimat de Farouk, de îngustimea vederilor, de certitudinile acestuia, de spiritul lui critic, de lipsa de răbdare, de solicitările lui băneşti, de încăpăţânarea opiniilor lui. În final, Fin nu mai era sigur dacă Farouk era cea mai lipsită de onestitate persoană pe care-o întâlnise vreodată sau cea mai cinstită. Ştia doar că voia să scape de el.

Ajunsese la concluzia că Farouk era un fundamentalist, deşi nu unul în sens politic, şi nici măcar în sens religios. Nu: Farouk era un fiindamentalist prin firea lui. Era un om care nu suporta păreri diferite celor ale sale; un om care desfiinţa nemilos orice opoziţie; un om convins de adevărul absolut al perspectivei sale, al tuturor impresiilor sale, indiferent cât de mult s-ar contrazice între ele ori s-ar schimba odată cu dispoziţiile lui. Pe scurt, Farouk era un stat totalitar, redus la un singur individ.

Şi totuşi, iată că-l suna, fără a şti motivul. Poate din pricina lipsei de opţiuni.

— Farouk, alo, mă auzi? Cu Farouk vorbesc? La telefon e prietenul tău: Fin!

15

— Da.

— Sunt FIN! Ştii tu.

Fin auzea un cal nechezând în fundal. În ciuda jurămintelor făcute la beţie şi a promisiunilor de prietenie, nu îl sunase pe Farouk vreme de vreo două luni, poate mai mult. Farouk nu răspunsese.

— Sunt Fin, Fin necredinciosul. Nu îţi mai…

— Ştiu cine eşti, *habibi.* Ce anume vrei?

— Cum adică, ce VREAU? Voiam doar să te salut… Eşti ocupat în momentul ăsta? îmi pare rău că nu am mai sunat… Ce mai faci – eşti prin zonă?

— Nu e necesar să suni. Eu sunt tot timpul de găsit în satul Mena. Casa mea e şi casa ta. Îl voi trimite pe Waled. Mâine.

— Nu, nu, nu-ţi face griji, nu-i nevoie de Waled… O să iau un taxi dimineaţă şi o să ajung… la prânz?

— Nu îmi fac griji. Waled va veni. Are propriul taxi acum.

După care închisese.

„Fir-ar să fie”, îşi zisese Fin în sinea sa. Nu avea nevoie de apariţia lui Waled. Nu în chestiuni legate de transport, având în vedere starea lui Fin. Îi plăcea de Waled. Îi plăcea mult. Waled plesnea de bunăvoinţă. Era cea mai importantă reuşită a

haşişului. Dar, ca şofer de taxi, era inacceptabil. Waled nu concepea timpul în perioade mai scurte de douăsprezece ore, iar acest lucru putea însemna aşteptare din belşug. Fin nu se pricepea să aştepte. Ura aşteptarea. Forțat să umple intervaluri de timp fără pregătire prealabilă, Fin se simțea condamnat.

Mereu se-ntâmpla aşa, cugetase el. Farouk părea să îl oblige la lucruri care nu îi plăceau, descoperind cumva aversiunile lui Fin şi apoi făcându-l să plonjeze în miezul

16

lor. Fusese o uşurare să nu îl mai vadă o vreme pe Farouk, dar acum omul se întorcea în viața lui.

Totuşi, Fin ştia că nu prea avea rost să reflecteze, fiindcă Farouk nu lăsa loc de discuții. Chestiunea era lămurită. *„Elleifaat maat”,* după cum ar spune prietenii lui egipteni. „Ce a trecut a murit.”

Cerul se învinețeşte. Zorile au trecut. Imamii urcă în turnuri pe trepte în spirală, urcând spre Dumnezeu, spre Allah. Degetul unui bărbat este în dreptul soneriei. Fin a ajuns la sfârşitul somnului.

SALAAT EL-FAJR

2

Soneria străpunse visele lui Fin, prefăcută-n strigătele autoflagelatorilor şiiţi care-şi izbesc carnea lividă cu saci plini de sticlă spartă. Fin urcă spre conştienţă, deschizând brusc ochii, dar fiind încă supus pedepsei visului de ţipetele înverşunate ale soneriei. Nu îşi putea mişca picioarele. Erau prinse, legate fedeleş. „E mâna americanului”, se gândi el, lăsându-se pradă panicii. Americanul îl legase şi acum izbea în sonerie, răscolindu-i violent prin minte. Fin bâjbâi în căutarea întrerupătorului şi nimeri peste un pahar pe jumătate plin cu apă, deja crăpat; paharul se vărsă peste un teanc de cărţi, însă păru, din raţiuni suprarealiste, să oprească ţipetele soneriei. Bărbatul se întinse în faţă şi îşi lăsă degetele mâinii să alunece pe piciorul rece, din fier forjat, al lămpii.

Lumina schimbă totul, aduse înţeles şi, odată cu el, primele chemări la rugăciune ale zilei. Fin îşi privi picioarele: legăturile nu erau altceva decât aşternuturile patului, înfăşurate în jurul său ca pânzele unei mumificări de mântuială. Poate c-ar fi râs, dacă asta n-ar fi adus ameninţarea de a i se face capul ţăndări.

Soneria reveni, în pulsuri agresive de ţârâit şi tăcere, ţârâit şi tăcere, ţârâit… Fin îşi prinse un cearşaf în jurul taliei şi porni şchiopătat spre uşa din faţă, bumbacul încreţit atârnându-i în urmă ca trena unei rochii de

20

bal japoneze. În drumul său, trecu pe lângă un ciocan de tâmplărie şi o hartă înrămată a Orientului Mijlociu, abandonate alături de nişte ţinte împrăştiate pe podeaua de beton a holului său îngust. Fin se aplecă şi luă ciocanul. La uşă, dacă era într-adevăr americanul, trebuia să fie pregătit. Deschise, strângând din dinţi şi ţinând

ferm arma.

O dată la două dimineți, atunci când Fin deschidea uşa apartamentului său ce dădea în scurta alee care constituia strada El-Mahahdi, aceeaşi privelişte i se întindea dinainte. Solul era uscat şi prăfuit, totuşi solid, nu tocmai pavat, dar nici țărână. O mică prăvălie avea-n vitrină obiecte de uz gospodăresc şi dulciuri, cutii roz, roşii şi de un verde aprins, mături portocalii de plastic şi faraşe galben-deschis. Culori care, pentru Fin, rămăseseră încuiate în camera prunciei sale, până să vină la Cairo. Peste drum era frizeria lui Abnedi, de un alb murdar, cu înscrisuri în arabă, roşu cu albastru, de fiecare parte a cadrului uşii. Fin îşi tot propunea să îl întrebe pe Abnedi dacă simbolurile respective descriau stilurile de frizură oferite sau reprezentau citate din Sfântul Coran. În fața firmei obişnuia să stea chiar Abnedi cel Gras, zi şi noapte, în pantaloni strâmți, cenuşii, şi un pulover ponosit, verde-închis. La capătul aleii se găsea un magazin de telefoane mobile păzit de un celular gonflabil de un metru jumătate, cu picioare din carton. Celularul gonflabil fusese peticit cu bandă izolatoare neagră după ce un băiat, cu pâinea pentru strada El-Mahahdi ținută în echilibru pe cap, intrase în el cu bicicleta.

Asta ar fi trebuit să vadă Fin din punctul său de observație de la parter, atunci când deschise larg uşa. Însă nu şi astăzi. Astăzi nu era nimic în afară de o pustietate

21

plată, albă. Fin clipi descumpănit, încercând să acorde sens acestei absențe. Pustietatea se mişcă puțin şi îi apăru în jur o graniță, o periferie, care deveni un cadru, îngroşându-se rapid cu lumea pe care se aşteptase să o vadă. Într-o clipă, Fin pricepu că şocul optic nu era nimic mai mult decât o bucată de carton alb, ținută în dreptul chipului unui bărbat care purta o *galabeya* lungă, de culoarea pergamentului. Iar Fin băgă de seamă că, trecute în creion pe acea bucată de carton, cu liniile tremurătoare ale cuiva nedeprins cu scrisul romanic, erau cele trei litere ale numelui său:

FIN

Bărbatul nu se clinti, însă veşmântul său fremătă uşor în briza dimineții, îndreptând mireasmă de iasomie înspre Fân ca pe nişte antene curioase. Fin simți pe piept răcoarea vânticelului de început de zi, strecurându-i-se blând pe la subsuori şi topindu-se în aerul stătut al apartamentului său. Auzi fiecare sunet din împrejurimi – o portieră închizându-se, un copil plângând după lapte, porumbei gângurind pe acoperişul său, rugăciuni târzii. Fin slăbi strânsoarea degetelor ce țineau ciocanul, simțind cum cauciucul mânerului recăpăta, sub mâna lui, forma firească.

— Ce vrei?

Bărbatul nu răspunse, însă, cu încetineala teatrală a unei dansatoare din buric, îngădui bucății de carton să coboare. Apărură un mănunchi stufos de păr alb-argintiu, o frunte lată la fel de maronie şi de lucitoare ca şi sosul, ochi vioi care nu

mai dormiseră de zile

22

întregi şi, la capătul unui nas lung şi regal, un zâmbet larg, extatic. Waled.

— Waled?! exclamă Fin.

Waled întinse mâinile, îl apucă pe Fin de umeri şi îl sărută de trei ori pe faţa încruntată, după care îl trase într-o îmbrăţişare extravagantă. Fin se smulse înfuriat din braţele lui, simţind pe spinare împunsătura şi zgârietura unui colţ ascuţit al bucăţii de carton. Waled, neinvitat şi indiferent la orice altceva în afară de propria încântare, fără să vadă haosul de sticle, de *shwarma* pe jumătate mâncate şi de carnete de notiţe, fără să observe furia tot mai acută a lui Fin, pătrunse în apartament, traversă holul şi se aşeză în biroul lui Fin, zâmbind plin de mulţumire.

— Waled, e cinci jumate dimineaţa, fir-ar să fie! Ce cauţi aici?

Waled îl privi pe Fin şi ridică bucata de carton. Îl legănă dintr-o parte într-alta ca pe un volan şi, cu o expresie ce nu se găsea prea departe de extaz, proclamă:

— Waled-Taxi!

Fin se uită încruntat la Waled. Voia mai multe explicaţii, chiar dacă ar fi avut ca efect doar sporirea enervării sale, însă Waled îşi epuizase cunoştinţele de engleză şi explicase situaţia cu o parcimonie care constituia felul său natural de exprimare. Fin părăsi şontâcăind încăperea şi rămase în hol, pe când amintiri legate de telefonul din noaptea precedentă se ridicau la suprafaţă ca nişte peşti năuciţi. Îşi zise că nu avea niciun rost să încerce să adoarmă iar.

— Al dracului Waled, murmură în barbă Fin, străbătând şchiopătat holul şi având grijă să evite ţintele împrăştiate şi harta înrămată ce zăcea pe pardoseala de piatră.

23

O cumpărase din bazarul Khan el-Kalili, după ce observase că înfăţişa teritoriul pe care britanicii îl promiseseră arabilor după Primul Război Mondial. Fusese intrigat de ea, captivat de povestea sa istorică. O vreme, aproape că nu vorbise despre nimic altceva. Acum harta zăcea cu faţa în jos, neatinsă de zece zile, de când Fin, bătând neîndemânatic primul cui, desprinsese din perete o bucată de tencuială cât pumnul de mare.

Fin intră în bucătărie.

— Al dracului Waled, repetă el, trăgând de uşa frigiderului cu o forţă deloc necesară.

Era un aparat electrocasnic vechi, posedat de o mie de demoni păcănitori, însă, prin vreun miracol întunecat, continua să funcţioneze. Până şi lumina din interior funcţiona încă. Vălătuci groşi de condens se rostogoliră atunci când Fin deschise uşa grea, iar strălucirea aurie a interiorului scânteie în albastrul pal al dimineţii. Fin zâmbi pentru că acolo, după cum sperase, rece ca gheaţa în centrul raftului din

mijloc, se găsea o sticlă de Sakkara, cea mai bună bere din Egipt.

Fin examină sticla cu proporții generoase, reprezentarea străvechii piramide pe etichetă, literele mândre, scrisul arab veşnic misterios şi cuvintele cele atât de adevărate: „Berea de calitate a Egiptului”. Stella, Meister, Heineken din Egipt – toate aceste mărci aveau calități; însă, pentru Fin, cea mai grozavă dintre toate era Sakkara. Şi iat-o cum stătea pe raft, sclipind şi chemând, plutind pe valuri de condens. Era o comoară, iar Fin o dorea. Corpul său deshidratat şi bătut tânjea după ea mai mult decât după orice altceva, în afara mântuirii. Însă Fin era un om curtenitor şi trăise printre arabi suficientă vreme, pentru a-şi însuşi unele dintre obiceiurile lor. Ştia

24

ce trebuia să facă. Prinse sticla de gâtul său rece, o apăsă pe fruntea străbătută de migrene, închise frigiderul cu genunchiul şi porni înapoi spre birou, unde Waled stătea la masa de lucru, la fel de încântat ca un bărbat îndrăgostit.

Fin îi oferi sticla înghețată lui Waled, însă acesta zâmbi şi îşi feri privirea, exprimând prin gesturi un refuz politicos. Fin cunoştea manevra respectivă. Făcea parte din dansul zilnic al dăruirii şi primirii specifice egiptene, însă acum nu avea dispoziția necesară pentru aşa ceva. Fin agită sticla prin dreptul chipului lui Waled, reamintindu-i că era Sakkara, băutură rece menită anume şi în mod special dragului său prieten, Waled. Waled îşi feri iarăşi privirea, scuturând puternic din ambele mâini.

— *La’, la, shokran.*

„Nu, mulțumesc!”

Fin puse sticla pe masa de lucru, în fața lui Waled, şi îi scoase capacul cu o brichetă de plastic. Waled se întoarse teatral dinspre sticlă, iar Fin ajunse la capătul răbdării.

— Ah, drăcia dracului, Waled! Ia-o odată!

Şi, cu aceste cuvinte, aruncă sticla în poala lui Waled.

— *La, ana Muslim!*

Waled se ridică şi împinse sticla la o parte. Fin roşi. Era *baram,* interzis. Alcoolul era *haram* pentru toți musulmanii. Desigur, Fin era conştient de asta, întrucât, cu excepția a trei prieteni copți şi – de-acum – a fostei sale şefe, toți egiptenii pe care îi cunoştea erau musulmani Totuşi, experiența îl învățase că abstinența de la alcool părea să rămână în urma altor îndatoriri, precum datul de pomană şi efectuarea pelerinajului la Mecca. Majoritatea oamenilor pe care îi cunoştea beau ocazional.

Fin înălță din umeri şi studie sticla. Băgă de seamă strălucirea provocatoare a acelor mici picuri de condens

25

ce-i apăreau aşa irezistibili. Se uită apoi la Waled şi văzu că acesta avea expresia tristă, resemnată a unui părinte dezamăgit. Fin îşi ceru scuze, implorând iertare, atingându-şi inima cu palma, după cum învățase, şi rostind „*ivallahi*", termen al cărui sens nu îl ştia sigur, deşi intuia că prin el se înmulțea sau se concentra orice s-ar fi spus. Lui Waled îi reveni zâmbetul. Îşi sărută dosul mâinii, o întoarse şi îşi sărută palma, zvârlind apoi sărutul în aer şi, odată cu el, făcând să dispară problema din viețile lor.

Mulțumit din nou, Waled se reaşeză, scotocind prin buzunarele veşmântului şi punând ordonat pe masa de lucru conținutul acestora. Chei de maşină, un pachet de țigări Ambassador, un pix vechi, crăpat, o cutie turtită de chibrituri, o scobitoare, un pumn de semințe prăjite de bostan, un portofel legat cu elastic, plin cu bancnote de valoare mică. Waled privi aceste obiecte cu o nemulțumire evidentă, apoi îşi afundă mâinile în ambele buzunare cu o concentrare care deveni curând nelinişte. Îşi goli buzunarele întorcându-le pe dos şi lăsându-le să atârne ca nişte urechi clăpăuge şi, încruntat, începu să se percheziționeze cu mişcări delicate. Când ajunse la glezna stângă, un zâmbet larg îi înflori pe chip şi, cu mândria unui grădinar englez prezentându-şi dovlecelul premiat, scoase din şosetă un cocoloş mare de haşiş de culoarea nisipului.

Fin apucă sticla de Sakarra şi luă trei înghițituri zdravene, simțind cum amăreala aspră îl invada pe dinăuntru cu o delicioasă senzație de consolare. Waled atinse ghemotocul de haşiş cu flacăra brichetei, fărâmițând apoi o creastă groasă de răşină încălzită pe un articol de ziar care zăcea pe birou. Era un articol pe care Fin îl scrisese cu câteva luni în urmă şi reprezenta singura lucrare

26

pe care se obosise vreodată să o păstreze; câteva sute de cuvinte despre bizara îngrămădire de magazine de kebap de clasă mondială de pe strada Regele Faisal. Şefa sa, care rareori citea ştirile din ziarul ei, catadicsise într-un rând să comenteze acel articol de față cu Fin, informându-l că scriitura era „nepotrivit de pasională" având în vedere subiectul abordat.

Waled fărâmă o țigară în grămada de haşiş şi, amabil ca întotdeauna, îl privi pe Fin pentru a obține confirmarea că ziarul era un înveliş acceptabil pentru un joint. Fin privi bucata de hârtie. Lui, marginea ei ferfenițită îi sugera aripa unui fluture, şi se gândi cu un amuzament detaşat la metamorfoza în sens invers pe care Waled era pe cale să o pună-n practică – un fluture prețios răsucit într-o omidă mică şi puternică de haşiş. Fin scoase un oftat. Articolul lui despre magazinele de kebap de pe strada Regele Faisal nu avea nimic special. Reprezenta doar un document al frustrării sale. Dădu din cap în semn de încuviințare către Waled şi o porni cu pas târşâit şi şchiop spre baie, cu gând să facă un duş. Astfel, cel puțin, articolul său avea să stârnească zâmbetul cuiva.

3

Udat, însă nu şi spălat de picurul nesatisfăcător al duşului său, Fin căută halatul în jur. Nu îl vedea şi nici nu avea să îl mai vadă vreodată. Halatul se găsea la zece kilometri depărtare, în partea cealaltă a oraşului, agăţat pe spatele uşii menajerei sale – furat şi oferit soţului drept cadou de zi de naştere cu trei săptămâni în urmă.

Ca în cazul multor altor lucruri, Fin nu înţelegea raţiunea pentru care lipsea halatul. Smuci de nodul răsucit al unui cearşaf, trăgându-l de pe o etajeră şi resimţind o fulgerare de calm sufletesc atunci când acesta se umflă ca o pânză de corabie într-o briză caldă şi coborî plutind cu un soi de serenitate. Cearşaful avea dungi de transpiraţie, închipuind un model zebrat în pliseurile cutate ale bumbacului nu tocmai alb. Se găsea acolo un fel de frumuseţe neaşteptată, alcătuită cumva de el, irepetabilă. Fin îşi înfăşură cearşaful în jurul umerilor ca pe o mantie şi se aşeză pe pat.

Aruncă o privire în oglindă, contemplându-şi părul des şi creţ, neatins de perie sau de pieptăn de o mulţime de ani, iar acum imposibil de netezit, umerii înguşti şi pieptul slăbuţ, aproape băieţesc, însă abdomenul lui... Se întoarse dinspre oglindă. Avea burtă, mică, e drept, dar hotărâtă. O iubită îi zisese că era drăguţă, că punea în valoare fineţea soldurilor sale. El nu ştia ce voise ea să

) j»

28

spună, însă o vreme încetase să-şi mai sugă burta. Lepădă cearşaful şi se ridică, gol, scoţând un geamăt atunci când vânătaia neagră-albăstruie de pe coapsă se trezi ca un foc înăbuşit de artificii.

Îmbrăcând costumul şifonat şi cea mai curată cămaşă murdară, Fin intră în biroul său lipsit de aer. Acesta era sufocat de voaluri palide-albăstrui de fum, iar Waled zâmbea iarăşi larg. Fin îşi dezgropa portofelul de sub un volum de reţete medievale arăbeşti şi îşi îndesă carneţelul în buzunarul sacoului. Se gândi dacă să încălzească bolul de *ful medames1* cu crustă pe care îl văzuse ascuns în spatele sticlei de bere. Era felul de mâncare cel mai nimerit pentru un început de zi, şi Fin era superstiţios când venea vorba să plece într-o călătorie fără să-şi pună burta la cale. De fapt, considera că nu era recomandabil să se înceapă ceva fără o masă. Privi ochii lui Waled, injectaţi de la haşiş, şi decise că ar fi înţelept să lase lucrurile aşa cum erau.

— *Yallah,* Waled, spuse el asigurându-se că nicio parte a mesei de lucru nu ardea.

Waled se ridică de parcă ar fi levitat prin intermediul unor forţe angelice. Slobozind pe nări fumul ultimelor fărâme de joint, Waled pluti prin hol, radiind o intensitate benignă, fără să-i pese de podeaua de sub el, trecând peste hartă şi peste ţinte şi

ieşind pe uşa din faţă. Fin şchiopătă după el, uluit de izul puternic de iasomie şi de haşiş pe care Waled îl lăsase în urmă.

Fin îl însoţi pe Waled în josul străzii El-Mahahdi, iar toate erau cum ar fi trebuit să fie. Abnedi venea încet

1 Aperitiv tradiţional egiptean, datând încă din vremea faraonilor, reţeta constând în fasole cu bob negru ţinută în ulei de măsline, cu lămâie şi chimen (n. Red.)

29

înspre ei, frecându-se la ochi cu arătătorul şi cu degetul mare de la mâna dreaptă.

— *Sabah el-asr,* spuse Fin, fără să se plictisească vreodată de saluturile poetice din Cairo, unde nu se ura doar bună dimineaţa, ci ca dimineaţa să fie plină de miere.

— *Sabah el-noor,* răspunse Abnedi, a cărui înfăţişare era însă departe de cea a „dimineţii de lumină" pe care i-o dorea, la rândul său, lui Fin.

— Ce mai faci? întrebă Fin în trecere.

— *El-hamdelillah*, răspunse Abnedi pe când ridica obloanele din metal.

Maşina lui Waled era parcată la capătul străzii El-Mahahdi şi, atunci când Fin îl ajunse din urmă, Waled deja ridicase capota, ciocănind şi împungând motorul, negociind problema delicată a pornirii acestuia. După o jumătate de oră, o porniseră la drum, troncănind şi şerpuind prin traficul static din Cairo, cufundaţi într-o tăcere confortabilă. Atunci când conducea, Waled dădea la o parte toate priceperile legate de simţuri în favoarea intuiţiei şi răspundea claxoanelor şi blestemelor uimite ale altor şoferi cu un zâmbet de bunăvoinţă infailibilă.

Fin se afundă într-un somn cu intermitenţe, capul lovindu-i-se de geamul încă răcoros al maşinii, până când oprirea motorului care troncănea îl trezi, anunţându-le sosirea în satul Mena.

Waled îl lăsă pe Fin înaintea ceainăriei lui Khayam, asigurându-l prin gesturi încântate că Farouk avea să I întâlnească în răstimpul reprezentat de bucăţica de spaţiu liber dintre degetul său mare şi arătătorul său. Fin se târgui în privinţa costului drumului, înţelegându se asupra unui preţ uşor mai mare decât tariful local. Pinii totuşi dublu, fiindu-i recunoscător lui Waled pentru cil

30

îi permisese demnitatea preţului local şi pentru că, deşi cea mai mare parte din populaţie se chinuia şi asuda ca să-şi satisfacă nevoile de bază, lucrurile erau ieftine pentru un apusean.

Waled porni la drum, sărutând aerul şi lăsându-l pe Fin într-un sat pe care ajunsese să-l cunoască bine.

Ceainăria lui Khayam era singura din satul Mena, iar sătenii îşi beau ceaiul acolo de sute de ani. Se găsea cu faţa spre o stradă denivelată, pavată pe jumătate, cu o ditamai grămada de pietriş, şi spre dosul frizeriei, unde, în acest moment, era

priponită o cămilă. Cafenelele pentru turişti de pe acea stradă serveau coca-cola şi mâncare vestică letală şi aveau vedere la una dintre cele mai faimoase privelişti ale lumii, însă ceainăria lui Khayam reprezenta nucleul social al întregului sat Mena. De fapt, al unei jumătăți din sat, îşi reaminti Fin privind clientela. Nu avea habar unde se duceau femeile.

Încă îl durea piciorul vânăt şi trecu şchiopătând pe lângă o masă unde nişte bărbați jucau domino, aşezându-se lângă peretele ceainăriei. Chemă ospătarul şi privi doi bărbați care discutau la un ceai, cel mai în vârstă purtând o *galabeya* de lână gri, ca de afaceri, iar cel mai tânăr fiind îmbrăcat cu blugi şi cu un pulover în culori deschise. Amândoi purtau baticuri roşii înfăşurate larg în jurul gâturilor. Un bărbat cu o mustață tunsă fin şi având pe cap o şapcă de baseball, înfăşurată în muselină albă, stătea în picioare lângă ei. Fin îşi imagină că vorbeau despre el.

Îi sosi ceaiul – o ceaşcă ciobită şi un pliculeț prăfuit de ceai plutind într-o baie de apă călduță. Fin clătină din cap în semn de refuz şi îl înapoie chelnerului. Voia *shay:*

31

ceai de mentă, nu ceai pentru turişti. Chelnerul luă ceaşca fără să comenteze. Fin se uită în jur. În spatele cămilei, zidurile aveau culoarea pastei de caise pentru bebeluşi, iar obloanele erau de un verde precum al Mării Irlandei vara. IJn bătrân stătea pe o piatră căzută, cu brațele duse la spate, sprijinindu-l ca un şezlong, şi supraveghea strada cu o concentrare tăcută.

Prima dată când vizitase satul, Fin sosise fără să o ştie. Destinația lui, ca a multor altora, era Sfinxul şi complexul de piramide de la Gizeh. Nu îi trecuse prin cap că rândurile haotice de case şi de grajduri care se îngrămădeau în jurul unei laturi a piramidelor erau cunoscute locuitorilor de-acolo ca satul Mena. Şi totuşi, dacă ar fi să urce într-un taxi din Cairo şi să ceară să ajungă în satul Mena, şoferul nu ar şti unde să-l ducă. Dacă ar fi să caute Mena pe o hartă, nu l-ar găsi. Nişte locuitori mai în vârstă din Cairo cunoşteau zona sub denumirea de Nazlit el-Semman, Locul Prepelițelor. Însă Fin nu văzuse şi nici măcar nu mâncase vreo prepeliță acolo, în ciuda faptului că, pe lângă capre şi iepuri, acoperişurile plate ale tuturor caselor din sat erau înțesate de orice alt soi de pasăre domestică, inclusiv găini, gâşte, rațe şi porumbei. Nu; doar locuitorii din Mena cunoşteau satul după nume; ei şi prietenii lor.

Chelnerul trecu prin dreptul lui, ducând cinci pahare de ceai de mentă, dintre care niciunul nu era pentru Fin. Când trecu din nou prin dreptul său, Fin îi reaminti de ceai şi ceru să fie trimis cineva în josul străzii pentru a cumpăra *tahina1* şi *pitta2* prăjită.

1 Pastă de semințe de susan măcinate (n.tr.)

2 Pâine specific arabă (n. Red.)

32

Fin se întrebă când avea să sosească Farouk. Simțea o oarecare nerăbdare de a-l vedea. Nu se putea nega faptul că Farouk era un om extraordinar de generos, isteț şi cu idei limpezi. În plus de asta, ca toți bărbații din satul Mena, era un călăreț de un talent sublim.

Dacă satul Mena ar fi fost faimos, s-ar fi datorat cailor săi. În anumite nopți favorabile, caii, împodobiți cu bijuterii de argint şi păşind pe poante ca nişte balerine patrupede, erau conduşi în deşert acompaniați de o muzică plină de pasiune şi de dor. Caii dansau, în timp ce bărbații făceau prinsori pe frumusețea şi pe îndrăzneala prestației lor. Aceste animale erau mai valoroase decât oricare altă posesiune – sau, cel puțin, aşa spusese Farouk.

Fin privi vârful Marii Piramide înălțându-se ca un rod al închipuirii dincolo de un şir prăfuit de clădiri. Precum toți cei care nu sunt arabi, atunci când Fin se gândise prima dată la Cairo, îi veniseră în minte piramidele. Însă, după doar câteva săptămâni petrecute aici, îşi dăduse seama că oraşul Cairo însemna piramide în aceeaşi măsură în care Parisul însemna Turnul Eiffel, iar Washington DC, Casa Albă. Oraşul Cairo era definit de oamenii care trăiau acolo: arabi, copți, berberi, mongoli, turci, etiopieni, albanezi, slavi, greci, francezi şi britanici.

Nici măcar peisajul din Cairo nu era dominat de piramide, ci de domurile boltite şi minaretele moscheelor oraşului, care se înălțau în spirale, țuguindu-se, având curbe netede şi octogoane perfecte şi fiind făcute sendviş între panouri de reclame țipătoare şi construcții înalte de beton crăpat.

33

Fin se afla de o lună în Cairo atunci când aruncase prima privire la Marea Piramidă. Extenuat de viața concentrată a oraşului, uzat de murdărie, de zgomot şi de ceea ce el socotise greşit a fi agresivitatea oamenilor, de-abia băgase de seamă când taxiul său traversase podul Gizeh. Piramida strălucea printr-o aură gălbuie ca ureea de gaze de eşapament, precum o săgeată îndreptată spre Dumnezeu. Un frison ca un acord de xilofon îl furnică pe şira spinării. Nu mai văzuse niciodată asemenea dimensiuni şi claritate. Silueta – două linii care convergeau – exprima completitudinea edificiului şi, într-o logică inversă, misterul său creştea pe măsură ce Fin se apropia.

Şoferul îl trezise pe Fin din reverie solicitând un tarif care i-ar fi dus până în Sudan. Rămăşițele uimirii sale eşuaseră la văzul strălucirii unui restaurant fast-food în stil american care oferea „Pui Prăjit Piramidă” 1. La intrare, o mulțime de turişti, majoritatea egipteni, stăteau la coadă pentru a beneficia de o experiență de secol douăzeci şi unu care promitea mâncăruri într-un climat interior controlat aşa-cum-vezi-la-televizor şi, dacă se comandau anumite combinații de proteine, grăsimi şi zaharuri, o jucărie viu colorată din plastic.

Coada pentru vizitarea complexului de piramide fusese mai scurtă şi se mişcase mai repede. Fin plătise taxa de intrare şi avansase spre piramide pe un drum de

macadam fierbinte. Îşi petrecuse următoarele câteva ore ferindu-se de atenția febrilă a negustorilor, a ghizilor şi a vânzătorilor de antichități falsificate. Se strecurase

1 În original: „Pyramid Fried Chicken”, trimitere ironică la cunoscuta marcă „Kentucky Fried Chicken” (n. Red.)

34

în cavouri claustrofobice care miroseau a urină şi se plimbase pe lângă piramidele mai mici, tot mai deshidratat, dar nefiind dispus să cumpere apă din cauza stresului presupus de târguială. Părăsise complexul amețit şi însetat şi hoinărise prin sat în stânga şi-n dreapta, până când gălăgia oamenilor care îi ofereau parfumuri, tururi şi comori se stinsese şi văzuse dinaintea lui o cafenea, aceeaşi cafenea unde şedea acum, aşteptându-l pe Farouk.

În acea după-amiază, cu doi ani sau mai bine în urmă, băuse ceaşcă după ceaşcă de ceai aromat şi dulce, până se obişnuise cu profunda dezamăgire adusă de ultima Minune a Lumii rămasă în picioare. Piramidele, înțelesese Fin, pe când al treilea ghemotoc umed şi călduț de mentă alunecase, din ceaşcă, pe buzele lui crăpate de soare, era mai bine să le vezi de la distanță.

Îşi amintea că plătise ceaiul şi apoi umblase prin sat în căutarea a ceva de îmbucat. Era momentul de căldură nemiloasă a după-amiezii târzii, iar chioşcurile cu mâncare erau închise şi străzile prăfuite, aproape pustii. Fin continuase să meargă până ajunsese la marginea satului, unde se sfârşeau clădirile şi începea deşertul. Acolo erau priponite cămilele, iar un cal fără coadă umbla liber de colo-colo în căutarea unui loc în care să moară. Mai departe, înspre prima movilă de nisip, se găsea un cort, a cărui pâslă verde-închis contrasta cu galbenul spălăcit al solului. Fin se apropiase de el, călcând pe pietrele sterpe care-i scrâşneau sub tălpi, atras de culoarea şi de forma sa ca în poveştile arabe. În vreme ce se apropia, auzea vocile bărbaților şi ale femeilor dinăuntru, înăbuşite de pânza groasă. Marginile materialului erau

35

acoperite cu o împletitură aurie, şi o pală de vânt uscat dezvăluise preț de o clipă căptuşeala roşie. Fin încercase să arunce o privire printr-o deschizătură îngustă a uşii cortului, însă zărise doar forme nedefinite şi sclipiri de lumină slabă. Se simțea o aromă puternică de chimen şi de cărnuri prăjite, iar Fin închisese ochii, adulmecând, gustând atmosfera dinăuntru.

Un bărbat mărunt şi subțirel, cu ochi negri, aprigi, se repezise afară din cort agitând un telefon mobil care suna. Fin făcuse un salt îndărăt, încercând să pară că tocmai ajunsese. Bărbatul îl cercetase cu privirea câteva sccunde, apoi îi întorsese spatele şi răspunsese la telefon. Fin se dăduse încet înapoi, însă bărbatul încheiase convorbirea şi se postase în fața lui.

— *Salaam aleikum,* spusese bărbatul, bătându-se peste frunte cu degetele mâinii drepte.

— *Wa aleikum essalaam,* răspunsese Fin, tuşind în mod inutil.

— Ce vrei? îl întrebase bărbatul în engleză, atât de abrupt, încât abordarea îi păruse ostilă lui Fin.

— Nimic, răspunsese Fin schițând un zâmbet. Nu vreau nimic. Doar pierd timpul.

Bărbatul clătinase din cap.

— Doar morții nu vor nimic. Şi îți mai spun, prietene, că nu poți pierde timpul. Timpul este cel care te pierde pe tine.

Bărbatul se întorsese dinspre el, ridicând uşa de pânză a cortului.

— Ce se întâmplă…? rosti Fin, oprindu-se în mijlocul întrebării.

36

Bărbatul, ale cărui purtare directă şi aer de siguranță de sine nu erau compromise de fragilitatea sa fizică, lăsase materialul greu să cadă.

— Este nunta nepoatei mele. Fata surorii mele. Vino, te invit!

Fin se trăsese înapoi, jenat că forțase invitația.

— Nu, nu, bolborosise el, trebuie să mă întorc la Cairo.

— Ai timp de pierdut neapărat la Cairo? întrebase zâmbind personajul cel subțirel.

Fin ridicase din umeri, iar fața egipteanului se întunecase sub o căutătură încruntată.

— Crezi că inima mea e neagră? îi ceruse el socoteală cu voce scăzută. Doreşti să îmi insulți familia? Satul?

Fin scuturase din cap şi din mâini, îngăimând nişte scuze.

— Bun, zisese bărbatul.

Căutătura încruntată se prefăcuse într-un zâmbet larg atât de iute, încât Fin se întrebase dacă omul fusese serios în vreun moment.

— Eu sunt Farouk al-Mabsoud bin Faisal. Apoi ridicase uşa cortului şi îi spusese: Urmează-mă!

Fin îl urmase.

Iar când ieşise din acel cort, Fin mâncase, vorbise, ascultase şi dansase până ce ultimele urme ale căldurii soarelui păliseră de pe nisipurile deşertului. Se procopsise cu o nouă familie, fusese rebotezat cu ospitalitate arabă şi, pentru viitor, avea certitudinea faptului că urma să rămână în Egipt.

Sosirea chelnerului cu ceaiul său – brun precum caramelul, proaspăt ca menta, dulce până dincolo de

37

capacitatea papilelor gustative – îl aduse pe Fin în prezent. Ceaiul lui Khayam era o băutură a extremelor. Dulceața sa acută echilibra tăria pronunțată a licorii, iar un

pumn de mentă alunga puținătatea lichidului. Era o băutură care putea schimba o dispoziție, schimba cursul unei zile, ascuți vârful unei sulițe.

Fin sorbi din ceai şi îşi opări gura. „Pe unde umblă Farouk?” se întrebă în sinea sa.

Privi în susul şi în josul străzii. Un bărbat se apropia de cafenea, cu capul învelit într-o eşarfa, mişcându-se încet în căldura tot mai intensă. Se opri în dreptul cămilei, o dezlegă şi o duse în tăcere de acolo, luând astfel umbra unui pisici bătrâne. Aceasta din urmă miorlăi în semn de protest, întinse un picior pentru a-l dezmorți, desfăcându-şi lăbuța în formă de stea, apoi trecu leneş drumul înspre umbra trotuarului, lângă un zid prăbuşit şi grămada sa de moloz.

Fin coborî privirea în podea: o fisură îngustă îi despărțea piciorul stâng de dreptul şi înainta până pe peretele cafenelei, unde se ramifica într-o mie de afluenți. Examină crăpăturile nervoase ale peretelui, care se întindeau dintr-un colț într-altul, definindu-i viitorul, definind, cugetă Fin, viitorul a toate cele. Clădirile din Mena erau renumite pe plan local prin faptul că, ocazional, dar subit, se prăbuşeau. Aspect bizar, se gândea el, întrucât elementul central al satului, Piramida lui Khefren, cunoscută şi ca a lui Kheops sau ca Marea Piramidă, reuşise să rămână în picioare vreme de 4 600 de ani, fiind construită din acelaşi fel de piatră. Însă, pe când casele din sat erau ridicate pe nisip susținut de o rețea de tuneluri străvechi şi neexplorate, Marea

38

Piramidă fusese concepută a se situa exact în buricul Pământului, pe un munte subteran de granit solid.

În ciuda inconvenientelor şi a pericolului, cetățenii satului Mena erau mândri atunci când o parte din căminul lor familial se prăbuşea. Considerau, îi precizase Farouk, vorbind, cu deplină convingere, în numele tuturor locuitorilor din sat, că era o dovadă a legăturii lor directe cu cea mai mare dintre minunile lumii, o mărturie a valorii istorice inestimabile a satului lor.

Pisica miorlăi din nou. Fin îi reaminti chelnerului aflat în trecere de micul său dejun. Privi două femei care mergeau pe stradă vorbind una cu cealaltă, cu capetele acoperite de baticuri galbene ca banana, legate strâns sub bărbie. Un cal păşea în buiestru, fără grabă, în susul drumului, de parcă ar fi făcut vizite la domiciliu. Un bărbat trecu pe lângă animalul solitar, îndreptându-se spre cafenea. Nu încăpea îndoială, nu putea fi nimeni altul: Farouk al-Mabsoud bin Faisal, adus de spate ca un corb slab şi bătrân, trăgând dintr-o țigară până îi albea capătul incandescent şi mergând pe mijlocul străzii încinse de soare.

Farouk îl văzu pe Fin şi începu să dea din cap de parcă ar fi confirmat o bănuială pe care o avea demult. Fin se ridică şi, strecurându-se printre mese, se apropie şchiopătat de prietenul său. Se îmbrățişară sărutându-se de trei ori pe obraz, în maniera tradițională. Farouk se uită cu luare-aminte în ochii lui Fin.

— Pari îmbătrânit… şi de ce mergi aşa? Ca o femeie gravidă.

— A avut loc o bătaie…
— O bătaie?

39

— Eram într-un bar…
Farouk îl întrerupse cu o fluturare a țigării.
— Nu contează. Plecăm acum. Trebuie să-l vedem pe Bătrânul Şeic, treburi importante. L-ai cunoscut?
— Nu. Poate că da… Adică, ia-o tu înainte şi te prind eu din urmă. Aştept micul dejun.
Farouk clătină din cap.
— Vom mânca mai târziu.
Îndepărtându-se cu un pas de masă, aruncă o monedă şi câteva cuvinte şuierate către chelner. Lui fin nu îi plăcea să sară peste micul dejun, însă îşi urmă prietenul. „Ce altceva pot face?” se întrebă, lovind țărâna cu piciorul şi ridicând un norişor de nisip prăfuit.

4

Farouk şi Fin şedeau în fața casei Bătrânului Şeic, pe un zid străvechi, masiv şi farâmicios precum bomboanele fondante. Atât de adânc înspre hotarul satului, drumurile erau înecate de nisipul gros al deşertului, absorbind zdruncinăturile călătoriei şi atenuând bocănitul încălțărilor şi păcănitul roților. În ciuda plecării lor repezite din cafenea, Şeicul încă dormea şi, deşi Farouk ar fi fost bine-venit să aştepte în umbra casei sau a curții, el îi spusese lui Fin că era mai respectuos să aştepte afară, în bătaia soarelui de dimineață.

Fin stătea şi transpira, cu gâtlejul uscat ca mortarul dintre cărămizile inegale ale zidului, pielea de pe încheieturi şi de pe dosul palmelor întunecându-i-se vizibil. Le era recunoscător, îi explică el unui Farouk complet neinteresat de subiect, marinarilor naufragiați din Armada spaniolă, care, găsindu-se prinşi pe teritoriu irlandez în 1588 şi descoperind existența unor fecioare catolice docile, făcuseră lucrul cuvenit şi aduseseră ceva culoare în tenul unei rase altfel cam pălit.

Farouk stătea pe zid cu un aer absent, nemişcat precum un sarcofag. Căldura deveni crâncenă, însă nu-l făcu pe Farouk să dezbrace puloverul albastru cu anchior, care purta, ilogic, logoul unui club scoțian de golf. Nu-i adresă

41

niciun cuvânt lui Fin. Pentru Farouk, răstimpurile de tăcere dintre adulți reprezentau ceva firesc.

— Cum e cu noua ta soție, Farouk? întrebă Fin într-un final.

— De ce vorbeşti despre soția mea?

— Întrebam şi eu.

— Iar tu, englezule, eşti însurat acum?

Fin nu era, desigur. Nici englez, nici însurat... şi nici măcar pe-aproape. În mod inevitabil, existaseră soiuri de iubiri. Cunoscuse şi se întâlnise cu femei – doctorițe expatriate, corespondente străine, amice ale amicilor în trecere prin oraş, câteva egiptence sofisticate, o aristocrată belgiană care studia hieroglifele Regatului de Mijloc –, dar, în ciuda aiurii sale neîngrijite şi a foamei de mângâiere care furaseră unele inimi, rămăsese un absent.

— Nu ai şti dacă aş fi fost însurat?

— De unde să ştiu? Multe luni, nu te văd. Cunosc ceea ce văd, ce aud, nu mai mult decât atât.

Urmă un alt moment de tăcere. Strălucirea nemiloasă a soarelui agresa ochii lui Fin, iar stomacul său plângea după alinare.

— Am pierdut-o... slujba, adică.

— Ai pierdut-o? întrebă Farouk.

— Am fost concediat. S-a terminat, *halaas* jurnalist!

Slujba păruse destul de impresionantă pe cărțile de vizită pe care le trimisese prietenilor din Dublin şi, chiar dacă ar fi roşit admițând acest fapt, încă îi aducea mândrie de sine. La început, înfăşurat în costumul său de pânză, Fin investise timp şi energie în cercetarea subiectelor care păreau importante. Era un visător, într-adevăr, însă nu era complet rupt de experiența colectivității. Până la urmă, ajunsese să înțeleagă că pasiunea şi integritatea sa

42

n-aveau ce căuta în cazul unei publicații al cărei singur scop era oferirea unor anunțuri şi reclame expatriaților anglofoni. Din acel moment, munca devenise doar un inconvenient necesar al sarcinii de a mânca bine şi de a bea până târziu, în vreme ce căuta altceva sau pe altcineva asupra căruia să îşi poată proiecta visurile.

— Nu-mi pasă de slujbă, dar, cumva...

Fin clătină din cap. Preț de o clipă, fusese copleşit de convingerea familiară că lucrurile ar trebui să fie altfel. Îşi lăsă capul în mâini.

— Slujbele sunt importante, îşi oferi Farouk părerea, însă ele vin şi pleacă precum durerile unui bătrân. Azi n-ai de lucru, mâine eşti milionar şi-n ziua următoare mort. De unde am putea şti? Nu se poate şti. Gândeşte-te la Saïd.

Fin se încruntă, neînțelegând la cine se referea.

— Saïd, Saïd Chelul. Sigur îți aminteşti, ți-am povestit pe acoperişul casei mele. Fumam haşiş... Ba nu, era vineri şi mergeam la piața de cămile să cumpărăm ficat... nu-mi amintesc când, dar sigur ți-am mai zis de el, de multe ori.

Fin dădu din umeri. Îşi amintea vag că vinerea se măcelăreau cămilele.

— Doar Allah vede viitorul. Uneori, este adevărat, Iqbal Bolborositorul are câte o viziune, însă doar Atotputernicul ştie adevărul, nimeni altcineva. Nu Saïd, asta e sigur. Era în casa lui, casa tatălui şi a bunicului său. Îi era foame, fiindcă era Ramadan. A doua săptămână… e o perioadă dificilă în a doua săptămână. Şi era trist fiindcă viața era fără dragoste, fără bani şi fără respect. Pe când se gândea la astfel de lucruri, s-a auzit o zarvă mare şi dedesubtul casei lui a intrat în pământ.

43

Fin ridică privirea.

— Nu înțeleg.

— Partea de jos a casei lui… *trosc! A* căzut într-o gaură, un spațiu gol, un spațiu vechi.

— A căzut casa?

— Nu, casa era bună. Sub casă, dedesubt.

— Pivnița?

— Bineînțeles, cum îți zic!

— Unde?

— Aici. În satul Mena. De cealaltă parte a Marii Piramide. Mena trăieşte deasupra unor astfel de lucruri, tunelurile se deschid, mormintele sunt dezvăluite şi comorile, la fel. Secrete străvechi, prietene! Şi în anumite momente – cine ştie când – aceste secrete se dezvăluie. Uneori este aur, alteori, multe lucruri. Un păstor găseşte una, un străin găseşte alta. Se fac descoperiri. Iar descoperirile, englezule… descoperirile schimbă totul.

O parte din Fân, o parte pe care nu o putea identifica, reacționă la aceste cuvinte. Era curiozitate, însă una mult dincolo de hotarele curiozității. De parcă el ar fi fost o turmă de căprioare care păşteau, iar o căprioară din turmă, aflată la margine, îşi ciuleşte urechile la un zgomot pe care nu îl înțelege şi imediat fiecare animal intră în alertă şi tânjeşte s-o ia din loc.

— Şi acest Sai'd Chelul a găsit ceva, a făcut vreo descoperire?

— Înainte de Marele Război, răâpunse Farouk, bunica mea a găsit o urnă sigilată când s-a prăbuşit vechea brutărie. La două străzi de locul ăsta.

— Ce conținea? întrebă Fin.

Farouk înălță din umeri.

44

— Papirus vechi. Interesant pentru învățații a căror ştiință vine din hârtii, însă fără valoare pentru oamenii a căror înțelepciune vine de la strămoşi.

— E uimitor, Farouk! însă prietenul tău, Saïd Chelul, ce a găsit?

— Acum zece ani, o clădire nouă din complexul turistic s-a prăbuşit într-un tunel şi

a dezvăluit cripta unui pietrar străvechi care fusese îngropat cu mai bine de două sute de tipuri de roci colorate din tot cuprinsul lumii cunoscute.

— Şi? vru Fin să afle.

— Cu o sticlă de vin şi cu oasele unui câine.

— Ce legătură au astea cu Saïd Chelul?

— Nu au legătură, răspunse solemn Farouk. Descoperirile sunt rare. Când casele se prăbuşesc şi clădirile cad, de cele mai multe ori ai parte doar de praf şi pietre, englezule! Ai văzut tu însuți.

Farouk tăcu, strânse între arătător şi policar chiştocul țigării pe care o fumase şi îl aruncă, fixându-şi privirea asupra orizontului.

Fin contemplă zborul boltit al țigării, încadrând perfect piramida preț de o clipă, apoi aterizând în nisip cu un zgomot discret. Un gândac de bălegar îşi abandonă treburile şi se duse să investigheze.

Tăcere.

Soarele îşi continuă urcuşul, luminând vârful ascuțit al piramidei, făcându-l – şi, cu el, făcând totul – să strălucească… poate că se găsea înțelepciune în acel moment împărtăşit, însă Fin nu o sesiza. Era posibil să existe o poveste, dar, dacă Farouk nu se apuca să o istorisească, Fin ar fi putut la fel de bine să o apuce imediat înspre Khayam, cerând să i se aducă micul dejun. Poate că avea

45

sit comande nişte suc proaspăt de portocale şi să vadă dacă n-ar fi căpătat ficat de pui prăjit pe cărbuni, din cel pe care îl primeai pe frigărui mici de lemn, cu o legătură de pătrunjel şi o jumătate de lămâie.

Fin simțea cum i se trezea anxietatea precum o conştiință vinovată. Lucrurile se mişcau prea încet, deja erau prea încete. Ținu să-şi reamintească faptul că era un apusean sofisticat. Viața lui ar trebui să fie o narațiune liniară desfăşurată în viteză, cu puncte culminante evidente şi satisfăcătoare. Farouk era un egiptean de la sat, un musulman crescut la umbra Marii Piramide. Fin examină bucata de zid dintre picioarele lui, împungând şi petrecându-şi unghia prin crăpăturile uscate.

— Praf şi roci… e grozav, Farouk! Însă cum rămâne cu Chelul?

— Cu cine? replică Farouk de parcă ar fi auzit numele pentru prima oară.

— Saïd Chelul… Nu e o născocire de-a ta, nu-i aşa?

— De ce spui asta? Saïd Chelul îmi e prieten, de când eram copii. Crezi că mint?

— Nu, nu, însă este… ei bine, este un nume ciudat.

— Ciudat? Ce vrei să spui? Este un nume englezesc. Nu e ciudat. Micul John al vostru din filme, prietenul marelui englez, Robin Hood, asta e ciudat, fiindcă Micul John nu este mic. Însă Chelul nu are păr – pe cap, nici măcar un fir –, aşa că se numeşte chel şi Saïd. Nu e ciudat…

— În regulă, înțeleg, Chelul. Mi-ar plăcea să ştiu mai multe despre el. N-am putea

să-i facem o vizită?

— Îl vei vizita pe unchiul meu. Este un om bun. Eşti norocos. E o onoare pentru tine.

46

Un nor se aşeză în dreptul soarelui, umbrind ziua, schimbând-o pe de-a-ntregul. Fin ridică privirea. Era un singur nor pe cerul albastru intens, ca în desenul unui copil.

— Măcar spune-mi ce a găsit.

— Ce-ar fi de zis?

Farouk oftă şi clătină din cap.

— Haide, Farouk, descoperirile schimbă totul! Pivnița prietenului tău se prăbuşeşte…

— E adevărat, reluă Farouk povestea, şi poate că îi mulțumea lui Allah cel Milostiv pentru că îl cruțase de răni, sau blestema soarta pentru prețul reparațiilor la casa lui, nu ştiu, nu am fost acolo… Însă îți spun, *habibi,* ştiu cântecul pe care îl fluiera atunci când s-a dus să se uite sub casă.

— Cântecul?

— Da, jur pe mama, era cântecul lui favorit, singurul lui cântec. Tot timpul îl fluiera, iar şi iar. Îşi înnebunea vecinii, prietenii, pe toată lumea. Îl auzise la vârsta de şapte ani, de la casetofonul unui hipiot american care îşi petrecuse zece zile mâncând haşiş cu tatăl său. Îți spun, frate, nimeni în afară de Allah nu poate şti, dar toate se ştiu. Cu doar o lună înainte să se prăbuşească pivnița Chelului, un turist – închis la ten ca şi cei din Sudan, însă bogat, îți jur, ca un saudit sau un american –, un turist care vizita Marea Piramidă îl aude pe Saïd Chelul fluierând cântecul. Ascultă ca un nebun, ca un sufist, şi apoi fuge la Chelul. Îl întreabă dacă ştie că melodia pe care o fluieră este dintr-un loc numit Jamaica şi se cheamă „Carry Go Bring Come” 1. Chelul îi răspunde că da, însă,

1 Du du-te adu vino (în lb. Engleză, în original)

47

bineînțeles, el nu ştie numele cântecului şi nici măcar i: e este Jamaica. Bărbatul cu tenul întunecat are lacrimi ui ochi şi îi spune Chelului că el cunoaşte foarte bine această muzică fiindcă tatăl său, care era orfan, scrisese cântecul. Turistul plânge, şi plânge şi Chelul. Iar Chelul îi spune turistului că şi el este orfan, iar tatăl său, care locuieşte în următorul sat, e şi el orfan. Turistul e copleşit de fericire şi strânge la piept capul spân al Chelului, după care îi dă lui Saïd o sută de dolari.

— Dar cum poate fi orfan când tatăl lui…

Farouk îl întrerupse fluturând din mână.

— Nu înțelegi, *habibi!* Cei din satul Mena au trăit cu turişti mai mult de patru mii

de ani. E în sângele nostru să le înțelegem dorințele.

Lui fin îi era foame şi cald şi, dacă avea să stea în soare, aşteptând să se trezească rudele lui Farouk, atunci voia să audă ce găsise de fapt Saïd Chelul. Desigur, îşi dădu seama Fin, era irelevant pentru poveste dacă bărbatul fluierase un vechi cântec jamaican, vreo altă melodie sau nu fluierase nimic. Farouk nu era persoana pe care să o conduci pe firul narațiunii liniare, sau pe care să o conduci în general. Avea să dezvăluie detaliile aleatoriu, în felul în care fragmente din Antichitate pot apărea în timp, împrăştiate pe o zonă întinsă, dând de furcă multor generații de arheologi. Fin era intrigat de poveste, atras de ea într-un fel pe care nu îl înțelegea, după cum nici stăncuța nu înțelege chemarea metalului sclipitor sau o molie, a flăcării.

— Deci, Farouk, era ceva sub casa lui?

— Păi, asta îți spun. Printre pietre şi nisip, Chelul a văzut un loc cu întuneric dedesubt. S-a târât în acest loc fără să se gândească la pericole şi s-a împins prin el până

48

a devenit un tunel. La capătul acestui tunel a descoperit o lespede mare şi albă de alabastru, însemnată cu hieroglife şi cu cartuşul unei păsări cu corn.

— Asta e! Asta caut! Vreau să-l întâlnesc, în momentul ăsta! Putem merge în vizită?

— În curând, frate. Doarme. E bătrân unchiul meu... dar e şi puternic, ca toată familia mea.

— Nu. Saïd! Vreau să-l întâlnesc pe Saïd Chelul!

Farouk coborî privirea, clătinând din cap, poate chiar chicotind uşor.

— Nu este posibil.

Iritat, Fin se împinse jos de pe zid şi se duse la umbra unui palmier, masându-şi coapsa învinețită. Probabil că Farouk inventase povestea şi acum nu voia să recunoască. Sau ascundea ceva, ascundea adevărul. Fin luă hotărârea să se întoarcă la Khayam, să mănânce, după care să meargă acasă, poate să bea câteva pahare la Continental, însă acest plan fu zădărnicit de zgomote de activitate care veneau dinspre locuință.

— S-a trezit Şeicul. *Yallah,* să mergem, anunță Farouk, îndreptându-se rapid către casă.

5

În curtea prăfuită şi cenuşie a străvechii case a Şeicului era o intrare în arcadă, cu uşi înguste şi grele, vopsite în verde de o generație anterioară. Fier forjat de un galben pal proteja panourile în înflorituri curbate, care ar fi putut fi litere proclamând numele Domnului. Pe fiecare latură, pereții de calcar fărâmicios erau pătați de mici amprente

palmare, cu vopsea ocru, ca sângele învechit. Acestea erau urme ale mâinilor copiilor, formă de protecție împotriva răului. Fin îşi scoase pantofii şi intră.

Bătrânul Şeic stătea în picioare, într-un colț al camerei întunecate şi răcoroase. Purtând o *galabeya* albă şi, pe cap, o tichie croşetată fin, era enorm. Fin nu mai asociase în trecut vârsta înaintată cu înălțimea impozantă, însă Şeicul dădea lecții în ambele privințe. Mai înalt decât Fin cu mai bine de un cap, însă slab şi uscățiv precum statuile scheletice care se perindau prin visele ziaristului, Şeicul se mişca atât de cumpătat, încât fiecare mişcare a mădularelor sale gigantice avea relevanță şi semnificație. Farouk îl salută respectuos pe bătrân, zâmbind umil atunci când respinse complimentele care îi fuseseră oferite în schimb. Fin savură formulele de introducere serioase şi elaborate care caracterizau lumea arabă. Găsea mângâiere în curtoazia saluturilor de la sat; schimburi de rugăciuni şi de laude pentru părinți, pentru celălalt, pentru viitori copii

50

de sex masculin, *insha'allah* pentru soții, vite, dorințe, proprietăți şi, desigur, „Casa mea e şi casa ta", *Ahlan wa sahlan,* o ofertă simbolică având o intenție la propriu.

— *Tishrab shay?* întrebă Bătrânul Şeic.

Se oferea ceai, însă Fin nu voia să se întindă. Era prea înfometat şi prea experimentat ca să-şi asume responsabilitatea pentru o ceaşcă „oficială" de ceai. Ştia că, până şi printre cei mai cosmopoliți rezidenți din Cairo, acceptarea ceaiului însemna minimum trei ceşti şi discuție de cel puțin o oră. Însă aici, în satul Mena, unde tradiția se scurgea prin crăpăturile ca venele din pereți, ei bine, ar fi putut fi vorba de zile întregi. Fin refuză ceaiul.

— De ce nu iei ceaiul cu Şeicul? Este un om măreț şi faimos, şuieră Farouk.

— Nu vreau ceai, şopti Fin. Şi, cu respect, ce-i aşa măreț la el?

— Ce ştii tu despre respect? El a trăit şaptezeci de ani sau chiar mai mult!

— Dar ce a făcut?

Farouk îl privi pe Fin întrebător, apoi strigă spre întunericul următoarei camere. Un băiețel dolofan, având trei sau patru ani, îmbrăcat ca un american, în blugi, o bluză cu glugă şi pantofi de sport imaculați, se îndreptă repezit către Farouk, izbindu-l cu capul în coapsă în semn de salut. Farouk se lăsă pe vine şi prinse cu afecțiune buzele băiatului între arătător şi degetul mare. Băiatul se eliberă şi zâmbi, dezvăluind un rând de dinți cariați de la dulciuri.

— Nu ştii nimic, englezule? zise Farouk întorcându-se înspre Fin. Bătrânii sunt speciali fiindcă sunt bătrâni. Aşa-s şi toți copiii. De ce? Datorită obrajilor dolofani? Datorită zâmbetelor? Nu. Este suficient că sunt copii.

51

— *Tishrab shay?* se auzi din nou invitația Bătrânului Şeic din colțul întunecat al camerei.

Dacă era să fie străin pe undeva, concluzionase cândva Fin, n-ar fi găsit loc mai bun decât lumea arabă. Se ofereau ceai, adăpost, protecție şi cea mai bună mâncare disponibilă. Putea dura mult în zonele rurale, întrucât se începea cu măcelărirea vitelor. Singura provocare era să scapi de-acolo înainte să îmbătrâneşti prea mult. Fin putea găsi o plăcere pură şi completă în această ospitalitate fiindcă reprezenta un atribut inerent firii lui. Însă, deşi Fin nu putea nega că Bătrânul Şeic îi stârnise curiozitatea, ba chiar se simțea atras de el, voia ca ziua să-şi continue cursul şi să afle mai multe despre Saïd Chelul. Îi mulțumi bătrânului şi refuză din nou ceaiul.

Farouk îl prinse pe Fin de braț şi îi şopti la ureche:

— De ce spui nu? Vom lua ceaiul cu Şeicul!

Fin se resemnă. Nu avea niciun rost să se împotrivească. Farouk ştia întotdeauna exact ce voia să facă şi, dacă erai cu el, trebuia să faci la fel.

— *Shay loh samaht,* răspunse Fân, acceptând ceaiul şi instalându-se pe băncuța acoperită cu perne care se afla pe latura camerei.

Fu servit ceaiul şi prinse cheag o conversație viguroasă între Farouk şi Bătrânul Şeic. Fin nu reuşise să ajungă cu studiul limbii arabe dincolo de politețurile de bază, de înjurături şi de denumiri de mâncăruri, aşa că nu prea avea habar ce îşi spuneau. Bănuia că vorbeau despre el, deoarece îl tot arătau cu degetul şi clătinau din cap. Spera să nu fie prea aspre criticile lor.

Băutul ceaiului cu arabii făcuse parte, pentru scurtă vreme, din copilăria lui Fin. Demult, pe când avea şase ani, tatăl său îl dusese, într-o călătorie la Londra, la casa

închiriată a unui saudit bogat. Intrând în acea casă, se simțise ca şi cum ar fi păşit în lumea magică a poveştilor de dinainte de culcare. Interiorul în stil georgian era aranjat precum cel al unui cort, țesături luxoase fiind agățate pe pereți, îndulcind asprimea suprafețelor. Bărbați înveşmântați în robe şedeau acolo, iar servitorii se înghesuiau în jurul lor, turnând ceai cu gust ciudat din nişte vase frumoase, cu buze curbate. Fin se aşezase pe cât de aproape putuse de ei, plin de mândrie şi de uimire că tatăl său se aventura pe asemenea tărâmuri fermecate, poate chiar periculoase. Atunci când sorbise din lichidul nefamiliar care îi fusese oferit într-o ceşcuță, Fin se strâmbase, simțind repulsie, însă, îngrijorat că ar putea dezamăgi cumva, închisese ochii şi băuse totul dintr-o singură înghițitură vitează. Spre groaza sa, dinspre un perete de perdea se ivise un servitor şi îi reumpluse ceşcuța, iar Fin trebuise să îşi adune iar curajul şi să bea lichidul, strâmbându-se, din două înghițituri. Probabil că slujitorul îl privea, fiindcă reapăruse şi îi reumpluse ceşcuța până la buză, neluând în seamă privirea rugătoare a lui Fin. Ceşcuța era umplută iar şi iar, şi tânărul Fin se înspăimântase, imaginându-şi cumva că era otrăvit sau îngrăşat pentru a fi mâncat

de acele personaje stranii. După cinci porții, tatăl său îi şoptise că, atunci când se sătura de ceai, trebuia să-şi legene ceaşca dintr-o parte într-alta. Fin făcuse astfel, iar slujitorul îi luase ceşcuța goală din față.

Fin îşi amintea senzația mâinii moi şi uscate a tatălui, pe care o ținea prea strâns în timp ce mergeau pe stradă, fiindcă nu îndrăznise să ceară la baie în acea casă ciudată şi exotică. Tatăl său îi spusese că, dacă nu şi-ar fi legănat ceaşca de ceai, gazdele ar fi umplut-o până la

53

ultima lor suflare, vreme la care copiii lor vor fi crescut şi, la rândul lor, ar fi continuat să îi umple ceaşca, până şi-ar fi vândut tot ce aveau sau ar fi murit de bătrânețe. Aceasta, îl învățase el pe Fin, însemna „ospitalitate” şi doar oamenii deşertului puteau s-o înțeleagă aşa cum se cuvine. Fin crezuse pur şi simplu ce îi spusese tatăl său, aşa cum credea în Australia, în Dumnezeu, în şcoală şi în flori pe timpul verii.

Gândurile lui Fin fură întrerupte la ceştile numărul trei, cinci şi şase de către Farouk, care refuza să ia la cunoştință faptul că Fin nu vorbea araba, repetând expresii pe care le considera importante în mod special.

— Ai auzit, englezule? Familia Şeicului a trăit în această casă timp de paisprezece generații.

O nouă porție de ceai.

— Ce ai fi putut învăța despre viață, locuind aşa departe de Egipt?

Altă porție de ceai.

— Verişorul primei soții a Şeicului este un croitor faimos în Glasgow. Numele său este Abdul Musawwir. Îl cunoşti?

Din nou ceai.

— Şeicul a făcut *hajj* de multe ori şi a trăit în Mecca timp de multe luni.

La cea de-a şaptea ceaşcă, Farouk se întoarse către Fin şi spuse:

— Pentru o mică taxă, Şeicul va privi în sufletul tău, acolo unde nu e viitor şi nici trecut.

Fin se uită la Şeic, la ceaşca de ceai ce părea minusculă în mâna lui masivă. Părea o idee bună. Fin întrebă ce voia să spună Farouk prin „o mică taxă”.

54

— Ah, cât socoti tu, frate! Cât consideri tu. E hotărârea ta. Şeicul este un om măreț, adăugă Farouk. Foarte faimos.

Foarte faimos şi foarte mare, observa Fin. Îşi imagină că putea petrece o noapte confortabilă într-un cort făcut din *galabeya* bărbatului. Şeicul era o persoană amplă, pe de-a-ntregul bătrână şi venerabilă. Dacă taxa după greutate? Fin oftă şi speră să fie o negociere lipsită de durere.

Îi trebuiră câteva minute tensionate pentru a străbate prăpastia căscată între cât „socotea” sau „considera” Fin că ar trebui să plătească şi taxa pe care Farouk o decisese deja ca fiind potrivită. În fazele inițiale ale târguielii, Farouk ceru o sumă foarte mare, pe care Fin o refuză, făcând o contraofertă în limitele zecimii tradiționale. Farouk zise că o asemenea sumă ar fi o insultă pentru bătrân şi refuză să i-o spună Şeicului. Şi adăugase, cu totul inutil, că prefera să îi fie smulsă limba, friptă pe țepuşe şi vândută ca mâncare pentru porci sălbatici de deşert decât să îl informeze despre aşa o sumă derizorie pe unchiul său care, aşa cum îi explicase deja lui Fin, era un şeic măreț. Oare Fin nu auzise că bătrânul făcuse *hajj* de trei ori? Fin confirmă că auzise, dar întrebă ce relevanță avea asta. Farouk nu consideră că un astfel de comentariu insolent merita răspuns şi căzu într-o tăcere adâncă şi înnegurată. Fin nu putu suporta mai mult de jumătate de minut acest hiat încărcat de vină şi îşi dublă oferta. Avea să fie mai uşor aşa, îşi spuse. Farouk acceptă suma, dar privi bancnotele mai mari din portofelul lui Fin cu o expresie care părea să spună: „Ce destinație mai bună ar putea avea averea ta, dacă nu buzunarul unui om bătrân şi respectat care a petrecut luni multe, aproape un an, în sfântul oraş Mecca?”

55

Bătrânul se ridică de pe băncuța căptuşită şi strigă pe cineva din camera vecină. Soția sa apăru aducând perne şi un mic grătar, pe care le aranjă pe podea. Şeicul se lăsă încet pe una dintre perne, coborând în etape bine cumpănite, ca o cămilă bătrână şi slăbănoagă. Trase de pernă şi îşi schimbă poziția picioarelor până se simți confortabil, apoi îl chemă pe Fin să stea dinaintea lui. Când cei doi se găsiră față în față, Şeicul suflă în grătar, peste mărgele răşinoase de tămâie care pocniră şi scuipară până se dizolvară în fum. Prinse capul lui Fin în palmele sale enorme şi îl ținu strâns. Policarele Şeicului apăsară ochii lui Fin, ținându-i închişi şi umplându-i acestuia din urmă vederea cu un nimic luminos, care pulsa la fiecare bătaie a inimii. Părea o eternitate de când nu mai fusese atins de cineva şi, în timp ce îşi abandona povara capului în mâinile bătrânului, Fin fu cuprins de o tristețe delicioasă.

Fin nu plânse. Lacrimile ar fi fost un fel de incontinență, aşa că îşi concentră atenția asupra senzației imediate, parfumul bogat, lemnos al încheieturilor bătrânului. Îl adulmecă. Era un miros pe care ajunsese să-l cunoască bine, un miros întâlnit în bazarul Khan el-Khalili din Cairo. Se plimbase fără țintă pe culoarele mărginite de standuri înghesuite când ceva, ca un soi de gând, îl ademenise, vorbind, fără cuvinte, minții sale. Era un miros. Îl căutase şi îl urmase prin piața de parfumuri, întrebând ba un vânzător, ba altul, până când, după ore de sporovăială şi de ceai nesfârşit, îi fusese arătat un lemn închis la culoare şi uleios numit *oud.* Acesta era sursa mirosului, i se spusese, şi, dacă înțelegea bine engleza vânzătorul de parfumuri, era produs doar atunci când un anumit copac din Iordania era atacat de o ciupercă parazită. Prețul său era de cinci sute de dolari pe kilogram.

56

Suspectând că era tras pe sfoară, Fin plecase fără curtoazia obişnuită. O săptămână mai târziu, cândva, înainte de zori, într-un bar care părea să servească numai gin, un prieten egiptean confirmase adevărul vorbelor vânzătorului de parfumuri. În loc să se grăbească la lucru, Fin îl căutase pe negustorul de care se îndoise şi cumpărase cincizeci de grame de *oud,* în chip de scuză. El şi negustorul petrecuseră restul după-amiezii bând ceai, mâncând *kif* şi fiind de acord că istoria întregii civilizații putea fi găsită în piața de parfumuri din bazarul Khan el-Khalili.

Fumul înălțat dinspre grătar se împletea prin părul lui Fin precum cozile afectuoase ale unor maimuțe. Degetele Şeicului pipăiau obrajii şi scalpul lui Fin, de parcă ar fi comunicat cu visele sale într-o limbă vorbită doar de mâini şi de chipuri. Bătrânul începu să recite sure din Sfântul Coran şi, îndepărtându-şi mâinile, se uită în tavan, apoi din nou la Fin şi, într-o engleză stricată, anunță:

— Tu… cauți, cauți…

Fin sperase la mai mult de la secretele sufletului său – sau măcar ceva mai puțin evident. Bineînțeles că el căuta ceva. Oare nu toată lumea căuta? Şi, oricum, era ziarist. Asta făceau ziariştii. Farouk probabil că îi precizase bătrânului ocupația sa. Prin urmare, căuta ceva. Nu părea mare lucru de cerut, nu trebuia să fie un rug aprins al adevărului… O simplă urmă de picior în deşert ar fi fost de-ajuns, un semn al unei direcții înțelepte.

— Da, Şeicule, răspunse el. Caut ceva.

Şeicul încuviință din cap. Luă mâinile lui Fin şi se ținu deasupra grătarului fumegând. Fața lui lătăreață umplu câmpul vizual al lui Fin. Acum se găsea atât de

57

aproape, de parcă i-ar fi fost iubită, şi Fin se vedea pe sine în căpruiul întunecat al ochilor bătrânului, ca şi cum i-ar fi fost absorbit sufletul spre a fi cercetat. Era ținut legat, hipnotizat şi, preț de o clipă, se simți de parcă acul patefonului ar fi fost ridicat de pe vinilul zgâriat al vieții sale şi pretutindeni în jurul lui domnea tăcerea. Nu trebuia să lase să se piardă vreodată acest sentiment, îşi spuse. Dar sentimentul se duse, şi el se pomeni suficient de aproape de fața unui bătrân încât simțea mirosul de mentă de pe buzele lui.

Fin încercă să se tragă înapoi, însă Şeicul prinse dosul mâinilor lui Fin şi le apăsă, cu palma în jos, pe cărbunii roşietici ai grătarului. Fin scoase un țipăt şi sări în picioare, refugiindu-se în cealaltă parte a camerei, cu mâinile făcute pumni şi vârâte la subsuori. Şeicul se lăsă pe spate pe perna sa şi zâmbi binevoitor. Când Fin deschise ochii, văzu un curmal pe fereastră, cu frunzele unduind leneş în vântul fierbinte de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic. Îşi desfăcu palmele şi le privi. Spre surprinderea lui, nu simțea durere şi nu se zărea nimic, în afară de adânciturile lăsate de unghiile

înfipte în palmă.

Farouk, care privise totul cu un dezinteres calm, se ridică.

— Acum mergem, spuse tranşant ca de-obicei. Şeicul este un om ocupat.

6

Mergând târşâit prin nisipul auriu şi cald în spatele lui Farouk, Fin îşi examină palmele în lumina soarelui şi nu găsi mai mult de o urmă pe fiecare, având mărimea şi culoarea unei căpşune. Farouk nu dădea niciun semn că ar dori să vorbească despre ce se întâmplase sau că ar dori să vorbească în general, în timp ce se zorea înainte.

Fin îl ajunse din urmă şi îi ceru să se oprească. Ce făcuse Şeicul? Farouk înălță din umeri. Farouk nu considera că metodele Şeicului aveau ceva ciudat? Farouk înălță iarăşi din umeri şi porni mai departe. Fin alergă în fața lui şi îi blocă drumul.

— Haide, Farouk! Unchiul ăsta al tău… chiar e un sfânt?

Farouk îl privi pe Fin nevenindu-i a crede.

— Cum îndrăzneşti să spui aşa ceva? Nu ai văzut Sfântul Coran lângă mâna lui dreaptă? Nu l-ai auzit recitând versetele sacre?

— Simplul fapt că citează din Coran nu înseamnă că e un sfânt, nici măcar un bun musulman, argumentă Fin.

— Este *Sfântul* Coran, cartea lui Allah! Iar Şeicul este un sfânt! De ce vorbeşti despre lucruri pe care nu le înțelegi? Eu vorbesc despre *Biblia* ta?

Nu, îşi zise Fin, nu o făcea, în afara observației că părțile cele mai valoroase ale sale se găseau în Coran. Fin îşi dădu seama că era în pragul unei certe. O ceartă pe

59

care nu o dorea, care nu avea să-i aducă nimic bun, aşa că păşi în lături. În vreme ce Farouk trecea de el, Fin îl întrebă despre destinația lor, dar arabul îşi văzu de drum, prefăcându-se a nu fi auzit. Ieşi de pe stradă, apucând-o pe o alee îngustă.

În timp ce umbra lui Farouk dispărea din vedere, Fin încercă acel sentiment bizar de uşurare pe care îl avea întotdeauna atunci când rămânea singur. Deseori, prefera absența oamenilor la care ținea unei prezențe a lor temporare şi imprevizibile. Legăturile sale amoroase se găsiseră mereu în punctul cel mai chinuitor atunci când se destrămau. Şi se destrămau de fiecare dată, lăsându-l să tânjească după iubită cu o pasiune pe care nu izbutise să o invoce în prezența ei.

Fin lovi o piatră cu piciorul, trimițând-o spre un morman dezgustător, adunat în rigola uscată. Acesta se cutremură, speriindu-l pe Fin şi deranjând un roi de muşte negre şi strălucitoare care se îmbulzeau peste o rană deschisă. Sedus de atracția şi de repulsia dezgustului, Fin se apropie de acel morman, care acum schelălăia slab.

Proximitatea dezvălui că era un câine. Animalul deschise un ochi şi mişcă jalnic cu laba din spate în aer, într-o scărpinătură vag amintită. Fin resimți o milă atât de intensă, încât birui duhoarea câinelui aflat în descompunere. Uitând de Farouk şi de căutarea sa, Fin se răsuci pe călcâie şi o porni grăbit spre o mică prăvălie. Cumpără o sticlă de apă, o rolă de hârtie de muşte şi un pachet de biscuiți şi alergă cu proviziile spre locul unde zăcea câinele. Fin umbri animalul cu o bucată de carton şi, ghemuindu-se, turnă câteva picături de apă peste botul său crăpat. Apăru o limbă cenuşie, care linse sleit umezeala. Fin continuă să toarne apă până când animalul păru să

60

se fi săturat. Folosind câteva pietre şi punga de plastic de la prăvălie, făcu o mică adăpătoare lângă câine, turnând acolo restul de apă, iar alături punând o grămăjoară de biscuiți fărâmițați.

Fin se ridică la auzul unui strigăt, strâmbându-se atunci când se sprijini pe piciorul vătămat. Farouk stătea după colț, nerăbdător.

— Te-ai pierdut? Hai, hai, trebuie să mergem!

Fin nu răspunse, însă, atunci când băgă mâna în buzunar ca să îşi maseze vânătaia, descoperi rola moale de hârtie de muşte. Se întoarse pe călcâie şi fugi înapoi la câine, unde desfăcu banda lipicioasă de culoare maro şi o prinse de cartonul înclinat. Lui Fin i se puse un nod în gât atunci când câinele lovi nisipul cu vârful cozii sale năpârlite.

— Pentru Allah cel Milostiv, ce faci? strigă Farouk atunci când Fin reapăru de după colț. Ți-am fiert la soare creierul tău englezesc?

— Irlandez, Farouk! Este creierul meu irlandez, şi a fost fiert de multă vreme.

Însă Farouk nu aşteptase să-i audă răspunsul. Pornise cu călcătură apăsată în susul aleii, lăsându-l pe fin să-l urmeze înspre locul unde aleea dădea în drumul de macadam care ducea afară din sat.

Când Fin îl ajunse din urmă pe Farouk, arabul stătea lângă un Datsun imaculat de curat ce era, însă uzat de mersul prin deşert, şi le arăta fire de praf unui grup de trei puşti care țineau nişte cârpe. Din deschizătura unei intrări din apropiere, un bărbat corpolent privea atent scena, burdihanul umplându-i *galabeya* ca pe un sac de plastic îndesat cu carne.

61

— Îl cunoşti pe bărbatul ăla? întrebă Fin, arătând spre intrare.

— Ei sunt băieți, nu bărbați, răspunse Farouk, aruncându-le copiilor un teanc de monede care îi făcu să o ia la goană, chiuind de încântare.

Fin dădu să-i explice, dar, când privi din nou, intrarea era goală.

— A cui e maşina? întrebă Fin.

— A mea.
Fin era surprins.
— Ai o maşină?
— Crezi că Farouk este hoț de maşini? Farouk trase de uşă pentru a o deschide. Ieri am cumpărat-o.
Se urcă la volan şi privi încruntat pe geam, în timp ce motorul se trezea tuşind la viață.
Fin se instală pe scaunul pasagerului, întrebându-se de ce Farouk nu adusese vorba despre noua sa achiziție. Cumpărarea unei maşini era un eveniment în satul Mena. Taxele mari şi banii puțini făceau ca maşinile să fie greu de dobândit. Ar fi trebuit să se fi adunat prieteni la casa lui Farouk în seara anterioară, ca să bea ceai, să îl felicite şi să îşi dea cu părerea asupra meritelor şi costului achiziției. Apariția unei proprietăți semnificative era sărbătorită în sat precum naşterea unui copil. Odată, dansaseră două zile după ce prietenul lui Farouk, Tariq Chiorul, cumpărase o bicicletă la mâna a doua pentru fiica lui.
— Farouk, e grozav că ai o maşină, dar de ce nu ai spus nimic până acum? întrebă Fin.
Farouk ambală motorul până când ajunse să vuiască asurzitor.

62
— De ce, de ce, mereu de ce! strigă el încercând să se facă auzit în acel vacarm. Nu vorbim un an sau mai mult şi acum trebuie să ştii totul?
— N-a fost un an, a fost o lună… sau câteva, cel mult. Poate că ar fi trebuit să-l sune pe Farouk mai devreme, se gândi Fin, să îi fi răspuns la apeluri. Însă îi convenise să întrerupă legătura. Farouk devenise un tovarăş obositor, cu certitudinile lui şi criticile la adresa a orice făcea Fin. „De ce faci asta? Un bărbat nu face asta!” Fin nu avea nevoie de ajutorul altuia atunci când venea vorba de autocritică.
— A venit lumea la tine acasă ieri-noapte?
— Pentru maşină? Unii, răspunse Farouk cu obidă. Familia soției mele, trei surori, unchiul meu – desigur –, verii soției fratelui meu şi alți câțiva pe care nu îi cunoşti.
— Nu şi prietenii tăi?
— Desigur, şi ei, spuse Farouk. Salah, Mustafa, Tariq…
— Tariq Chiorul? îşi aminti Fin.
— Ambii Tariq: Tariq Chiorul şi celălalt. Nu l-ai întâlnit. Doi Ahmed, de asemenea, Hassan, Barrak şi alții.
— Şi ce s-a întâmplat? Le-a plăcut maşina? A fost bine? Farouk băgă în viteză Datsunul şi porni la drum, aruncând o privire în oglinda retrovizoare.
— Nu a fost nimic. Nu mi-a plăcut, mormăi el.
— De ce nu ți-a plăcut? Nu eşti mulțumit de maşină? Farouk ridică mâinile de pe volan.

— „De ce, de ce, de ce!” Eşti femeie? Mereu „de ce”! Fin se hotărî să fie mai direct:

— Eşti supărat pe mine, Farouk.

Farouk respinse această afirmație cu o fluturare a dosului palmei.

63

— De ce-aş fi supărat pe tine? Nu sunt supărat pe tine.

Îşi văzu de condus, nepărând în largul lui şi fiind tras la față.

Fură obligați să aştepte la o intersecție cât timp doi bărbați descărcau un camion umplut până sus cu cotețe de răchită pentru păsări. Un Mercedes vechi, cu geamuri fumurii, se opri imediat în spatele lor. O femeie care vindea legume se ridică de pe trotuar şi se apropie de maşină, agitând o legătură de mentă. Văzându-l pe Farouk, îi spuse pe nume şi arătă spre maşină, gângurând într-o exprimare exagerată a admirației. Farouk îi răspunse la fel de monosilabic şi de înciudat cum îi răspunsese lui Fin, împingând la o parte menta pe care ea i-o aruncase pe geam. Femeia îşi ceru iertare pe tonuri jucăuşe, mângâind maşina, însă Farouk o ignoră, claxonând şi strigând înspre cei din camion să se grăbească. Femeia se răsuci pe călcâie şi se duse înapoi la mormanele ei strălucitoare de vinete, ceapă şi fasole păstăi. Fin o privi instalându-se confortabil pe trotuar şi pigulind legăturile de mentă, al cărei miros persista în interiorul maşinii.

Vehiculul din față plecă şi Farouk, aruncând o privire neliniştită în oglinda retrovizoare, porni la rândul său, depăşind apoi brusc camionul. Pe marginea drumului, un bătrân reumatic sprijinit într-un baston gros ca brațul îl salută pe Farouk, însă şoferul se prefăcu a nu-l fi văzut.

— Unde mergem? întrebă Fin din nou.

— Cu nişte treburi. La Cairo.

Fin răsuflă enervat printre buze. Se săturase. Nu se trezise în zori şi nu trecuse prin caznele stilului pur intuitiv de conducere al lui Waled doar ca să suporte o zi

64

întreagă de mormăieli ursuze din partea lui Farouk. Se întoarse către acesta.

— Ce ai pățit? De ce te porți aşa? Spune-mi ce am fiicut. Are legătură cu unchiul tău? îmi pare rău dacă l-am insultat!

La o răscruce, polițistul care dirija traficul strigă un salut către Farouk, trimițând o bezea spre maşina lui. Farouk reuşi să schițeze o jumătate de zâmbet şi un salut lipsit de entuziasm, după care îşi continuă drumul.

— Nu e vorba de tine, zise, fără ca măcar să se uite către Fin.

Fin privi pe geam, uitându-se în gol, de fapt. Nu credea în ceea ce-i spusese Farouk. Avea să coboare din maşină imediat ce traversau podul Gizeh. Fusese o greşeală să vină aici. Dacă se întâmplase ceva în pivnița lui Saïd Chelul, se întâmplase cu ani în urmă. Povestea nu avea cum să ajungă subiect de articol de ziar. Lui Fin

oricum nu îi păsa de ziare. Azi puteau să răstoarne guverne, mâine erau hârtie de împachetat gunoaie.

Ce voise el de la Farouk? Ar mai fi fost el acolo dacă nu ar fi existat ademenirea acestei noi poveşti? Era dificil să-şi dea seama în acele momente, stând în maşină cu Farouk alături. Avea să îi fie mai uşor odată întors în oraş, ţinând în mână balastul mângâietor al unui whisky cu sifon. Urma să se abată pe la Odeon în drum spre casă, pentru un păhărel de tărie în tovărăşia căruia să se gândească la o modalitate de a-şi recăpăta slujba. Asta avea să facă.

Farouk părăsi şoseaua principală, cotind pe o străduţă îngustă. Panglici argintii şi obosite, provenind de la nunţi demult trecute, atârnau nemişcate între clădiri în curs

65

de deteriorare. Pe jos erau împrăştiate pungi de plastic şi hârtii îngălbenite. Totul părea să fie pe jumătate construit, fie pe jumătate demolat: teancuri inegale de cărămizi maronii, coşuri de răchită rupte, pline cu praf de ciment de culoare cenuşie, metal ruginit. Fin oftă din nou, dar tot nu-l privi pe Farouk.

Trecură într-o stradă mai largă, pe care se învălmăşea o mare de şcolăriţe cu cămăşi bej, fuste negre, lungi şi baticuri albe. Ducând cărţi şi dosare, discutând în grupuri, mergând braţ la braţ, îmbrăţişându-se, râzând, fetele se prefăceau că ignoră arhipelagurile de băieţi care zâmbeau stânjeniţi pe sub începuturile mândre de mustaţă. Farouk nu avea cum să înainteze şi, după ce claxonă de câteva ori, încetini până când maşina se opri cu totul.

Întrucât acum maşina staţiona, privitul hotărât pe geam deveni un lucru penibil.

— Uite ce-i, Farouk, îmi pare rău dacă nu am… Poate că ar fi trebuit să dau un semn mai repede.

— Nu îţi cere scuze. Nu ai motive. Farouk privi înainte, prin parbriz. Un bărbat ar trebui să facă după cum simte.

Fin se uită la zidul de culoarea muştarului pălit al curţii şcolii, cu partea de sus crenelată de cioburi de sticlă spartă. O pisică păşea delicat pe culmea zidului, îndreptându-se încotrova. Către un loc mai bun, spera Fin.

— Dacă nu vrei să vorbeşti cu mine, e-n regulă, o să ies…

Fin încercă să deschidă uşa pasagerului, trăgând neputincios, cu degete transpirate, de mânerul rupt.

Farouk opri motorul.

— Nu toate ce se întâmplă în lume sunt din vina ta, spuse el arătând spre nişte pete albe în formaţie de V,

66

care dispăreau din vedere pe fâşia de cer albastru. Gâştele alea care zboară către Alexandria nu o fac din cauza ta. Îngheţata aia pe care o vezi zăcând pe stradă lângă

copilul care plânge nu a căzut din cauza ta. Nu are nimic de-a face cu tine. Şi nici faptul că eu mă simt rău.

Apoi Farouk netezi un colț de vinii rupt de pe bord şi privi în oglinda retrovizoare, ajustând-o imperceptibil.

Fin se gândi la posibilitatea ca spusele lui Farouk să fie adevărate. Ca nu el să fie pricina dispoziției morocănoase a lui Farouk. Oricare ar fi fost adevărul, procesul de autoexaminare transformă indignarea lui Fin în compasiune.

— Îmi pare rău că eşti supărat, Farouk, zise Fin încet.

— Nu sunt supărat. Un bărbat nu e supărat! strigă Farouk. Şi, oricum, de ce ți-aş spune ție? Farouk îşi înălță palmele. Pui întrebări, şi iar întrebări, până când înțelegi… numai că asta nu o vei înțelege. Aşa că vor fi doar întrebări.

— Desigur, Farouk, se arătă Fin de acord, pe un ton molcom. Gata cu întrebările… Voi spune doar asta: indiferent ce te deranjează nu poate să schimbe faptul că ai o maşină nouă şi e o frumusețe. E o maşină grozavă, minunată, oricine ar fi încântat să o aibă!

Farouk lovi volanul cu ambele mâini.

— Exact! Vezi!? exclamă el. De ce întrebi, când ştii deja? Toți o vor. Vor maşina mea. Toată lumea se uită la maşina mea şi se gândeşte la rele. „De unde a avut Farouk banii? A furat de la mine? De la soția mea? Cum a făcut rost?” La asta se gândesc. Îi aud, îi simt, şi mă îmbolnăveşte. Lumea îmi doreşte maşina, iar din această dorință a venit răul. Mă doare aici şi aici de când am cumpărat

67

maşina, continuă el, arătând către inimă şi apoi către stomac. E clar, cineva a pus *el-ein* pe maşina mea!

— *El-ein?* întrebă Fin.

— *El-ein, el-hassoud!* Deochiul, răspunse el, pornind din nou motorul, strecurând maşina printre bancurile de şcolărițe şi apoi cotind pe o stradă pustie.

O serie de viraje labirintice îi aduse într-o străduță lăturalnică îngustă. Farouk frână în mijlocul unei alei, blocând-o complet, opri motorul şi coborî. Se îndepărtă pe acea alee, călcând apăsat.

Fin îl urmă. Se aflau într-o zonă rezidențială pentru clasa muncitoare, la marginea oraşului Cairo. Mici blocuri de beton cenuşiu-închis, netratat, erau separate de un drum nepavat, lat abia cât să încapă o maşină. Fiecare etaj era pus alandala peste celălalt, cu bucăți de mortar ițindu-se printre crăpături, nuanțe diferite de cărămidă arătând locurile în care betonul se fărâmițase sau nu ajunsese niciodată. Rufaria se revărsa pe ferestre strâmbe, fără geamuri, ca nişte măruntaie uscate la soare.

Farouk se opri locului şi cercetă cu privirea etajele de sus ale unuia dintre blocuri, căutând o anume fereastră. Se aplecă, luă un pumn de pietricele şi le aruncă, una câte una, către etajul trei. Majoritatea ricoşară din zid înapoi pe drumul prăfuit, dar

câteva îşi găsiră ținta, dispărând într-un pătrat întunecat unde s-ar fi putut afla o fereastră.

Apăru un cap, răspunzând chemării pietrelor; curând era în toi o târguială cu Farouk.

„Cincizeci.” „Nu.” „Ba da.” „Ba nu.” Farouk simulă dezgustul. Preț nou. „Şaizeci.” Şoc. „Mă insulți!” Farouk

68

merge în cerc, în sens invers față de acele ceasornicului. „Şaizeci şi trei.” „Nu.” Tăcere. Nemişcare. Acord de la fereastră.

Capul se retrase în întuneric şi Farouk se-ndepărtă de Fin, scuturându-şi nisipul inexistent de pe pantofi, apoi citind un poster decolorat de pe zid. Evitând întrebările lui Fin.

Capul de la fereastră apăru la nivelul străzii, acum o femeie întreagă, aducând un iepure viu şi un lighean de spălat, din plastic albastru.

, Aha, prânzul”, îşi zise Fin.

Femeia părea persoana potrivită care să gătească o masă de prânz, cugetă Fin. Avea proporții luxuriante, pântecoasă, moale şi delicios de grasă precum o bomboană uriaşă, cu linii grele de dermatograf în jurul ochilor închişi la culoare. Iepurele, ținut de urechile cafenii, se legăna încet, seren, la fiecare pas apăsat de-al femeii. Puse ligheanul albastru la picioarele lui Farouk şi începu să intoneze o rugăciune. Farouk îți aprinse o țigară şi, în afară de răspunsul congregațional ocazional, o ignoră. Ea dădu ocol automobilului, mormăind, cântând şi legănând iepurele cel răbdător pe deasupra lui Farouk şi a maşinii sale.

Acesta nu era prânzul, se dumiri Fin.

Femeia prinse la subraț labele din spate ale iepurelui, scoase din faldurile hainelor un cuțit micuț de bucătărie cu lama ruptă şi cu un mâner verde fosforescent. Trase în spate capul animalului şi, la fel de firesc ca şi când ar fi desfăcut o pungă de orez, îi tăie beregata. Trecătorii nu se opriră din drum, manifestând doar un vag interes. O căruță umplută până sus cu echipamente

69

vechi de calculator nu putu trece pe lângă ei, aşa că rămase în aşteptare, răbdător. Labele din spate ale iepurelui zvâcneau, pradă unui şoc disperat, şi un jet de sânge întunecat stropi vehiculul. Femeia legănă iepurele muribund peste maşină, sângele țâşnind în arcade încete, răsucite, ca o pictură abstractă. Când secă sângele din trupul micuțului mamifer, ea mânji nişte simboluri ție capota bătrânului Datsun, folosindu-se de iepure ca de o cariocă uscată. Apoi jupui animalul de parcă ar fi scos un copil din pijama şi îl puse în ligheanul de la picioarele lui Farouk. Farouk aruncă țigara şi, fără să se uite în ochii ei, ridică ligheanul de plastic şi îl înapoie femeii

împreună cu câteva bancnote.

Îl privi pe Fin pentru prima oară în acea zi.

— Gata, zise el.

Sosise timpul să plece.

SALAAT EL-DUHR

7

Fin şi Farouk stăteau în fața unei cafenele, la colțul unei străzi prăfuite, sorbind suc rece de pepene galben. Maşina era în dreptul lor, cureaua ventilatorului încă huruind, iar caroseria fiind mânjită cu simboluri primitive de sânge uscat, de parcă ar fi fost atacată de vandali ezoterici. Dispoziția lui Farouk se transformase. Acum era expansiv, strigând saluturi de partea cealaltă a străzii, insistând să plătească sucul de pepene galben şi privindu-şi subit îndrăgitul vehicul cu zâmbetul unui tată mândru.

Acum că nefericirea capricioasă a lui Farouk dispăruse, Fin nu îşi putea stăpâni un resentiment care i se strecura în suflet. De ce, se gândea el, ar trebui ca lui Farouk să îi fie permis ca, după ce dispoziția lui proastă îi afectase pe toți cei din jur, să se poarte, atunci când starea sa lăuntrică se schimbase, ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat? El, Fin, era cel cu probleme, cel care avea nevoie de ajutor – şi tot ce făcuseră ei până atunci fusese să umble aiurea, ocupându-se de rezolvarea dificultăților imaginare ale lui Farouk.

— Deci despre ce a fost vorba? întrebă Fin, arătând cu capul înspre maşină.

— Am spus, răspunse Farouk. Lumea s-a uitat într-un fel rău la maşina mea. Era un sentiment rău. Pe maşină

74

se pusese deochiul, *el-ein.* Acum, prin harul lui Allah cel Mărinimos, *halaas,* s-a terminat.

— Ce legătură are Allah? întrebă Fin, pus pe harță.

Farouk îl privi, sincer surprins.

— Haide, Farouk, insistă Fin. Ce legătură au mormăielile unei nebune bătrâne şi

sacrificiul unui iepure cu religia ta?

— Allah este peste tot... (Farouk se uită în jur, brusc nedoritor să poarte acea discuție, în timp ce o voce îndepărtată, amplificată prin difuzoare uzate de timp, chema la *Salaat el-duhr,* rugăciunea de prânz.) Nu ştii nimic, răspunse, pe când începea o altă rugăciune, aproape înăbuşindu-i vocea domoală. Nu e vorba de iepure. El nu înseamnă nimic. Iepurele semnifică viață. Cumpăr iepurele de la femeie şi ofer cea mai prețioasă viață lui Allah, iar astfel deochiul este gonit, fiindcă nimic nu stă în fața lui Allah.

Rugăciunea de prânz se auzea acum, stârnind ecouri, prin tot oraşul, o cascadă de glasuri înalte şi joase, unele pițigăiate şi stridente, altele profunde şi distorsionate, răsunând din boxe vechi care pârâiau şi din dispozitive audio ultimul răcnet, cu tonuri bogate şi volum impresionant. Puterea vocii unui muezin, cândva limitată la înălțimea minaretelor, avea acum parte de amplificare, şi niciun cotlon din satul Mena, din oraşul Cairo, din întreaga lume musulmană nu era ferit de pătrunderea sa. Fiecare cotlon de spațiu şi de timp era umplut de rugăciuni. Pentru unii, miile de sunete diferite ce se auzeau în momente uşor diferite reprezentau un amestec neplăcut urechii, însă pentru Fin această lipsă a omogenității era o dovadă a independenței credinței – față de forma de guvernământ, de politică, de toate lucrurile care se

75

închinau clipei prezente. Deşi nu era Dumnezeul lui, lui Fin îi plăcea *adhan-\A,* chemarea la rugăciune. I se părea că se revărsa prin fiecare atom al oraşului, ca o ploaie de primăvară. Însă în această zi, contrazicându-se cu Farouk în fața cafenelei, nici măcar nu o observă, singurul ei efect fiind acela că îl determinase să ridice tonul ca să poată fi auzit.

— Este un hocus-pocus. Ea îți dă ție iepurele, şi apoi tu i-l dai înapoi, zise Fin. E ca un număr de magie.

— Bineînțeles că mi-l dă înapoi. Ochii tăi văd, însă nu ți-s legați de creier? îmi dă iepurele fiindcă l-am cumpărat. M-ai văzut dându-i bani. E la fel şi în țara ta, nu? Când cumperi friptură pe Coronation Street, oare ei nu îți dau carnea?

— Da, numai că... răspunse Fân, derutat de urmele de logică ce dispăreau. Numai că noi nu o dăm înapoi.

— Bineînțeles că nu o dați, răspunse Farouk triumfător. Pentru că voi nu practicați caritatea. Însă pentru noi, musulmanii, caritatea este unul dintre cei Cinci Stâlpi ai religiei noastre. Aşa că eu îi dau iepurele femeii, iar ea îl va da săracilor. Deochiul este alungat, Farouk este fericit şi o familie din Fustat va avea un fel bun de mâncare la masă.

Fin era învins de argumentele lui Farouk, însă se simțea de parcă ar fi fost înşelat. Înşelat într-un fel cumva prea evident ca să fie demonstrat. Poate că se pierduse ceva

în decursul traducerii, dar era mai degrabă faptul că, în această discuție, ca în toate disputele cu Farouk, de altfel, Fân sfârşea prin a fi îmbrobodit.

Se ridică brusc de la masă şi se duse cu pas apăsat până la maşină.

76

— Unde vei găsi o moschee cu acest simbol sau cu acesta? ceru Fin să afle, arătând la semnele mânjite cu sânge de pe portieră. Eu sunt mai mult păgân decât creştin, însă nu sunt prost, Farouk! Am citit multe cărți şi am studiat. Dumnezeu ştie bine că am fost crescut creştineşte şi preoții mi-au îndesat *Biblia* pe gât. „Credința, nădejdea şi dragostea, iar mai mare dintre acestea este dragostea." Ai auzit vreodată vorbele astea? Pavel, unul dintre sfinții creştini – poate cel mai important. Şi ştii ce? Cunosc destule despre Coranul tău, ca să ştiu că mâzgăliturile astea nu au nicio legătură cu el. (Auzindu-şi propria voce şi fluența exprimării, Fin simți că frustrarea sa devenea mai puțin neputincioasă.) E acelaşi lucru cu creştinii. Nici noi nu ucidem animale ca să împăcăm un Dumnezeu furios. În *Biblie* e la fel ca şi în Coran: Ibrahim al vostru sau Avraam al nostru crede că trebuie să îşi ucidă fiul ca să îşi arate astfel ascultarea şi dragostea față de Dumnezeu. E adevărat, nu-i aşa? Iar apoi Dumnezeu sau Allah îşi trimite îngerul ca să îi ceară să oprească sacrificiul. Ambele cărți spun mai târziu că, dacă e să existe sacrificii, pe tine ar trebui să te oferi – să sacrifici şinele care te ține departe de Dumnezeu. În afară de câte o capră la Eid, nu există sacrificii în Islam, nu există ghicirea viitorului, nu sunt iepuri şi nu este niciun afurisit de *ein* malefic. Cele despre care vorbeşti tu țin de superstiție, nu de religie. Pur şi simplu incluzi orice doreşti şi te prefaci că este în numele lui Allah, dar nu e real, nu e adevărat.

Cu fiecare cuvânt rostit, Fin se simțea mai bine. Era mândru de educația sa, de inteligența lui, de cărțile pe care le citise. Stătea în picioare lângă Farouk, cu mâinile în şolduri, aşteptând contraatacul.

77

Farouk şedea cu călcâiele sprijinite de barele în cruce ale scaunului, ținându-şi în mână sucul de pepene galben şi aşteptând ca Fin să termine.

— Îți doreşti să te lupți cu mine, Fin? Nu e destul că marele nostru general Salah ad-Din ți-a învins poporul acum cinci sute de ani? Trebuie să o luăm de la început? Farouk îşi clătină capul, într-o expresie de disperare batjocoritoare. Aşa sunt pedepsit pentru că am invitat Necredinciosul să-i țin companie?

Fin încercă să-şi ascundă zâmbetul care i se furişa din adâncul memoriei. În trecut, cruciadele fuseseră tema lor favorită de discuție, abordată cu fiecare ocazie disponibilă, după ce descoperiseră că fiecăruia i se predase respectiva istorie în acelaşi moment al vieții, în şcoli aflate la mii de kilometri depărtare. Lui Fin, de către un iezuit tras la față, cu mâini de animal de pradă şi cu un costum negru, unsuros; lui Farouk, de către un cleric orb înarmat cu un bici pentru cămile. Pentru ambii

bărbați, vara celui de-al nouălea an al vieții lor părea – cel puțin în amintirile lor împărtăşite – să se concentreze pe de-a-ntregul asupra acestei perioade din istorie; învățând poveştile, învățând datele şi, în cazul lui Fin, desenând castele, cavaleri şi armuri. Erau atât de multe asemănări în această parte a vieților lor – vârsta, învățătorii clerici, ce le plăcea şi nu le plăcea şi, desigur, perioada istorică pe care o studiaseră. Totuşi, printre toate aceste asemănări, exista o diferență absurdă, menită, aproape proiectată, să îi despartă. Ambilor li se spusese că tabăra lor – tabăra Adevărului, a poporului lui Dumnezeu, a lui Dumnezeu însuşi – era cea triumfătoare.

78

Fin începu să se simtă caraghios stând aşa, cu mâinile în şolduri. Îşi masă coapsa, ca pentru a-şi reaminti de rană.

— Uite ce-i, chiar nu are nimic de-a face cu cruciadele, zise Fin într-un final.

Se reaşeză, iar Farouk se aplecă înspre Fin.

— Prietene, hai să vorbim ca între bărbați. Îmi pare rău din suflet, de o mie de ori, îmi pare rău că vorbesc despre religia ta. Noi nu am învățat despre profetul vostru, Pavel – pacea fie cu el –, în *madrasa* noastră. Însă spune-mi, Fin: atunci când vorbeşti, în numele cui vorbeşti? întrebă Farouk. Vorbeşti în numele tău? Nu cred. Vorbeşti în numele lui Allah? Dumnezeul nostru poate fi diferit sau poate nu, însă jur că avem acelaşi Diavol… şi în numele lui vorbeşti, nu-i aşa?

Fin îl întrerupse:

— Nu vorbesc în numele nimănui. Doar enumăr fapte. Există cărți în creştinism, după cum există cărți şi în Islam, iar ele nu menționează lucrurile pe care zici tu că le menționează. Eu spun doar ce e adevărat.

Farouk îşi puse paharul cu suc pe caldarâm.

— Adevărul… Da, Fin, este adevărul. Dar pe cine serveşte adevărul tău? Nu ar trebui să-i dai adevărul Diavolului, Fin! Nu ar trebui să i se dea adevărul. Ax trebui să fie bătut cu pietre. Eu nu sunt un învățat, însă ştiu că Allah înseamnă mai mult decât o carte, şi ştiu că Diavolul ar trebui bătut cu pietre.

O alegere, precum cele două cărări ale peregrinului mitic, se deschise înaintea lui Fin. El optă pentru calea mai grea, fiindcă era un om pe atât de cinstit pe cât putea să fie. Aceasta ducea la sursa reală a furiei sale; nu grija pentru ortodoxia Islamului, nici doar lipsa lui

79

de răbdare cu comportamentul certăreț al lui Farouk, ci invidia. Invidie pentru certitudinea absolută a lumii lui Farouk.

— Sunt de acord, zise Fin cu un oftat. Diavolul ar trebui bătut cu pietre.

Farouk se aplecă spre Fin şi îi şopti la ureche:

— Acum rosteşti adevărul, iar eu îmi voi deschide inima. Nu sunt un învățat. Nu

sunt un sfânt. Sfântul Coran a fost dezvăluit Profetului – pacea să fie asupra Lui – de către arhanghelul Gavriil cu doar o mie cinci sute de ani înaintea zilei de azi… Egiptul este o țară foarte veche, mai veche de atât, iar Allah ne cunoaşte inimile şi este milostiv.

Farouk se lăsă pe spătar, balansându-se pe picioarele din spate, înalte şi subțiri ale scaunului, întinzând sucul de pepene galben unui copil zdrențăros care se uitase cu jind la el pe toată durata discuției lor.

— Haide, Fin, dacă doreşti să afli legile, du-te la moschee sau la *madrasa,* iar imamul îți va spune ce este adevărat şi ce nu. Eu sunt om, *habibi,* nu sfânt, un simplu om… Acum, frate, de-ajuns cu asta. E dorința mea să te fac fericit.

— Vrei să mă faci fericit?

— E tot ce caut.

— Atunci spune-mi despre Saïd Chelul, rosti Fin la iuțeală. E adevărată, nu-i aşa? Povestea.

— Adevărată? Mi-a fost prieten de când eram copii, de când capul său era acoperit cu păr, răspunse Farouk. Dar mai întâi să fumăm o *shisha1.* Ocupă o masă la umbră şi eu voi readuce fericirea care a fost furată de pe fața ta.

1 Narghilea (în lb. Arabă, în original)

80

Farouk strigă un chelner, care aduse o *shisha* înaltă, din sticlă săpată cu modele răsucite şi încoronată cu un turn strălucitor de cositor ornamentat. Chelnerul o aşeză pe o masă aflată în centrul cafenelei aglomerate de afară şi, observând că Farouk era cu un străin, scoase un tutun uşor, îndulcit cu petale de trandafir, cu fructe uscate şi cu mirodenii. Farouk mai că nu scuipă pe jos şi întrebă de ce nu puteau primi tutunul care trebuie, azvârlind insulte în spinarea chelnerului care se îndepărta.

Desfăcu furtunul bătut cu mărgele, încolăcit elegant iu jurul narghilelei precum gâtul unei lebede adormite, şi curăță muştiucul cu degetul mare, spunându-i apoi lui Fin:

— Ştii, ca şi tine, Chelul nu era însurat, dar şi el obişnuia să se culce cu femei.

Chelnerul se întoarse cu o tavă de alamă pe care se găseau un morman de cărbuni aprinşi şi o bucată de tutun împachetată. Farouk rupse cartonul şi înlătură celofanul foşnitor, dezvăluind un dreptunghi gros, ud, de tutun. Rupse o bucată zdravănă din substanța de culoare maroniu-închis, modelând-o şi îndesând-o în gura de lut ars a narghilelei, în timp ce chelnerul aştepta nerăbdător. Doritor să se ocupe de ceilalți clienți ai săi, chelnerul se aplecă deasupra lui Farouk şi aruncă trei sau patru cărbuni fumegători peste tutunul ud, în timp ce Farouk continua să modeleze şi să îndese. Farouk îl privi aspru, dar ridică muştiucul şi începu să sufle bule de aer prin apa cu miros de trandafiri. Chelnerul se aplecă şi suflă peste cărbune, făcându-l să scapere.

Farouk se uita la tăciuni, trăgând îndelung şi tot mai furios în plămâni, în timp ce petalele de trandafir săltau şi se roteau în recipientul cu

81

apă. Chelnerul se îndepărtă, tutunul nefiind încă aprins. Farouk se încruntă.

După ce trase de încă trei ori în piept, puse pipa jos, apoi strigă şi făcu semne cu mâna până ce se întoarse chelnerul. Când acesta se apropie, Farouk îl informă asupra cusururilor sale – nu doar cele legate de aprinsul unei *shisha*, explică el traducând pentru Fin, ci defectele ca egiptean şi ca om. Chelnerul răspunse ceva de genul că era patronul cafenelei şi că aprinsese *shisha* timp de douăzeci de ani sau mai bine, ca şi tatăl lui, înaintea sa. Nu accepta nicio critică privirtoare la o tehnică ce funcționa pentru majoritatea oamenilor buni din Cairo.

Începu o discuție viguroasă. Farouk îl informă pe chelner, traducând fiecare cuvânt pentru Fin, că alegerea sa în chestiunea cărbunelui era atât de la întâmplare, încât însemna fie lipsă de respect, fie prostie. Chelnerul răspunse că deja făcuse o selecție a celor mai buni cărbuni înainte să se apropie de masă şi, oricum, un fumător ca Farouk, cu plămâni de porumbiță, ar putea să aibă nevoie să se uite îndeaproape şi să examineze fiecare bucată de cărbune în privința formei şi a fierbințelii, dar un profesor al *shisha*, cum era el, putea recunoaşte cărbunii perfecți dintr-o singură privire. Oare Farouk auzise de marele războinic Schwarzenegger? Farouk ridică din umeri, iar chelnerul băgă mâna prin gulerul veşmântului tradițional şi îşi trase tricoul de dedesubt cât de mult se putea prin guler, expunând rânjetul demonic al vedetei de film. Acesta, explică în engleză chelnerul ca să înțeleagă şi Fin, era războinicul Schwarzenegger, cea mai grozavă stea de cinema şi cel mai puternic om din America, un bărbat care putea aprinde o *shisha* trăgând o singură dată în plămânii săi puternici. Când îşi scotea pistoalele ca

82

să tragă în oameni, nu îi ruga să aştepte liniştiți până ce alegea cele mai drăguțe gloanțe; ci apăsa de-a dreptul pe trăgaci. Aceasta, conchise chelnerul, era şi metoda sa cu cărbunii pentru *shisha.*

Farouk privi tricoul cu Schwarzenegger, pe care chelnerul încă îl ținea la vedere, şi îi spuse că, în ceea ce îl privea, el şi războinicul Schwarzenegger puteau să pufăie din *zobra* lui, adăugând că, într-o astfel de situație, aveau să beneficieze de un fum mai bun decât cel oferit în acea cafenea.

Moment în care ambele tabere începură să-şi strige ocări în față, dând uitării pe Fin, narghileaua şi pe toți ceilalți clienți.

Cu câtiva ani înainte, Fin ar fi fost descumpănit de o asemenea agresiune aparentă, însă acum era obişnuit cu disputele zgomotoase care însoțeau multe aspecte ale vieții din Cairo. Soții şi soțiile obişnuiau să-şi strige diverse dintr-o cameră în alta, vecinii

strigau peste acoperişuri, prietenii se strigau prin cartiere şi copiii alergau de colo-colo, strigând pentru bucuria de a striga. Strigătul era câteodată o chestiune de subliniere, alteori o chestiune de formulare a furiei, dar rareori reprezenta o expresie a unei ostilităţi reale.

Cărbunii se răciră şi, cu o iuţeală pe care Fin o găsi remarcabilă, se stinse şi disputa. Farouk coborî tonul, susţinându-şi argumentele cu un gest care implica netezirea unor fâşii verticale de mătase dintr-un război de ţesut imaginar, aflat în cer. Chelnerul ascultă, înălţă din umeri şi se îndepărtă, reapărând cu un grătar plin de cărbuni noi, pe care îl puse lângă Farouk.

Farouk se uită la Fin.

83

— Nu este om rău, dar nu înţelege *shisha,* explică, împungând cărbunii cu degetul arătător.

Când reuşi să aprindă cele mai bune bucăţi, le puse cu grijă în jurul tutunului şi ridică pipa. În câteva minute, mormanul de cărbune strălucea roşiatic şi fumul dulce ieşea în fuioare pe la colţurile gurii lui Farouk, alăturându-se mirosului stătut din jur.

— Discutam despre căsătorie, nu-i aşa? întrebă Farouk zâmbind şi slobozind o gură de fum. Căsătoria ţi-ar prinde bine, englezule! Să ştii că eu am o nepoată – o fată bună. Neema o cheamă. O să îţi placă. Prea slabă, desigur, de parcă nu ar avea ce mânca, dar, fiind englez şi plăcându-ţi băieţii… asta îţi place, nu-i aşa? Voi aranja o întâlnire.

Fin refuză să fie provocat.

— Discutam despre Chelul. Ai spus că era prieten cu o fată, îi reaminti Fin.

— Da, da, zise Farouk. Ba nu! Nu era fată… era femeie, *habibi,* femeie măritată…

În timp ce după-amiaza din Cairo se adâncea, Farouk, cu înţelegerea sa instinctivă a umbrei, comună oamenilor deşertului, îşi mută tot mai mult scaunul în triunghiul de umbră care creştea şi se făcu comod.

8

— Era o vreme când Chelul întreţinea relaţii sexuale cu o femeie care era măritată. Este, desigur, greşit şi interzis sub legea *Sbaria* şi prin legea Egiptului să ai asemenea contact cu o femeie măritată, însă se spune că soţul ei nu putea să o satisfacă şi, oricum – continuă Farouk ridicând mâinile, astfel încât palmele îi erau deasupra capului, arătând spre cer-, el nu era din satul nostru… Chelul nu o iubea, însă era incapabil să îi reziste din două motive. Primul era că Saïd trebuia să se culce cu cineva de multe ori într-o zi. Întotdeauna fusese aşa – chiar şi pe vremea când era băiat şi avea grijă de capre însă ai auzit deja asta. Al doilea motiv era că femeia,

cunoscută sub numele de Sultana, era o frumusețe rară. Mai grasă ca un hipopotam, cu sâni ca lubenițele şi o cascadă de păr negru şi strălucitor ca petrolul care curge în deşert... Potrivit mărimii ei, Sultana era o femeie cu pofte mari. Desigur, este responsabilitatea soțului să-şi satisfacă soția – însă poate că acest bărbat era slab în arta iubirii sau blestemat cu un *zobra* mic. Personal, cred că soția lui era posedată de un apetit prea mare ca să fie satisfăcut de un singur bărbat. Dacă acesta era adevărul, atunci singura sa cale spre fericire ar fi fost să se mărite cu

85

Saïd Chelul, fiindcă dorințele lui depăşeau mereu obținerea satisfacției.

Sultana era o femeie cu două preocupări: dragostea, cum am spus, şi mâncarea. Nu era doar un dar al cerului faptul că grăsimea ei delicioasă părea să sporească în fiecare lună, era rezultatul unor mari cantități de mâncare. Se ştie că un bărbat trebuie să îi aducă un cadou iubitei de fiecare dată când o vizitează, mai ales când ea e atât de cărnoasă şi ispititoare ca Sultana. Însă ea nu era interesată de lucruri cum ar fi bijuteriile, cutiile cu perle, papucii de mătase, robele brodate, parfumurile, rujurile franțuzeşti – şi nici măcar de cel mai bun *kohl1* din India. Singurul cadou pe care îl accepta erau bucatele, pe care le mânca înainte să se întoarcă soțul ei acasă. Astfel, cu atât de mulți amanți, îşi menținea proporțiile minunate, uşura povara cheltuielilor casei şi evita orice ceartă cu soțul ei despre ofrande de iubire găsite prin odăile ei.

Sultana avea iubiți în fiecare zi, în afară de vineri, când se ducea la moschee. Toți ştiau că se aştepta de la ei să aducă mâncăruri diferite în zile diferite. Astfel, lunea se obişnuia să fie faguri de miere sau bomboane; marțea, unt sau smântână; miercurea, carne de pui sau friptură, şi aşa mai departe. Astfel, ea putea să țină o dietă sănătoasă.

— Povestea asta are legătură cu Saïd? îl întrerupse Fin. Cel care a găsit tunelul?

1 Străvechi produs de machiaj al ochilor, obținut prin măcinarea sulfurii de plumb, în combinație cu alte ingrediente (n. Red.)

86

Farouk făcu pauză pentru a slobozi fumul dulce al narghilelei.

— Desigur, prietene! Destupă-ți urechile sau nu vei auzi nimic... într-o după-amiază, Chelul o vizita pe frumoasa Sultana. Era într-o joi, iar joia, aşa cum ştiau toți amanții ei, era ziua fructelor, aşa că Saïd, după o chibzuială îndelungă, i-a cumpărat un kilogram din cele mai bune curmale *Medjool.* Pe când intra în camera ei, a văzut, spre dezamăgirea lui, o tulpină de trestie de zahăr din Aswan1 rezemată lângă uşă, groasă ca brațul unui copil, mai scumpă decât curmalele şi proaspătă ca dimineața. Se simțea descumpănit la vederea unui asemenea dar, deoarece asta dovedea că nu era primul vizitator al zilei şi, în plus, reprezenta un cadou mai generos decât

curmalele sale. La început, dezamăgirea i-a înmuiat *zobra*-ul, însă, imediat ce s-a pierdut în faldurile generoase ale cărnii Sultanei, a uitat de toate în afară de plăcere.

Fin sorbea fiecare vorbă a poveştii, luând notiţe şi bucurându-se de senzaţia că, în sfârşit, nevoile sale erau satisfăcute. Atât de absorbit era, încât abia băga de seamă faptul că chelnerul traducea şi reda povestea pentru toţi ceilalţi clienţi ai cafenelei.

— Ceva mai târziu, în timp ce Chelul o săruta, o plesnea, o răsucea şi o trântea prin aşternuturi pe femeia cea neruşinată, uşa s-a dat de perete şi a apărut soţul, cu ochi scăpărători şi cu un revolver de poliţie în mână. N-avea de ce să întrebe ce se întâmpla, întrucât picioarele

1 Oraş din sudul Egiptului, aflat pe malul Nilului, ale cărui ape facilitează producţia agricolă în zonă. (n. Red.)

87

Sultanei mângâiau urechile Chelului. Soţul l-a apucat pe Saïd de beregată şi l-a aruncat peste masă. Şi, ţintuindu-l locului cu un braţ enorm, tăcut şi periculos ca un crocodil, şi-a privit soţia. Sultana tremura de frică şi, fără să-şi dea seama ce face, s-a întins după o curmală şi a băgat-o în gură. Soţul a cerut să afle cine adusese asemenea curmale scumpe, căci nu le cumpărase el. Ea a arătat cu un semn din cap spre Chelul cel înfricoşat. „Carevasăzică, aduci daruri soţiei mele, a răcnit el. Ei bine, o să le primeşti înapoi!” Şi, ţinându-l pe Chel peste masă, i-a ridicat *galabeya* şi a început să-i îndese în *teez* curmalele una după alta. După cea de-a zecea curmală, soţul a observat uimit că Saïd Chelul plângea, dar nu de frică şi de umilinţă, ci de la râs. Soţul a cerut să afle cauza umorului. „Îmi pare rău, a zis Saïd Chelul cu lacrimi în ochi, dar mă bucur aşa tare că nu am adus eu trestia de zahăr…”

Când Farouk ajunse la poantă, un val de râsete se iscă în toată cafeneaua, izbindu-l pe Fin în plină figură. Bărbaţii îşi plesneau coapsele, loveau în mese, nechezau, hohoteau şi băteau din picioare. Farouk stătea în centru, ca un dirijor, stârnind solo-uri de râsete şi hăhăieli în cor, făcând ici din ochi şi colo, un gest obscen.

Fin se făcu mic pe scaun şi aruncă priviri pe furiş la feţele schimonosite din jurul său. Se forţă să zâmbească slab, însă era inutil. Devenise invizibil. Fin se ridică, având mădularele ţepene, şi se duse şchiopătând în stradă, unde râsetul reprezenta doar un alt zgomot ambiant, iar un zid scund îi oferea un loc de stat. Privi cărămizile de noroi uscat ale unui perete crăpat aflat

88

de cealaltă parte a străzii, încercând să-şi desluşească dispoziţia şi dezamăgirea.

Farouk ieşi la rândul său din cafenea, ştergându-şi lacrimile de pe obraji.

— Haide, *habibi!* Ce s-a întâmplat? Eşti bolnav?

— Am avut nişte probleme în Cairo… M-am rănit la picior.

Fin îşi ţinu răsuflarea atunci când apăsă adânc cu degetul vânătaia de pe coapsă.

— Da, aprobă Farouk. Mergi ca un *khasi.*
— *Khasi?*
— Ştii tu, cu caisele tăiate pentru harem… Nu te amuzi, prietene! Ce este?
Fin se ridică de pe zidul cel scund.
— Nu vreau să vorbesc despre asta, bine, Farouk? Nu am venit aici pentru sfaturi, pentru soţii sau pentru bancuri. Am venit aici… nu ştiu sigur motivul, dar, dacă nu ai de gând să-mi zici ce a găsit Saïd Chelul, spune-mi şi o să mă duc acasă.
Farouk înălţă braţele, într-un gest care sugera că nerăbdarea lui Fin ar fi fost mai bine adresată Atotputernicului.
— Chelul? Chelul? Stai aici, *habibi,* şi ia o cafea, iar eu voi cumpăra o legumă frumoasă de la piaţă, o legumă egipteană, şi vei fi oaspete în casa mea, unde e răcoare, şi îţi jur pe viaţa mea şi pe viaţa mamei mele că îţi voi spune o mie de asemenea poveşti… Ai bani? Mărunţi. Zece lire egiptene.
Când Fin îşi oferi portofelul, Farouk scoase de acolo o bancnotă de douăzeci. Urcă iute în maşină şi dispăru în josul străzii claxonând, în timp ce Fin se reaşeza pe zid.

89
Nu înaintase în vreun fel în gânduri atunci când, după câteva minute, răsună claxonul. Era Farouk, strigând şi arătând spre Fin cu o vânătă.
— Atât de înfometată e burta ta de englez, încât speri că o muscă frumoasă, egipteană, o să se îndure de tine şi o să facă ouă în gura ta deschisă? îi strigă Farouk. Până şi o cămilă pe cale să moară de sete are mai multă viaţă decât tine! Haide, necredinciosule! *Yallah!* Vom face *baba ganoush1.*
Fin se ridică, bucăţele de zid rămânându-i lipite de poalele sacoului, pe care şezuse. Traversă strada şi urcă în maşină.
1 Salată de vinete specifică bucătăriei egiptene (n. Red.)

9

Farouk conducea de parcă nu doar îl lăsaseră frânele, ci acestea ar fi fost de multă vreme smulse din vehicul şi înlocuite cu un simplu claxon. Răspunsul său la toate obstacolele care apăreau – cămile, copii de şcoală, bicicletc, căruţe trase de măgari, infirmi care traversau şontâc strada – era să accelereze către ele, claxonând şi blestemând, nemilos în nerăbdarea sa. Însă dădea dovadă de un calm ca de călugăr în spatele camioanelor care blocau străzi înguste sau când întâlnea muncitori care fumau şi cărau fără grabă cuşti de bambus pline cu găini sau mormane de cărămizi.
Cel mai mare duşman dintre toţi era balaurul cu multe capete, Celălalt Şofer, cu incompetenţa sa criminală, competitivitatea sa psihotică şi tulburările sale grave de vedere. Asemenea maşini erau depăşite cu incantaţii neobosite. În cazuri de provocare

extremă, urma o escaladare a intensității replicii. Trecerea în viteză pe lângă respectivul şi privitul crunt, ca un furios zeu hindus, era nivelul cel mai puțin sever. Ridicarea ambelor mâini către cer era următorul nivel. Reacția cea mai serioasă şi mai frecventă consta în coborâtul geamului şi descrierea anatomiei mamei şoferului care jignise. Întotdeauna, mamele absente suportau pedeapsa. Fin se întreba dacă

91

nu cumva, la vreun nivel subtil, ele chiar erau responsabile pentru acele dispute.

Într-un final, lăsară în urmă forfota oraşului, iar Farouk ieşi de pe şoseaua principală, întorcând de mai multe ori la dreapta pe străduțe de pământ de lățimea unei căruțe. Aversiunea lui Farouk față de încetinirea vitezei de deplasare genera un nor opac de praf în jurul maşinii, însă Fin ştia că se găseau aproape de satul Mena. Farouk frână brusc şi, pe când pulberea se aşeza, Fin observă că se aflau în fața unei deschizături mici dintr-un perete albastru prăfuit. Desigur, se gândi Fin cu un oftat care exprima atât uşurarea lui fiindcă se opriseră, cât şi judecata sa resemnată asupra destinației, Benghazi, vânzătorul de whisky.

Un băiat călărind un măgar şi ținând în echilibru un balot de fân pe grumazul animalului trecu pe lângă ei, foarte aproape de maşină. Farouk se uită urât la el, gata să-l pocnească dacă maşina ar fi fost atinsă până şi cu un pai. Un alt automobil traversă încet strada din față, nişte difuzoare gălăgioase, plasate ca nişte urechi negre în formă de trompetă pe acoperiş, transmițând un mesaj distorsionat prin cartier.

— Politică? întrebă Fin.

— Moarte, răspunse Farouk. A murit un om. E chemată lumea la înmormântare. I-a cedat inima. Era un om bătrân. A dus o viață bună, *el-hamde lillah!*

— De ce se folosesc difuzoare? întrebă Fin.

— Pentru înmormântare, desigur, ca să invite oamenii. A murit azi, trebuie să fie îngropat azi. Vrei să mergem?

— L-am întâlnit vreodată?

— De unde să ştiu eu? Însă vei fi bine-venit.

Fin clătină din cap.

92

— Mai bine stăm de vorbă.

— Ai bani?

Fin îşi scoase portofelul şi îşi trecu degetul peste marginile moi ale bancnotelor. Prinse colțul îndoit al unei bancnote de douăzeci, însă, înainte să apuce să o scoată, Farouk îşi puse mâna peste a lui Fin.

— Ce înseamnă o bancnotă de douăzeci de lire egiptene? zise el, împingând portofelul. Nu înseamnă nimic. *La', la'...*

Clătină dezamăgit din cap.

Farouk avea o sensibilitate aparte la bani. Putea sesiza conținutul portofelului lui Fin prin straturi de haine şi mirosea starea bancnotelor. Era de asemenea expert în uşurarea portofelului lui Fin, fiind capabil să țină, mental, o evidență exactă a conținutului timp de zile în şir. Fin şi-ar fi amintit asta dacă ar fi reflectat asupra subiectului, însă preferă să tragă portofelul dinspre Farouk şi să îi ofere o bancnotă de cincizeci. Farouk clătină din nou din cap.

— Dă-mi suta. Cumpărăm whisky, Johnnie Walker, ca să sărbătorim. Ai o bancnotă uşor ruptă. Ai avut-o dimineață, acasă la unchiul meu. Te-am văzut când ai scos-o şi m-am gândit: „Allah fie lăudat, îmi respectă familia", însă tu i-ai dat doar zece.

În timp ce Fin digera cele auzite, Farouk scoase suta din portofelul subțire şi se autofelicită cu murmure sobre, de parcă ar fi descoperit ceva pierdut de tovarăşul său. Înălță colțul rupt în dreptul ochilor lui Fin.

— Vezi, *babibi,* te ajut în toate fiindcă eşti fratele meu!

Zâmbind, ieşi din maşină înainte ca Fin să poată obiecta.

De data aceasta, Fin nu voia whisky. Îşi voia povestea bună de articol şi voia mâncare, după care, poate, ar fi

93

vrut şi whisky. Foamea lui se contopise cu nevoia de afla povestea şi devenise ceva insistent şi tăios, precum efectul excesului de cafeină. Însă, dacă Farouk voia whisky, se gândi Fin, să i se dea whisky. Orice era nevoie pentru a i se dezlega limba.

Fân privi punga de plastic cu dungi albe şi albastre, cu nod dublu, aflată la picioarele sale. Aveau să mai freacă ore până când vinetele, pântecoase şi ademenitoare, urmau să devină *baba ganoush,* îşi dădu el seama, cu gândurile alunecându-i spre visuri pe jumătate formate despre mâncare. Se uită pierdut dincolo de parbriz, palpându-şi piciorul vătămat aşa cum un copil se joacă cu un dinte care se mişcă, mintea sa născând şi dizolvând idei ale absenței, imagini ale lipsei – de mâncare, desigur, de afecțiune, de împlinire.

Îl privi pe Farouk apropiindu-se de deschizătura din perete şi, deşi îi văzu pe cei doi bărbați care îl urmăreau pe Farouk, nu fu conştient de prezența lor până când cel mai masiv, care avea o construcție greoaie şi asimetrică precum unul dintre blocurile ieftine din Heliopolis1, o rupse la fugă şi, cu balansul lent şi irezistibil al unei bile de demolare, îl lovi pe Farouk în ceafa cu o bucată grea de lemn.

Fân ieşi poticnit din maşină şi alergă şchiopătând spre prietenul său, care acum zăcea în țărână. Pe când Fin se apropia, uriaşul îl prinse pe Farouk de subsuori şi începu să-l târască, gura celui lovit fiind căscată, fără vlagă, şi călcâiele săpându-i urme paralele în praf. Fin şontâcăi după ei, strigând. Uriaşul îl trăgea şi îl târa pe Farouk, Fin se repezea înainte, scăzând distanța dintre ei. Observând

1 Suburbie a oraşului Cairo (n. Red.)

94

că Fin era tot mai aproape, uriaşul se opri şi îl trânti pe Farouk în ţărână ca pe un sac de gunoi. Bărbatul mai măruntel îl măsură pe Fin dintr-o privire, clătină compătimitor din cap şi se îndepărtă calm. Cel masiv, suficient de impozant ca lumea să fie dispusă să plătească pentru a-l vedea, stătea complet nemişcat, ca o stâncă în aşteptarea unui leming.

Bărbatul era cărnos, însă solid, ca un enorm bebeluş musculos. Capul îi arăta de parcă i-ar fi fost îndesat peste corp cu ciocanul pneumatic, gâtul şi bărbia pierzându-se în straturi de grăsime. Stătea în aşteptare, legănându-se uşor, cu trunchiul gros şi solid ca betonul turnat. Fin îl văzuse cu câteva ore mai devreme. Era bărbatul care stătuse în cadrul unei uşi, privind maşina lui Farouk.

Fin nu prea ştia ce să facă, acum că se încheiase cursa de urmărire. Conform celor văzute de el în filme, acum era momentul în care începea violenţa: un pumn puternic sau o lovitură expertă de karate. Însă sumara sa experienţă în materie de bătăi se baza pe statutul de victimă, iar muntele de om din faţa sa arăta de parcă ar fi putut absorbi şocul oricărei lovituri în lava tremurătoare a cărnii sale. Matahala ridică braţele. Se apropie de Fin cu mişcarea hotărâtă a unei avalanşe. Revărsarea de revoltă a lui î în se preschimbă în teroare. Chipul lipsit de riduri al uriaşului rânji pervers. Îin aruncă o privire la Farouk, care sângera în nisip, şi, cu un răcnet, îşi înfipse degetele în micul spaţiu neacoperit de carne al ochiului matahalei aflat mai aproape de el. Simţi globul ocular aplatizându-se şi înfundându-se sub presiunea buricelor degetelor sale. Matahala urlă de durere şi Fin îl lovi cât putu de tare cu piciorul în tibie. Matahala

95

se prăbuşi la pământ, icnind. Fin îl apucă pe Farouk de haine şi încercă să-şi târască prietenul înapoi spre maşină. Nu îşi dădu seama de întoarcerea celui de-al doilea bărbat până ce nu auzi aerul vâjâind în spatele lui şi apoi simţi o lovitură surdă – prea cumplită pentru orice altceva în afara unui coşmar, de parcă cineva ar fi izbit un tren de marfă în craniul lui sau capul i-ar fi fost un ou crăpat de marginea unui castron. Fin mai sesiză doar o clipă intensitatea şi neplăcerea experienţei sale, după care îl cuprinse o beznă presărată cu stele, conştienţa dispărând în spirale precum apa murdară în scurgerea de la baie.

SALAAT EL-ASR

10

O găleată plină cu apă călâie îl trezi brusc pe Fin. Cutremurându-se cuprins de greață, îl văzu pe atacator în fața lui, legănând recipientul de aluminiu, acum golit. Ochiul stâng al matahalei era un talmeş-balmeş însângerat, iar omul nu mai zâmbea. Indiferent unde s-ar fi găsit acum, era cald şi nu existau ferestre. Fin simți că era tras violent de reverul costumului său de pânză şi ridicat în picioare. Gemu atunci când o durere surdă îi explodă în cap şi apoi alunecă recunoscător din nou spre întuneric. O menghină zdrobitoare îl întoarse însă pe tărâmul cruntei conştiențe, matahala strângându-i rânjind testiculele ca pe nişte nuci de spart.

O uşă se trânti de perete, iar Fin fu târât în susul unor trepte neregulate şi împins în holul unei case mari, cu aer prosper. Pereții şi podeaua aveau îmbrăcăminte de onix, de un galben mucilaginos, care îl făcu pe Fin să se clatine de greață. Se sprijini cu spinarea de suprafața rece şi strălucitoare, pentru a căpăta ceva mângâiere. Partea din spate a casei era făcută din cărămizi nefinisate, unite de straturi inegale de ciment gri-verzui. O zonă neterminată de perete prezenta o spărtură ce dădea spre o alee îngustă, aflată mai jos.

Rezemat de zidul răcoros, Fin observă că oglinda cu rama împodobită extravagant de vizavi se găsea la

100

înălțimea taliei sale, iar cele două scaune ce o încadrau aveau dimensiuni liliputane. Privind mijit printre pleoapele umflate, văzu că toate accesoriile – cuierul, masa, clanțele – erau poziționate la înălțime de copil. În timp ce el cugeta la acest afront adus perspectivei sale, matahala se aplecă spre o clanță montată la înălțimea

genunchiului lui Fin şi îl împinse într-o cameră spațioasă, cu un covor de un mov sclipitor.

Ca să completeze coşmarul, un bărbat de statura unui copil de şase ani şedea pe o canapea de un galben țipător, îmbrăcată într-o husă protectoare de plastic. Statura era singurul atribut copilăresc al omului. Fața îi era acoperită de cea mai deasă şi mai agresivă barbă nerasă de câteva zile pe care Fin o văzuse vreodată, iar în mâna dreaptă ținea un pahar de sticlă neobişnuit de mare, de dimensiunile unei fructiere. În pahar se găsea un lichid limpede şi maroniu, despre care sticla de pe masă confirma că ar fi whisky. Oricine ar fi fost acei oameni, se gândi Fin uitându-se la sticlă şi închizând un ochi în încercarea de a opri rotirea camerei, nu erau fanatici religioşi.

Într-un colț al camerei, Fin îl zări pe Farouk, cenuşiu la față de frică, având coatele şi încheieturile mâinilor legate la spate cu cabluri electrice. Farouk îl văzu pe Fin şi începu să se bâlbâie.

— Fin, spune-i

Fin îşi mută privirea de la Farouk la individul cel mărunțel, care încă ținea paharul. Paharul nu era mare, realiză Fin, ci doar părea astfel, ținut fiind în mâna minusculă a bărbatului. Paznicul, pe de altă parte, era imens, iar Fin îşi dorea să se afle cât mai departe de el. Bărbatul pitic întrerupse gândurile lui Fin, tuşind şi şuierând ca un vagabond înainte de a se prezenta într-o engleză cu

101

accent puternic ca fiind „Omar". Făcu asta cu o curtoazie deplasată, în circumstanțele date, care spori frica lui Fin.

— Jalut, adăugă el, arătând spre colegul său cu mutră de tâlhar.

Se întinse pe o parte a canapelei şi scoase un ştergar de mână de un alb murdar, care era îndesat între perne. Ştergarul păru să se împotrivească, agățându-se de parcă ar fi ştiut ce soartă îl aştepta. Omar trase cu ambele mâini, căzând pe o parte atunci când ştergarul cedă. Se îndreptă de spate şi cercetă privirile celorlalți aflați în cameră, provocând pe oricine să afişeze până şi un strop de amuzament. Tuşi din nou şi şterse cantitățile extraordinare de transpirație care apăreau ca o pânză freatică pe fața lui hirsută.

Farouk interveni:

— Spune-i omului că n-am fost eu! Spune-i că nu am făcut eu aşa ceva!

Era îngrozit. Fin nu îl văzuse niciodată pe Farouk să îi fie frică. Era tulburător, ca atunci când îți vezi părinții că plâng. Omar se uită crunt la Farouk, ura arzându-i în căutătură. Fin tresări de parcă ar fi avut de gând să fugă, dar Jalut îi surprinse privirea şi mimă cu pumnul o strivire cât se poate de dezagreabilă.

— Îl cunoşti pe acest bărbat? întrebă Omar, făcând semn înspre Farouk.

— Da… Adică, nu prea, răspunse Fin. Îl cheamă Fazouk, sau aşa ceva. Fin observă

că nasul prietenului său era plin de sânge uscat. Este… ăăă cel mai prost ghid pe care l-am avut vreodată. Şi nu vă mai zic decât atât: m-am săturat de aşa-zisul magazin de antichităţi al vărului său şi de parfumurile afurisite ale unchiului. Simţind cum căpăta energie, Fin continuă: Ascultă bine,

102

Fallook, băiete! Poţi să îţi bagi undeva antichităţile, cu tot cu aşa-zisa ta diplomă în egiptologie. Şi dacă mai e loc, poţi să îl îndeşi acolo şi pe monstrul ăsta de Jalut. Fără supărare, domnule Omar, însă mi se umflă ouăle şi am o nenorocită de durere de cap!

Fin era aproape la fel de surprins ca Farouk de reprezentaţia sa. Aruncă o privire la Omar, care nu părea nici ofensat, nici interesat.

— Sunt irlandez, şi o persoană importantă în Clubul Rotary din afurisitul de Castle-Townsend, comitatul Cork şi, adăugă Fin încercând să-i arunce lui Farouk o privire semnificativă, cred că ar trebui să vă anunţ că, oricât aş fi de recunoscător pentru ospitalitate, dacă nu ajung înapoi în gluma aia de hotel cică de patru stele şi cu aerul condiţionat stricat în, să zicem, douăzeci de minute, atunci vă voi raporta la Ministerul de Externe Irlandez, la Comisia Turistică Egipteană, la noul meu prieten Abdul cel Mare de la recepţie şi, dacă se ajunge până acolo, la poliţie, aşa să mă ajute Dumnezeu!

Farouk privea fără să înţeleagă, dar, la auzul cuvântului „poliţie”, Omar sări de pe sofa şi se repezi spre Fân.

— NU! NU! NU! NU! strigă el, sărind şi fluturând din mâini în faţa lui Fân. TU – strigă întinzându-şi braţul în sus şi împungându-l pe Fin în piept cu un deget solid şi îndesat-ÎMI EŞTI PRETEN, PRETEN TARE BUN! Acest bărbat – continuă, dând dezgustat din cap către Farouk –, el NU mi-e preten. Spui că nu îl cunoşti. E adevărat?

— Nu. Adică, da… un pic… Cum am zis, e un tâlhar, un escroc. S-a furişat lângă mine când am coborât din taxi la piramide şi mi-a zis că e ghid oficial, cu diplomă în arheologie de la Universitatea din Alexandria. Adevărul

103

e că ştie mai puţine decât mine despre ruine şi mă tot ducea să cumpăr porcării de suvenire şi prostii de papirus. Şi pe urmă… ei bine, nu prea îmi amintesc ce s-a întâmplat de fapt. Mă doare capul şi cred că ar trebui să mă întorc la hotel şi să-mi torn un Bushmills1 mare. Vezi dumneata, am o sticlă în cameră. Nu te poţi încrede în porcăriile astea străine… fără supărare!

Fin se apropie de uşă, dar Jalut ridică un braţ gros ca o grindă şi agită spre el aceeaşi bucată înspăimântătoare de lemn pe care o folosise pe ceafa lui Farouk. Fin se opri şi se răsuci către Omar, al cărui zâmbet larg nu era tulburat de încercarea debilă de evadare a lui Fin.

— Îmi eşti preten! Mi-eşti preten! Mi-eşti preten! exclamă Omar, tot mai tare cu fiecare repetare, de parcă intensitatea sonoră ar fi putut repara începutul prost al relației lor. TU… ÎMI… EŞTI… PRETEN! strigă el, desfăcând brațele în semn de bun venit. Acest bărbat, continuă arătând către Farouk, nu îmi e preten.

Omar pocni din degete, iar Jalut scoase de undeva un scaun de plastic şi îl puse în dreptul lui Farouk. Omar se cățără pe scaun ca să fie la nivelul figurii lui Farouk.

— TU, strigă el stropindu-l pe Farouk cu scuipat pe față şi apoi plesnindu-l cu o forță nemaipomenită, NU (o nouă pălmuire) EŞTI (palmă) PRETENU' (palmă) MEU!

Ultima lovitură fu aplicată cu o asemenea putere, încât Farouk se prăbuşi la podea. Aceasta păru să-l mulțumească pe Omar. Sări jos de pe scaun şi se îndreptă spre Fin cu şiroaie de sudoare lăptoasă curgându-i pe față.

1 Marcă britanică de whisky (n. Red.)

104

— Acest om e om rău. OM RĂU, rosti scrâşnit, f&cându-i un semn lui Jalut, care îl târî pe Farouk afară din cameră.

Galabeya cândva albă a lui Omar era acum transparentă de la transpirație, dezvăluind un piept acoperit cu rotocoale de păr des ca o blană. Strigă prin uşă la Jalut, care se întoarse fără Farouk, dar ținând în mână un pachet subțire, ambalat frumos în hârtie maro. Omar înşf'âcă pachetul şi rupse ambalajul, apropiindu-şi fața de el şi inspirându-i aroma cu o bucurie straniu de inocentă. Se ridică şi îi aruncă pachetul rupt lui Jalut, care scoase cu grijă de acolo o *galabeya* neagră, în miniatură, având bordură de fir de aur împletit.

Omar se întoarse cu spatele şi înălță brațele spre tavan. Se auzi o chemare la rugăciune, muezinul suferind de amigdalită sau fiind dependent de tutun tare, iar difuzorul fiind atât de aproape de clădirea lor, încât ferestrele oblonite zăngăneau de la undele sonore. Jalut se apropie de Omar şi scoase de pe el *galabeya* năclăită, cu o mişcare iute şi exersată. Fin se văzu pus în fața unei coame de păr negru care pornea de la gâtul lui Omar, coborând pe spinare şi dispărând ca o nevăstuică în chiloții albi şi strâmți, cu blazonul unui iepuraş Playboy, drăguț şi negru, pe fiecare fesă. Jalut petrecu noua *galabeya* pe brațele întinse ale lui Omar şi o trase în jos de tiv, aranjând-o cu o grijă şi o concentrare care păreau ciudat de intime.

— Eu sunt om bun, anunță Omar, netezindu-şi, plin de satisfacție, noile veşminte cu palmele sale îndesate. OM FOARTE BUN! Stai jos, stai jos! Adu scaunul ăla, continuă bărbatul cel mărunțel, arătând spre un fotoliu masiv,

105

protejat, şi el, cu o acoperitoare groasă, translucidă. Eşti bine-venit, oaspete al meu! Bei whisky? Haide, stai jos!

Fin trase fotoliul din cealaltă parte a camerei, încercând să apuce, cu mâinile

transpirate, acoperitoarea de plastic. Efortul îl ameţi şi se prăbuşi recunoscător în fotoliu. Când redeschise ochii, Omar luă sticla de Black Labei din cutie şi turnă în paharele de pe masă.

După ce şezuse câteva momente, greaţa centrifugă care se învârtea în Fin păru să se calmeze. Însă, odată cu dispariţia acesteia, el deveni brusc conştient de situaţie. El şi Farouk fuseseră atacaţi şi răpiţi de un individ bizar şi, posibil, dement, cu o atitudine cavalerească faţă de violenţă şi nutrind o ură profundă faţă de Farouk. Acestea erau nişte certitudini. Întrucât Farouk era legat, responsabilitatea de a acţiona revenea exclusiv în seama lui Fin, care, slăbit de un picior vătămat şi de frica altor violenţe, rareori se simţise mai pasiv. O chemare la rugăciune tocmai ce se auzise; nu cea din zori, nici cea de prânz... era încă lumină afară, aşa că trebuia să fie rugăciunea de după-amiază târziu, *Salaat el-asr,* ceea ce însemna că zăcuse inconştient o oră sau două, nu mai mult.

Omar îndrepta whisky-ul către Fin, zâmbind nesincer, mângâind şi împingând paharul ca un peşte care oferea o fată foarte tânără. Fin socoti că era posibil ca whisky-ul să îl ajute.

— Mare greşeală, înţelegi, zicea Omar. Tu eşti om bun, pretene! îţi place de Omar? Mata fericit? Bea cu Omar!

Omar împinse iar paharul puţin în faţă, cu degetele sale mici. Fruntea sa lată şi robustă se reumpluse de broboane albicioase de sudoare, iar perii bărbii sale dese şi negre păreau să se înmulţească sub privirile lui Fin.

106

— De ce nu bei? Tu bei cu Omar, porunci el, expresia sa căpătând sinceritate atunci când se prefăcu într-o căutătură încruntată.

Fin privi whisky-ul din paharul său masiv şi pătrăţos, de un auriu mai întunecat decât firele împletite de pe *galabeya* lui Omar, însă mai atrăgător. Promitea consolare, o căldură familiară şi un sprijin de care avea mare nevoie. Era un medicament universal, un material izolanţ, un antidot pentru frică. Însă situaţia avea ceva profund greşit în miezul ei. Fin îl privi pe Omar. Era un cerber, un cerber în miniatură, dar tot înfricoşător. Nu, decise Fin, nu de whisky trebuia să îi fie frică, whisky-ul nu făcea rău nimănui. Totuşi, de dragul siguranţei, dădu la o parte paharul care îi era oferit şi îl goli pe cel al lui Omar dintr-o înghiţitură prelungă.

Omar ridică din sprâncenele miriapodale, surprins, iar strălucirea de lut ars a feţei sale păroase se sparse în sute de riduri de încântare. Se plesni peste coapse, râzând şuierat, şi lovi pernele, tuşind ca o locomotivă, până când din ochii săi înguşti începură să curgă lacrimi, alăturându-se şiroaielor de transpiraţie. Ridică paharul pe care i-l oferise lui Fin şi strigă:

— Crezi că Omar te otrăveşte? Ha-ha-ha-ha! Asta crezi?

Omar dădu pe gât whisky-ul lui Fin şi reumplu paharele, turnând iute în al său şi

apoi, din belşug, în al lui Fin. Deşi fusese răpit, Fân se simți jenat şi, dorind să lase o impresie mai bună, bău a doua porție de whisky, chiar mai mare decât prima, din două înghițituri, schimonosindu-se atunci când tăria îi arse stomacul gol.

Omar dădu aprobator din cap, domolit.

— Bine, bine, e bine. Tu mi-eşti preten.

107

— Mâncare. Ai ceva de mâncare? întrebă Fân printre dinți, pereții stomacului bolborosindu-i revoltați.

Mâncarea era întotdeauna necesară, îşi spuse în timp ce Omar îi dădea ordine lui Jalut. Fin se lăsă moale în fotoliul acoperit cu plastic, lacrimile adunându-i-se pe la coada ochilor. Omar stătea pe canapea, cu picioarele întinse în față. Nu spuseră nimic. Fin îi îngădui lui Omar să îi reumple paharul de două, apoi de trei ori, şi alunecă în anestezia binecuvântată a alcoolului, până ce aroma caldă a cărnii prăjite anunță întoarcerea lui Jalut.

Fin privi ca prin ceață cum un pachet umflat, înfăşurat într-un exemplar al ziarului *Al-Ahram,* fu aşezat în fața lui. Deschise pachetul şi scoase mai multe pungi de plastic, calde ca măruntaiele. Fiecare conținea un pumn de cubulețe de carne de miel prăjită pe cărbuni; la fundul pachetului se găsea o bucată împăturită de lipie caldă.

Fin se uită cu venerație la cele şase cubulețe de carne delicat prăjită, aflate în fața lui. Fiecare mustea de sevă grasă şi strălucitoare. Rupse o bucată de lipie cât palma şi o înfăşură în jurul bucății celei mai mari de carne. Sucuri picante, cu gust de usturoi, îi explodară în gură atunci când muşcă, şi simțea cum carnea roz şi fragedă din mijloc îşi abandona structura într-un cocoloş delicios. În timp ce mesteca, cu ochii închişi, aproape leşinând de încântare aromată, descoperi că o parte a cărnii ascundea semințe prăjite de susan.

Mestecatul era pentru Fân o activitate care îi absorbea toată atenția. (Tatăl său îi dezvăluise cândva, de parcă i-ar fi spus un mare secret, că masticația reprezenta singura componentă a procesului digestiv care putea fi abordată conştient.) Carnea era extraordinară – înmiresmată, savuroasă, fragedă şi plină de aromă de cimbru. Unul

108

dintre cele mai mărețe kebapuri ale tuturor timpurilor. Iar Fin ținea atent socoteala unor astfel de lucruri.

— E bună? întrebă Omar.

— Nu bună, răspunse Fin printr-un micuț spațiu liber din gură. E perfectă!

Omar îşi desfăcu palmele şi dădu aprobator din cap.

— Desigur, kebap la Omar foarte bun. Cel mai bun din Cairo. De ce? Fiindcă TU îmi eşti preten, preten tare bun! Bem împreună, da?

Fin fu de acord, iar când ciocniră simți un suflu cald de fraternitate şi un puseu de mândrie la adresa luxului de care se bucura. Indiferent de aptitudinile sociale ale lui Omar, acesta servea un kebap de miel de neuitat şi nu se zgârcea la whisky. Totuşi, observă Fin, a cărui sensibilitate în chestiuni de alcool o egala pe cea a lui Farouk legată de bani, în ciuda înghițiturilor teatrale, Omar băuse foarte puțin, în timp ce Fin consumase mai bine de o treime din sticlă. Şi era o sticlă foarte bună, deşi era whisky scoțian. Fin îşi înăbuşi un râgâit după ce dădu gata paharul din trei înghițituri mari.

Omar reumplu paharul lui Fin şi apoi turnă homeopatic în al său. Fin se cufundă în încântarea ca un balsam, care îl cuprinse ca o baie fierbinte. Cât timp putea să bea câteva pahare, avea să-i facă pe toți să se simtă bine. Era deştept, îi trecu prin cap un gând liniştitor. Putea să facă rost de o altă slujbă, una care să nu presupună multă minte, încetând să fie aşa dur cu sine şi petrecându-şi următoarele optsprezece luni într-o stare de plutire, bucurându-se de viață. Sau avea să găsească un loc nou şi interesant, unde să o poată lua de la capăt.

— Pretene, bem! Da?

109

Omar întinse paharul masiv, ținut în mâna sa mică şi îndesată. Fin se simțea bine. Nefericirea, tensiunea, acestea erau simptome ale treziei. Era timpul să acționeze, să răspândească dragostea. El şi Omar erau prieteni acum, iar prietenii vorbeau, chiar şi despre lucruri dificile.

— Spune-mi, Omar, tu eşti prietenul meu, da?

Fin luă o înghițitură liniştitoare.

— Preten foarte bun, îl corectă Omar.

— De ce celălalt bărbat nu îți este… preten?

— Jalut? El lucrează pentru mine.

— Nu. Nu Jalut. Jalut mă urăşte.

— Îi urăşte pe toți străinii. Mai ales pe englezi.

— Eu nu sunt englez, interveni Fin.

— Tot aia e, zise Omar înălțând din umeri.

— Mă refer la celălalt bărbat. Cel legat. El de ce nu ți-e preten?

Fața deja smeadă a lui Omar se întunecă şi mai mult, sub strălucirea ca de vaselină a sudorii. Trânti paharul pe masă şi arătă spre uşă.

— Fata mea, Nira! Fată frumoasă. În fiecare zi şcoală, eu plătesc. Şcoala cea mai bună pentru fiica mea. Ea merge pe jos în fiecare zi, nicio problemă. Apoi Farouk o loveşte. Fata mea frumoasă. Cu maşina lui. Ea merge pe stradă şi el o loveşte cu maşina lui! Curva asta de om, târfa asta… Nu opreşte, nu ajutor. Merge mai departe. Piciorul ei rupt. Ea plânge, țipă. Acest om e om rău, foarte rău. Aşa că eu plătesc. Găsesc maşina asta. Iar acum noi îl luăm. El a rupt-o pe fata mea. Acum eu îl rup pe el.

Ochii lui Omar erau plini de lacrimi care concentrau amenințarea expresiei lui.

— Nu poți chema poliția? întrebă Fin.

Omar pufni.

110

— În Cairo, un om care cumpără o maşină poate cumpăra poliția. Toată lumea ştie asta. E o problemă de onoare şi trebuie terminată cu onoare. Cât timp fiica mea a suferit, acest om va suferi, dar de şapte mii de ori mai mult!

Omar ridică sticla de whisky. Fin zâmbi neliniştit şi clătină din cap în semn de refuz.

— Eşti prea bun, Omar. Serios, am băut destul, spuse, acoperind gura paharului cu palma.

— Ba o să bei, şuieră Omar şi turnă whisky-ul printre degetele lui Fin până când sticla se goli şi paharul fu plin ochi cu un lichid care nu mai era benefic. Bea! porunci Omar.

Atmosfera plăcută dispăru de parcă n-ar fi existat vreodată, iar Jalut se postă în spatele lui Fin, ținând o şurubelniță lungă şi grea. Fin nu dorea să afle ce avea de gând să facă matahala cu acea unealtă, care părea suspect de masivă şi prea grea pentru uzul domestic. Ridică paharul şi bău cu înghițituri controlate. Prima fu plăcută; a doua îi strânse stomacul; a treia produse un spasm; a patra şi a cincea i se întoarseră în gâtlej, într-un amestec neplăcut cu fiere, pe care îl înghiți la loc, cu o grimasă.

Fin puse pe masă paharul gol şi răsuflă. Preț de câteva clipe, alcoolul amenință să erupă din el, însă curând se înclină în fața gravitației şi a deprinderii, iar lucrurile se îmbunătățiră. După câteva minute, Fin se simțea din nou bine, încrezător şi relaxat, mai puțin ataşat de puhoiul de griji pe care i le oferea viața şi, mai ales, situația în care se găsea. Când Jalut îl trase în picioare, un nor întunecă mintea lui Fin şi îi veni pe buze un cântec rebel. Simțea o intensă aversiune pentru urâta desfăşurare de violență omenească ce îl împingea ca pe un sac de moloz, când el ar fi preferat să se prăbuşească în fotoliu, privind

111

luminile care se roteau aşa frumos. Cântând versurile unui vechi refren irlandez – „Şi vom aclama tare şi clar, răzbunare pentru Skibbereen!” –, lovi cu pumnul în direcția celui care îl oprima şi, simțind că namila se împleticea, înălță victorios brațele şi chiui. Cu un răcnet curajos, Fin se aruncă înspre pata neclară pe care o pocnise, însă găsi numai podeaua. Triumful său se încheie atunci când se pomeni ridicat în aer ca un Peter Pan pus pe pantomimă, plesnit puternic peste față şi aruncat într-un perete. Înainte să se dumirească, Jalut era călare pe el, strângând şi răsucind conținutul scrotului lui Fin de parcă încerca să smulgă un fruct necopt dintr-un

copac. Fin scoase un urlet şi, până să-şi dea seama ce se întâmpla, sunetul, transformat în conținuturile acre ale stomacului său, se revărsă pe fața netedă şi lătăreață a lui Jalut.

Fin leşină.

SALAAT EL-MAGHRIB

11

Fin zboară. Nu în vis, nu în somn. Se mişcă prin aer, fără efect de frecare, fără de viaţă, relaxat, imponderabil, nestânjenit de povara nemiloasă a gravitaţiei. Pin cade. Lipsit de griji ca un prunc nenăscut. Zboară, cade – nu contează – până la pământ. Însă Fin nu va da de pământ. Fin va da de apă. Sunt doar cincisprezece metri de la podul de cale ferată Nan Rhial până la suprafaţa Nilului, mai puţin de o secundă din acea libertate pe care o caută Fin. Va fi scurt momentul, căci apele Nilului sunt periculoase şi murdare, iar sub maluri şi în adâncurile sale nămoloase pândesc forme întunecate şi ameninţătoare, monştri de o infinită răbdare a căror lume este mâlul.

Ud şi imponderabil, Fin se scufundă în Nil, trezindu-se la conştienţă cu teama că incontinenţa la beţie îl năpădise iarăşi. Însă, cu această ocazie, se abandonase cu totul şi urinase pe întregul univers. Fin inspiră, iar apa îi arde gâtul şi plămânii. Ţipă prin coşmarul vâscos şi caută suprafaţa. Dezorientat, Fin înoată în jos, atras de curenţi care simulează plutirea. Se trage prin noaptea lichidă până când, aproape să leşine, slobozeşte aerul care i-a mai rămas în plămâni, care face bulbuci în jurul feţei sale şi al gâtului, căutând grăbit suprafaţa. O scânteie salvatoare din adâncul său îl face să-şi răsucească trupul şi

116

să urmeze calea ultimei sale respiraţii. Mâna sa sparge luciul apei şi se trage în sus, umplându-şi plămânii cu aerul cald al nopţii, icnind şi horcăind de şoc.

Deasupra lui sunt lumini, clădiri, trafic, oameni. Curenţi puternici se învârt şi se învolburează în dreptul moţului ascuţit al unei insule care împarte fluviul. Fin înoată spre uscat, însă curentul îl sleieşte de puteri, trăgându-l dinspre insulă către largul

fluviului. Fin se zbate, urlă sfidător, dar eforturile sale sunt în zadar. Când e pe cale să se dea bătut, îşi aminteşte de verile copilăriei, pe Marea cea aspră a Irlandei, în ai cărei curenţi puteai rezista doar cu zvâcnete de energie, astfel că se lăsă dus de acea forţă, mişcându-se uşor la suprafaţa apei, tot mai aproape de siguranţa malului. Când e suficient de aproape încât să desluşească silueta ţărmului, aude pleoscăitul profund a ceva masiv şi alungit, pătrunzând în apă în spatele său. Fin înoată mai viguros, imaginându-şi forme întunecate de reptilă, înaintând către el cu o siguranţă de sine necruţătoare. Simte, în spate, sub el, forţe aşteptând momentul potrivit să-l tragă în adânc şi să-i sfârtece membrele ca pe nişte aripioare de pui. Braţele îi sunt extenuate şi muşchii din coapsa vătămată îi zvâcnesc şi fac cârcei. Continuă să înoate, forţându-se să nu se mai gândească la frică şi concentrându-se asupra pielii mâinilor. Îşi imaginează că umerii îi sunt motoare, proiectându-l prin apă, e conştient de fiecare părticică a trupului, până când atinge marginea alunecoasă a uscatului şi se trage cu un strigăt pe malul murdar, plin de gunoaie.

Pământul nu e ferm. Fin ştie că trebuie să înainteze în continuare. Pământul nu e sigur. Supurează şi şuieră, cedează şi alunecă sub tălpile lui goale. Trebuie să ajungă

117

la oraşul de deasupra lui, unde oamenii umblă şi conduc maşini, lucrează şi strigă, vând şi construiesc, unde poate găsi protecţie şi scăpare. Unde poate găsi odihnă.

Fân se împleticeşte mai departe, alunecând pe resturi şi pe gunoaie; tălpile sale calcă peste ceva ce sigur e viu şi putrezeşte, peste ceva simţit de el cu nefirească acuitate, dar pe care nu-l poate descrie. Ceva dezgustător. Peste tot în jur, e surprins de mişunarea jivinelor pe care le deranjează. E îngreţoşat, ud şi murdar. Tânjeşte după odihnă, după somn, dar mai mult decât toate, tânjeşte să trăiască. Se forţează să înainteze prin noroi şi prin gunoaie, simţind duhoarea care suge înfometată la tălpile sale, convins că încâlciturile fără de umbră ale haosului uleios în putrefacţie îl vor înghiţi şi înăbuşi. Ajunge la o graniţă, o limită verticală de beton neted, unde fundaţia solidă a unui pod se scufundă adânc în mlaştină.

Fin încearcă să se caţăre, dar nu e nimic de care să se prindă, iar fiecare pas îi alunecă sau se scufundă în nămolul care i se prinde de picioare cu gemete disperate. Extenuat, Fân se prăbuşeşte în murdărie, cu capul sprijinit pe zidul rigid, cu trupul cedând coborârii inevitabile. Aude primele acorduri din *Salaat el-maghrib,* rugăciunea apusului, tăind zgomotul tunător al traficului, iar Fin înţelege că trecuseră doar câteva ore de când el şi Farouk băuseră ceai şi discutaseră, iar pentru tot restul oamenilor viaţa îşi urma cursul obişnuit, şi undeva la orizont exista încă o strălucire roşiatică, fiindcă *Salaat el-maghrib* trebuie rostită cât încă e lumină pe cer. Această fărâmă de lumină îi dă putere. Fân se ridică şi întinde braţele, sărind în susul zidului până ce degetele sale găsesc o margine. Se trage din acea groapă umedă, cu fiecare mişcare îndepărtându-se de frică, cu fiecare gest luptându-se

118

cu durerea din picior, până ce ajunge pe partea de sus, netedă, a peretelui podului. Îşi pune palmele pe betonul încălzit de soare şi se întinde cu faţa în jos, lacrimi de uşurare căzând tăcut pe piatra plată, dură.

Fin zace nemişcat, doar picurii şi pâraiele de apă murdară se scurg pe pantele şi pe parabolele trupului său încovrigat, şovăind, apoi căzând de pe fire de păr ca nişte stalactite şi de pe fibrele rebele ce se iţesc pe marginile costumului său.

Trecu o vreme. Fin îşi alungă ceaţa din privire şi recunoscu locul în care se afla: podul care lega Cairo de Gizeh. Podul Sharia 26 iulie. Şi, deşi se putea mişca, nu o făcu.

Mişcarea ar fi adus conştientizarea faptului că hainele îi erau ude şi îmbibate de o mâzgă de gunoi de Nil în descompunere, mâl poluat şi alte materii organice înspăimântătoare. Ar fi adus conştientizarea faptului că Farouk nu doar se confrunta cu iminenţa morţii sau a unor răni cumplite, ci lovise cu maşina o copilă şi apoi o abandonase pe stradă, rănită şi ţipând. Ar fi adus conştientizarea faptului că viaţa lui încă nu avea direcţie, încă nu avea povestea despre care el hotărâse că urma să îl salveze.

Fin preferă să asculte huruitul şi clănţănitul traficului, îşi îndoi degetele de la picioare, apoi labele picioarelor, apoi flexă gleznele, apoi gambele, apoi genunchii. Când îşi încordă coapsa, îi reveni zvâcnirea surdă a rănii de la picior, gonindu-i prin corp ca un câine neluat în seamă de stăpân. Devenise familiară, aproape bine-venită.

Fin se împinse în palme şi se ridică nesigur de pe beton. „Trebuie să ajung acasă”, se gândi. Trebuia să se spele, să se îmbrace şi să cheme autorităţile. Aşa se proceda

119

în asemenea situaţii. Se apela la autorităţi. Maşinile şi camioanele goneau pe lângă el, ocupanţii lor privindu-l şi arătând cu degetul. Fin zări lucirea alb cu negru a unei maşini de poliţie şi făcu cu mâna. Desigur, aici era răspunsul: poliţia. Fin flutură mai viguros din mână, forfecând sălbatic aerul cu braţele, aruncând aripi de apă oleaginoasă care năştea curcubeie în bătaia farurilor maşinilor aflate în trecere.

Maşina de poliţie încetini. Fin se adună, întrebându-se cum avea să explice, cu araba lui redusă aproape exclusiv la gastronomie, cum fusese răpit şi aruncat în Nil. Maşina opri în faţa lui. Fin se duse la uşa pasagerului, lipăind la fiecare pas, aranjându-şi sacoul din mers. Patru poliţişti se holbau la el dinăuntru, rânjind şi transpirând. Fin se aplecă spre geam, însă maşina acceleră brusc, uşa pasagerului deschizându-se şi lovindu-l pe Fin în tâmplă. Se auziră hohote de râs în vreme ce maşina se îndepărta în viteză, iar unul din poliţiştii din spate scoase capul pe geam şi strigă:

— *Zibbala!*

Fin rămase năuc pe jos, ameţit de lovitura de portieră, de cuvântul *„zibbala”* rămas stanţat în locul unde fusese izbit. Fin ştia ce însemna *zibbala.* Toată lumea din Cairo cunoştea *zibbala.* Viaţa în Cairo însemna viaţa cu *zibbala* – cu cele nouă mii de tone de gunoi produse de oraş în fiecare zi. Nouă mii de tone de resturi, de rebuturi, de deşeuri, de lături.

Nouă mii de tone de materie, de lucruri ieşite din uz.

Fin îşi privi pantalonii cândva albi, acum uzi şi murdari, vărgaţi de noroi şi lipiţi de picioarele sale slăbănoage. Nici sacoul nu arăta mai bine, având adăugată umilirea unei mâneci aproape rupte, ca o păpuşă de cârpă

120

greu încercată. Fin privi înainte, la împletirea haotică de drumuri, treceri, pasarele. Cu maşina, ar fi durat cel puţin treizeci de minute până la apartament. Şi era prea departe ca să meargă pe jos.

Se ridică şi scoase o sticlă spartă de whisky din buzunarul sacoului. Habar nu avea cum ajunsese acolo, însă se socotea norocos că nu se tăiase grav în ea când căzuse de pe pod. Îşi pipăi pantalonii şi descoperi surprins că portofelul încă se găsea în buzunarul de la spate, cu banii egipteni neatinşi. Fin făcu semn taxiurilor, dar, deşi câţiva şoferi încetiniră ca să arunce o privire, unii dând din cap, alţii scuipând dezgustaţi, nici umil nu opri. Fin rămase pe pod, clătinându-se, noroiul comprimându-se pe măsură ce se usca şi strângându-i pielea de pe faţă.

Fin închise ochii pentru a-şi mai domoli durerea de cap. Tânjea după moliciune şi spaţii uscate, după mângâiere şi dragoste. Pentru prima dată după ani întregi, se gândi la mama sa, la braţele sale calde şi la iubirea imposibil de înlocuit care dispăruse odată cu moartea ei. Atât era de pierdut în această absenţă, încât nu observă căruţul care se apropia până ce nu fu învăluit de duhoare. Când ridică privirea, văzu doi măgari în faţa lui, uitându-se la el cu calmul unor călugări. Cel care îi mâna stătea, aproape zăcea culcat, în spatele animalelor, fără pantofi, fără ciorapi, fără cămaşă, purtând un costum rupt, albastru-cenuşiu, închis cu mândrie la singurul nasture care mai rămăsese şi dezvăluind dedesubt un piept ciolănos, strălucitor. Căruţa de lemn era pictată cu heraldica luminoasă a *zibbaleen-Wor* – verde crud electric, galben lămâie, roz ca de păpuşă, crom sclipitor, culorile de plastic ale comorilor pe care *zibbaleen-n* le reciclau

121

din gunoiul nesfârşit al oraşului Cairo. Labele picioarelor negre şi noduroase ale omului se odihneau pe marginea din faţă, de lemn, a căruţului; în spatele lui se ridica un munte de *zibbala.* O piramidă moale, dar bine echilibrată de coji de fructe, hârtie, păpuşi fără cap, carcase de pui, *shisha* rupte, plastic sub toate formele sale magice,

zdrențe jegoase şi rupte, metal contorsionat şi ascuțit, mucuri de țigară, ceară de lumânare, colaci de sârmă, reviste rupte şi decolorate de soare, praf din sute de gospodării măturate, jucării învinse, cutii de conservă ascuțite ca briciul şi carcase de aparate de radio, toate împovărând anvelopele roților căruței, care se umflau ca obrajii unui bebeluş prea îndopat.

Bărbatul i se adresă lui Fin, punând o întrebare, însă vorbea araba prea rapid şi cu accent prea pronunțat. Fin dădu să explice că nu înțelegea, dar la primul său cuvânt bărbatul se îndreptă de spate.

— *Ferenghi?* întrebă el, cu ochii mari.

Fin încuviință din cap. Bărbatul îl privi uimit pe Fin, cu brațele deschise, cu palmele în sus, de parcă ar fi legănat imaginea din fața lui. Fin încercă să îi explice, cu puținele sale cuvinte în arabă şi cu limbajul mâinilor sale pline de noroi, că fusese aruncat în Nil. Bărbatul arătă spre podul de cale ferată Narr Rhial din depărtare, apoi spre Nil, cu ochii căscați, nevenindu-i a crede. Doar nu, părea el să spună, doar nu în *el-Nil?* Fin încuviință. Bărbatul se ridică în picioare în căruț ca să arunce o privire peste peretele podului, la apa neagră de dedesubt. Fin văzu umerii omului înălțându-se şi coborând, iar spinarea cutremurându-i-se. Bărbatul se aşeză la loc şi se întoarse către Fin, explodând într-un râs nestăvilit atunci când privirea sa o întâlni pe a lui Fin. Odată ce

122

începu să râdă, nu se mai putu opri, hâțânându-se pe capra lui şi plesnindu-şi coapsele slăbănoage. În curând rămase fără aer şi încercă să se oprească, cuprinzându-şi genunchii cu brațele şi uitându-se hotărât la degetele de la picioare. Însă, după doar câteva răsuflări, nu putu să reziste tentației de a arunca o nouă privire la Fân şi, imediat ce o făcu, începu să râdă iarăşi, legănându-se înainte şi înapoi pe capra îngustă a căruței până ce aproape căzu de pe ea.

Fin aşteptă răbdător, ştiind că râsul, ca şi urina, trebuie să se termine cândva. Însă bărbatul continuă să hohotească, fiecare respirație alimentându-i urletele precum *khamseen,* vântul înnebunitor al deşertului, sporeşte focul dintr-un tufiş cu spini. Fân era descumpănit. Nu ştia dacă era furios, disperat sau umilit, aşa că se întoarse pe călcâie şi se îndepărtă. Bărbatul din căruță îi strigă ceva. Peste umăr, Fin văzu că omul îi făcea semne să se-ntoarcă, având un braț îngropat până la umăr în muntele său de gunoi, ca un fermier care ajută o vacă să fete. *Zibbaleen-vX* îşi scoase brațul, ținând în mână un triunghi de oglindă spartă pe care îl şterse de mânecă şi i-l oferi lui Fin. Fin luă ciobul şi îl ridică în dreptul chipului. Fața care îl privea era plină de jeg, părul îi stătea haotic, ca mâzgălelile unui nebun, ochii îi erau injectați ca ai lui Waled. Arăta ca o dihanie ce trăia sub o piatră, în murdăria cea mai groasă a fluviului. Cu un zâmbet abia schițat, Fân înțelese că imaginea din sticla spartă era el însuşi. El era acolo. Fân, în toată splendoarea lui. Chicoti, pornind din nou hohotele celuilalt, iar cei

doi bărbaţi se îndemnară reciproc la râs până când lacrimi, aidoma celor de tristeţe, începură să curgă pe obrajii lui

123

Fin, tăind cicatrici benigne, curăţitoare, prin murdăria care se usca a fluviului.

Cel care mâna măgarii se şterse până la urmă la ochi cu mâneca sacoului, se dădu mai încolo pe capra îngustă a căruţei şi bătu uşor cu palma spaţiul liber. Fin se urcă lângă om şi măgarii porniră la drum pe autostradă. Maşini şi camioane goneau pe lângă ei, înălţând blesteme şi claxonând zgomotos la adresa fragilităţii şi a mişcării încete a căruţei. Cel care mâna nu lua în seamă ostilitatea, îndemnându-şi măgăruşii cei scumpi cu un băţ gros şi incantând cuvinte liniştitoare la fiecare zgomot ameninţător sau depăşire periculoasă. Fin se lăsă pe spate în muntele moale de gunoi şi dormită în pasul încet şi legănarea uşoară a căruţei, în timp ce *zibbaleen-v*\. Îi îndrepta spre nord şi le şoptea măgarilor că erau nişte frumoase prinţese beduine şi că aveau să doarmă în fân aurit.

Fin se ridică în capul oaselor atunci când recunoscu insula de ordine, de bulevarde şi de reşedinţe cu palmieri în grădină, numită Zamalek. Un loc construit de conducătorii coloniali pe o insulă apărată de fluviu, departe de haosul zgomotos al inimii străvechi a oraşului Cairo. Localnici înstăriţi se plimbau pe bulevarde în stil parizian, în cafenele se servea cappuccino cu moţuri de piramide din pudră de ciocolată, iar cea mai iubită echipă de fotbal din Cairo juca în faţa unui public numeros şi entuziast.

Căruţa trecu troncănind pe lângă reşedinţe diplomatice, buticuri mici şi discrete şi restaurante moderne pline de profesionişti îmbrăcaţi modern. Erau locuri unde Fin fusese de multe ori, oameni pe care Fin i-ar fi recunoscut şi cu care ar fi băut. Însă rămase în căruţă, simţindu-se

124

în siguranţă în braţele mângâietoare ale gunoaielor şi ale bunătăţii fără întrebări a bărbatului cu costumul cu un singur nasture.

Căruţa traversă insula şi întoarse spre sud, călătorind printr-o oază formată din parcuri şi din grotele în stâncă unde începea Fish Garden1, locuri care, ziua, erau un refugiu verde din faţa agitaţiei neobosite a oraşului, locuri unde elevii chiuleau, iar îndrăgostiţii se ascundeau şi se sărutau. Sunetele traficului se stinseră atunci când trecură pe lângă copacii îngrijiţi din Clubul Sportiv Gezira, însă idila se sfârşi în momentul în care tăiară din nou insula, şi enorma construcţie de beton a Cairo Tower se profilă deasupra lor. Întins în *zibbala* cea umedă, Fin privi trecerea tremurată, pe fundalul cerului, a betonului zăbrelit şi inundat de lumină. Îşi aminti că discutase despre urâţenia lui cu o prietenă egipteană. Ea îi spusese cu mândrie că se

intenționase să arate urât, jurând că fusese finanțat cu o mită dată de CIA președintelui Nasser. Nasser le luase banii, dar, în loc să le facă favorurile pe care le căutau, construise un turn de beton, un gest obraznic, un deget mijlociu ridicat, spunându-i Americii unde ar face bine să se ducă. Fin își aminti că nu trecuse multă vreme de când și el încercase să facă un măreț gest politic împotriva unui american.

Moțăi în timp ce căruța revenea hurducăindu-se în oraș pe podul Tahrir, trecând prin dreptul palatului prezidențial și pătrunzând în partea istorică a orașului Cairo, mișcându-se tot mai încet pe măsură ce mormanul de

1 Denumită Genenit el-Asmak în arabă, această grădină în care existau acvarii săpate în stâncă a fost construită în secolul al XIX-lea de către viceregele Ismail Pașa (1830–1895), pe domeniul său personal, devenind ulterior grădină publică, (n. Red.)

125

gunoi devenea tot mai înalt. Când *zibbaleen*-ul îl scutură pe Fin să se trezească, străzile se îngustaseră până la dimensiunea unor alei, iar macadamul devenise pământ. Unde urma el să meargă, îi explică prin semne lui Fin, nu era loc pentru un *ferenghi.* Dar avea să se întoarcă, dacă așa dorea *ferenghi.*

Fin căscă și se uită în jur. Nu știa unde se găsea. Lângă ei erau niște ziduri prăbușite, iar în depărtare se zăreau lumini. Ca întotdeauna în Cairo, molozul ar fi putut proveni de la un șantier de construcții sau de la o ruină străveche. Deasupra lor se ridica silueta neagră a unui minaret. Fin se lăsă să alunece din căruță și își căută portofelul, însă *zibbaleen* îl opri cu un gest grăbit. Fin prinse mâna dreaptă a căruțașului între palmele sale și îi mulțumi bărbatului. Acesta își trase mâna, o strecură sub sacou și își apăsă inima. Își atinse fruntea, umărul stâng, apoi cel drept, își sărută degetele și șopti *„Bisstn al-saleeb”,* o expresie pe care Fin nu o mai auzise. Fân rămase privind cum *zibbaleen*-ul își îndemna măgarii în josul străzii, spre un coș de gunoi atât de plin, încât dădea pe-afară.

Fân se îndreptă spre lumină. Întotdeauna îi fusese obiceiul să meargă pe mijlocul oricărei străzi, mai ales în părțile mai vechi ale orașului. În acest fel, obișnuia să-și spună cu o urmă de adevăr, avea să evite gurile de canal, scurgerile stricate și subitele cascade de apă de vase de care radarul înnăscut al locuitorilor părea să-i protejeze. Dar acum, deoarece condiția sa de cerșetor atrăgea priviri pline de dezgust și antipatie ale fiecărui trecător, preferă să meargă pe margine, în umbra zidurilor farâmate.

Dintr-un asemenea punct de observație, putea vedea efectul pe care-l producea murdăria sa asupra locuitorilor obsesiv de curați. În timp ce absorbea scurtele priviri

126

dezgustate ce i se aruncau, își dădu seama de disprețul umilitor pe care îl conținuse atât de des privirea. Mișcându-se jilav, intrând în umbre și ieșind din

umbre, ajunse să înțeleagă că o parte a purtării sale, chiar şi postura fizică pe care o adopta pe un drum sau într-o cameră, se bazase pe o presupoziție convinsă a îndreptățirii, iar straturile sale protectoare de respect de sine nu erau nimic mai mult decât un costum.

Lumini fluorescente strălucitoare şi muzică pop egipteană zgomotoasă anunțară ivirea unei strălucitoare fațade de magazin. Uşile şi fereastra erau deschise, dinăuntru venind un parfum dulceag, ca de trandafiri. Rânduri de *galabeya* împăturite îngrijit se arcuiau în vitrine, evantaiul lor de culori strălucind în contrast cu cenuşiul şi maroul străzii întunecate. Fin îşi trecu mâna înnegrită prin părul încă umed şi desprinse o panglică fleşcăită de algă de râu. Se îndreptă spre uşa magazinului, de care se sprijinea proprietarul, uitându-se cu mândrie şi cu minunare la telefonul său mobil. Bărbatul ridică privirea atunci când Fin se apropie şi rămase cu ochii ațintiți la el. Fin consideră aceasta ca fiind o permisiune de a intra, însă, când vru să treacă pragul, bărbatul îi făcu semn să plece. Fin i se adresă în engleză, sperând să compenseze astfel murdăria – însă limbajul înfățişării sale şi, poate, mirosul său erau prea puternice ca să fie contrazise. Proprietarul slobozi o ploaie de insulte, întorcând scârbit capul şi gesticulând de parcă încerca să scape de ceva infect.

Fin îşi scoase portofelul din buzunarul sacoului şi desprinse o bancnotă umedă dinăuntru. O flutură în fața vânzătorului, repetând că nu voia decât să cumpere o *galabeya.* Vânzătorul se opri o clipă din amenințări şi se uită cu ochi mijiți la bancnotă. Ezitând, întinse brațul

127

prin cadrul uşii şi luă bancnota năclăită, prinzând-o între arătător şi degetul mare. O puse pe un exemplar vechi din *Al-Ahram* şi îşi şterse palmele pe o bucată de material, pe care apoi o azvârli în stradă, cu o sudalmă. După ce aruncă o privire la Fin, ca să îi stabilească mărimea, vânzătorul se întoarse şi scoase o *galabeya* împăturită, de un alb pur, de pe un raft de deasupra capului său. O puse într-o pungă maro de hârtie, pe care o împături şi o sigilă cu un pătrat de bandă adezivă gălbuie. Numără câteva bancnote neşifonate şi câteva monede strălucitoare dintr-un sertar cu bani şi, fără să treacă pragul, puse banii pe jos, în fața lui Fin. Fân îi ridică şi arătă spre picioarele sale desculțe.

— *Gazma?*

Vânzătorul reveni, aruncă în stradă o pereche de sandale vechi de plastic şi se răsuci pe călcâie, trântind uşa în spatele lui.

După ce îşi puse încălțările, Fin ridică privirea şi văzu un mic grup de oameni care se adunaseră să vadă ce se întâmpla. Ruşinat, se retrase pe o alee şi se îndepărtă grăbit, cu noua sa *galabeya* ținută bine la subraț.

Se pomeni în scurt timp într-o stradă mai largă şi mai curată. Se opri ca să privească o femeie purtând *burka,* cu ochii ascunşi, cu mâinile înmănuşate, desfăcând

o acadea pentru copilul ei care plângea. Desprinzând ultimul colț de ambalaj, îl scutură de pe mănuşă şi îl lăsă să cadă la pământ, în timp ce băga bomboana dulce în gura deschisă a pruncului. Fin îşi mută privirea către ambalajul de celofan, care plutea spre pământ, nederanjat nici de cea mai slabă adiere. Se întrebă cât avea să rămână acolo plasticul transparent şi cine avea să-l ia, dacă urma să-l ia

128

cineva. Poate că avea să fie noul lui prieten, *zibbaleen*-ul. Era posibil.

În timp ce Fin era dus de gânduri, femeia deveni conştientă de prezența lui şi, întorcându-i spatele ca să-şi apere copilul de privirea lui indiscretă, îl înjură. Pe Fin nu îl supără ostilitatea ei. Simțea că toate caracteristicile sale întunecate îi ieşiseră prin piele, saturându-i costumul de pânză. Totuşi, chiar dacă acum se simțea confortabil în murdărie şi în haos, era de luat în considerație violența pe care o întâlnise în oraş, o violență ce încununa o dezamăgire găunoasă... nu avea să se simtă nicicând confortabil în preajma ei. Poate cel mai bine era să plece, să-şi împacheteze puținele lucruri şi să se desprindă, ca un măr scuturat dintr-un copac cu rădăcinile în sus. Să se rupă şi să fugă. Putea să urce într-un avion şi să lase totul în urmă. Lumea vidă, vulgară a ziarului, brutalitatea profesionistă a americanului, promisiunile superficiale ale unui oraş uscat. Putea să-l lase în urmă pe Omar, să-i lase în urmă pe Farouk şi pe ceilalți cincisprezece milioane de oameni din Cairo, abandonându-i certurilor oraşului lor suprapopulat şi în descompunere.

Fin se cutremură când se gândi ce i se putea întâmpla lui Farouk dacă ar fi plecat. Cu brațele legate cu sârmă, înfricoşat, trupul său fragil primind întreaga forță a urii unui omuleț. Fin strânse în mână noua sa *galabeya*, încrețindu-i ambalajul subțire. Trecuseră doar câteva ore. Oare era deja mort? Cu siguranță era rănit – contorsionat şi bătut până când ceva în el ceda, ceva mai grav decât piciorul rupt al fetei. „De şapte mii de ori mai rău”, promisese Omar. Iar Farouk putuse să facă într-adevăr aşa ceva? Să fi lovit o copilă cu maşina şi să o fi lăsat țipând pe stradă? Fin se gândi la pasiunile arzătoare ale

129

lui Farouk, la simțul său al onoarei, la ideile despre care vorbea cu asemenea forță şi abandon. Oare erau doar cuvinte, cuvinte seci din şoaptele unui om slăbuț, fără să aibă mai multă importanță decât şuierul vântului prin papirus? Poate că rezida o anumită dreptate în acțiunea lui Omar, o dreptate naturală pe care poliția şi tribunalele n-ar fi putut-o obține niciodată. Fin clătină dezgustat din cap. De câte vieți de iepure, de cât sânge de-al lor considera Farouk că ar fi fost nevoie ca să spele țipetele unei fete?

Era greu de crezut că Farouk comisese o asemenea ticăloşie. O sută de mii de secvențe ale tiraniei lui mărunte nu cântăreau cât acest singur act. Nu putea fi aşa.

Fân refuza să creadă într-o găunoşie atât de profundă. Oraşul era corupt, colcăind de polițişti viciați, de editori de ziar fără principii, de tâlhari americani şi de ipocriți care răneau copii. Dacă la atât se reducea totul, nu avea ce să-l mai rețină. Era vremea să-şi vadă de drum.

12

Cu obişnuitul său simț de pierdere a direcției, Fin mersese într-un cerc larg. Înaintea lui se înălța acelaşi minaret unde îl lăsase *zibbaleen-xA* cu jumătate de oră mai devreme. Văzu acum că era minaretul Ibn Tulun, unic prin treptele sale în spirală care se răsuceau elegant în jurul unui turn pătrat, care el însuşi se topea într-o curbă. Fin iubea această moschee, pentru forma sa extraordinară şi pentru vechimea sa, pentru cei douăzeci de mii dintre credincioşii oraşului care se rugaseră sub acoperişul său în secolul al IX-lea, pentru legenda leului cu ochi albaştri, îngrijit de fiul lui Ibn Tulun în timp ce îşi petrecea zilele plutind pe o saltea de plută într-un lac artificial plin cu mercur, pentru marele emir otoman care urcase călare scările în spirală şi sărise de pe vârf direct în paradis. Pentru Fân, exista în aceste poveşti un adevăr mai viguros decât istoria, un adevăr pe care îl putea atinge în fiecare dintre cărămizile arse ale măreței structuri. Deşi nu era musulman şi nu era nici măcar din Cairo, Fin iubea moscheea Ibn Tulun, aşa cum se profila ea pe cerul negru-albăstrui.

Aruncă o privire prin intrarea înaltă, dreptunghiulară a moscheii şi, lepădându-şi sandalele, se furişă înăuntru ca un cerşetor care se ascundea într-un palat. Se ținea pe lângă pereți, deplasându-se prin umbre, pe sub

panourile străvechi de lemn gravate cu întregul text al Coranului. Farouk îl asigurase că lemnul pentru acele panouri fusese luat din Arca lui Noe şi se mâniase când Fin exprimase un nivel minuscul de dezacord ridicând dintr-o sprânceană.

Fin se ascunse în întunericul unui cotlon şi, printr-o arcadă care părea să aştepte o cheie gigantică, observă doi bărbați care mergeau şi conversau discret. Dincolo de ei, Fin vedea o cameră deschisă, slab luminată, cu covoare aşezate peste alte covoare şi cu nemişcate lămpi pe petrol atârnând de nişte funii incredibil de lungi. Fin se furişă mai departe, ținându-se aproape de pereți şi evitând zonele luminate de lămpile pâlpâitoare. Spera că, dacă străbătea vasta curte interioară, avea să descopere *fawarah,* zona de spălat comună tuturor moscheilor, însă, după ce se plimbă în întregul perimetru, Fin nu avea idee unde ar putea să fie.

Poteci de piatră albită traversau în zigzag imensa piață, radiind spre interior din colțuri şi din zonele de mijloc ale fiecărui zid, întâlnindu-se într-un dom magnific aflat în centru. Fin mai dădu o tură, recunoscător că penultima rugăciune a zilei, *Salaat el-*

maghrib, trecuse demult, iar moscheea era aproape goală. La capătul celui de-al doilea ocol, Fân se aşeză pe podeaua răcoroasă de piatră. Începu să îşi scoată hainele, încercând să le desprindă de piele, dar reuşi doar să umple aerul cu duhoarea fluviului şi a propriei transpirații.

Interiorul hainelor sale era încă umed şi murdar, în timp ce exteriorul se uscase ca o cochilie, de parcă ar fi sigilat brutalitatea ultimelor câtorva ore. Fin tânjea să fie curat, iar acum că se găsea în moscheea Ibn Tulun, îşi dorea să se spele aici.

132

Aruncă o privire prin arcada din fața lui, ascuțită ca un coif otoman, uitându-se, dincolo de ea, la curioasa structură în formă de dom în mijlocul pieței goale, o întâlnire perfectă, aproape inexplicabilă, dintre plan şi curbă. Se ridică şi porni spre dom, lipăind cu tălpile prin curtea pustie. Înăuntrul domului se găsea o cameră în arcadă, goală şi întunecată cu excepția unei raze argintii a lunii care lucea printr-o deschizătură îngustă din acoperişul curbat, magnific. Sub ea se afla un singur robinet modern, montat la înălțimea brâului pe piatra străveche.

Fin se întoarse spre cele patru colțuri ale curții interioare ca să se asigure că era singur, bucurându-se de dimensiunile sale profunde ca şi când vasta pustietate închisă de ziduri concentra spațiul gol, transformându-l în astâmpăr. Fin îşi lepădă sacoul țeapăn din cauza noroiului şi cămaşa încă năclăită. Robinetul se deschise uşor şi țâşni apă rece şi curată. Apa era mediul în care se murdărise; dar avea să fie şi scăparea lui.

Lăsă apa să-i curgă peste palme şi cap, pe față, luă apă în gură, trase apă pe nas. Îşi spălă gâtul şi brațele, trunchiul. Tanjea ca o parte din el să dispară odată cu murdăria, să fie îndepărtată pe veci.

Fân se ridică şi, cum nu vedea pe nimeni în lumina strălucitoare a lunii, îşi dădu jos pantalonii; după încă o privire în jur, îşi dezbrăcă boxerii, rămânând complet gol. Se ghemui din nou sub robinet şi icni sub şuvoiul rece al apei care curgea pe el ca o binecuvântare. Frecă şi curăță, forțându-se să stea acolo până când spălă fiecare parte a trupului, fiecare mădular, fiecare încrețitură a pielii şi rid. Când opri apa, îl învălui o tăcere de catifea. Dar, când se ridică, sunetele familiare ale oraşului reîncepură, iar Fân rămase în picioare gol şi nemişcat, cu

133

picuri de apă căzând de pe el şi lovind podeaua de piatră ca o muzică stranie.

Când pielea i se uscă, scoase *galabeya* de un alb pur din punga de hârtie şi îşi trase pe cap țesătura uşoară. Aceasta coborî delicat peste corpul lui, ca o stare de har.

Fin ieşi din moschee, fără să se mai ascundă, bucurându-se de umbrele lunii aşternute discret pe podelele de piatră; ținea în mâna stângă costumul, adunat într-o legătură grea. Când ajungea acasă, avea să-l ducă la curățătoria de la capătul străzii

El-Mahahdi. Bătrânelul neobosit care era patron avea cu siguranță vreo rudă care să-i repare găurile şi rupturile.

În momentul în care ieşi de pe o străduță îngustă într-un bulevard animat de trafic, îşi văzu prietenul, *zib-baleen-\A,* cu turnul său de gunoaie ce se clătina în spatele celor doi măgari care trăgeau din greu.

— *Ya, besh! Ferenghi!* strigă *zibbaleen*-ul, oprindu-se în fața lui Fin. Bărbatul dădu din cap înspre legătura murdară pe care o ținea Fin şi arătă zâmbind spre căruța sa cu gunoaie. *Zibbala lil-zibbaleen.*

„Gunoaie pentru oamenii gunoaielor."

Fin îşi privi costumul, cândva scump, acum un ghemotoc năclăit şi diform. Se întoarse cu spatele la noul său prieten şi strecură pe ascuns o bancnotă de 50 de lire egiptene în legătura de haine înainte de a o arunca în căruță. *Zibbaleen-xA* ridică mâna şi căruța plecă hurducăindu-se.

Fin rămase pe loc ca să permită unei maşini să treacă. Şoferul ei reuşea simultan să-şi aprindă o țigară, să vorbească la mobil şi să-i strige o insultă binevoitoare unei cunoştințe de pe trotuar. Când traversă strada, Fin se gândi din nou la Farouk şi la fata lui Omar, şi, deşi putea concepe distinct deplasarea unei maşini şi se putea

134

forța să-şi imagineze strigătele unei fetițe, nu izbutea să-i plaseze pe Farouk, maşina şi fata în acelaşi loc, în acelaşi timp. Nu şi-l putea închipui pe Farouk părăsind locul accidentului. Nu era posibil. Nu se potrivea. Nu era Farouk pe care îl ştia, nu prietenul, nu omul, nu arabul.

Fin se opri brusc, ajungând la o concluzie atât de evidentă, încât ştiu imediat că era adevărată.

Farouk cumpărase recent maşina. Când fata fusese lovită, nu era a lui. Maşina lovise fata, însă la volan se aflase fostul proprietar. Fostul proprietar era faptaşul. Nu Farouk.

Dar, chiar dacă Farouk era nevinovat, ce putea Fin să facă pentru a-l ajuta? Nu ştia cine era Omar, nici unde locuia. Cum să-l găsească printre cele cincisprezece milioane de persoane din Cairo? Ce ar fi trebuit să facă? Să pună afişe pe stradă? Să dea un anunț la ziar de genul „Caut cu disperare pitic"? Şi în orice caz, încerca el să se convingă, dacă reuşea să-l găsească, atunci cum ar fi procedat? Fin prefera să stea față în față cu un câine turbat decât cu ferocitatea concentrată a lui Omar. Se hotărî să o sune pe soția lui Farouk, să îi spună ce ştia, iar apoi să se intereseze când pleca următorul zbor spre Europa.

Ridică privirea şi văzu că se afla sub o pasarelă de lemn, aflată cu mult deasupra străzii, care făcea legătura între două case vechi. Un bărbat striga dintr-un balcon fragil, nicidecum mai lat decât o creangă de copac la un băiat care prăjea coceni de porumb pe un grătar improvizat. Porni mai departe, trecând prin dreptul unei alte

moschei vechi, din secolul al XIV-lea sau al XV-lea, care părea tânără în acest oraş ce data de cinci mii de ani. Poate că vârsta impresionantă a oraşului îl făcea să

135

îl iubească. Dacă într-adevăr vechimea îl fermeca, nu era simpla mângâiere a existenţei unui trecut, ci altceva. Era refrenul deteriorării. Moloz peste tot, construcţii moderne ridicate peste monumente străvechi precum nişte castele din cărţi de joc, blocuri-turn pline de crăpături sau prăbuşite, minarete şi pereţi de moschee tăiaţi de canioane verticale de năruire. Vârsta aceea şoptea despre impermanenţă, vestindu-i lui Fin că, plin de defecte cum era, insignifiant cum era, istoria era ţesută din mărunte fire de viaţă asemenea lui, dar că avea – şi el – să decadă şi să se fărâme.

Dacă pleca, Fin avea să ducă dorul oraşului Cairo. Era murdar şi fără tihnă, însă binevoitor şi tolerant. De asemenea, plin de gunoaie, se gândi el în vreme ce ocolea o maşină de cusut zdrobită, înfiptă în pământ, de parcă ar fi fost aruncată dintr-un avion sau de parcă îşi croise drum spre suprafaţă ca o sământă încolţită. Cairo era o amantă cumplit de pretenţioasă pe care, la un moment dat, Fin decisese să o iubească, dincolo de judecată raţională, ignorând exasperarea şi neputinţa înţelegerii. Fin se aşeză la o masă aflată în faţa unui local despre care spera să fie o cafenea şi comandă un ceai de la un băiat despre care spera să fie chelner.

13

Mulţi oameni, observase Fin, îşi pierdeau apetitul când erau presaţi. În afară de momentele în care se îmbolnăvea şi de singura ocazie în care petrecuse o săptămână fără mâncare contemplând o sinucidere discretă, lui Fin îi era mereu foame. Aşa că era simplu. Îşi pierdea pofta de mâncare doar când era bolnav; or, acum, în ciuda unei vânătăi pe picior care semăna cu cerul la amurg şi a faptului că suportase în ultimele zile mai multă violenţă decât în întreaga sa viaţă, cu siguranţă nu era bolnav. De fapt, se simţea chiar bine. Având asta în minte şi nutrind o lipsă a pretenţiilor culinare cu totul nespecifică lui, o veritabilă mărturie a traumelor din ultimele ore, îi ceru chelnerului să îi aducă un kebap de miel, un pahar cu suc de pepene galben şi – deoarece ratase micul dejun – o farfurie de *ful medames.*

Era întuneric în inima oraşului Cairo. Întuneric şi cald. Exista un moment după apus, îşi aminti Fin, o clipă când temperatura aerului era, brusc, mai scăzută decât temperatura pământului. În respectivul moment avea loc o manifestare stranie, cunoscută sub numele de Inversiunea de Seară. Pentru specialiştii în arme chimice, care fuseseră primii în a oferi o explicaţie, fenomenul reprezenta un prilej propice pentru distribuirea eficientă a otrăvii. Cel puţin asta îi spusese lui Fin un maior britanic

137

încercat de dorul de casă, în timp ce dădeau gata porții de gin tonic de tărie colonială în Barul – nu atât de – Mare al hotelului Windsor. Orice se găsea în aer, îi explicase maiorul cu un entuziasm inocent, avea să se înalțe dinspre pământul cald imediat după ce apunea soarele, urmând a coborî vertiginos în cursul orei următoare, către suprafața care se răcea rapid aflată dedesubt.

Pentru Fin, un om frământat de probleme care sorbea încet un pahar de suc verde palid sub un copac de iasomie plin de flori, în partea islamică a oraşului Cairo, Inversiunea de Seară aducea acum cu sine o revărsare de parfum şi o sclipire de fericire. Şi ce dacă nu avea habar ce să facă cu viața sa? Şi ce dacă irosea atâta energie pe visuri deşarte şi pe autodistrugere, încât nu prea mai rămânea nimic pentru a clădi ceva? Şi ce dacă fusese pocnit ca un copil rătăcit şi latura de bărbat a firii sale încă tremura? Se găsea acolo, un străin anonim şi lipsit de importanță care privea acea lume, adulmecând parfum de iasomie şi strângând în palmă un pahar cândva rece.

Oamenii se aflau la volan, mergeau la pas, se îndreptau spre casă, cumpărau fructe; se aprindeau lumini; câini umblau la întâmplare; se punea de ceai; se descărcau saci imenşi, plini cu orez, care puteau fi apoi, de necrezut, cărați încoace şi încolo; se făcea reclamă-n gura mare la țigări care erau vândute la bucată unor bărbați cu fețe serioase şi ducând serviete, fie pentru a fi păstrate pentru mai târziu, fie pentru a fi fumate pe loc; copii cu ochi lipicioşi căutau sânul; bocanci tropăiau în trecere, şlapi, mocasini de plastic, pantofi din piele, papuci de plasă, tălpi goale. Maşinile claxonau, vecinii se salutau, soți sau copii erau certați, în depărtare rãgea un măgar, iar vânzătorii de mâncare îşi lăudau marfa. Totul aici făcea parte

138

din viață, însă una ciudată, neaşteptată şi misterioasă, iar în acel mister Fin întrezări că fricile şi zbuciumul găseau cheag doar în mintea lui. Indiferent ce urma să i se întâmple, frunzele rămâneau în copaci, copilaşii aveau să chiuie mai departe, luminile vor continua să fie stinse şi aprinse.

— *Bil-hanah wil-shijfa!*

Chelnerul alungă toate gândurile atunci când puse farfuria cu kebap şi fasole în fața lui Fin.

Fin mulțumi spinării pătate de transpirație a chelnerului şi cumpăni vorbele lui. „*Bil-hanah wil-shiffa*” – mănâncă şi bucură-te de sănătate.

Fin duse la gură o lingură de fasole. Era greu să strici o porție de *ful medames,* însă cei de-acolo aproape reuşiseră. Fasolea fusese fiartă prea mult, roşiile, opărite, iar întregul fel, scăldat în usturoi rânced. Totuşi, era încă acceptabilă. Ceva mai multă sare şi o porție zdravănă de chimen aveau să îmbunătățească lucrurile. Acesta era

genul de lucru pe care Fin îl înțelegea îndată. De ce nu putea fi la fel în toate celelalte aspecte ale vieții?

Fin luă kebapul, sperând la ceva delicios. Muşcă din el. Carnea era tare şi unsuroasă – prăjită prea mult, cocoloaşe cu prea puține mirodenii dintr-un berbec bătrân căruia ar fi trebuit să i se îngăduie să-şi trăiască ultimele zile în groapa de gunoi pe care-o socotea cămin. Fin clătină din cap. Farouk îi spusese cândva să nu se aştepte la poezii de dragoste de la un fund de capră. Zâmbi, gândindu-se la nesfârşitele sentințe ale lui Farouk şi îndepărtă farfuria de plastic. În gura sa persista o nostalgie pentru toate kebapurile grozave pe care le mâncase de-a lungul vremii, amintindu-şi de fiecare ca de un vechi prieten. La Abu El Sid, în

139

Zamalek – un loc rasat şi cu o chelneriță zveltă pe care încercase să o invite în oraş. Kebapul pe care îl pregătise prietenul său Zaki în Oraşul Morților. Noile prăvălii de pe strada Regele Faisal despre care scrisese cu atâta pasiune. Şi, desigur, nu puteau fi trecute cu vederea faimoasele „chip-kebapwich” ale lui Ismael Kebap de pe Merrion Road, din Dublin, deşi nimeni, din câte ştia Fin, nu mâncase vreunul treaz fiind, şi... Fin se îndreptă brusc de spate când îşi aminti de kebapul pe care îl mâncase cu Omar.

Acel kebap – carnea desăvârşit gătită, semințele de susan şi norii de cimbru care înveşmântau fiecare îmbucătură – fusese printre cele mai grozave. Fin se întrebă dacă folosirea cimbrului reprezenta o inovație. Era sigur că nu-l mai gustase în niciunul dintre nenumăratele kebapuri pe care le mâncase, şi el tot timpul îşi lărgea hotarele experienței gastronomice. Un bărbat „căutând adevărul în lucruri pe care le putea gusta”, aşa formulase Farouk.

Avea să ia urma kebapului. Dacă putea descoperi restaurantul la care mersese Jalut, era posibil să-l găsească pe Farouk. Nimeni nu se ducea prea departe ca să cumpere un kebap. Era un adevăr al vieții. Iar matahala lipsise mai puțin de jumătate de oră. Dacă putea găsi locul de unde cumpărase kebapul, ar fi aflat şi cartierul corect; ceea ce însemna, în cel mai rău caz, o cale deschisă către prietenul său.

Nu era cel mai impresionant dintre planuri, cugetă Fin, însă era un pas înainte. Şi ştia de unde să înceapă. De unde altundeva, dacă nu de pe strada Regele Faisal? Aproape un kilometru de afaceri noi şi prăvălii moderne de kebap. Noul altar căruia să i se dedice pelerinajul

140

kebapului. O porție precum aceea pe care o mâncase cu Omar era, cu certitudine, suficient de bună ca să poată fi localizată. Trebuia să fie. Fin era nesigur cu privire la majoritatea lucrurilor din viață, găsise dezamăgire în locuri unde majoritatea

oamenilor găsiseră satisfacție – în cadrul familiei, în mijlocul prietenilor, în dragoste, la slujbă şi, mai ales, în sine –, însă mâncarea nu-l dezamăgise niciodată.

Lăsă bani pe masă şi făcu semn unui taxi care trecea pe acolo.

14

Fin se lăsă pe spate pe bancheta uzată a taxiului. Avea un vag sentiment de uşurare. Vag, dar palpabil. Era un semn bun. Măcar avea să încerce. Farouk ar fi făcut acelaşi lucru pentru el, era convins. Îşi pipăi vânătaia de pe picior şi se gândi la ce făcuse pentru a stârni încurcătura în care se găsea. Era obişnuit să fie atât vinovatul, cât şi victima propriului abuz. Încercă, apăsându-şi tâmplele, să alunge durerea care îi pulsa acolo, şi se întrebă dacă whisky-ul lui Omar era pe cale să-l înşface cu gheara uscată a unei mahmureli sau dacă era consecința loviturii primite în ceafă, închise ochii şi îşi lăsă capul pe spate. Nu voia să gândească prea mult, mai ales despre kebapuri. O evaluare prea amănunțită a planului ar fi putut conduce la pierderea completă, şi poate cuvenită, a încrederii. Avea să întreprindă căutări pe strada Regele Faisal şi, dacă, aşa cum era foarte probabil, nu va fi în stare să ajungă la o identificare clară a kebapului cu pricina, avea să-şi recunoască înfrângerea şi să lase problema în seama soției lui Farouk Ea cunoştea, desigur, oameni potriviți, avea contacte sau relații care ar fi putut face ceva, deşi, în acel moment, urma să fie probabil o chestiune de plătit spitalizarea lui Farouk.

Strada Regele Faisal era aglomerată, aşa cum stăteau lucrurile vreme de douăzeci de ore pe zi, forfota potolindu-se doar între opt dimineața şi amiază. Cu un

an şi jumătate în urmă, acolo se găsea un simplu drum de pământ, însă acum automobile, camioane şi omniprezentele microbuze umpleau patru benzi de trafic împiedicat şi asurzit de claxoane, ce se mişca mai încet decât şontâcăielile unui cerşetor fără un picior de pe marginea drumului, care folosea drept cârjă o crosă de golf veche.

Fin o apucă în josul străzii Regele Faisal, savurând fluturarea răcoroasă a veşmântului său. Adierile de vânt care îi mângâiau trupul şi, mai ales, părțile intime erau încântătoare. Judecând după lipsa de interes, lumea nu părea să considere remarcabil faptul că el purta asemenea straie. De fapt, nimeni nu părea să-l observe. Avusese nevoie de doi ani ca să urmeze exemplul vechi de două mii de ani al majorității populației masculine din Cairo. Fin se întreba acum dacă hainele sale occidentale, în special costumul său alb murdar, serviseră la altceva decât dorinței sale de a fi special.

Acum se simțea eliberat prin lipsa lui de importanță.

Un şir de prăvălii se întindea pe un kilometru jumătate pe fiecare latură a străzii Regele Faisal, fără să aibă mai mult decât parter, dar prezentând fundații de metal care se înălțau ca nişte ambiții urâte, nerăbdătoare pentru următorul nivel. Bănci, măcelării, ateliere de reparat televizoare, magazine de telefoane mobile şi, ca în toate părțile oraşului Cairo, localuri unde puteai mânca, deschise non-stop şi gemând de lume, aşa cum aveau să fie pe toată durata nopții calde.

Mărci celebre pe tot globul se luptau pentru spațiu publicitar pe afişe, pe firme strălucitoare de neon şi pe picturi murale executate de mână. În exteriorul fiecărei clădiri atârnau aparate de aer condiționat, ca nişte căpuşe

143

industriale care sugeau aerul cald şi îl secretau pe cel rece. Pe acoperişuri plate, batalioane de antene de satelit se înghesuiau ca nişte căpățâni artificiale de floarea-soarelui care se întindeau spre un soare de metal. Peste tot se îmbulzeau oamenii, discutând, cumpărând, mâncând, bârfind, certându-se, râzând, trăgând căruțuri, ducând cumpărături, vorbind la telefoane mobile, ținându-se de mână. Nu era o stradă atrăgătoare, cugetă Fin, dar era imposibil să rezişti vivacității, convivialității pline de bucurie, încântării sale în plină desfaşurare, promisiunii sale de baos şi de creştere. Şi, desigur, îşi zise Fin, cercetând cu privirea în căutarea prăvăliilor cărora le făcuse recenzia, kebapurilor sale.

Nu-şi mai dădea seama ce localuri vizitase pentru articolul său. De atunci, apăruseră clădiri noi, stropite cu culori vibrante şi însemnate prin curbele, punctele şi buclele scrierii arabe. Dacă Waled nu i-ar fi fumat în zori aproape tot articolul cel prețuit, Fin s-ar fi întors acasă şi l-ar fi citit, căutând indicii asupra locului din care să înceapă.

Îşi croi drum cu forța spre cel mai apropiat magazin, având drept blazon o caricatură a unui Ali Baba obez. Trecu pragul şi ceru un *shish,* ştiind dinainte să vină comanda că nu era ce căuta. Vedea bine că erau prea mici cubulețele de carne, anulând orice posibilitate de suculență şi, totodată, orice posibilitate de a fi *acel* kebap. Trebuia să se încreadă în faptul că acea carne de la Omar nu fusese un produs al hazardului, un accident petrecut într-o bucătărie altminteri mediocră. Trebuia să creadă că făcea parte dintr-un standard consistent de excelență, atins prin pasiune şi prin multă muncă, o reprezentație de virtuoz care putea fi repetată şi, astfel, redescoperită.

144

Fin ieşi din magazin şi dădu kebapul neatins cerşetorului şchiop cu crosa de golf, care acum şedea pe trotuar. Omul desfăcu ambalajul şi mută de colo-colo bucățile de carne, cercetându-le cu ochi critic. Şi el părea nesatisfăcut, poate de cantitatea de

carne, poate de forma şi de mirosul murăturii. Fără chef, după ce mormăi nişte plângeri către sine şi către Dumnezeu, începu să mănânce. Fin îşi drese glasul ca să-i atragă atenția şi-l întrebă dacă ştia unde era de găsit cel mai bun kebap. Cerşetorul îl privi iritat. Fin nu vedea că mânca? Îi făcu semn să se ducă de-acolo.

Fin se îndreptă spre alte magazine, stabilind rapid un sistem ordonat pentru investigația sa. Avea să examineze zona, să intre, să comande un *shish,* să miroasă, să muşte, să mestece şi să iasă. În privința sarcinilor, era unul dintre lucrurile cele mai plăcute pe care le făcuse vreodată, însă până acum, după şase kebapuri şi doar trei sferturi de kilometru pe o parte a drumului, Fin începuse să se întrebe dacă strategia sa nu era mai mult rezultatul whisky-ului pe care fusese forțat să îl bea, decât al funcționării minții sale raționale. Ideea că va fi capabil să recunoască kebapul lui Omar devenea ridicolă. Cel mai recent kebap amăgise căutarea lui Fin, fiind impresionant de fraged şi de suculent, însă nu existase nici urmă din cimbrul care făcuse specială carnea din mica sală de tortură a lui Omar. Fin îl întrebase pe patron dacă folosea vreodată mirodenia *za'atar.* Omul păruse să înțeleagă, încuviințase din cap plin de entuziasm şi dispăruse într-o cameră din spate. Se întorsese triumfător cu o conservă de salată rusească şi un castravete flasc.

Sprijinindu-se de un perete prăfuit, cald încă, simțindu-se ghiftuit şi nesatisfacut, Fin se gândi să meargă

145

acasă şi să o sune pe soția lui Farouk. Nu ştia ce putea ea să facă, însă cel puțin nu ar mai fi depins totul de el. Închise ochii şi se cufundă în căldura pietrei, violența şi dramatismul zilei şi mâncarea din stomac trăgându-l la somn.

Pe când, tresărind, se cufunda în inconştiență, o aromă delicioasă ajunse la nările lui Fin şi şerpui până în anticamera viselor sale. Un nor vag de carne prăjită amestecată cu ceapă, susan şi usturoi proaspăt şi cald. Fin deschise ochii şi văzu un tânăr stând la câțiva paşi de el, purtând o *galabeya* de un alb imaculat şi o tichie, mâncând gânditor un kebap. Fin se apropie şi aruncă o privire peste umărul tânărului.

Bărbatul, simțind privirea lui Fin, se întoarse şi îl surprinse holbându-se la cina sa. Chipul său era amabil şi sincer, cu o frunte largă, ochi mari, cu riduri căpătate de pe urma zâmbetelor, şi barba neîngrijită şi sârmoasă a unui tânăr musulman devotat. Fin nu-şi putea lua ochii de la kebap; părea să fie cel potrivit. Se întrebă dacă, pe partea ascunsă a cărnii, se găseau semințe de susan, ca nişte grăunțe egale de nisip oval.

Fin arătă spre kebap.

— *Kebap fayn?* întrebă el.

Bărbatul arătă spre cea mai apropiată prăvălie de kebapuri, cea din care tocmai ieşise Fin. Fin clătină din cap şi gesticulă spre cina omului.

— *Kebap fayn,* unde?

Bărbatul era nedumerit, dar, văzând că Fin se uita insistent la cina sa, rupse kebapul în două, păstrându-şi partea din care muşcase, şi, înfăşurând frumos cealaltă bucată în hârtie, i-o oferi lui Fin. Fin scutură din cap în semn că nu şi îi mulţumi bărbatului cu mâna pe inimă.

146

— *Fayn? Fayn? Fayn?* repetă Fin, arătând în toate părţile, subliniind fiecare direcţie cu o ridicare exagerată din umeri.

Bărbatul încuviinţă din cap şi făcu semn spre capătul îndepărtat al străzii, după care o porni grăbit în cealaltă direcţie, de parcă tocmai şi-ar fi amintit de o obligaţie urgentă. Fin nu-şi dădea seama dacă bărbatul îl credea nebun sau dacă înţelesese greşit întrebarea, însă se îndreptă în direcţia indicată.

Trecu prin grupuri dense de oameni, traversând străzi lăturalnice şi ferindu-se de biciclete, ocolind mormane de ciment şi echipamente de construcţii pe jumătate acoperite. După o porţiune de vreo sută de metri ocupată în întregime de furnizori de telefoane mobile aflaţi în concurenţă între ei, înghesuiţi laolaltă de parcă era singurul lucru de care avea nevoie lumea, Fin ajunse la o prăvălie de kebapuri, de un portocaliu sclipitor, strălucind de îngrijire, curată ca o farmacie. Fin rămase afară o clipă, trăgându-şi răsuflarea înainte să intre.

În spatele unei tejghele din crom lustruit şi sticlă invizibilă, doi bucătari lucrau cu graţia exersată a unor artişti de arte marţiale. Grămezi de mandarine, de pepeni galbeni, de căpşune şi de fructe de mango erau aşezate în piramide ordonate la un capăt al tejghelei. La celălalt se găseau renumitele *shwarma,* coloane grase de straturi de carne de miel împănată cu usturoi şi cu ierburi aromatice, răsucindu-se lent în faţa a trei pereţi ce emanau căldură. Prăjindu-se, apoi odihnindu-se; prăjiindu-se, apoi odihnindu-se; fiind îndreptate, vedea Fin, spre atingerea unei stări unice în materie de rumenire şi de suculenţă.

147

Bucătarul de *shwarma* încălzea lipii, alegea cele mai proaspete frunze de salată verde, ardei verzi feliaţi şi castraveciori dolofani şi, cu o mişcare îndelung exersată a braţului, turna arabescuri de *tahina1* de culoarea fildeşului pe fiecare porţie. În ciuda acestei mişcări continue, o parte a atenţiei bucătarului se concentra asupra cărnii, cuţitul descriind volute prin aer la intervale sporadice şi tăind bucăţi perfecte care cădeau ca nişte fructe coapte pe covorul alb, moale al pâinii care aştepta.

Lângă *shwarma* era un cuptor pe cărbune, încins până la albire, în dreptul căruia stătea specialistul în *shish.* Înaintea lui erau înşiruite o mulţime de frigărui, cu miel, cu ficat şi cu ceea ce Fin suspecta că erau organele mai exotice ale animalelor familiare. Privirea bucătarului era aţintită în zona de deasupra cărnii în timp ce

învârtea în răstimpuri frigăruile, când înspre stânga, când înspre dreapta, de parcă ar fi acordat un instrument muzical complex. Fin îl privi, intrigat de faptul că rotația nu părea să aibă un program dinainte stabilit. Bucătarul nu privea niciodată direct frigăruile, nici nu le ridica, în afară de momentele în care, cu un reflex neîntrerupt, alegea o săgeată groasă şi neagră de carne sclipitoare şi, punând o furculiță în vârful frigăruii, o trăgea în spate ca un arcaş mameluc, trântind cubulețe de carne pe o farfurie. Acesta trebuia să fie locul, îşi zise Fin cu un fior de entuziasm.

Fin arătă spre una dintre frigăruile de carne de miel nefriptă împletită cu bucăți groase de ceapă.

— *Shish kebap.*

1 Pastă de susan (n. Red.)

148

Fin se înroşise cândva de mândrie în momentul în care i se spusese că, atunci când comanda mâncare, vorbea ca un locuitor din Cairo aflat la a cincea generație.

Bucătarul încuviință vioi şi se întoarse la grătarul lui, împingând şi învârtind carnea. Fin se uită la grămezile perfect ordonate de fructe, strălucind după ce fuseseră stropite de curând cu apă. Sucul avea să fie bun, gândi el, încercat de un sentiment al virtuții. Apa, desigur, era mai plină de calități morale, însă sucul era atrăgător, aproape ca un cocktail.

— *Asseer manga,* comandă el, aruncând o privire la fructele de mango.

Bucătarul se întoarse la el, purtând pe frunte riduri uşoare de nemulțumire. Fin îşi repetă cererea, iar bucătarul scutură din cap în semn de refuz.

— Fără suc, zise, întregul său trup negând cererea lui Fin şi orice înțeles presupus de mormanele de fructe.

Fin privi ostentativ piramida de fructe de mango pe deplin coapte, storcătorul de metal care strălucea ca insigna unui sergent şi anunțul din neon roz care clipea intermitent, înalt de un metru, despre care presupunea că afişa cuvântul „suc”. Fin analiză situația o clipă, după care se întoarse cu spatele. În doi ani petrecuți în Cairo, învățase să nu insiste cu asemenea prilejuri. Forțarea unei explicații în chestiuni de acest fel, presupunând că se putea face înțeles, avea să producă, în cel mai bun caz, doar un ecou al întrebării sau, mai frecvent, ceva care te inducea total în eroare. Acest paradox specific oraşului Cairo reprezenta, aşa cum explicase Fin într-un rând unui cuplu de germani aflați în luna de miere pe care îi cunoscuse într-un bar din Alexandria, un exemplu al Principiului incertitudinii al lui Heisenberg. Cu cât

149

depuneai mai multe eforturi să afli ce însemna ceva, cu atât mai tare modificai rezultatele, îndepărtându-te cu atât mai mult de orice posibilitate de obținere a unei concluzii conforme cu starea de fapt. Orice activitate de observație şi de cercetare

schimba caracteristicile obiectului supus observației şi cercetării. Adevărul era că nu avea convingerea că aceasta constituia formularea Principiului incertitudinii al lui Heisenberg, însă nemții păruseră stresați. La vremea respectivă considerase că era bine pentru moral să poarte în armură un instrument al fizicii cuantice, iar acum era cu siguranță lucrul de preferat, în loc să se piardă în lipsa de sens a unei lumi fără de suc.

Fin se aşeză la o masă din apropiere, absorbit de precizia dovedită de bucătari. De la un radio dat atât de tare, încât depăşea puterile boxei, o cântăreață egipteană interpreta gâjâitor o melodie tristă şi plină de distorsiuni. De la al doilea vers ştiu că nu putea fi decât Umm Kulthum, cea mai îndrăgită egipteancă de la Nefertiti încoace. Pe când se întreba ce avea să facă dacă se dovedea vană căutarea kebapului, Fin îşi privi reflexia în oglinda cu tentă aurie de pe perete. Botezul său în Nil făcuse ca părul să i se adune într-o hălăciugă înfoiată, ca a unui actor hindus de film de acțiune de pe un poster pictat. Fredonând în ton cu tristețea cântecului divei, Fin se distribui în rolul principal masculin dintr-un film romantic, irezistibil pentru privirea languroasă a unei prințese imaginare a ecranului. Ea ar fi țesută numai din iubire; el ar fi un om de acțiune gata să salveze lumea descoperind secretele kebapului.

Visul i se risipi atunci când muzica lăsă loc ştirilor, iar Fin rămase cu realitatea vizibilă a propriei reflexii înfățişând ochi umflați şi cu conştientizarea faptului că filmul

150

Urmărirea kebapului nu avea cum să înregistreze succes, nici măcar în plan ficțional. Privi în jur. Se apropia chelnerul, aducând indiciul pe o farfurie albă, strălucitoare. Fin îşi râse de sine cu o cruzime familiară. Avea să

privească, să guste, să mestece, după care să-şi înghită înfrângerea şi să se ducă acasă. Ceva mai târziu, avea să se schimbe la loc în haine de occidental şi poate avea să-l întrebe pe unul dintre băieții de la ambasadă aflați la barul Odeon ce să facă în legătură cu Farouk.

Farfuria fu aşezată în fața lui şi rotită pe sfert, pentru ca toate elementele să fie în poziția corectă: o mică piramidă de kebap fript delicat şi felii groase, strălucitoare, de ceapă, un pumn generos de pătrunjel de un verde aprins şi o bucată de lipie caldă, prăjită. Nu era loc şi pentru această mâncare, şi pentru gânduri negre. Avea nevoie de un răspuns. Fin se aplecă deasupra cărnii, adulmecându-i aromele, cu ochii închişi de concentrare. Chelnerul puse un castron lângă el, plin ochi cu *torshi,* felii groase de napi murați, cu pete roz de oțet.

Fin se îndreptă de spate, alese o bucată de nap şi luă o muşcătură. Era crocantă şi avea un gust aspru, de parcă ar fi fost scoasă din pământ de doar câteva clipe. Fin

iubea *torshi,* gustul, culoarea, borcanele de plastic de douăzeci de litri în care era ținut. Iubea felul în care fiecare murătură făcută în casă descria gospodăria de proveniență, în propriul limbaj de oțet, culoare şi consistență. Iubea felul în care femeile obişnuiau să salte borcanele grele de pe rafturile înalte unde erau mereu depozitate şi sunetul scos de desfacerea capacelor grele, de plastic roşu, ca măcăitul pe dos al unei rațe. Iubea comorile care aveau să răsară picurând din oțet: ardeii iuți, castraveții, ridichile sau, cei mai buni dintre toți, napii…

151

Fin clătină din cap şi se mustră în gând. Nu avea rost să amâne. Ridică un cubuleț moale de carne cu degetele şi-l aruncă în gură. Îl plimbă cu limba, simțindu-l rostogolindu-se, savurând pojghița de aromă. Îl împinse până spre partea din spate a gurii, prinzându-l uşor între măsele, lăsându-l să stea o clipă neatins, rezistând impulsului de a muşca până când tensiunea deveni aproape erotică. Ştia deja răspunsul, însă dorea să joace toată scena, să se bucure de reuşită înainte de conştientizarea unui fapt care avea să necesite măsuri ulterioare. Muşcă şi închise ochii atunci când sevele bogate îi umplură gura, dimensiunea profundă a cărnii şiroindu-i în josul şirei spinării, usturoiul şi chimenul ridicându-se până în cerul gurii, îşi supse obrajii şi învârti carnea la nouăzeci de grade, apăsând cu dinții şi expirând… Şi iată, se simțea o adiere de cimbru.

Deschise ochii. Fără îndoială, acesta era locul. Acesta era kebapul pe care îl căuta.

Fin băgă însă de seamă că lumea din exteriorul său nu era atinsă de descoperirea lui. Bucătarii de după tejghea îşi mențineau precizia relaxată, oprindu-se din lucru doar cât să soarbă apă din nişte pahare micuțe, ciobite.

Nu simțea nevoia să mai mănânce, dar, întreținând iluzia că medita asupra noilor posibilități deschise de acest indiciu, continuă să învârtă cubulețele de carne în gură, bucurându-se de desăvârşirea lor. Când termină de mâncat toate bucățile, Fin se ridică şi se apropie de bucătari. Conştienți de apropierea sa şi obişnuiți cu complimentele entuziaste care însoțeau strădaniile lor, bucătarii tăiau carnea, întorceau frigăruile şi presărau condimente cu gesturi şi mai teatrale.

— Îl cunoaşteți pe Omar? întrebă Fin.

152

Bucătarii se opriră din lucru şi se întoarseră să se uite la el. Nu-i răspunseră.

— Omar, om mic. *Shwaya,* mic, le explică Fin, apropiindu-şi degetele pentru a le şi ilustra.

Bucătarii se uitau lung la el.

— Omar, mărunțel, insistă Fin, arătând cu mâna înălțimea lui Omar.

— Domnul Balesh? întrebă nesigur cel responsabil cu *shwarma,* oprind radioul.

Privi neliniştit spre uşă, apoi începu să îşi şteargă mâinile cu o cârpă, după care să

lustruiască tejgheaua deja imaculată.

Li cunoşteau pe Omar.

— Omar… Domnul Balesh, murmură bucătarul de kebap. Acesta, magazinul domnului Balesh. Uite, zise arătând spre anunţul luminos de neon pe care Fin presupusese că scria „suc”. Balesh Kebap… vezi?

— Omar este Balesh, Balesh Kebap! exclamă Fin. *Shwaya,* Omar! Mic, spuse, subliniindu-şi cuvintele cu un gest, îl cunoaşteţi?

Ei încuviinţară de parcă şi-ar fi dorit să nu-l fi cunoscut, încrederea în sine şi graţia profesională dispărându-le.

— Vă rog să-mi daţi numărul lui de telefon. Are telefon?

Bărbaţii clătinară din cap în semn că nu şi se întoarseră dinspre el. O zi propice tocmai ce se înnegurase şi nu mai voiau să aibă de-a face cu Fin.

— *Shokran, shokran gazilan,* rosti Fin, lăsând un bacşiş generos pe tejghea.

15

Fin străbătea strada Regele Faisal, dând uitării pentru moment rana de la coapsă. Era plăcut afară, după căldura şi intensitatea trărilor din prăvălia cu kebap a lui Omar. Urmărirea pistei kebapului fusese încununată de succes şi aducătoare de satisfacţii. Nu doar că descoperise identitatea lui Omar, ci aflase şi afacerea lui. A-l găsi pe Farouk avea să fie doar o chestiune de timp, îşi zise, în momentul în care se împiedică de un bărbat care dormea într-un scaun aşezat în mijlocul trotuarului.

— Îmi cer scuze, zise Fin automat.

— *Ma'alesh,* mormăi bărbatul fără să deschidă ochii, asigurându-l pe Fin cu un cuvânt că era iertat.

Lumea trecea fără să manifeste nici cel mai mic semn de interes, de parcă acceptau logica acelei alegeri a bărbatului în privinţa locului de odihnă.

Simţind că Fin încă stătea lângă el, bărbatul deschise ochii şi îi întinse telefonul mobil.

— Suni, *sahib?* O liră egipteană pe minut, preţ special pentru tine! Te rog, dă un telefon, eşti bine-venit! Eşti din…?

Fin încetase demult să mai răspundă la astfel de întrebări. Bărbatul purta un costum elegant, de afaceri, cu cămaşă şi cravată, iar Fin observă un anunţ scris de mână, lipit cu bandă adezivă de spătarul scaunului. Nu

154

putea traduce scrisul, însă nu se puteau confunda cifrele arabe: „0,50”. Fin arătă spre anunţ şi îl întrebă pe bărbat dacă preţul nu era cumva cincizeci de piaştri1. Bărbatul îşi slăbi nodul la cravata şi căscă de parcă era copleşit de plictisul unui

univers în care erau necesare atât de multe explicații.

— Bineînțeles, *sahib!* Cincizeci de piaştri pentru sunat şi cincizeci de piaştri pentru munca mea. În total, o liră egipteană. Serviciu superdelux pentru tine. Cinci stele.

Agită telefonul înspre Fin.

Fin luă telefonul şi sună la Informații. Un scurt schimb de cuvinte cu un operator vorbitor de engleză confirmă faptul că niciun Omar Balesh nu avea numărul înregistrat.

Fin închise şi puse telefonul, împreună cu o bancnotă în buzunarul de sus al sacoului antreprenorului tolănit, care mormăi din nou şi ridică puțin mâna în semn de luare la cunoştință, înainte să se cufunde suspinând înapoi în brațele somnului.

În timp ce Fân pornea mai departe întrebându-se de cât bacşiş ar fi fost nevoie pentru a scoate adresa lui Omar de la bucătarii înspăimântați, un scrâşnet strident îi atrase atenția. Printre grămezile de moloz, învelitorile de plastic şi pilonii metalici de susținere aparținând şantierului de construcții de lângă el, un motan de dimensiunile unui mic urs smulgea bucăți de blană şi de piele de pe un mascul mai tânăr şi mai pricăjit. Suprapopulația de pisici semisălbăticite din Egipt se bucura de o toleranță care nu se extindea şi asupra altor animale vagaboande. Poate că era o amintire a semnificației lor faraonice sau

y

1 Piastrul este diviziunea monedei naționale egiptene, lira. (n. Red.)

155

influența Profetului Muhammad (pacea fie asupra Lui), care, se spunea, preferase cândva să-şi taie şalul, decât să deranjeze o pisică adormită pe el.

Fin privi cum motanul atacat gheruia o suprafață verticală într-o încercare de evadare panicată. Dintr-odată, înțelese că, şi dacă găsea adresa de acasă a lui Omar, acest simplu fapt nu reprezenta un răspuns la problemele care îl aşteptau. Fin nu era vreun erou, ştia bine asta. Era un fost jurnalist bețivan, cu prea puțini prieteni şi fără nicio relație la poliția locală. Dacă năvălea de unul singur în locuința lui Omar, nu avea să scape de acolo doar cu nişte zgârieturi şi cu ghemotoace pierdute de blană. Tot ce putea face era să afle dacă Farouk era nevinovat şi apoi să-l convingă pe Omar că pedepsele sale draconice erau îndreptate asupra persoanei greşite.

Menționase numele fetei. „Nira”, spusese Omar. Nira Balesh. Undeva, într-un spital din Cairo, trebuia să se găsească o fetiță pe nume Nira Balesh, zăcând ca o pasăre rănită.

Fin zări o coadă de taxiuri parcate de partea cealaltă a străzii. Îşi croi drum prin traficul care ba pornea, ba se oprea. Văzând în Fin un potențial client, şoferii de taxi se apucară să-i atragă atenția în diverse feluri. Cu excepția unuia singur, toți şoferii şuierau, plescăiau din limbă, trimiteau bezele şi îi făceau cu mâna. Excepția stătea nonşalant la ceva distanță de grup, arătos şi, presupunea Fin, fiindu-i foarte cald în

haina sa lungă de piele, de un maro atât de luminos, încât părea galben. Părul îi era sculptat ca în afişele din fața prăvăliilor bătrânilor bărbieri italieni din Dublin. Omul era atât de absorbit de îngrijirea şi pilirea unghiilor, încât nu păru să-l observe pe posibilul client decât în momentul

156

în care privirea lui Fin era ațintită asupra lui. Îl privi la rândul său, încuviință din cap de parcă ar fi confirmat o înțelegere şi se îndreptă spre el.

Fin se îndepărtă, dând să o apuce spre celelalte taxiuri, dar şoferul îi anticipă mişcarea şi îi zădărnici evadarea f&când un pas grațios în lateral.

— „Autoritatea de transporturi din Cairo, anunță şoferul, luându-l pe Fin de braț şi împingându-l spre maşină, le cere tuturor şoferilor de taxi să se comporte dovedind integritate şi bune maniere, alegând ruta cea mai rapidă şi taxând suma potrivită." Şoferul trase aer în piept, apoi adăugă: Acesta este codul Serviciului de Taxi din Cairo, din 1938, aşa cum a fost scris de măreții englezi. Eu îmi duc viața conform acestui cod, stimate domn! Este ca familia mea, e ca religia mea. Vă rog, vă implor, permiteți-mi!

Şoferul deschise uşa maşinii cu un zâmbet atât de irezistibil de nesincer, încât urechile i se mişcară şi o venă îi pulsă deasupra unui ochi. Spulberându-i-se hotărârea, Fin urcă. Şoferul închise portiera cu un gest ferm şi se aşeză pe scaunul din față, haina sa de piele scârțâind pe husa de plastic.

— Eu sunt Wafeeq. Iar dumneata eşti...? întrebă, întorcându-se spre bancheta din spate.

Fin observă că ochii lui Wafeeq pluteau în umbre întunecate de extenuare, ca petele negre de pe coada unui păun. Oare nu dormea nimeni în oraşul acesta?

— Eu sunt un tip grăbit care vrea să viziteze anumite spitale, spuse Fin. De fapt, toate spitalele din Cairo...

Se opri, observând că Wafeeq nu-l asculta. Şoferul era absorbit de contemplarea telefonului său mobil, care zăcea deschis şi inert, ca un oracol adormit.

157

— Dumneata eşti special. Wafeeq se întoarse din nou spre Fin. Văd asta, prietene, crede-mă! Noi, egiptenii, vedem lucruri, lucruri pe care nu le vei pricepe niciodată. Eşti special şi eşti norocos, un om norocos. De ce? Îți voi spune de ce. Eşti în taxiul meu, taxiul lui Wafeeq al-Sabaj, şi eu te voi duce la Templul Babuinilor Sacri.

Se întoarse cu fața la volan.

Fin îl bătu pe umărul de piele tocită şi repetă cererea de a fi dus la un spital, însă Wafeeq era de neclintit.

— Un tur, da? Un mare tur. Întâi, Templul Babuinilor, apoi, moscheea lui...

— Ascultă, prietene, nu mă interesează să mă duc la Templul Babuinilor Sacri sau la orice alt sit arheologic inexistent sau permanent închis, din cealaltă parte a oraşului Cairo. Dacă doreşti să mergi într-un asemenea loc, trebuie să o faci în timpul liber sau cu vreun alt fraier. Dacă vrei însă să rămân în maşina ta, atunci trebuie să mă duci la un spital ca să găsesc o fată. Mă înțelegi? întrebă Fin, deschizând uşa pasagerului.

— Paşa mă întreabă dacă înțeleg, răspunse Wafeeq întorcându-se din nou şi cercetându-l pe Fin cu ochii săi de copoi. Bineînțeles că înțeleg! Vorbesc engleza, vorbesc germana, vorbesc rusa, vorbesc chineza. Multe limbi vorbesc. Dar când visez, este în limba inimii... Paşa caută o femeie?

— Nu, caut o fată dintr-un spital. Doar du-mă la un spital.

— Dacă paşa doreşte să viziteze toate spitalele acestei mari națiuni ca să găsească o fată, o femeie, un băiat, mi-e totuna, îl voi duce. Dar, pe onoarea soției mele, trebuie să îi spun paşei că există multe spitale în acest mare oraş şi fata pe care o caută paşa ar putea fi în oricare dintre ele.

158

Sunt prea multe: unele pentru cap, altele pentru stomac, unele pentru bebeluşi, altele chiar pentru sâni – jur că e adevărat! Două, trei zile ar lua să le vedem pe toate, mai multe dacă e voia Domnului. Cairo e un oraş mare, foarte mare! Paşa ar trebui să viziteze un internet cafe şi acolo va alege spitalele pe care să le viziteze.

Descumpănit de trecerea lui Wafeeq de la enervant la util, Fin era nesigur cum să procedeze. Nu încăpea îndoială că sugestia lui Wafeeq era mai practică decât planul său schițat în pripă.

— Bine, du-mă la un internet cafe în cincisprezece minute, ftiră mers la temple, fără scuze, şi o să îți plătesc de două ori tariful.

Wafeeq încuviință solemn.

— Internet cafe în cincisprezece minute. Sunt sclavul tău, paşă! Porunceşte-mi! Orice doreşti, eu voi face.

În timp ce vorbea, telefonul se trezi la viață, răcnind cel mai nou succes din muzica pop egipteană. Wafeeq tăcu şi permise cacofoniei de sunete să crească în intensitate înainte să ridice telefonul, cântând şi el refrenul, iar apoi, cu aerul cuiva copleşit de responsabilități enorme, opri motorul, se lăsă pe spătar şi răspunse.

Fin auzea o femeie strigând la celălalt capăt. Vorbăria ei deveni tot mai stridentă, iar Wafeeq îndepărtă telefonul de ureche şi zâmbi înspre Fin. Nu spuse prea multe până ce vocea de la celălalt capăt nu îşi revărsă toată furia, apoi se îndreptă de spate şi replică, gesticulând de parcă s-ar fi adresat unei mulțimi de mii de oameni ca un despot fascist. Se schimbară replici mânioase preț de câteva minute, şoferul uitând de Fin, apoi Wafeeq răcni o serie de ocări de rămas-bun şi închise

159
telefonul. Îl privi pe Fin în oglinda retrovizoare şi dădu din umeri.
— Probleme maritale? întrebă Fin ca să umple tăcerea.
— Ce vrea să zică paşa? răspunse şoferul, încruntându-se.
— Probleme cu căsnicia ta, explică Fân, dorindu-şi să nu fi zis nimic.
— De ce să fie vreo problemă? Căsnicia mea e bună, ce te interesează căsnicia mea?
Era o notă de ostilitate în glasul său.
— A, nu, nu mă interesează, se bâlbâi Fin. Doar că vă certați, la asta mă refeream. Nu intenționam să stau şi să ascult. Eu intenționam să mergem, dar tu şi soția ta strigați şi…
— A, ha-ha-ha-ha-ha-ha, râse şoferul, scuturând capul şi arătând spre Fin prin oglinda retrovizoare. Tu eşti om special. Ştiam asta. Nu cu soția am vorbit, ci cu prietena. Un bărbat nu ar trebui să strige la nevastă, nu e corect… Oricum, soția mea trăieşte în Alexandria, la trei ore de aici.
Fin scoase o bancnotă de cinci lire din portofel şi o flutură prin spațiul dintre scaunele din față.
— Au mai rămas şase minute.
— Paşa face glumă, da? zise Wafeeq, întorcându-se dinspre bani. Tare amuzant, eşti om amuzant, dar eu nu râd… Tariful dublu este douăzeci de lire.
— Mă crezi nebun? contraatacă Fân. Zece lire şi niciun piastru mai mult!
— Îmi mănânci capul! strigă şoferul. De ce îmi mănâncă paşa capul? țipă el, reuşind să facă acele vorbe să sune ca o întrebare adevărată. Capul meu nu e un hamburger de porc din America… este capul unui egiptean

160
care într-o zi va cfectua *hajj* şi îşi va curăța toate păcatele. Cincisprezece lire egiptene şi îl voi duce pe paşă la un internet cafe în şase minute, altfel, fie ca zece mii de *jinn* să îmi devoreze *zobra!*
— S-a făcut, dar mai ai doar patru minute şi jumătate… spuse Fin, tăindu-i-se vorba atunci când fu aruncat în partea cealaltă a maşinii într-o întoarcere dintr-o mişcare cu scrâşnit de roți, pomenindu-se apoi vârât între cele două scaune din față în momentul în care Wafeeq frână brusc pe partea cealaltă a străzii.
Wafeeq opri motorul şi se uită la Fin cu o expresie de satisfacție profundă.
— Dacă paşa se uită în stânga, va vedea Palatul Internetului şi Comunicațiilor al lui Mahmud, iar dacă paşa caută în portofelul său gras ca o fecioară în paradis, va găsi cincisprezece lire pentru şoferul său.
Dându-şi seama că un protest ar servi doar la stingerea tăciunilor abia mocniți ai demnității sale, Fin îi înmână şoferului trei bancnote de câte cinci lire şi ieşi din maşină în timp ce telefonul lui Wafeeq reîncepu să-şi interpreteze oribilul cântec.

Palatul lui Mahmud era format din doar două computere, o cabină telefonică grosolan construită şi un birou la care stătea o femeie tânără. Aceasta privea concentrat un copilaş de câţiva anişori care avea una din mânuţe pusă în ghips galben. Femeia avea ochi mari şi întunecaţi, sprâncenele fiindu-i ca nişte fermoare negre. Nasul i se lăţea în josul feţei, despărţindu-i obrajii dolofani, de parcă i-ar fi ţinut la distanţă pentru a-i expune gura plină şi frumoasă.

161

Resimţind privirea lui Fin ca pe o mână care o pipăia, ea îşi trase vălul în jurul feţei şi nasului. Se îndreptă spre cel mai apropiat calculator şi, cu mâinile sale purtând complexe desene cu henna1, tastă până ce se stabili conexiunea şi limba de pe monitor se preschimbă ospitalier în engleză.

Fin se aşeză şi îşi aşeză mâinile pe tastatura cu litere arabe, degetele mişcându-i-se automat peste taste şi scoţând la iveală textul romanic ca şi cum comunicarea dintre atingerea lui şi maşinărie ar fi funcţionat la un nivel mai profund. În treizeci de minute adunase numele şi numerele de telefon ale principalelor spitale din Cairo. Scoase foaia la imprimantă şi, cu lista în mână, se duse la cabina telefonică. Tânăra femeie îi observa mişcările fără nicio expresie pe chip, legănând copilul ca să adoarmă, cu un ritm încet şi greoi, vălul albastru prefacându-i chipul într-un oval strâns. Fin o privi atunci când ridică telefonul. Ea încuviinţă.

Formă primul număr de pe listă şi aşteptă. Nu răspunse nimeni. Neştiind sigur dacă formase corect sau nu, puse receptorul în furcă şi încercă iarăşi. Numără douăzeci de sunete de apel, apoi alte douăzeci, imaginându-şi o asistentă vioaie, cu uniformă apretată, străbătând un coridor gol, venind să îi răspundă la întrebări. Aşteptă. Nimic. Puse iar receptorul în furcă şi mai încercă o dată, încet şi metodic, rostind cifrele cu voce tare în timp ce apăsa fiecare buton. Se răspunse la telefon înainte de primul sunet de apel, dar, auzind o voce străină, persoana de la celălalt capăt închise. Blestemând, Fin încercă din

1 Plantă din care se extrage o substanţă cu diverse tente de roşcat, folosită pentru vopsirea părului şi a pielii încă din Egiptul Antic, (n. Red.)

162

nou, avântându-se într-un amestec grăbit de arabă şi engleză. Resursele sale se epuizară rapid şi eforturile sale de comunicare scăzură până la o repetare demoralizată a numelui fetiţei până când i se închise iarăşi.

Frustrat, Fin lăsă telefonul şi se îndreptă spre uşă, arătându-i femeii, cu degetele la distanţă de un milimetru unul de celălalt, cât avea să fie plecat. Un grup de douăzeci sau treizeci de tineri şi tinere treceau în pas săltat, sporovăind şi râzând. Oamenilor din Cairo părea să le placă mulţimile, cugetă Fin. Avea o teorie, cum că această tihnă oferită de mulţime era efectul existenţei atât de multor vecini, nu doar persoana care

locuia în dreapta sau în stânga, ci lumea de mai sus, de mai jos, din aceeaşi clădire sau chiar de pe aceeaşi stradă. Vecinii aveau un statut special. Ca şi rudele, erau oameni pe care Dumnezeu îi menise să îți umple viața şi trebuiau tratați cu deosebită grijă şi cu mult respect. Fin oftă. Probabil că romanța situația, poate era doar o consecință a faptului că locuiau în oraşul cel mai dens populat de pe Pământ. Poate că acel confort pe care îl percepea Fin era doar un mecanism de supraviețuire, o toleranță necesară, şi nu o plăcere a gregarității.

Mulțimea de tineri trecu şi Fin observă că Wafeeq era încă acolo, sprijinit de taxi, fumând o țigară. Se îndreptă spre el, cu o idee care i se formula în minte pe măsură ce se apropia. Lui Wafeeq îi sună telefonul şi răspunse la al treilea acord teribil, gângurind seducător în microfon; schimbul de replici se preschimbă în chicoteală şi în ceva ce părea, cel puțin după ton, să fie şoapte obscene. Fin se jenă şi voi să se întoarcă în cafenea, însă, de fiecare dată când dădea să plece,

163

sprâncenele lui Wafeeq îl chemau înapoi. După câteva minute şi o gamă întreagă de gesturi falice obscene, Wafeeq închise telefonul. Suspină teatral.

— Soția ta? în Alexandria?

— Alexandria. Da, ai dreptate. Dar nu soția mea. O altă femeie, o iubită, frumoasă… imensă, ca marea din Alexandria. Ar trebui să vizitezi Alexandria, sunt cele mai frumoase plaje din lume. Te voi duce acolo acum, ştiu un hotel foarte bun.

— Nu vreau să mă duc în Alexandria, răspunse Fin. Am nevoie de ajutorul tău. O treabă importantă.

— Sunt slujitorul tău, răspunse Wafeeq.

— O să iasă bani, spuse Fin, sperând să îi capteze atenția.

— Banii nu sunt importanți, paşă! Tot ce îmi doresc e să te slujesc, răspunse şoferul aruncând o privire la telefon.

— Mulțumesc, zise Fin fără convingere. Trase adânc aer în piept şi adăugă: Caut o fată. Numele ei este Nira, Nira Balesh. A fost lovită de o maşină. Vreau să ştiu la care spital e, dar nu mă pot face înțeles la telefon. Douăzeci de lire egiptene, dacă o găseşti.

— Cincizeci, răspunse Wafeeq, părând absorbit în îndepărtarea cuticulelor de la unghii cu cheia de la maşină.

— Pentru ce? ceru Fin să afle.

— Pentru orice doreşte paşa, răspunse Wafeeq privindu-l pe Fin în ochi.

— Îți voi plăti treizeci şi cinci de lire egiptene, răspunse Fin automat, fără să-i mai pese dacă Wafeeq era de acord.

— Sunt sclavul paşei.

Şoferul încuie maşina şi îl urmă pe Fin în cafenea.

164

Wafeeq îşi puse mâna pe piept şi se înclină cu sinceritate sentimentală în fața femeii cu văl albastru. O salută de parcă ar fi aşteptat întreaga viață să o întâlnească – şi imediat se lansară într-o conversație animată. Fin presupuse că discuția lor se referea la căutarea lui, însă, când văzu că femeia zâmbea, ba ascunzându-şi cu şalul, ba dezvelindu-şi chipul, înțelese că fusese uitat. Începu să se fâțâie şi să tuşească discret. Wafeeq şi femeia îl ignorară şi, după câteva minute, ea încerca haina lui Wafeeq, râzând şi admirându-se într-o oglinjoară de alamă pe care Wafeeq o scosese brusc din buzunar, ca dintr-un toc, rostind cuvântul „revolver". Fin tuşi zgomotos de două ori, dar nu reuşi să-i atragă atenția lui Wafeeq, aşa că îl prinse de braț şi îl conduse spre cabina telefonică.

— Te rog, Wafeeq, nu am mult timp la dispoziție!

Fin arătă spre telefon.

— Ah, paşă, viața e plină de întorsături ca fuga unui iepure, răspunse Wafeeq drept explicație. Această femeie, doamna Mahmud, o cunoaşte pe sora unei prietene.

— Altă fată din Alexandria? întrebă Fin întinzându-i receptorul.

— Nu, nu, paşa e confuz. O altă femeie. Prietena cu care am vorbit la telefon, ea e din Alex', şi soția mea, de asemenea, e din Alex', însă prietena a cărei soră este amica acestei femei e din Gizeh. E prea dificil în engleză.

Puse receptorul în furcă.

— E dificil în orice limbă, zise Fin într-o doară.

— Paşă?

— Ai atât de multe prietene, explică Fin.

165

— Da, da, e adevărat… şi doar datorită frumuseții mele. Înainte să fac taximetrie, tundeam femei. În aşa ceva, trebuie să ai mintea destupată, tot timpul destupată. Când o femeie îți dă puterea să o faci frumoasă, mărturisi el, îți încredințează secretele ei şi, dacă tu deții secretele femeilor, ele trebuie să îți dea dragostea lor. Pentru multe femei, eu sunt victima iubirii lor.

— Da, ei bine, felicitări! Acum te rog să suni la spital.

— Viața e grea, paşă, insistă Wafeeq clătinând din cap. Iar femeile sunt plăpânde şi frumoase. Îți voi spune un secret, adăugă şoferul punând o mână pe umărul lui Fin. Sunt faimos pentru felul cum fac dragoste.

Fin îl întrerupse:

— Te rog, Wafeeq, fata!

Luă mâna lui Wafeeq de pe umărul lui şi îi poziționă degetele pe receptorul telefonului.

— Nu-i nevoie, răspunse Wafeeq, punând la loc receptorul şi scoțându-şi telefonul mobil. Am telefon. Uite, are video!

Apăsă un buton şi cântecul pop îşi reîncepu melodia enervantă. Wafeeq ținu

ecranul de mărimea unui timbru în dreptul ochilor lui Fin; o femeie de mărimea unei furnici zdravene făcea piruete purtând şalvari şi sutien. Fin se întoarse dinspre telefon, copleşit de o epuizare lipsită de speranţă şi de conştientizarea faptului că refrenul viral al acelui mobil i se insinuase deja în minte. Se prăbuşi în cel mai apropiat scaun.

— Nu fi trist! îţi spun eu, paşă, pe această fată, pe această domnişoara Balesh, dacă ştii unde e, o vom suna chiar acum. Vom folosi telefonul meu personal. Dar, dacă nu ştii unde e, nu putem folosi telefonul; nici pe

166

al meu, nici pe acesta din cafenea. Trebuie să folosim el-internet.

Wafeeq traversă camera şi se puse în faţa unui calculator.

— Crede-mă, e mai bine! îşi pocni degetele cu o satisfacţie exersată. Jur pe onoarea soţiei mele!

Wafeeq începu să bată la calculator, degetele mişcându-i-se pe tastatură cu o viteză impresionantă.

— Ai mai făcut chestia asta? îl întreba Fin.

— Bineînţeles! Am găsit multe, multe femei pe el-internet. Este sigur că voi găsi o fetiţă.

Fin rămase în scaunul pe care se aşezase şi privi reflexia de un albastru rece a monitorului cum lucea pe faţa şoferului. Îşi sprijini capul de peretele din spatele lui şi, legănat de încăperea întunecată şi de percuţia delicată a tastelor, adormi treptat.

16

— Paşă, paşă!

Fin se simţi scuturat blând dintr-un vis plin de evenimente, simţurile fiindu-i benefic cuprinse de aromă de mentă. Deschise ochii şi îl descoperi pe Wafeeq stând în faţa lui cu o ceaşcă aburindă de ceai.

— Ai dormit jumătate de oră, paşă! Desigur, tu poţi dormi toată noaptea şi toată ziua, fiindcă n-ai nimic altceva de făcut în afară de a-i mulţumi lui Allah pentru marile tale bogăţii. Dar la ce se va gândi Mahmud dacă se întoarce şi îl găseşte pe paşă singur, dormind în aceeaşi cameră cu frumoasa şi tânăra lui soţie, ei?

Şoferul îi făcu cu ochiul lui Fin şi apoi traduse pentru soţia lui Mahmud, care îl plesni uşurel peste umăr cu o intimitate care îl surprinse pe Fin.

— Căci eu, eu nu pot aştepta aici. Trebuie să plec. E o femeie în Heliopolis…

Fin se frecă la ochi. Se ridică şi îşi pipăi buzunarele. Acolo unde ar fi trebuit să se afle portofelul nu mai era nimic. Se scotoci peste tot şi, văzându-i pe Wafeeq şi pe femeie zâmbindu-şi, îl năpădiră bănuielile. Se lăsă în patru labe, mormăind că îl avea

atunci când se culcase, şi căută gălăgios pe sub scaun. Wafeeq îl bătu pe Fin pe umăr şi arătă spre masă.

168

— A căzut pe jos în timp ce dormeai. Frumoasa doamnă l-a ridicat şi l-a pus lângă tine. E ud, paşă! Banii unui bărbat ar trebui să fie uscați.

Fin ridică portofelul. Era încă umed, dar banii erau acolo. Fin îl împinse înapoi în buzunar, cu o senzație de vinovăție.

— Vino, bea-ți ceaiul! Şi apoi să mergem, îi ceru Wafeeq.

Fin suflă în ceai şi sorbi cât putu de bine. Femeia insistă să nu se grăbească. Nu era niciun zor. Însă, văzând nerăbdarea lui Wafeeq, ea luă ceaiul şi turnă jumătate din el în farfurioară şi apoi iarăşi în pahar. Nu se vărsă niciun strop, iar când Fin atinse cu buzele lichidul, descoperi că temperatura ajunsese la acel moment trecător de perfecțiune, ca o baie desăvârşită. Luă o gură. Era dulce ca al lui Khayam, însă fierbinte, aproape negru, cu o tulpină de mentă care ieşea din lichidul concentrat ca o plăntuță dintr-un sol bogat.

Fin ridică privirea dinspre ceai şi o zări pe femeie trăgând cu ochiul la Wafeeq.

— Ai reuşit… ai găsit-o pe Nira? întrebă Fin, însă Wafeeq se dusese la uşă şi se uita îngrijorat la stradă.

— *Bahdein.* Mai târziu vorbim, acum plecăm!

Era agitat, ştergându-şi buzele cu o batistă, aranjându-şi cămaşa.

Fin îşi bău ceaiul până când ultimul rest siropos i se prelinse în gură. Punând jos paharul, o întrebă pe femeie cât îi datora pentru utilizarea internetului, însă ea scutură din cap şi rosti încet câteva cuvinte.

— Ce spune? îl întrebă Fin pe Wafeeq. Poate să repete, mai rar?

— N-avem vreme pentru mai rar. Vino, o să îți zic afară, insistă Wafeeq, grăbindu-l pe Fin spre uşă. I-am

169

spus că tu cauți o fată care e bolnavă, un copil, bine? Ea îți doreşte să te binecuvânteze Allah cel Atotputernic.

Fân se întoarse să-i mulțumească femeii, însă ea îi zâmbea micuței oglinzi de alamă pe care probabil că i-o dăduse Wafeeq în dar, băgând şuvițe de păr înapoi sub văl.

— Să mergem, paşă! Ai adus destul noroc acestei femei.

Wafeeq era clar uşurat să regăsească hărmălaia de pe strada Regele Faisal. Zâmbi larg, apoi izbucni în râs, lovind un capac de sticlă aruncat pe trotuarul prăfuit în timp ce se îndepărta de Palatul Internetului al lui Mahmud.

— Lila este foarte bună.

— Cine? întrebă Fin.

— Soția lui Mahmud, preciză Wafeeq, oftând.

Fin era de acord.
— Da, ce amabil din partea ei să refuze banii, foarte amabil…
Când auzi de bani, Wafeeq se trezi din reverie şi se opri brusc, făcând un bătrân să se lovească de el.
— *Ibn el-homar!* înjură bătrânul.
Fin zâmbi, ştiind că Wafeeq era numit fiu de catâr.
— *Inta sharmoot… gildak khishin awee,* replică Wafeeq, pornind mai departe.
Câțiva trecători pufniră şi bătrânul îşi manifestă furia, agitându-şi bastonul şi strigând.
— Cum i-ai zis? întrebă Fin, prinzându-l din urmă pe şofer.
— Nu pot spune în engleză… O prostituată masculină cu piele aspră… şi la jumătate de preț, răspunse Wafeeq, apoi se opri şi îl prinse pe Fin de încheietură.

170
— Lila îți refuză banii, dar eu nu refuz bani, paşă! Trebuie să îmi plăteşti treizeci şi cinci de lire egiptene.
— Cele treizeci şi cinci de lire erau pentru a găsi fata, replică Fin.
— Dar am găsit-o! Cu calculatorul am găsit-o. Atât de multe femei am găsit şi am sărutat şi le-am iubit pe el-internet! Crezi că nu pot găsi o fetiță într-un spital când paşa îmi dă şi numele ei? Această fată, Balesh, este la spitalul Mostashfa Boulaq el-Aam. Piciorul ei e rupt în multe locuri, pe partea stângă, dar totul va fi bine, *el-hamdelillah!*
— Eşti sigur?
— Bineînțeles! O asistentă cu un glas ca mierea de albine mi-a spus că oasele ei sunt sănătoase şi, *el-hamdelillah,* părțile rupte se vor lipi la loc.
— Eşti sigur în legătură cu spitalul? insistă Fin.
Wafeeq răspunse că, dacă greşea, fie ca pielea să îi putrezească şi corpul său doar carne vie să fie frecat cu o substanță care lui Fin nu-i era cunoscută.
Fin scoase două bancnote de douăzeci de lire şi le întinse şoferului, care le băgă în portofelul său cu o satisfacție imensă şi cu o mângâiere drăgăstoasă. Scoase restul de cinci lire ca să i-l dea lui Fin.
— Paşa ştie cum să ajungă la Mostashfa Boulaq?
Fin clătină din cap în semn că nu.
— Voi lua un alt taxi. Tu n-ai timp; tu trebuie să ajungi la… Heliopolis, nu-i aşa?
— Mă duc mai încolo la Heliopolis, răspunse Wafeeq. Acum te voi duce la Boulaq, fără bani, pe gratis, spuse, băgând la loc bancnota de cinci lire în portofelul său. Poate că astfel Allah cel Milostiv îmi va ierta multele păcate.

17

Călătoria spre spital a fost punctată cu nişte schimbări bruşte de bandă, în fața unui camion al armatei, a unei căruțe trase de un măgar enervant de încet şi a tipicei provocări letale venite din partea unui microbuz – nimic altceva decât succesiunea obişnuită de experiențe vecine cu moartea ale unei călătorii cu maşina prin Cairo. În timpul ultimei manevre, Fin sugeră ca Wafeeq să dea uitării apelativul „paşă” şi să i se adreseze pe nume. Wafeeq mormăi ceva şi tăcu până ce opriră în fața spitalului. Când Fin trăgea de mânerul de metal, cam slăbit, al portierei, Wafeeq se întoarse către Fin.

— Această fată, Nira, este o copilă, nu? zise el.

Fin încuviință din cap.

— Are mai mult de zece ani?

Wafeeq se uită la Fin, provocându-l să îi întâlnească privirea.

Fin spuse că nu ştia, dar că probabil avea mai mult de zece ani.

— Foarte tânără fata asta, nu crezi? Iar paşa îi cunoaşte familia?

Fin zise că-i întâlnise tatăl, dar nu şi mama.

— Poate că paşa îi va telefona? Wafeeq îi oferi telefonul, împreună faceți o vizită. E mai bine, nu?

172

Fin ridică din umeri şi zise că nu era mai bine şi că, oricum, nu avea numărul de telefon al lui Omar.

— Înțeleg, desigur, murmură Wafeeq, clătinând din cap. Se întoarse, punându-şi ambele palme pe triunghiul de plastic crăpat din centrul volanului. Nu e bine ca tu… din Vest, să vizitezi fete tinere, spuse, trăgând cu degetele de husa decolorată cu imprimeu de leopard a volanului. Dacă îi cunoşti părinții sau sunteți vecini, sau ei sunt familia ta nu e problemă. Acum îl privea direct pe Fin, în oglinda retrovizoare. Însă această fată e o copilă. Nu-mi place.

Fin dădu drumul mânerului uşii şi încercă să-i descrie lui Wafeeq ce voia de la fată. Doar vorbindu-i, explică el, putea afla adevărul despre accidentul ei. Wafeeq analiză cuvintele lui Fin, cu bărbia în piept, cufundat într-una din tăcerile arabe pe care Fin învăța în sfârşit nu doar să o accepte, ci să o trăiască.

Wafeeq plesni brusc volanul cu palma.

— Vrei ca eu să cred că inima ta e albă? O fac, cred că inima ta e albă! însă crezi că *ei* vor crede?! exclamă el. Nu. Pentru doctori, pentru asistente, pentru lumea din spital inima ta va fi neagră şi ei nu vor permite aşa ceva. Ca să vorbeşti cu fata, trebuie să o vizitezi cu tatăl său sau trebuie să fii doctor, altfel… Wafeeq închise ochii şi îi frecă de parcă ar fi încercat să şteargă imagini cumplite. Tu nu eşti arab, paşă! Lumea va crede că vrei mai mult decât să vorbeşti cu fata… că vrei să îi iei onoarea… Sunt bărbați care fac asta în țara ta. E adevărat, ți-o jur! Citesc asta în ziar în fiecare

săptămână. Oamenii vor crede că eşti un astfel de bărbat şi se vor mânia.

— Nu e aşa. Vreau doar să vorbesc cu ea, răspunse Fin, deschizând portiera.

173

— Bineînțeles, te cred! Allah să te aibă în pază, frate! Eu nu pot rămâne. Dacă apare vreo problemă, egipteanul e cel care va suferi… mereu se întâmplă aşa. Mă duc în Heliopolis. Am o femeie, o prietenă, foarte frumoasă…

Tăcu în momentul în care Fin coborî din maşină.

Era o uşurare să te găseşti afară, să simți căldura nopții, însă, după câtiva paşi, aerul era plin de duhoarea putredă a canalelor care traversau în zigzag zonele moderne ale oraşului. Era prea întuneric ca să vadă apa, dar Fin ştia că era acolo, plină de mâzgă, de leşuri umflate de câini şi de mormane nemişcate de gunoaie. Se îndreptă grăbit spre uşile slab luminate ale spitalului, cu avertismentul lui Wafeeq repetându-i-se în minte.

Spitalul era mare şi aglomerat, zgomotos şi haotic, chiar şi acum, la începutul nopții. Totul era alb şi strălucea, având o arhitectură în linii curate şi drepte şi un miros reconfortant de dezinfectant, atât de puternic, încât Fân îl simțea pe piele. Doctori treceau zoriți, pur tind halate albe şi încălțări zgomotoase; mame stăteau aşezate pe jos, sprijinite cu spinarea de pereți, ținând copii în brațe, arătând de parcă ar fi stat acolo de zile întregi şi de parcă se aşteptau să mai stea tot pe atât. O mulțime compactă hărțuia trei femei plictisite aflate la recepție, în spatele unui birou masiv. Oamenii se înghionteau şi se împingeau, asudau şi cereau să fie ascultați. Fin trecu pe lângă biroul de recepție şi o apucă de-a lungul coridorului. Se alătură unui grup zgomotos de medici tineri, care tăcură atunci când se înghesuiră într-un lift, într-o conformare lipsită de efort ce sugera rutina. Nu era loc şi pentru Fin în masa solidă de corpuri, dar, văzându-l izolat, îi făcură amabili loc, dându-se la o parte câțiva centimetri într-o parte şi în alta, ca

174

albinele dintr-un stup. Liftul se opinti şi porni să urce cu zdruncinături, fața lui Fân fiind îngropată în haina moale şi albă a persoanei de lângă el, care mirosea a tămâie şi a transpirație.

Lipit de ceilalți pasageri precum curmalele într-un pachet, Fin nu avu de ales şi trebui să coboare atunci când medicii descinseră la etajul doi. Îi urmă în lungul unui coridor aglomerat, întrebându-se unde anume să îşi înceapă căutarea, observând că toți doctorii purtau pantaloni pe sub halatele albe, în timp ce el defila într-o *galabeya* ieftină.

1’m rămase în urmă, pref&cându-se că citea un avizier, până când medicii se înghesuiră printr-o uşă veche, maro, cu o mulțime de aşchii sărite la bază, acolo unde sute de lovituri de picior o deschiseseră cu forța. Fin se apropie de uşă, oprindu-se în

dreptul ei cât să arunce o privire înăuntru în timp ce se închidea. Era un vestiar. Fân patrulă în sus şi-n jos pe coridor, încercând să pară că se găsea acolo dinadins şi just, cu mâinile la spate, cu capul plecat, ca un om care cumpănea asupra unei decizii vitale.

Doctorii reapărură iute, foarte arătoşi, cu pantaloni largi, călcaţi la dungă, cămăşi viu colorate şi mocasini răsunători. Când ultimul medic trecu de el, Fân deschise uşurel uşa vestiarului şi se grăbi spre toaleta de acolo. Exista un spaţiu lat de un deget între uşă şi peretele fragil, genul de spaţiu care l-ar fi deranjat dacă ar fi vrut să folosească toaleta, însă care acum servea scopului său. Câţiva medici stăteau de vorbă în timp ce se schimbau în sau din halatele lor albe ori veşmintele chirurgicale. Îşi aranjau părul, foloseau creme, uleiuri, pieptăn. Îşi depozitau hainele şi echipamentele în dulăpioare zgomotoase

175

de metal, unii le împătureau, alţii preferau să le facă rapid ghemotoc. Camera era plină de mirosuri masculine, prosoape vechi, ulei de păr, corpuri obosite, nori de deodorant. Un bârlog de animale într-o lume antiseptică.

Fin rămase în aşteptare. Intră un bărbat, zâmbind, mai degrabă african decât egiptean, cu o barbă în curs de încărunţire şi cu ochi blânzi. Amănunt mai important, avea înălţimea şi constituţia lui Fin. Bărbatul se apropie de un dulăpior şi se schimbă vioi din halatul alb şi pantaloni în haine chirurgicale. Scoţându-şi ceasul şi încuind dulăpiorul, ieşi din vestiar fără să arunce măcar o privire în oglinda cea mare care îi fascina într-atât pe colegii lui.

Când vestiarul se goli, Fin se furişă afară şi forţă încuietoarea fragilă a dulăpiorului chirurgului cu vârful pixului său. În momentul în care uşa de metal subţire se deschise, apărură două fotografii. Două fete zâmbitoare, poate gemene, la absolvirea şcolii, iar sub ele o egipteană cu faţă ovală, zâmbind cu dragoste neţărmuită într-o rochie cu imprimeuri în stilul anilor 1970. Fin băgă mâna în dulăpior şi luă pantalonii bărbatului din cârligul lor bont, îmbrăcându-i pe sub *galabeya.* Erau calzi, precum străzile şi zidurile de afară, amintind vag de trupul chirurgului. Fin închise cureaua bărbatului mai strâns cu o gaură decât locul ei obişnuit şi, în timp ce se gândea la chirurgul cu barbă, cu chipul mai oacheş şi mai lătăreţ decât al lui, cu gemene zâmbitoare şi o soţie iubită, simţi o emoţie tăcută, pornind de la diferenţele şi asemănările dintre ei, umplând spaţiul dintre cele două găuri ale curelei.

Un portofel se balansa în buzunarul de la şold, un pendul al vinovăţiei care se mişca odată cu Fin. Îl scoase

176

şi îl puse la înălţimea feţei, pe raftul din dulăpior. Privi în spate. Nu era nimeni acolo, în afara prosoapelor umede şi a stării sale de disconfort furtiv. Scoase din

propriul portofel o bucată de hârtie, o chitanță, şi, cu pixul său care între timp se crăpase, scrise un bilețel de scuze. Sprijini bilețelul de portofelul medicului, îl reciti şi strecură câteva bancnote dedesubt. Dădu să ia cămaşa chirurgului, dar se răzgândi, ridicându-şi *galabeya* şi îndesând-o în pantaloni. Materialul în plus necesită lărgirea curelei până la gaura preferată a chirurgului, iar aceasta îl mulțumi pe Fin. Părea un semn bun. Îşi puse halatul alb, îşi netezi părul şi ieşi din vestiar, savurând mirosul al’lershave-ului chirurgului, care persista ca o amintire de hainele împrumutate.

În vreme ce străbătea coridorul pe care nu se găsea decât un tânăr tremurând din toate mădularele, îmbrăcat într-o *galabeya* de un gri palid şi sprijinindu-se de suportul metalic al perfuziei sale intravenoase, Fin îşi dădu seama că îi plăcea ceva legat de spitale. Pustiul sclipitor îi oferea spațiu pentru a gândi, podeaua lustruită reflecta uşile galbene şi verzi ca un lac tulbure, dar liniştit, îi erau dragi luminile fluorescente care se adunau preț de o clipă nestatornică pe tensiunea de suprafață a podelei lustruite. Îi plăcea plesnetul scos de pantofii săi ieftini de plastic. Spitalele reprezentau un rai al echilibrului şi al seninătății acolo unde a fi rupt, defect sau cu lipsuri constituia condiția intrării, garanția îngrijirii necondiționate. Era o atmosferă care îi prindea bine lui Pin.

Se gândi la copila Nira, la piciorul zdrobit care, fără îndoială, se adăuga handicapului mărimii sale. Avea să fie chiar mai mărunțică decât tatăl ei? Şi, lucru mai important, unde se afla? Putea să o caute la Reanimare, raționă

177

el, însă apoi se răzgândi. Dacă se găsea la Reanimare, era improbabil să fie capabilă să stea de vorbă cu el. Avea să îşi înceapă căutarea în secția pentru copii, la Pediatrie. Fin se apropie de o femeie cu un halat alb, de medic, şi cu un batic negru pe cap. Aceasta îşi punea un stetoscop în buzunar.

— Salonul de Pediatrie? întrebă el.

Doctorița aruncă o privire la părul lui neîngrijit şi apoi arătă în josul coridorului. Fin încuviință cu o incli nare a capului şi îi urmă indicațiile. Vreo şase anunțuri în arabă ar fi putut indica diversele secții, însă pentru Fin ele nu spuneau nimic. Instinctele sale insistau să o ia pe coridor la dreapta, un traseu a cărui uniformitate prelungă era întreruptă doar de o bucată lipsă din şirul de lumini albe-albăstrui, fluorescente. Fin o luă la stânga. Când era vorba de orientare, se putea baza pe faptul că instinctul său greşea. Se opri şi ciuli urechea. Copiii erau gălăgioşi, se gândi el, auzind doar sunete de adulți şi zgomot de paşi. Merse mai departe. Poate că doar copiii sănătoşi erau gălăgioşi. Era pe cale să se întoarcă, când văzu un dreptunghi albastru de hârtie prins de peretele lucios, ceva mai încolo pe coridor. Era un desen cu un curcubeu, făcut de „Sulima, 8 ani”. Fin zâmbi. Copiii întotdeauna desenau curcubeie – chiar şi aici, aproape de deşert, unde curcubeul era atât de rar. Nu doar pentru că ofereau ocazia de a pune laolaltă toate culorile disponibile, într-un singur

arc cuprinzător, deşi şi acesta era un motiv suficient de bun; ci întrucât curcubeul reprezenta dovada că ceva din lumea magiei era adevărat în mod demonstrabil.

Mai în josul coridorului, găsi alte desene – cămile butucănoase cu picioarele ca bețele, care ar fi putut fi cai,

178

palmieri cu frunze jubilant de verzi, cai care ar fi putut fi cămile, tancuri care ar fi putut fi cămile, flori, case şi avioane triunghiulare de război care scuipau flăcări roşii. Fin ştia că se apropia şi, când se găsi în fața unei uşi de un albastru intens, ca partea cea mai profundă a unui cer perfect, ştiu că găsise salonul copiilor.

Fin intră pe uşile masive într-o secție mare, întunecoasă, în care se găsea câte un rând de paturi de-a lungul fiecărui perete şi o soră în uniformă apretată, şezând într-o aură singuratică de lumină. În fiecare pat stăteau copii, unii bandajați, alții dormind. Era prea târziu pentru desenat curcubeie, însă o masă din mijlocul camerei oferea un morman de creioane colorate şi hârtie. Exista o chintesență a bolii în acea încăpere, candoarea copiilor intensificând atmosfera de suferință. Fin se apropie de asistenta care stătea pe scaunul său tare la capătul salonului. Schimbă saluturile necesare şi întrebă de Nira Balesh pe un ton despre care spera că avea să transmită autoritate medicală. Sora se ridică şi îl conduse înapoi spre uşile albastre, arătându-i patul de vizavi, unde se afla o fată, cu un picior în ghips, suspendat. Sora luă un clip-board de la capătul patului, i-l dădu lui Fin şi se duse cu pas apăsat înapoi spre scaunul său.

Fin privi fata. Nu putea să fie cea pe care o căuta; era o ftptură frumoasă şi delicată, deja cu un cap mai înaltă decât Omar.

— Nira Balesh? strigă spre sora care se îndepărta, glasul său stârnind ecouri prin tot salonul.

Sora se întoarse brusc şi îl măsură pe Fin din cap până în picioare, sprâncenele ridicându-i-se pe frunte de parcă ar fi încercat să evadeze de pe chip. Duse cu severitate un deget noduros la buze, scoțând un sunet precum aerul

179

care scapă dintr-o anvelopă spartă, după care dădu din cap în semn de încuviințare.

Nira era trează, fără vlagă, privind țintă ventilatorul din tavan care se răsucea lent, neuniform. Fin aruncă o privire profesionistă peste clipboard şi văzu că fata avea aceiaşi ochi mari, de chihlimbar, ca tatăl ei. Din fericire pentru ea, aceasta era singură trăsătură evidentă pe care o moştenise de la Omar. Pielea îi era palidă, cu transparența adusă de şoc, iar în brațe avea un iepure de pluş uzat de la atâtea îmbrățişări, cu urechi mari şi clăpăuge care îi cădeau peste gât. Pe un ton cât se putea de liniştitor, Fin îi zise fetiței că era doctor şi o întrebă dacă înțelegea engleza.

— *Shwayya* – un pic –, zise ea uitându-se atent, în căutarea oricărei posibile

neplăceri medicale.

Fin îi prinse încheietura, într-o mimare blândă a unei examinări.

— Piciorul tău? A fost mâncat de un crocodil? întrebă Fin, imitând fălcile cu un zâmbet abia schițat.

Fata mai că zâmbi la rândul ei, dar clătină din cap.

— Maşină, murmură ea.

Sub privirile lui Fin, fetița arătă pe cearşaful alb, apretat de pe pat, cu două degete subțirele de la mâna dreaptă, cum ea mersese pe stradă, iar cu mâna stângă, făcută pumn, îşi izbi cu putere degetele micuțe şi vulnerabile, lăsându-le chircite şi nemişcate pe aşternut, în timp ce pumnul porni mai departe şi dispăru de pe pat. Ceva din această explicație în pantomimă transmitea nedreptatea accidentului cu o forță mai mare decât furia spectaculoasă a tatălui său.

Fin îşi feri privirea, simțind că i se umezesc ochii. Observă că asistenta se uita insistent la picioarele lui,

180

murdare şi încălțate cu sandale ieftine de plastic. Se întoarse spre Nira.

— Nira?

Ea îl privi fără să îi răspundă.

Fin mişcă pumnii în sus şi în jos în ceea ce nădăjduia să fie semnul universal pentru condusul unui automobil. Arătă spre sine.

— Cine conducea maşina?

Ea nu răspunse.

— Eu eram?

Ea dădu din cap în semn că nu.

— Era un *rahgel,* bărbat, sau *sitt,* o femeie?

— *Rahgel,* şopti ea.

Iun aşeză mâna paralel cu capul său şi o lăsă să coboare, ilustrând chestiunea înălțimii.

Ea nu înțelese.

— El era *shwayy,* mic?

Ea zâmbi vag.

— Tata? şopti, ridicându-se puțin în capul oaselor.

Fin clătină din cap.

— Nu, nu vine tata. Nu acum, dar în curând – *bahdheine.* El schiță un zâmbet, încercând să ascundă neadevărul spuselor sale.

Îşi puse apoi palma în fața burții, strâmbându-se în încercarea de a ilustra o obezitate ca de desene animate. Fetița clipi, dar nu avu nicio altă reacție. El luă o pernă din patul gol de alături şi o împinse sub halatul de doctor, prefăcându-se că se afla la volan. Nira chicoti şi, în timp ce conducea prin aerul de spital, lui Fin i se păru

că ea înțelesese în sfârşit întrebarea. Nu, scutură ea din cap, şoferul nu era gras. Nas mare? Fin alungi un nas imaginar de pe chipul său. Nu ştia. Haine? Fin prinse halatul

181

său alb şi trase de pantaloni. Copila înălță din umeri şi păru subit obosită de acel joc. Se uită la piciorul vătămat, gemu şi se foi în pat de parcă ar fi încercat să scape de ghips. Asistenta medicală, care privise pantomima lui Fân cu o suspiciune crescândă, se ridică de pe scaun şi netezi materialul rigid al uniformei sale. Fin zâmbi stăruitor, implorând copilul să aibă răbdare. Asistenta făcu cu mâna pentru a-i capta atenția. Fin se întoarse cu spatele la femeie şi se scărpină în cap, concentrat. Nira strigă cu entuziasm, arătând spre capul ei.

— *Araa',* rosti ea, mângâindu-şi părul.

Nira arăta spre părul ei şi repeta acel cuvânt. Fin căută în privirea de chihlimbar a fetei un înțeles pe care nu-l putea descifra, încercând să ignore chirăitul păsăresc al asistentei care acum stătea în spatele lui, trăgându-l de mânecă. Nira repetă cuvântul, ridicând vocea de entuziasm.

— *Araa', araa'!*

Asistenta îl bătu agresiv pe Fin peste umăr. ICI he întoarse către femeie.

— *Yallah imshi,* se răsti cât de amenințător îndrăzni, sperând ca ea să îl lase în pace.

Însă asistenta nu se intimidă, comandându-i pe un ton scăzut, dar aspru şi arătând cu degetul spre uşă. Nira tăcu, speriată de autoritatea exprimată de asistență. Fin încercă să fie fermecător, implorând-o pe femeie să mai aştepte câteva minute, însă ea nu făcea niciun compromis, trăgându-l de halat şi arătând spre picioarele lui prăfuite şi spre părul neîngrijit. Fin se pomeni condus, apoi aproape târât spre uşă. Scutură mâna asistentei de pe el şi şuieră *„Teezak hamra",* nesigur de înțelesul precis al expresiei, dar amintindu-şi că era ceva obraznic.

182

Oricare i-ar fi fost înțelesul adevărat, umplu paharul pentru asistentă, care ieşi în fugă din salon. Fin se întoarse la Nira. Fata avea ochii căscați de uimire şi chicotea în spatele mâinilor sale delicate.

— *Araa'?* repetă Fin, arătând spre sine.

Fetița clătină din cap şi încă o dată îşi trecu mâna peste lenjeria de pat. Arătă spre capul ei, spunând *>yaraa', araa".*

Poate că şoferul maşinii o trăsese de păr? Era posibil să fi încercat să o răpească? Nira strigă şi arătă peste umărul lui Fân. Asistenta era acum însoțită de un paznic care privea prin geamurile uşilor duble. Fin încercă să dea încrezător din cap în direcția lor, însă paznicul cel solid arătă fioros cu degetul spre Fin, chemându-l prin sticlă. Fân înțelese că încercau să-l ademenească afară din salon, astfel încât copiii

care dormeau să nu fie deranjați.

Fân merse încet spre uşă, încercând să se gândească la o modalitate de a-şi prelungi vizita. Însă, pe măsură ce spațiul dintre el şi cei doi de dincolo se micşora, vedea din expresiile lor că, în cel mai bun caz, avea să fie evacuat din spital. Fân încetini ritmul, târşâindu-şi picioarele, şi le făcu vioi cu mâna. Paznicul îşi băgă capul chel pe uşă şi îi zise şoptit lui Fân să iasă imediat.

Cu un gest amplu, Fân îi făcu semn să tacă, lăsându-şi apoi mâna să cadă pe cadrul de metal de pe latura unui pat gol. Trase de cadru şi, simțind că iese din țâțâni, se repezi cu acesta spre uşi, petrecându-l prin cele două mânere. Prin geamuri, Fin văzu şocul de pe figurile asistentei şi paznicului, atunci când înțeleseră ce făcuse. Se aruncară amândoi în uşi, stârnind o gălăgie înfiorătoare. Fin nu se putu abține şi, în timp ce se îndrepta către patul Nirei, se întoarse înspre ei, făcându-le semn să tacă.

183

Toți ceilalți copii din salon se treziseră de acum – fie plângând, fie râzând, fie strigând unul la celălalt. Fetița de lângă Nira se dădu jos din pat şi fugi la un dulap de metal din spatele scaunului asistentei. Deschise dulapul şi, urcată pe un scaun, se întinse şi luă un castron de plastic plin cu dulciuri, pe care, țopăind prin salon, îl arătă cu mişcări pline de glorie copiilor încântați. Afară se adunase o mulțime furioasă, care izbea cu mişcări coordonate în uşile baricadate.

Nira luă o bomboană de mărimea unei curmale, care căzuse ca o mană pe patul său. Fin îi privi chipul, supus transfigurării pline de extaz aduse de zahăr, în timp ce mesteca bomboana. Se uită prin salon. Haosul plin de bucurie înlocuise boala din punctul de vedere al atmosferei definitorii. Un băiețel țopăia de colo-colo doar într-un tricou, ținându-şi piciorul bandajat deasupra podelei, strigând cu tot atâta bucurie cu câtă tristețe plângea un prunc două paturi mai încolo. Se înjglu-hase o linie de producție de curcubeie şi de figuri abstracte, de către un grup entuziast de copii în pijamale viu colorate. Profitând de absența asistentei, îşi desenau creațiile direct pe masă.

Fin privi spre uşile care acum se încovoiau la fiecare asalt. Nira îl chemă şi arătă spre paznic, care îşi ținea capul chel lipit de geam.

— *Araa* ’, exclamă ea lovindu-şi capul.

— *Araa?*

Nira încuviință. Fin se repezi la masa cu creioane colorate şi luă un dreptunghi de hârtie de la singurul copil care nu desena pe mobilă. Fugi înapoi la patul Nirei şi schiță două personaje; unul cu o hălăciugă creață de

184

păr şi altul fără podoabă capilară, doar un cerc cu brațe şi picioare. Arătă spre cel chel.

— *Araa’?*

Nira chițăi şi bătu din palme.

— *Araa’!* confirmă ea zâmbind.

Fân râse triumfător. *Araa.* Chel. Şoferul care o lovise pe Nira era chel.

Se auzi o bufnitură puternică, mânerele uşilor cedând într-un final în fața forței uniforme a umerilor hotărâți. Fin fugi spre capătul îndepărtat al salonului, către o uşă cu un semn roşu care sugera o ieşire de urgență. Se repezi pe uşă şi rămase în întuneric atunci când aceasta se închise în urma lui. Pălmuind disperat pereții în căutarea unui întrerupător, dar negăsind decât piatră umedă, înaintă orbeşte, fluturându-şi brațele în fața sa. Mâinile nu întâlniră nimic, însă picioarele i se împiedicară de o treaptă, trântindu-l cu brațele înainte pe o casă a scării. Se răsuci pe o parte, înjurând, atunci când marginea de ciment a unei trepte îl lovi în coapsa învinețită. Fân se ridică şi o porni în susul scării, cât putea de iute. Mulțimea năvăli pe uşa de urgență şi tuburile fluorescente se treziră licărind la viață; Fân, ignorând durerea din picior, sprintă pe trepte şi se proiectă printr-o uşă aflată pe palierul următor.

Coridorul era liniştit, plin de pacienți în vârstă care se mişcau încet. În afară de o bătrână care de-abia înainta ajutându-se de un cadru, nimeni nu îl observă; iar femeia îl privi doar ca pe un nedorit damf al viselor ei, după care îşi văzu de deplasarea lentă. Fân se uită în spate, verificând dacă apar urmăritorii, şi se lovi de un bătr în care făcea un popas în drumul spre camera

185

sa. Fin se scuză şi, uitându-se peste umăr, îl conduse pe bătrân ultimii paşi, închizând uşa camerei după ei. Bărbatul se scutură de mâinile lui Fin şi îşi rearanjă *keffiyeh*-ul, baticul, înainte să se aşeze pe pat. Fin îşi scoase portofelul şi întrebă într-o arabă poticnită dacă bărbatul nu voia să îi vândă *keffiyeh*-ul. Bătrânul respinse înjurând oferta şi închise ochii, cufundându-se în sine cu un suspin.

Fin îşi auzea urmăritorii certându-se pe coridor. Un deget ciolănos îl împunse în rinichi şi el se întoarse, descoperind că bătrânul îi oferea *keffiyeh-ul,* împăturit într-un triunghi îngrijit.

— *Hideya an* – un cadou –, zise răguşit bătrânul, cu brațele tremurând din pricina vârstei şi a efortului. *Khud!*

„Ia-l!”

Fin luă *keffiyeh*-ul fără să zică o vorbă şi îşi lipi urechea de uşă. Când se făcu tăcere afară, se întoarse pentru a-i mulțumi bătrânului, însă acesta ațipise, rămas în capul oaselor pe marginea patului, într-o poziție în care cu greu s-ar fi putut dormi. Fin deschise uşurel uşa şi ieşi. Un infirmier tânăr care stătea în capătul coridorului îl văzu imediat şi dădu alarma. Fin o luă la goană, încălțările sale de plastic plesnind podeaua lustruită. Urmăritorii se regrupară şi porniră în fugă după el, strigând. Fin

dădu un alt colț, sandalele alunecându-i şi tăindu-i picioarele transpirate. Se repezi pe prima uşă disponibilă.

Gâfâind, cu spatele lipit de uşă, Fin văzu că încăperea era goală. Se zăreau o altă uşă la capătul îndepărtat, o tavă imaculată de metal cu diagrame laminate care ofereau instrucțiuni despre tehnica de spălare a

186

mâinilor şi rafturi albe, pline de şorțuri chirurgicale, îşi auzi urmăritorii apropiindu-se cu zgomot. Nu voia să se gândească la ce i s-ar fi putut întâmpla dacă era prins. Trase şorțul cel mai apropiat peste cap, îşi puse nişte pantaloni chirurgicali, găsi o mască şi o bonetă într-o cutie de pe podea şi un teanc de acoperitoare pentru încălțări sigilate în plastic transparent. Se echipă complet şi străbătu în viteză camera, până într-un coridor scurt, cu plăci de gresie albe, sclipitoare, care ducea la o altă uşă albă, cu o ferestruică îngustă la nivelul ochilor. Fin aruncă o privire înăuntru. Un grup de chirurgi se îngrămădea în jurul unei mese de operație. Trăgându-şi masca peste gură, Fin intră.

Aerul condiționat îi dădu senzația că se turnase dintr-odată o găleată de apă peste el. După câțiva paşi îi era răcoare, chiar frig, iar spre uşurarea sa nimeni nu ridică privirea atunci când uşa se închise etanş, cu un sunet pneumatic. Siluetele îmbrăcate identic se concentrau asupra unui corp de pe masă, acoperit cu pânze de culoare verde. Un cadru susținea instrumentele şi diversele materiale la un capăt al mesei de operații. O persoană care stătea pe un scaun arunca priviri din când în când, citind afişajele unui grup de aparate, îşi nota datele şi făcea schimb de informații cu colegii în fraze scurte şi precise. Când Fin se apropie, doctorița se uită la el dezvăluind un nas puternic, specific populației copte, răsuflarea ei mişcând materialul cenuşiu al măştii. Lui Fin i se făcu pielea găinii de frică, însă ea nu-i puse vreo întrebare şi nici nu dădu alarma. Fin îi privi mâna înmănuşată scotocind printre pânze şi deschizând un ochi al pacientului. Le zise ceva colegilor ei şi toți ridicară privirea. În acelaşi moment,

187

Fin îşi dădu seama că el era singura persoană din cameră care nu avea mănuşi chirurgicale. Îşi duse mâinile la spate şi trecu înapoia femeii, aruncând o privire la capul pacientului; un tub albastru, încrețit, intra în gura bărbatului, fiind prins cu bandă adezivă la colțul buzelor, şi un balon negru cu pliuri se umfla şi se dezumfla cu un şuierat mecanic, rece.

Fin trase de talia pantalonilor săi chirurgicali; erau prea strânşi şi prea scurți, iar banda subțire de elastic îi intra în carne la brâu. Ar fi trebuit să verifice înainte să intre în sală. De parcă i-ar fi citit gândurile, chirurgul-şef se dădu brusc în spate, îndepărtându-se de masă, şi o porni rapid spre colțul îndepărtat al camerei. Fin se

trase într-o parte, fiind brusc conştient de intensitatea fricii sale.

Chirurgul se întoarse. Fără a se uita la Fin, puse o cutie goală de CD-uri pe un cărucior. Îşi scoase mănuşile şi le aruncă într-un coş de gunoi. În timp ce îşi trăgea o nouă pereche cu o mişcare exersată, primul acord dintr-o compoziție de Bach se auzi din nişte boxe invizibile. Fân mai auzise acea compoziție. Era una dintre ultimele ale lui Bach – înceată, aproape ursuză. Fân respiră adânc şi îşi relaxă umerii. Chirurgii nu se concentrau asupra lui, îşi dădu el seama, în timp ce acordurile de clavecin îşi răspundeau unul celuilalt. Exista un singur punct focal asupra căruia se îndrepta atenția celor din sală, şi acesta nu era el, ci carnea expusă de pe masa de operații, pe care asistentul chirurgului o colora acum cu o soluție de un ocru ca nicotină.

Fin se apropie de masă în momentul în care chirurgul tăie de-a lungul unei dâre groase trasate cu markerul pe

188

mijlocul pieptului. În urma mâinii chirurgului apărea o dungă de un roşu intens, umplându-se cu sânge până ce un asistent scotea lichidul cu un tub de absorție, zgomotos şi transparent. Muzica umplea încăperea în cascade încărcate de slavă, dar nepotrivite, în contrapunct aritmie cu şuieratul neobosit şi cu aspirația pungii de oxigen.

Un vaier ascuțit acoperi toate celelalte sunete şi atrase atenția lui Fin înspre chirurgul-şef. Acesta ținea un fierăstrău electric, lama cu zimți stând nemişcată deasupra zonei despicate ce înfățişă carne roz şi grăsime galbenă ca grâul pârguit. Murmură o întrebare către asistentul său. Asistentul scoase un clipboard, îl consultă şi dădu răspunsul necesar. Chirurgul încuviință şi, cu un tânguit care migră de la înalt la jos în timp ce lama muşca din os, tăie pieptul pacientului. Chirurgul înmână apoi fierăstrăul, plin de pete albe şi de sânge, asistentului, care îi dădu la schimb un depărtător strălucitor de metal pe care chirurgul îl fixă pe laturile inciziei. Genunchii lui Fin se înmuiară atunci când chirurgul apăsă pe instrument şi separă cutia toracică, dezvăluind un cocoloş de mărimea pumnului, ciudat de alb la culoare, care bătea cu o intensitate neobosită. Inima.

Uşile sălii de operație se deschiseră brusc şi intrară trei agenți de securitate. Fin continuă să privească transparența roz opacă a inimii. Chirurgul îi certă pe intruşi. Fin îi auzi pe bărbați scuzându-se şi făcând cale întoarsă, ieşind din sală.

Chirurgul se întoarse la operație, prinzând între degete învelitoarea membranoasă a inimii şi despicând-o cu nişte foarfeci lungi. Apăru inima propriu-zisă, ca o floare

189

care se deschide, roşie şi puternică, zvâcnind şi întinzându-se cu o forță epuizantă. Deci acesta era adevărul, îşi zise Fin. Muzica se învolbura înainte, temele se inversau, se rupeau şi se alăturau iarăşi. Era ceva limpede, cerebral, o experiență a divinității,

gândită mai degrabă decât simțită, la fel de curată şi de intangibilă ca rugăciunea.

Fân văzu în fața lui fizicalitatea viscerală care pulsa sub toate cele ale existenței. Indiferent ce triumfuri sau catastrofe, iubiri, dezamăgiri sau terori ar fi socotit el importante, inima sa avea să bată în continuare, fără să dispere vreodată aşa cum i se întâmpla lui, păstrând această mişcare vitală, iar când avea să se oprească, avea să înceteze totul. Aceasta era realitatea. Tot restul reprezenta doar o închipuire.

Fin ajunse la concluzia că era vremea să plece de acolo. Sala de igienizare era pustie, pantalonii doctorului aflându-se pe un scaun, făcuți sul, exact aşa cum îi lăsase Fin. Începu să îşi dea jos hainele chirurgicale, dar se răzgândi; luă de pe scaun pantalonii pe care îi împrumutase şi ieşi pe coridor. Chelul stătea de pază în fața lifturilor, alături de doi infirmieri agitați. La jumătatea coridorului, un pacient ieşit din operație zăcea inconştient pe o targă mobilă. Fin ştia că nu putea să se întoarcă, aşa că merse mai departe, respirând precipitat prin masca chirurgicală. Când ajunse la targa mobilă, se prefăcu a verifica perfuzia, apoi apucă mânerul metalic de sub capul pacientului şi împinse hotărât. Targa alunecă uşor pe podeaua lustruită, iar Fân îi făcu semn paznicului să țină deschisă uşa liftului cât timp el intră cu spatele, trăgând targa după sine. Fin privi înfricoşat cum paznicul şi cei doi infirmieri se înghesuiră în urma tărgii. Se uită îngrozit

190

spre pacient. Auzea conversația bărbaților, în care se tot pomenea cuvântul *„ferenghi"*. O picătură grea de sudoare căzu de pe fruntea lui Fin pe fața de sub el. Fin o privi rostogolindu-se, lăsând o urmă strălucitoare pe obrazul livid al pacientului.

— *Doctor, kayf haalak.*

Paznicul cel chel i se adresa lui Fin.

Fin îl ignoră.

— *DOCTOR, KAYF HAALAK?*

Îi făcu semn lui Fin să-şi dea jos masca. Infirmierii priveau suspicioşi şi uşor temători. Doar targa îi despărțea. Fin îşi dădu jos masca în momentul în care liftul se opri cu un țiuit nevinovat şi uşa din spatele lui se deschise.

Fin țâşni afară, alergând din toate puterile spre ieşirea principală. Trecu de recepție împingându-se prin mulțimea adunată acolo, însă paznicul şi infirmierii îl ajungeau din urmă, iar în față încă avea multe persoane. Fin azvârli în sus pantalonii făcuți sul.

— *Allahu Akbar!* strigă el, fără a se opri din goană.

Lumea se împrăştie, recunoscând, în această invocare a Dumnezeului lor iubit, începutul unor acte de violență oribilă, fanatică. O femeie scoase un țipăt şi se aruncă peste copiii ei. Alții se molipsiră de la panica ei şi se îndepărtară de ferestre şi de uşile grele de sticlă sau se întinseră pe jos, pe podeaua lustruită, permițându-i lui Fin să ajungă la ieşire nestânjenit de nimeni.

Fin continuă să fugă pe aleea de acces a spitalului, urmăritorii săi apropiindu-se cu

fiecare pas. O maşină din faţă porni motorul şi dădu rapid în marşarier până în dreptul lui Fin.

— Paşa are nevoie de taxi?

191

Fin se aruncă pe geamul din spate, deschis, al taxiului în timp ce maşina demara zgomotos, lăsând în urmă o mulţime furioasă care agita pumni şi bastoane. Wafeeq se întoarse dinspre volan şi zâmbi larg pe când Fin încerca să se ridice în capul oaselor.

— Planul paşei a fost bun? AH-H-HA-A-HA-HA! Se plesni cu palma peste genunchi. Eşti norocos azi, paşă! Norocos sau blestemat, cine poate şti?

Fin se lăsă pe spate în moliciunea familiară a banchetei lui Wafeeq.

— Du-mă acasă, Wafeeq!

SALAAT EL-ISHA

18

Zgomotul şi vânzoleala de pe strada El-Mahahdi îl întâmpinară pe Fin ca o rudă îndrăgită. Abnedi cel Gras stătea în faţa frizeriei sale, coapsele sale întinzându-i materialul strălucitor al pantalonilor, purtând un zâmbet larg pe chip.

— *Masaa' el-khayr,* strigă el de peste strada aglomerată.

Fin dădu din cap în semn de încuviinţare şi aproape râse în sinea sa. „Seară de bunătate" era atât de departe de ce i se întâmpla lui!

— *Masaa' el-noor,* răspunse Fin atingându-şi inima.

„Seară de lumină." Era întuneric beznă. Bineînţeles că era întuneric; lumea făcea urări legate de cele ce lipseau. Fin intră în clădirea sa şi urcă scara inegală, sărind automat peste treapta a patra şi peste a şaisprezecea, care căzuseră demult.

Introduse cheia în broască, trase uşa către el, învârti cheia până la jumătatea drumului şi, în timp ce încheia traseul cheii, împinse cu umărul. În afară de scosul uşii din ţâţâni, nu exista altă modalitate de a intra în apartament, iar dobândirea acestei tehnici îi luase multe ore încărcate de frustrare.

Înăuntru, totul era liniştit, exact aşa cum îl lăsase în zori. Privi ciocanul lăsat lângă uşă. Inspectă harta înrămată şi ţintele împrăştiate pe podea, neatinse de… câtă

196

vreme? Săptămâni, luni? Fin nu ştia la ce altceva se aşteptase, însă lipsa oricărei schimbări avea ceva acut, ca găsirea unui obiect de îmbrăcăminte purtat des în trecut, însă dat uitării. Semne ale unui Fin anterior. Luă ciocanul şi o ţintă de pe podea şi bătu ţinta în perete cu două lovituri puternice. Trase de ea, aşteptându-se să se desprindă cu o bucată de tencuială, însă ţinea. Ridică harta înrămată de pe podea

şi o întoarse. „Arabia”, proclama ea cu un scris caligrafic. O promisiune colonială. O promisiune încălcată, la fel ca Irlanda. Fin lipi dosul hărții de perete şi o coborî uşor, încet, până simți că sârma de pe spate se agăță de țintă. Harta se balansă, apoi rămase atârnată.

— „Sunt cernere domoală într-o clepsidră – murmură Fin, desprinzând resturile unei poezii din situl arheologic al educației sale –, însă încărcată de mişcare, în voia întâmplării.1”

Fin făcu un pas în spate şi privi cu satisfacție felul în care harta transforma peretele din jurul ei. Îngrămădi laolaltă, cu piciorul, țintele rămase, adunându-le apoi în grupuri de câte două şi câte trei, până când le avea pe toate în palmă.

Deschise uşa de la biroul său. Cărțile se înşirau exact cum le lăsase; mai văzu o scrumieră, gunoaie, o şosetă, pantofi, o sticlă goală de gin, un şir de furnici care mărşăluiau spre şi dinspre o farfurie murdară, pahare cu felii mucegăite de lămâie, un castron de lut cu o crustă calcifiată de *ful medames* – atât de uscată, încât până şi furnicile o dispreţuiau. Fin deschise un sertar al mesei

1 Fragment din poemul „Naufragiul navei *Deutschland*”, aparținându-i poetului victorian englez Gerard Manley Hopkins (1844–1889) (n. Red.)

197

de lucru, plin până sus cu hârtii, cu bandă adezivă, cu pixuri, cu broşuri, cu carnețele, cu monede, cu sârme, cu bucăți de sfoară. La un anumit punct, diversitatea de obiecte ajunsese la o masă critică şi entropia preluase controlul. Fin forță o spărtură prin harababura de hârtii şi dădu drumul țintelor acolo.

Totul era haotic şi stătut. Trase obloanele şi deschise larg ferestrele, fixând una din rame cu o carte de telefoane, în continuare, nu exista nicio adiere, însă zgomotul serii părea să mişte aerul. Rămăşița articolului de ziar al lui Fin zăcea pe masa de lucru. Waled folosise doar atâta hârtie cât era necesară pentru meşterirea unui joint, şi în locul titlului şi al fotografiei era un dreptunghi îngrijit de spațiu lipsă. Câteva rânduri îi atraseră atenția.

Din combinația de ingrediente bune, pregătire executată f&că de cusur şi experiență va rezulta întotdeauna mâncare plină de inspirație – fie că e vorba de cel mai bun restaurant din Paris, fie de o prăvălie de kebap de pe strada Regele Faisal.

Fin se aşeză la birou şi se uită lung la articol. Era ceva aducător de satisfacție să-ți vezi munca tipărită. Iat-o, o realitate, o prezență în lume. Se minună de literele negre şi îngrijite. Semne micuțe, douăzeci şi şase cu totul, cu trei mai puțin ca în arabă, fără niciun înțeles în sine, însă, atunci când erau ordonate, zeci de mii de segmente de înțeles puteau fi descrise şi asamblate în sensuri infinite. Exact în felul în care un pictor alcătuia volum şi distanță cu semne şi cu margini, aceste granițe liniare conjurau creația. Şi totuşi, rezida ceva fără speranță în ele, precum urarea unei „seri de lumină”, un impuls însoțitor al eşecului eroic. Vechii egipteni ştiau asta: pentru ei

nu exista simț artistic. Desenele lor nu reprezentau imagini, ci

198

reprezentau lucrurile însele, palide şi fără de valoare pe lângă lucrarea divină de unde erau luate, şi totuşi un act de magie, o creație.

Privirea lui Fin se concentra asupra cuvântului „inspirație”, în timp ce gândurile i se învârtejeau prin minte. Era un cuvânt pe care şefa lui insistase să îl schimbe. Era nepotrivit, susținuse ea, însă Fin se împotrivise cu argumente, apărându-l cu o pasiune care îi surprinsese pe amândoi. Ea spusese la final că de fapt nu îi păsa şi plecase din cameră ca să discute cu cei de la publicitate. Fin se simțise atât victorios, cât şi învins.

Era uimitor că slujba durase atât de mult. Nici măcar uimitor, îşi aminti el; se întâmplase aşa fiindcă el era ieftin. Cât de jalnic! Fin izbucni în râs. Nu-i dăduse prin cap să ceară o mărire; câştiga suficient cât să-şi satisfacă nevoile şi de douăzeci de ori mai mult decât majoritatea oamenilor din acel oraş. Dacă ar fi fost capabil să îşi bea salariul – şi încercase deseori – poate că ar fi cerut mai mult. Dar nu izbutea niciodată. Chiar şi când banii se terminau, existau mereu alți băutori gata să îi cumpere de băut, ca să nu se destrame visul.

Încrederea sa, instabilă şi volatilă, se scurse din el şi Fin se prăbuşi în scaun. Nu era vreun ziar prea răsărit, ştia bine acest lucru, şi totuşi durea să fie concediat. Acum nu mai putea nici măcar să afirme că era jurnalist. Cel puțin fusese ceva: un reporter modest, la un ziar fără valoare —însă era mai bine decât… mai bine decât ce? Ce era el acum?

Măcar, dacă pleca din Cairo, putea să țină fruntea sus şi să se numească un „fost jurnalist”. Acum era… nimic. Un simplu om, care căuta un prieten pe care nu-l găsea şi o poveste pe care nu o înțelegea.

199

Fin se ridică, lovindu-şi partea cea mai dureroasă a vânătăii de colțul ascuțit al biroului. Îl năpădi durerea şi, odată cu ea, amintirea lui Farouk. Dacă stătea în apartament şi medita la propria insignifianță, nu avea să ajute pe nimeni. Farouk era nevinovat, acum ştia acest lucru. Altcineva o lovise pe fetiță, Nira limpezise acest aspect. Trebuia să-l găsească pe Omar. Trebuia să meargă la prăvălia cu kebap, să ceară să îl vadă pe Omar şi să îl convingă de adevăr fără să mai fie aruncat de pe vreun pod.

Îi veni în minte maginea brutală a lui Jalut, cu apetitul său spre violență: lovituri surde, pumni grei venind ca nişte bile de demolări. Fin îşi încrucişă brațele la piept şi expiră prin buzele pungite. Şansele de a fi târât afară din prăvălia cu kebap şi strivit ca un mango copt erau inacceptabil de ridicate. Durerea, violența, până şi ideea de durere şi de violență strângeau lațuri de frică în jurul gâtului lui Fân.

Îşi aminti momentul de groază încremenitoare în care îl atacase americanul. Ştiuse ce făcea, înțelegea Fin acum, când îi spusese că avea de gând să îi rupă falca, balansând acel baston telescopic intenționat de încet şi, în timp ce Fin ridica mâinile să îşi apere fața, lovindu-l expert în partea de sus a coapsei. Fusese dinadins o rană josnică, însă durerea… durerea fusese însemnată, explodându-i prin corp, devenind singura senzație, până ce Fin se pomenise rostogolindu-se pe jos, urlând şi lovind cu pumnii cimentul crăpat.

Stând în baruri, lenevind în pat, ieşind de la câte un film, îşi imaginase uneori astfel de situații, întotdeauna acordându-şi priceperi marțiale sau, în cel mai rău caz, stoicismul eroic al unui jurnalist apărând adevărul.

200

Însă adevărul era că fusese doar un țânc pus pe scâncit, icnind după aer şi gata să facă orice, numai să nu fie lovit din nou.

Iun se încruntă, amintindu-şi aceste lucruri, şi se reaşeză, frecându-şi coapsa. Se întrebă ce era mai rău: brutalitatea rece a americanului sau Jalut, care rânjea şi saliva cu o încântare aproape erotică la adresa durerii pe care o provoca. Americanul era un profesionist, făcându-şi slujba, spunându-i lui Fin într-un limbaj care avea să pătrundă prin bravada lui beată că era stupid şi periculos să facă comentarii despre presupusa lui muncă într-un bar „plin de terorişti afurisiți, din câte ştim noi". Dacă Fin avea să mai insinueze vreodată că americanul era orice altceva decât afirmase el, şi anume, consultant în comunicații, jura că avea să-l găsească pe Fin şi să se asigure că nu mai vorbea în veci.

Fin nu-l plăcuse pe bărbat încă de la prima întâlnire; ochi reci, grumaz gros, minte îngustă, cuvinte mari – un lăudăros gălăgios care vorbea mult despre cum se ascultă. Pe măsură ce trecea noaptea în acel bar aglomerat, plin de fete şi de băuturi tari, Fin se convinsese că avea datoria eroică de a-l „da în vileag" pe plictisitorul musculos drept agentul de informații sub acoperire pe care Fin îl suspecta a fi, să dezvăluie că zâmbetul său plin de proteine, schițat cu buze subțiri, era de fapt un rânjet colonial arogant, care zăcea în profunzime.

Fusese o prostie din partea lui Fin. Acum că era treaz îşi dădea seama de acest lucru. Comentariile sale puerile nu ajutaseră pe nimeni, zămislite fiind de propria furie neputincioasă la adresa nedreptăților lumii sau doar la adresa eşecurilor sale. Fin se gândi la Omar. El şi gorila lui probabil se distrau pe seama irlandezului nefericit pe

201

care îl aruncaseră în fluviu. Probabil îl socoteau mort şi, dacă aveau să-l vadă din nou, cu siguranță ar fi vrut să termine ce începuseră.

Un muezin, sau mai degrabă o bandă înregistrată, începu o chemare târzie la

rugăciunea finală a zilei, *Salaat el-isha.* Ultima rugăciune putea fi făcută în orice moment după ce ultima strălucire roşiatică a zilei dispărea şi până în zori, aşa că era uşor mai târzie în fiecare zi pe măsură ce anotimpul se apropia de echinocțiu. Fin nu ştia când anume dormea lumea în Cairo. Cu siguranță nu părea s-o facă noaptea, doar dacă nu cumva exista vreun soi de acord tacit pe schimburi şi unii dormeau în timp ce alții hoinăreau pe străzi.

Chemarea la rugăciune reverbera în cameră, ocupând fiecare spațiu, aşa că până şi frica lui Fin de vio lență era, pe moment, învinsă de un alt fel de sentiment. Se gândi la sine, în timpul rugăciunii *Salaat rl tnngbiih* de cu doar câteva ore mai devreme, zăcând pe zidul de ciment al podului, plângând de uşurare. Se întrebă unde avea să fie când zorii aduceau prima rugăciune a dimineții. Se gândi la milioanele de oameni care făceau plecăciuni chiar în acel moment şi, cu un gest nefamiliar care cumva păru la fel de firesc ca respirația, închise ochii şi rosti propria rugăciune, sperând să se împreuneze cu incantațiile credincioşilor.

În aleasa tăcere care urmă lui *Salaat el-isha*, Fin deschise ochii şi privi o carte poştală primită cu câteva luni înainte, de la trei *babuşka1* ruse cu care se împrietenise în Valea Regilor. Aceasta îi înfățişă pe Perseu şi pe Meduză, eroul ridicându-şi scutul ca să reîntoarcă

1 Bunicuțe

202

Gorgonei căutătura ei împietritoare. Fin zâmbi amintindu-şi de acele femei şi de litrii lor de votcă făcută-n casă, cărați în genți de mână cât nişte containere. Râse cu voce tare când îşi aminti cum femeile, toate trei surori, împărțiseră două seturi de dinți falşi, pasânduşi-i ca pe nişte bilețele secrete pe sub masa de la restaurant. Înainte de sfârşitul excursiei, cu un anumit grad de repulsie, Fin lipise cel de-al treilea set de dinți cu superglue. Nu descifrase scrierea chirilică a surorilor de pe dosul cărții poştale, nici nu ridicase întrebări asupra semnificației imaginii, însă acum îi dădu o idee.

Trase cartea grea de telefon cu care înțepenise rama ferestrei şi răsfoi paginile uscate, aproape transparente: alimentară… alpinist utilitar… amanet… angajare – dădu înapoi o filă -… ambasadă. Asta era. Descoperi numărul Ambasadei Statelor Unite şi îl notă pe spatele a ceea ce mai rămăsese din articolul lui despre kebap. Avea să lase un mesaj pentru americanul său şi, doar ca să se asigure că primea atenția cuvenită, avea să sune de la un telefon public din apropiere… Afghanistan, Coreea, Cuba, Iran… Ambasada iraniană era numai bună şi nu se găsea aşa departe de casa lui.

Privirea lui Fin se opri asupra uşiței mâncate de cari a unui compartiment din masa lui de lucru, ținută închisă cu un ghemotoc îngălbenit de hârtie. Deschise acea uşiță şi scoase un plic gros, plin cu fotografii pe care le făcuse plin de entuziasm în

decursul primului său an petrecut în Cairo. Răsfoi prin imaginile prezentând piețe, cămile, fructe rânduite în mormane artistice, bătrâni cu turbane extravagante, o iubită zâmbitoare purtând o pălărie veche de paie. În timp ce parcurgea acele fotografii, o parte a minții sale se întrepătrunse cu mirosul moscat al mesei

203

de lucru cu compartimentul deschis, invocând o amintire a podului fierbinte şi interzis al verilor din copilărie. Fin îşi apăsă fruntea de lemnul cald şi se întrebă ce se întâmplase cu viața lui.

O poză cu el şi Farouk, ținându-se de braț, zâmbind afumați la o petrecere în sat, îl readuse pe Fin la realitate. Puse restul imaginilor înapoi în plic şi închise uşița compartimentului, băgând în buzunar fotografia cu el şi cu Farouk.

Fân se gândi să se schimbe din *galabeya* albă, ieftină, însă îi făcuse plăcere simplitatea sa şi aerul ei anonim, aşa că o păstră. Îndesă ce îi mai rămăsese din bani în buzunarele adânci, triunghiulare ale veşmântului, împreună cu rămăşița articolului său de ziar, şi ieşi şchiopătând, reîntorcându-se în noapte.

19

Prăvălia cu kebap a lui Omar strălucea, cu o tentă nevrotică spre perfecțiune. Cromul era frecat până ce degetele probabil că sângerau, lambriurile portocalii de plastic n-aveau nicio pată şi erau ca oglinda, podeaua nu avea fir de praf. Totul era imaculat, curat ca un loc al crimei. Fin intră, salutând cu o încredere pe care nu o resimțea.

— *Masaa el-khayr!*

Niciunul din bucătari nu răspunse, nici nu ridică privirea. În loc de asta, se lansară în tăiat şi feliat, condimentat şi prăjit, cu o intensitate febrilă, sperând că Fin avea să dispară în acelaşi fel neaşteptat în care apăruse. Constatând că el rămăsese pe loc, ridicară privirea la unison, de parcă ar fi comunicat telepatic. Bucătarul de kebap, cel scund şi îndesat, se întoarse imediat cu spatele, lăsându-i pe Fin şi pe slăbănogul specialist în *shwarma* pradă unui moment de contact straniu de intim. Atentia lui Fin era distrasă de un ucenic dolofan, care acum mânuia storcătorul. Încântat de postura sa, tăia şi zdrobea fructe, ştergând iar şi iar suprafața de lucru şi cuțitele, căutând aprobarea bucătarilor în momentul în care încheia mândru fiecare sarcină. Un bătrân cu şuvițe de păr cărunt şi o *galabeya* grea, cenuşie, stătea ca un vultur vârstnic pe un scaun înalt şi şubred de lângă storcător, având o casă de bani în față.

205

Restaurantul era plin şi toate mesele, mai puțin una, erau ocupate, populate cu

amestecătura de norod la care Fin ştia că trebuia să se aştepte în localurile mari. Bărbaţi burlaci stăteau câte doi sau trei la masă, uitându-se la mâncarea din faţa lor, făcând schimb de priviri doar atunci când veneau şi plecau. În replică, perechi de tinere femei, studente sau angajate în diverse posturi, se concentrau asupra cuvintelor pe care şi le spuneau şi isprăveau patru sau cinci feluri de mâncare diferite fără să se întrerupă din conversaţie. Un antrepenor la costum ataca voios o masă la care poate visase în timpul cinelor interminabile de afaceri la restaurante mai sofisticate, în timp ce soţia sa, cu manichiura făcută, aranjată şi îmbrăcată după stil apusean, înmuia o bucăţică de morcov într-o farfurie cu pastă de humus. Unul din copiii lor grăsuni juca un joc video de buzunar, celălalt stând îmbufnat, cu braţele încrucişate; amândoi îşi doreau să fi mâncat hamburgeri viu coloraţi de la fast-foodul local. Doi chelneri – poate tată şi fiu, cu siguranţă înrudiţi – şerpuiau printre mese, ducând în echilibru un număr incredibil de farfurii şi luând comenzi din toate direcţiile. Un bărbat se ridică de la o masă de bărbaţi, comis-voiajori de la aceeaşi companie – amănunt care îi făcea să aibă serviete identice. Se apropie de cel mai în vârstă dintre cei doi chelneri, care ducea cinci farfurii într-o mână şi o tavă cu două ceaiuri şi un pahar de lapte cald cu un pliculeţ de Nescafe în cealaltă. Comis-voiajorul îl sărută pe chelner de trei ori pe obraji şi schimbară veşti. Preţ de câteva clipe se pierdură în plăcerea de a se revedea, transportaţi într-un trecut comun, departe de restaurant, până ce antreprenorul strigă după ficăţeii săi de pui şi cei doi bărbaţi se despărţiră, vraja destrămându-se.

206

Fin se îndreptă spre singura masă liberă. Chelnerul cel tânăr se răsuci pe călcâie şi-i tăie calea, încercând să-l trimită spre un scaun neocupat de la masa grupului de comis-voiajori. Fin se prefăcu a o lua spre locul indicat, apoi îl ocoli pe chelner şi se aşeză la o masă mare şi goală. Chelnerul îl rugă să se mute; „masă de familie", îi explică. Fin scutură din cap, îl prinse pe chelner de braţ şi rosti două cuvinte: „Omar Balesh".

Chelnerul îl privi fix pe Fin preţ de o clipă, apoi se grăbi să-l aducă pe casier. Fin scoase articolul de ziar şi fotografia din buzunar şi le netezi pe blatul imaculat al mesei. După câteva secunde, casierul stătea în dreptul lui Fin, uitându-se încruntat, cerând să afle ce treabă avea cu „domnul Balesh". Fin nu luă în seamă întrebarea şi solicită un pix. Casierul se conformă, ascultător. Fin îşi încercui numele pe articolul din *Cairo Herald* şi, scoţând fotografia cu el şi Farouk stând braţ la braţ, o îndoi cu grijă şi o rupse pe mijloc. Fin se privi în poza ruptă. Zâmbea euforic, cu ochii aproape închişi, privind în altă parte, nu spre obiectiv. Un braţ, un umăr şi o parte din corp îi erau acum rupte la marginea franjurată, ca o arcadă în ruine care se întindea în gol, tânjind spre completitudine. Fin îi înapoie pixul casierului, împreună cu fragmentul de poză şi cu articolul său de ziar.

— Pentru domnul Balesh, comandă Fin.

Casierul luă obiectele, murmurând incantații împotriva Deochiului.

Ventilatoarele răcoreau zona în care se mânca, însă Fin era năclăit de sudoare. Cealaltă jumătate a pozei îl privea de pe masă. Farouk se uitase direct la aparat, la fel de absorbit de faptul că era fotografiat, cum era în legătură cu orice alt aspect al vieții. Fin se gândi la

207

călătoria sa până la restaurant şi se întrebă dacă planul său impulsiv fusese o greşeală. Îi spusese şoferului de taxi să-l ducă la ambasada iraniană, deşi aproape orice ambasadă islamică ar fi fost potrivită intențiilor sale.

Fin îl instruise pe şofer să dea ocol ambasadei până ce ajungeau la un telefon public. Şoferul îi oferise lui Fin mobilul său, dar Fin refuzase. Voia un telefon public, explicase el, cel mai apropiat telefon public de ambasadă. Auzise că americanii puneau microfoane în toate telefoanele din jurul ambasadelor ostile, pe motiv că personalul ambasadei presupunea că liniile lor telefonice erau ascultate şi astfel foloseau telefoane publice pentru convorbiri neortodoxe. Când descoperiseră un telefon public care funcționa, Fin sunase la Ambasada Statelor Unite şi, folosind un accent caricatural de Orient Mijlociu, ceruse să discute cu americanul. Biroul de Relații Publice şi Comunicații era închis, îl informase recepționera, dar putea să lase un mesaj. Fin îi spusese că avea informații importante pentru „ofițerul de comunicații", dăduse adresa prăvăliei de kebap şi închisese.

Fin clătină din cap şi întoarse poza lui Farouk cu fața în jos. Dacă recepționera avea vreun pic de minte, avea să presupună că telefonul era atât de fals pe cât suna, însă Fin se baza pe islamafobia care părea să fie trăsătura definitorie a politicii externe a SUA. Singurul lucru pe care îl putea face acum era să comande mâncare şi să aştepte.

Chelnerul mai vârstnic apăru şi dădu aprobator din cap atunci când Fin comandă falafelul cu pete verzi cunoscut ca *taa'miyah, o* farfurie de rucola, o salată de roşii, pătrunjel şi chilii verde şi *roz bi samnah*, mâncarea locală de orez.

208

— De băut? întrebă bătrânul în engleză.

— *Asseer manga,* ceru Fin a doua oară în acea zi.

— *Lahma, aiz lahma?* ceru să ştie bătrânul.

„Carne, cum rămâne cu carnea?"

— *La, la,* zise Fin scuturând din cap.

Fin ar trebui să mănânce carne, insistă chelnerul; Fin era, la urma urmei, bărbat. Refuză însă, iar chelnerul făcu un gest falie cu antebrațul. *Lahma* era bună pentru bărbați, oare Fin nu ştia acest amănunt? Se îndepărtă înainte ca Fin să poată

răspunde.

O duzină de tulpini perfecte de racola sosiră în curând, fiecare semănând cu o săgeată verde aşezată pe farfurioara albă. Fin luă o frunză şi o băgă în gură. Era crocantă şi picantă, tare ca hreanul. Celelalte feluri de mâncare fură aduse curând după aceea; roz-ul, *taa'miyah*-ul şi un castron de lemn cu salată tocată fin. Folosind o lingură îndoită, Fin luă o porţie de pătrunjel, roşie, chilii verde. Nu îi era foame, însă mâncarea era atât de proaspătă şi de atrăgătoare, încât îşi făcea singură loc în stomac.

O tuse uşoară anunţă întoarcerea chelnerului celui vârstnic. Când Fin ridică privirea, observă că omul zâmbea mândru, având pe tavă un castron aburind. Fin scutură din cap în semn de refuz: nu mai ceruse altceva. Chelnerul îi făcu cu ochiul şi puse castronul în faţa lui Fin de parcă ar fi fost cuminecătură, mutând celelalte farfurii ca pe nişte planete ce orbitau în jurul soarelui. Era o mâncare cu carne, probabil de oaie, înotând în sos aromat şi punctată cu o constelaţie exotică de boabe mărunte de mazăre de un verde viu.

— Pentru *zobra,* zise bătrânul chelner, încântat de sine, bătându-l pe Fin pe spate.

209

Fin gustă din felul pe care nu îl comandase; era delicios. O vreme, simpla împlinire adusă de mâncare lăsă în suspensie toate grijile, iar Fin trase, rupse, înmuie şi mestecă cu o asemenea concentrare, încât fu ultima persoană din restaurant care observă sosirea proprietarului şi a colegului său supradimensionat.

Omar Balesh şi Jalut porniră spre masa lui Fin, namila făcând potecă pentru şeful său cu ameninţarea naturală a mărimii sale. Omar călca apăsat în urma lui Jalut, arătând ca un demnitar în miniatură cu o *galabeya* neagră croită atent, încheiată până sus, şi cu un pulover gri pe gât care se vedea dedesubt. Pe cap avea un *keffiyeh* alb, prins cu un tradiţional şnur negru împletit. Capul părea imens pe acel trup miniatural, faţa sa de brută era acoperită de o pădure pârjolită de barbă scurtă şi neagră, slinoasă de la transpiraţie. Unul din ochii lui Jalut, observă Fin cu o mândrie amestecată cu frică, era înlăcrimat şi injectat; celălalt era o gaură neagră în care dispărură rămăşiţele curajului lui Fin.

Jalut puse patru scaune unul peste celălalt pentru a se putea aşeza patronul său. Omar se căţără pe acel turn, împingând la o parte, cu o înjurătură, braţul pe care matahala i-l oferise. Omar se legănă dintr-o parte în cealaltă, desprinzându-şi *galabeya* lipită de pe coapse şi apoi de la subsuori, ducându-şi după aceea degetele la nări într-o analiză lipsită de jenă a propriului miros. Când se instală cum se cuvine, ridică privirea spre Fin şi explodă furios:

— Tu minţi! Tu nu eşti turist! Tu locuieşti *al-Kahira!* strigă el. TU, răcni, vârând un deget butucănos între ochii lui Fin, nu îmi eşti PRETEN!

210

Ostilitatea bărbatului care tocmai încercase să-l omoare îl izbi pe Fin cu forța unui motor cu reacție, însă fftcu tot ce putu să pară nonşalant, fugărind ultima boabă de mazăre în jurul osului de oaie înainte să răspundă.

— Cine ar vrea să-ți fie prieten? Nu că aş vrea să-ți scot ochii cu asta, dar ospitalitatea ta e de rahat, răspunse Fin cu cât de multă indiferență fu în stare.

— De ce spui asta? Am făcut o greşeală că te-am luat, dar whisky-ul meu e bun, nu? Calitate superioară. Cincizeci de dolari americani, salariul pe o lună pentru Jalut. Aşa o să îi spun, că tu bei banii lui pe două, trei săptămâni.

Omar chicoti, încântat de sine.

Fin răspunse că nu avea nicio problemă cu whisky-ul; obiecta asupra faptului că fusese aruncat în fluviu.

— El-Nil? întrebă Omar, părând sincer surprins.

— Da, el-Nil! confirmă Fin.

Omar tăcu, apoi puse o întrebare răstită matahalei, care privea în pământ şi părea aproape ruşinat. Omar repetă întrebarea cu mai multă insistență, iar Jalut răspunse fără chef, cu ochii plecați. Omar nu zise nimic preț de câteva clipe, iar apoi izbucni într-un râs nechezat.

— Jur pe viața fetei mele că nu am cerut asta, zise el când îşi veni în fire. Ăsta a fost accident mare. A fost Jalut. Ha-ha-ha! El te-a aruncat în el-Nil. Omar râse din nou, într-o simfonie de nechezături. Jalut spune că nu-i place de tine. Iar acum, nici mie nu-mi place de tine!

Omar tuşi şi pufni până ce materia mlăştinoasă din piept îi ajunse în gură. Îi făcu semn chelnerului celui vârstnic să vină, luă cârpa imaculată din mâna sa şi scuipă în ea, aruncând-o apoi pe masă, unde căzu ca o legătură de măruntaie.

211

— De ce îmi dai astea? întrebă Omar, arătând articolul şi poza pe care Fin i le trimisese.

Fin luă fotografia ruptă şi o alătură jumătății pe care o păstrase.

— Recunosc că am mințit. Ştiu că nu e ghid. E un prieten. Dar ai prins omul greşit. Trebuie să-i dai drumul!

Fin studie expresia lui Omar ca să vadă efectul cuvintelor sale.

— Nu!

Omar lovi cu pumnul în masă.

În restaurant se lăsă tăcerea. Fin simți mirosul colo-

nici ieftine şi înțepătoare a lui Jalut în momentul în care se duse în spatele scaunului. Îşi apăsă palmele una peste cealaltă ca să le oprească din tremurat.

— Poate că Jalut îți dă mai mult whisky? întrebă Omar, calmându-se şi ridicând

dintr-o sprânceană groasă, ca o omidă.

— Fără whisky, răspunse Fin. Ridică articolul de ziar. Acesta este *Cairo Herald.* Îl ținu în fața lui Omar. Acesta este numele meu. Fin arătă locul respectiv. Cu câteva luni în urmă, înainte să te întâlnesc pe tine, am scris un articol despre prăvăliile de kebap. Am spus că noile prăvălii de kebap de pe strada Regele Faisal erau foarte bune, chiar excelente.

— Nu toate! îl corectă Omar. Balesh Kebap este numărul unu, cel mai bun din tot Cairo.

— E foarte bun, domnule Balesh, aprobă Fin.

— Omar bun, totul, se arătă Omar de acord. Lucrez ca trei oameni. Tatăl meu spune aşa: „Tu eşti mic, aşa că lucrezi ca trei oameni”. El a murit de trei luni şi cinci zile.

— Îmi pare rău. Odihnească-se în pace, răspunse Fin.

212

— *Shokran,* zise Omar, ştergându-şi sudoarea de la coada ochiului.

Fin aruncă o privire la fața lui Omar şi se gândi la fetiță. Aveau aceiaşi ochi.

Arătă din nou înspre articol.

— Prietenul meu e nevinovat, domnule Balesh! Nu el a rănit-o pe fata ta şi, dacă îi faci rău, voi scrie un articol în care voi spune întregului Cairo că bărbatul care are acest restaurant este un criminal, un răpitor şi un gangster. Judecătorii şi politicienii îl vor citi şi vor şti că ai încercat să omori un *ferenghi.* Chiar şi cu prietenii tăi din poliție, domnule Balesh, vei ajunge la închisoare!

Fin îşi jucase atuul. Împinse articolul rupt înspre Omar, care îşi puse palma micuță şi umedă pe el şi îl lăsă să alunece pe podea.

— Din nou minți, zise Omar, privind la pieptul lui Fin. Multă lume a văzut această maşină. Am plătit douăzeci şi cinci de oameni să caute maşina. Ei au găsit-o şi mi-au spus, iar eu i-am trimis pe Jalut şi pe vărul său, şi ei te-au văzut cu această târfă de om. Ba în maşină, ba afară din maşină, jumătate din zi. Acum îl am şi îl țin sănătos ca să ştie când îl voi frânge… şi dacă te frâng şi pe tine? Nu e problemă pentru mine, iar Jalut va fi foarte fericit.

— Sunt jurnalist, jurnalist străin. Nu te poți atinge de mine. O să fie scandal mare!

Omar ridică palmele în fața chipului său.

— Să te ating? Eu nu te voi atinge. Am o familie, o afacere. Jalut e dintr-un sat, el nu are nimic. El o să se atingă de tine.

Începu din nou să râdă astmatic.

213

— Maşina ți-a lovit fata, e drept. Însă nu Farouk era la volan, argumentă Fin cu disperare. Bărbatul care ți-a lovit fata a vândut maşina după accident. Farouk a

cumpărat maşina fiindcă era ieftină. Dacă ar fi ştiut că el lua maşina care ți-a rănit copilul sau orice copil, nu ar fi cumpărat-o, nu ar fi acceptat-o nici măcar în dar… nici dacă era plină de perle.

Omar se gândi o clipă.

— Desigur, înțeleg. Nu vrei ca Jalut să-ți frângă pretenul. Asta e mai important pentru tine decât onoarea, aşa că minți.

Transpirația lui Omar reveni de parcă ar fi fost împinsă prin pori de ura față de bărbatul care îi rănise fiica.

Fin insistă:

— Într-o zi vei afla că eu spun adevărul şi bărbatul care ți-a rănit fata va fi liber, fericit şi bogat, poate că va râde cu prietenii de durerea fiicei tale. Vei trece prin viață ştiind că ai făcut rău cui nu trebuia.

Omar tăcu. Fin ridică poza lui Farouk şi i-o întinse.

— Arată-i această poză fiicei tale. Întreab-o dacă el e bărbatul care conducea maşina. Ea îți va spune. Îți va spune că „Nu”. Du-o la cei pe care i-ai angajat, la cei care au văzut accidentul, şi întreabă-i dacă el e şoferul, iar ei vor spune tot „Nu”. Jur pe viața mea, domnule Balesh! Un alt bărbat ți-a lovit fata şi apoi i-a vândut maşina lui Farouk. Întreab-o pe ea, întreabă pe oricine. Acesta e adevărul.

— Adevărul, de la tine, care m-ai mințit. De ce să te cred? Jură pe capul lui al-Hussein!

— Eu nu sunt musulman, răspunse Fin.

— Jură pe martirii tăi, pe Dumnezeul tău!

— Jur!

214

— Pe care martiri? Pe care Dumnezeu? Bineînțeles că minți, tu nu ai Dumnezeu, zise dispre țuitor Omar.

— A rată-i poza asta fiicei tale, îl imploră Fin. Îți va spune că nu el a fost. Multă lume îl cunoaşte pe acest Farouk. Trăieşte în satul Mena, ultima casă care dă spre deşert… însă, dacă îl răneşti, voi scrie în ziar şi vei fi faimos, domnule Balesh, însă nu pentru kebapul tău!

Omar se lăsă pe spătarul scaunului şi se scobi în nas cu un deget butucănos. După o vreme, scoase o bucată groasă de mucozități, pe care o şterse de masă.

— Eu nu voi fi faimos. Nu voi face nimic. Voi sta în restaurantul meu, unde mă vede toată lumea. Nici tu nu vei face nimic, fiindcă Jalut te va lua acum. Vrea să te ia. M-a implorat. Nu îi place de tine. Vrea să te frângă, poate şi să te folosească în loc de femeie, cine poate şti? E treaba lui!

Fin se uită în jur, prin restaurantul care se golea.

— Nu poți să mă târăşti pur şi simplu afară din restaurant. O să strig, o să vadă lumea!

Omar înălță din umeri.
— Noi, cei din Cairo, suntem atât de apropiați de frații şi de surorile noastre, că vedem doar ce vrem să vedem.
Îi făcu un semn de încuviințare lui Jalut, care îşi puse palmele pe umerii lui Fin ca doi epoleți de beton.
— Am scris articolul înainte să vin aici, zise repezit Fin, dorindu-şi cu ardoare să o fi făcut. I l-am dat cuiva... dacă nu vorbesc cu ei într-o oră, articolul va fi publicat mâine.
Omar dădu aprobator din cap, de parcă s-ar fi aşteptat la asta.
— Desigur, doar un nebun intră în casa inamicilor săi fără arme.

215
Îi făcu semn lui Jalut, care întinse un braț greu în jurul gâtului lui Fin şi îl târî jos de pe scaun. Omar scutură furios din cap şi îi strigă ceva lui Jalut, care oftă şi îl puse pe Fin înapoi pe scaun. Omar formă repede un număr la un telefon mobil şi dictă răstit o serie de instrucțiuni. După ce termină convorbirea, se consultă în şoaptă cu Jalut, a cărui expresie criminală se preschimbă în încântare atunci când o porni tropăind spre bucătărie. Câteva clipe mai târziu se auziră strigăte de protest din partea bucătarului, urmate de un icnet de durere. Omar chicoti la auzul acelui sunet.
— S-a făcut! Pretenul tău e liber. Voi lua această poză a lui. Le-o voi arăta fiicei mele, oamenilor mei şi, dacă minți, o să te găsesc şi îl voi găsi şi pe pretenul tău... Ridică jumătățile de fotografie, continuând:... Şi vă voi frânge pe toți. Omar strânse pozele în pumn, dar fără a le face ghemotoc. Iar ziarul?
— Articolul o să dispară, ți-o jur!
— Da, da, juri, dar poate mâine, plimbându-te cu pretenul tău, fericit, fericit, jurământul tău va dispărea ca mâncarea într-o casă cu şobolani. Poate că Omar se va trezi cu poliția acasă, investigându-i afacerea. Am multe afaceri.
Fin scutură vehement din cap.
Omar ridică din umeri.
— Ce pot să fac? Ai mințit o dată, poate minți din nou. Nu eşti arab. Nu, îți aduc ceva din bucătăria mea. Jalut îți pregăteşte ceva foarte... special.
Sărută aerul şi îşi împreună palmele în poală.
După câteva minute neliniştitoare, Jalut ieşi din bucătărie ținând cu ambele mâini un castronel. Chelnerii

216
se uitau pe furiş din uşa bucătăriei, clătinând din cap, în timp ce castronelul era pus în fața lui Fin.
Fin privi vasul cu model albastru, acoperit cu o farfurie pusă invers. Nu-i păsa ce se găsea în el; nu-i era foame, aşa că îl împinse la o parte. Jalut stătea chiar în spatele

lui Fin, învăluindu-l în grăsimea groaznic parfumată a burţii sale.

— Dacă nu mănânci asta, Jalut va fi tare nefericit, zise Omar rânjind.

Fin ridică marginea farfuriei şi se simţi o adiere dulce de usturoi, urmată de mirodenii, iar apoi de ceva cumplit.

— El a făcut, special pentru tine! Omar izbucni în râs. Jalut, ajută-ţi pretenul!

Jalut se lăsă pe scaunul de lângă Fin aşa cum cade pietrişul dintr-un camion. În timp ce corpul său mătăhălos se îndesa în coapsa lui Fin, duhoarea dulceagă şi greţoasă a cărnii putrezite se adună în gâdejul lui Fin.

— Este câine, hohoti Omar, lovindu-se cu palmele peste coapse. Noi *credem* că e câine! A murit pe stradă de multe zile, şi l-am gătit pentru tine, pretene! După ce mănânci asta, stai acasă, foarte bolnav, în faţă şi în spate. Îi traduse lui Jalut, care râse gâlgâit, stropindu-l cu salivă pe Fin. Cu medicamente, două, poate trei săptămâni bolnav… prea ocupat pentru ziare. Fără probleme pentru mine!

Fin încercă să răstoarne castronul de pe masă, însă Jalut îl prinse de încheietură şi o răsuci până ce simţi osul îndoindu-se.

— Mănâncă sau Jalut o să te frângă, zise Omar calm.

Jalut luă furculiţa şi desprinse un cocoloş din carnea în putrefacţie, în acelaşi timp accentuând strânsoarea de

217

pe încheietura lui Fin. Fin ţipă de durere şi Jalut aduse carnea în dreptul gurii căscate a lui Fin. Stârnindu-i-se reflexul de vomă la apropierea cărnii, Fin se feri de furculiţă şi îşi înfipse dinţii în mâna lui Jalut, muşcând până ce simţi cum crapă pielea şi cum i se umple gura de gustul metalic al sângelui. Namila îşi trase mâna şi îl ridică pe Fin de păr, gata să-i crape capul de perete.

— *La', la',* strigă Omar sărind pe scaun şi aruncându-şi apa din pahar în faţa matahalei.

Jalut se opri şi încuviinţă în timp ce Omar îi vorbea. Fu oferit un teanc de bani şi Jalut îi dădu drumul lui Fin, îndesând bancnotele în buzunarul veşmântului său.

— Ai făcut o mare greşeală. E adevărat ce spun înţelepţii: „Frica îl face pe măgar să se lupte cu leul”. Era mai bine pentru tine să mănânci şi să suferi, zise Omar cu resemnare. Acum trebuie să-i promit lui Jalut că va petrece un timp cu tine, doar voi doi. Dar nu aici. Face rău afacerilor!

Exact în acel moment, americanul năvăli pe uşă, radiind încredere în sine şi forţă musculară. Toţi ochii se întoarseră către el în timp ce privea prin restaurant. Observându-l pe Fin, americanul veni drept la el, cu sprâncenele ridicate în semn de surpriză.

— Ce dracu' cauţi tu aici? se răsti la Fân. Şi cine sunt prietenii tăi? Ce-i asta, „Noaptea de carnaval în Cairo”? întrebă el, făcând semn cu ţeasta sa parcă sculptată cu dalta către Omar şi Jalut.

În ciuda hainelor lui de civil, blugi călcați şi jachetă cu fermoar, nu aveai cum să nu observi atitudinea milităroasă a americanului. Păr tuns periuță, piept solid; totul la el era ferm şi antrenat. Jalut înaintă spre el cu pas apăsat,

218

cu vreo cincisprezece centimetri mai înalt şi greu încă pe jumătate cât americanul.

— Stai dracu' jos să vorbim, ordonă calm americanul, desf&când fermoarul de la jachetă ca să dezvăluie patul unui pistol. Acum, care din voi, ayatollahilor, vreți aşa de mult să-mi vorbiți? ceru el să afle, privind când la un arab, când la celălalt.

— Nu e ce crezi. Ei nu sunt din Iran, răspunse Fin. Acesta e Omar Balesh, proprietarul restaurantului. Luam cina. Fin acoperi castronul fetid cu farfuria. Însă acum cina s-a terminat şi ei tocmai plecau.

Fin îl privi cu subînțeles pe Omar.

— Nimeni nu merge niciunde până nu aflu ce se întâmplă! Care din tipii ăştia m-a sunat? şuieră americanul.

— Nu ei te-au sunat, ci eu, răspunse Fin. Nu pricepi? Eu am fost! De la telefonul public de lângă ambasada iraniană. Ei doi habar nu au ce se întâmplă. Eu am sunat, voiam să discutăm.

Ochii americanului se căscară de uimire. Îi privi pe Omar şi pe Jalut şi calculă că era improbabil să prezinte interes pentru el. Făcu semn din cap către uşă.

— Plecați! comandă el.

Omar sări de pe turnul său de scaune şi se grăbi spre bucătărie, încă ținând în mână poza lui Farouk. Jalut îl urmă, ținându-se de mâna care îi sângera.

Americanul se aşeză de cealaltă parte a mesei lui Fin şi îl privi rece.

— Ar fi bine să fie ceva important, altfel eşti în rahat până la gât!

Fin bolborosi cuvintele:

219

— Uite ce e, am băut câteva pahare şi veneam încoace şi m-am gândit la tine, aşa că te-am sunat de la telefonul public. Voiam să îmi cer scuze pentru cum m-am purtat în noaptea aia.

Americanul se aplecă în față peste masă.

— Mă iei la mişto, nu? Sunt pe teren de optişpe ore la rând şi primesc un telefon de la poliția militară despre nişte „informații iraniene", dar de fapt eşti tu. Al dracului englezoi beat!

Fân ridică mâinile.

— Ştiu, ştiu, dar... ei bine, era important pentru mine. M-am purtat groaznic în noaptea aia. Vreau să zic, suntem în aceeaşi tabără. Am vrut pur şi simplu să spun că îmi pare rău, că nu port ranchiună şi...

— Şi ce? ceru să afle americanul.

— Şi, strict vorbind, continuă Fân, irlandezii nu sunt englezoi. Cuvântul pe care îl cauţi este…

— Taci dracului!

Americanul clătină din cap, nevenindu-i a crede, şi dădu jos capacul castronului aflat între ei. Îndesă în gură o lingură cu vârf şi făcu o grimasă.

— Porcării străine dezgustătoare!

Înghiţi dumicatul cu o gură de apă şi apoi se lăsă pe spate.

— Englezoiule, eşti în ditamai rahatul! Te-am avertizat în faţa barului, dar nu ai vrut să asculţi şi acum noi doi o să plecăm de aici şi o să mergem într-un loc liniştit unde te pot ajuta să înţelegi ce înseamnă ditamai rahatul!

— Uite ce-i, am vrut pur şi simplu să mă ofer să-ţi fac cinste cu cina sau cu o băutură. Înţelegi, doar ca să

220

îţi arăt că nu am resentimente faţă de tine sau de marea ta naţiune.

Kxpresia ameninţătoare a americanului începu să se transforme încet, schimonosit, în cu totul altceva. Fin privi înspre ieşire; nu avea cum să îl întreacă la fugă până acolo.

— A, bine, atunci permite-mi să achit nota şi mergem să stăm de vorbă, poate găsim un bar drăguţ.

Fin încercă să pară nepăsător şi făcu semn, cerând nota de plată. Chelnerul cel vârstnic se apropie cu un aer neliniştit şi îl informă pe Fin că era din partea casei şi că el şi prietenul lui puteau să plece oricând doreau. Fin insistă să i se permită să plătească, însă bătrânul chelner scutură din cap în semn de refuz şi se îndepărtă grăbit. Moment în care americanul se ridică de pe scaun cu o expresie uluită şi imediat îi explodă din gură o cascadă de vomă. Porni împleticit spre baie, vomând printre degete, răsturnând toate scaunele din calea sa.

Fin rămase aşezat o clipă, apoi ieşi în fugă.

Alergă din toate puterile în josul străzii Regele Faisal, frica transformându-i-se în speranţă la fiecare pas. Se opri şi privi îngrijorat peste umăr. Nu era niciun semn că l-ar urmări careva, nici americanul, nici Jalut. Se întoarse să se uite mai atent, cercetând siluetele şi feţele numeroşilor trecători. Nimeni cunoscut. Fin simţi cum îl cuprinde bucuria. Tocmai coborâse de pe trotuar ca să oprească un taxi, când un microbuz tăie banda pe care se găsea şi acceleră către el cu o viteză criminală. Fin încercă să sară din calea lui, dar se împiedică de tivul de la *galabeya* şi căzu violent pe macadamul recent turnat. Microbuzul frână

221

brusc. Fin simţi mirosul de ulei de motor, iar damful de cauciuc ars îl învălui ca o dojana.

Fin era încă întins pe şosea atunci când şoferul sări din autovehiculul aglomerat şi începu să-l certe pentru incompetența sa pietonală. Trei, apoi patru, după care zece oameni apărură, nerăbdători să participe la dramă, îl ajutară pe Fin să se ridice, îi scuturară hainele, îl bătură pe spate şi, pricepând imediat că era improbabil ca el să se apere de o manieră distractivă, începură să se certe în numele lui cu şoferul.

Pasagerii microbuzului, observând că şoferul lor era acum în minoritate, coborâră din vehicul într-un număr incredibil şi se alăturară diferendului. Zdruncinat, dar teafăr, Fin încercă să o rupă iar la fură, însă mulțimea îl împiedică, insistând ca el să aştepte până ce se făcea dreptate. Un apărător autodesemnat îl certa pe şoferul microbuzului pentru stilul său periculos de condus, expunând starea vrednică de milă a lui Fin ca dovadă a delictului comis. Ca în toate disputele din Cairo, se implică oricine simțea nevoia de a scăpa de tensiunea adunată din pricina unei întregi game de subiecte.

Când toată lumea – în afară de Fin – îşi expuse punctul de vedere, se declară un armistițiu care îl obliga pe şoferul microbuzului să rostească tare, deşi nesincer, un *„Ma’alesh”în* direcția lui Fin. Fin fură inima mulțimii întinzând mâna către şofer, care i-o strânse fără vlagă. Mulțumită, adunarea se dispersă şi motorul microbuzului fu pornit zgomotos. Fin examină din nou zona; nu era încă niciun semn de american. Trecu prin fața microbuzului, care băgă în viteză şi se repezi către el. Fin sări pe bordură. Privitorii care mai rămăseseră pe acolo

222

se prăpădiră de râs pe seama acelei glume. Microbuzul acceleră şi se îndepărtă, partea din spate fiindu-i ornată de scris arab accentuat cu lumini strălucitoare. Fân privi petele negre lăsate de macadam pe *galabeya* şi se întrebă cum se numea vehiculul sau dacă acele cuvinte aveau vreun înțeles – o invocație religioasă, poate?

— Scrie *„Sbehta abu sri”,* se auzi o voce familiară de lângă el. Înseamnă… cum ai zice tu, frate? *„Tăticul vitezei.*”

Fin ridică privirea. Lângă el stătea Farouk, masându-şi încheieturile.

— Farouk? întrebă Fin, uimit.

— Trebuie să mergem, răspunse Farouk chemând un taxi cu un şuierat rapid.

— Satul Mena… da?

Fin îl privi pe Farouk pentru a căpăta confirmarea.

— Satul Mena! aprobă Farouk.

20

Nu-şi spuseră nimic cât timp taxiul străbătu suburbiile din Cairo. Fin privea pe geam, tremurând de şoc sau poate de entuziasm, nu ştia exact. Farouk îşi freca

încheieturile şi brațele de parcă ar fi putut să şteargă astfel oroarea ultimelor câteva ore.

Când taxiul traversă podul Gezira, Farouk vorbi în sfârşit:

— Nu înțeleg ce s-a întâmplat, dar ştiu ce ai filcut, *habibi!* Îți voi da orice, orice doreşti – casa mea, bani, maşina mea. Spune ce, *habibi,* şi jur pe mama că îți voi da!

Fin deschise geamul taxiului şi inhală aerul plin de gaze de eşapament.

— Spune-mi, *habibi,* şi o să primeşti. Jur pe viața mea!

— Nu vreau nimic, răspunse Fin, de parcă se găsea la mare distanță. Mă rog… ştii ce vreau.

Farouk încercă să-l convingă pe Fin să accepte ceva de mai mare valoare, precum statuia lui Anubis pe care o găsise când era copil sau pumnalul bunicului său, bătut cu perle din Golful Arabic.

— Măcar lasă-mă să te duc la Sharm el-Sheikh sau în Alexandria, imploră Farouk.

Fin clătină din cap în semn de refuz.

— Vreau să aud povestea despre Saïd, Farouk, atâta tot!

224

Farouk nu mai spuse nimic, în afară de cele câteva cuvinte prin care explică şoferului de taxi cum să ajungă la magazinul de alcool al lui Benghazi. Datsunul cel prețuit era aşa cum îl lăsaseră – cu uşa pasagerului deschisă, cu cheile în contact, vinetele în punga de plastic alb cu albastru, una fiind răsturnată de parcă ar fi vrut să evadeze.

— Noroc că nu a fost furată maşina, zise Fin.

— Nu e noroc, răspunse Farouk, aplecându-se, luând punga de vinete şi scoțând cheile din contact.

— Nu mergem cu maşina? întrebă Fin.

Farouk clătină din cap. Nu voia să stea în maşină. Avea presimțiri rele în legătură cu ea.

— Poate mâine, *insha allah.*

Farouk se duse la magazinul lui Benghazi şi bătu în obloanele închise până când apăru un băiețel, ronțăind dintr-o aripă de pui. Cumpără o sticlă de whisky şi o plăti cu bancnota ruptă pe care o luase de la Fin ceva mai devreme în acea zi. Băiatul îi privi îndepărtându-se în tăcere, apoi aruncă osul de pui în stradă şi coborî oblonul de metal. Fin se opri şi îşi scoase încălțările, vrând să savureze zgârietura uscată a nisipului pe tălpi.

Casa lui Farouk era pe latura dinspre exterior a satului, dând către deşert, însă intrarea se afla pe străduța îngustă din spate. Dacă ar fi fost lumină, Fin ar fi văzut culorile pereților, însă şi le amintea: verde spălăcit până la înălțimea brâului şi apoi auriul bogat despre care au impresia oamenii care nu au văzut deşertul că este nuanța nisipurilor sale.

De fapt, nisipul era alb-cenuşiu şi, în aleea din spatele casei, bătucit de copitele a nenumăraţi cai, de copite de capre, de tălpi omeneşti şi de cauciucurile maşinilor

225

cure se mai întâmplau să treacă pe acolo. Materialul greu al parasolarelor ce acopereau balcoanele pentru a alunga căldura zilei era rulat într-un fel care promitea că avea să vină ziua de mâine. Lângă uşă se afla un scaun de fier cu umplutura şezutului ruptă, cele patru picioare fiind înfipte adânc şi inegal ca nişte ace în perna nisipului. Un bec fără abajur de deasupra uşii făcea din scaun ccntrul luminii sale, de parcă ar fi aşteptat ca un actor să urce pe scenă şi să rostească un monolog care avea să explice totul, să clarifice tot.

Farouk îşi trase mânecile puloverului peste încheieturi şi bătu în uşă, plesnind zgomotos metalul cu palma. Deschise o femeie, care, ivindu-se în lumină, dezvălui nişte ochi surprinzător de mari şi o faţă plină de pliuri ale pielii, ca o sculptură neterminată. Fin se dădu în spate înăbuşindu-şi un strigăt, amintindu-şi în acelaşi timp de servitoarea lui Farouk. Îşi acoperi stângaci repulsia printr-un salut respectuos. Prea târziu. Femeia îşi trase iute vălul peste faţa desfigurată, de parcă ar fi tras cortina peste o scenă cumplită, şi se înapoie în bucătărie.

Rana era de mulţi ani menajera lui Farouk. Corpul ei era o masă de arsuri atroce căpătate încă din vremea copilăriei, când poliţia blocase uşa casei părinţilor săi şi arsese clădirea până la temelie, drept pedeapsă pentru vreo infracţiune măruntă. Fân strigă un alt salut, însă Rana, cu ochii ei duri, se retrăsese deja în obscuritate.

Farouk o urmă în bucătărie, cerându-i lui Fân să se simtă ca acasă şi trimiţându-l pe acoperiş. În timp ce urca tropăind scările, Fân se blestemă în gând fiindcă se trăsese dinspre Rana. Vânătaia de pe coapsă se trezi la viaţă ca un ecou al acelei mustrări, dar durerea se linişti atunci când Fin ieşi pe acoperişul amplu şi plat, unde

226

cerul spuzit de stele îi absorbi conflictele interioare şi îi linişti gândurile.

Privi spre forfota neobosită a satului Mena, ale cărui hotare atingeau acum suburbiile oraşului Cairo, cu cele cincisprezece milioane de locuitori ale sale. Ca întotdeauna, era gălăgie: raţe care măcăneau pe acoperişuri, obiecte metalice fără denumire trase peste pietre şi bătute cu ciocane, bărbaţi vorbind, femei strigând, bărbaţi răcnind, cai galopând, nu unul sau doi, ci se părea că vreo patruzeci, pisici care chirăiau ca pruncii, prunci care chirăiau ca pisicile, izbituri în uşi vechi de lemn, camioane cu motoarele huruind, femei hăulind la o nuntă, familii aplaudând, televizoare cu sonorul dat la maximum, incantaţii *dhikr* rostite cu putere de prieteni beţi, muzică pop bubuind din difuzoare aflate în competiţie. Era o orchestră nocturnă, însă nu o simfonie, în orice caz, nu pentru Fin, care era despărţit de toate, de toate în afara amintirilor şi a tânjirii sale.

Se gândi la Omar. Oare cum contribuia el la gălăgia nopții? Îi şoptea vorbe de alint fiicei, se răstea la namila de angajat, plângea într-un prosop ud de sudoare?

Iar americanul? Poate că şi acum zăcea pe podeaua băii sale, nimicit de revărsările fluidelor sale corporale. Fin zâmbi la acest gând şi speră să nu-i mai vadă vreodată pe aceşti oameni.

Privi, peste acoperişuri, la luminile oraşului, care se întindeau fără sfârşit. În fiecare moment, maşini făceau accidente, se rupeau mădulare, se năşteau copii; tați, bunici şi copii mureau sau erau salvați; oameni plângeau şi râdeau, căutând mâncare, dragoste, adăpost, înțeles. Cincisprezece milioane de persoane, fiecare cu propria poveste adevărată – cincisprezece milioane de

227

vieți, fiecare privind dintr-un „eu” diferit, până când viața înceta cu aceeaşi finalitate fără răsuflare.

Fin se întoarse spre Marele Deşert. Trei mii de kilometri de nimic, de apus, de nisip şi de spațiu tăcut. Acoperişul lui Farouk era axa lumii, între oraş – zgomotul din capul lui Fin, nevoia disperată de a găsi sau de a face ceva – şi deşert, pustiu, vast şi nemişcat. Nisip peste tot, de la panorama dinaintea lui până la piatra acoperişului, crăpată şi presărată cu mici fragmente de moloz desprins. Până şi rocile păreau făcute din nisip, din nimic mai mult. Nisipul, care prin alchimie naturală consimțise să fie prins pentru un timp în piatră, iar apoi să se construiască din el, de către oameni, clădiri şi oraşe, înainte să-şi piardă vraja, gregaritatea magică şi, la fel ca orice magie sau idee, să se dezintegreze, să se întoarcă la natura sa haotică, în deşert.

Fin se întoarse din nou şi văzu un băiat, la câteva ac» perişuri distanță, cățărându-se pe o scară până la o plat formă şubredă, din bambus. Băiatul luă un steag lung, negru, şi îl flutură cu mişcări largi până ce un stol de porumbei delicați se iviră din întuneric şi aterizară unul câte unul: puncte de viață albă, gângurind uşor.

Fin îşi auzi numele şi se aplecă peste marginea casei. Era Farouk, cu capul scos pe fereastra bucătăriei ca o țestoasă răsturnată, cerându-i lui Fin să i se alăture. Fin ar fi vrut să-i spună că nu-i era foame, că avea toate cele de trebuință pe acoperişul plat – însă Farouk nu aşteptase răspuns şi, unde îi fusese capul, acum nu mai era nimic.

Fin presupusese că ceea ce înțelegea Farouk prin pregătirea de *baba ganoush* însemna să lase vinetele în seama Ranei şi să deschidă sticla de whisky. Dar nu avea să se

228

întâmple aşa. La fel ca în cazul ficatului de cămilă – pe care Fin acum îşi amintea că îl mâncase cu ceapă prăjită şi cu ardei groaznic de iuți –, era o mâncare pe care Farouk dorea să o prepare singur.

— Pentru tine, voi face *baba.* Rana nu-l poate găti cum trebuie, zise el.

Fin se îndoia de acest fapt, căci Rana era bucătăreasă talentată.

— Vino, ajută-mă, englezule! Vom face asta împreună.

De obicei, Fin încerca o uşurinţă calmă în bucătărie;

ştia cum stăteau lucrurile cu mâncarea şi resimţea o valoare şi o limpezime fără complicaţii în actul pregătirii meselor. Însă în acest moment nu-şi dorea să gătească. Îşi dorea povestea pentru care trudise atât de mult, pentru care suferise atât. Farouk se purta de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat, curăţând legumele şi aliniind ingredientele pe masă, acordând o atenţie afectată şi extrem de enervantă detaliilor. Fin îşi stăpâni impulsul de a da glas frustrării sale, preferând să se lase absorbit de tocarea usturoiului, de stoarcerea unei lămâi şi de prăjirea seminţelor de chimen. Fin decojea şi toca, iar activitatea asupra căreia se concentra îi aducea un sentiment de împăcare, ce sporea odată cu grămăjoara de căţei de usturoi tăiaţi fin de cuţitul său.

Farouk ieşi din bucătărie şi se întoarse cu un brat de» vreascuri pentru foc. Lemnul de măslin, explică el, trântind la podea vreascurile atât de aproape de Fin, încât fărâme de scoarţă şi praf se depuseră pe grămăjoara sa îngrijită de usturoi, era esenţial pentru a se obţine aroma afumată ce constituia miezul mâncării *baba ganoush.* Decât să foloseşti orice alt lemn, insistă el, mai bine o lăsai baltă.

229

— Cum rămâne cu stejarul? întrebă Fin, ştergând tocătorul. Stejarul este lemn bun.

— N-ai ce să faci cu stejarul, replică Farouk. Câţi stejari vezi în deşert? Dacă *baba* ar fi fost de gătit cu lemn de stejar, n-ar fi pus Allah stejari în deşert?

Fin răspunse că era o întrebare de pus unui imam sau poate ar trebui să-l întrebe pe Bătrânul Şeic dacă Allah Creatorul se gândea la *baba ganoush* când alesese vegetaţia pentru Deşertul de Vest. Farouk nu oferi nicio replică, aşa că Fin continuă:

— La urma urmei, de ce să foloseşti lemn, Farouk? De ce să nu bagi pur şi simplu vinetele în cuptor? Aşa am putea mânca înainte de zori şi Rana va avea mai puţină curăţenie de făcut.

Precum trasarea cu cerneală a acului unui barograf pe vreme de furtună, cutele frunţii lui Farouk se adânciră şi se adunară. Se întoarse cu spatele şi rupse fiecare vreasc în două cu o băgare de seamă aparte.

— Uite ce e, Farouk, nu simt nevoia să mănânc. A fost o zi îngrozitoare. Ar trebui să mă întorc în oraş. Însă, înainte să plec, spune-mi ce s-a întâmplat. A trecut Chelul de zid? A găsit ceva?

Farouk îi făcu semn să tacă.

— Mai târziu, mai târziu... O întrebare, englezule! De ce nu eşti însurat?

— Trebuie să vorbim despre căsătorie? întrebă Fin. Nu poţi să continui povestea?

— Ar trebui să fii căsătorit.

— De ce dracu’ ar trebui să fiu căsătorit? răspunse Fin, surprins de vehemența sa. Obişnuiai să mi te plângi că mariajul e ca un fort asediat: cei care sunt afară îşi doresc

230

să intre, iar cei dinăuntru îşi doresc să iasă. Am auzit-o de o sută de ori!

Farouk încuviință, încântat să-şi audă repetate propriile cuvinte.

— Desigur, însă eu vorbeam despre dorință, nu despre căsătorie. Mulți doresc să fie căsătoriți, *habibi*, şi la fel de mulți doresc să scape de căsătorie. Dorim multe lucruri… însă doar ce nu avem. Trebuie să nu ai ca să doreşti, *habibi!* Unde altundeva ar înflori dorința? Farouk se apropie de Fin şi adăugă: Ce am spus era adevărat – eu mereu zic adevărul, jur pe mama –, însă acum îți spun altceva şi tu ar trebui să asculți. O soție e bună. Un bărbat ar trebui să aibă soție. Umbra unei femei este mult mai bună decât umbra unui perete. Nu aştepta atât de mult, *habibi!* Farouk îl prinse pe Fin de umăr. Femeile nu vor un soț bătrân şi inutil cu păr ca pe crupa cămilei. Zâmbi, încântat de descriere, şi adăugă: Decât dacă e bogat, desigur! Şi, deşi în satul meu ai putea crede că eşti bogat – făcu o pauză şi îl bătu pe Fin pe antebraț –, nu eşti bogat.

— Sunt de acord că nu sunt bogat, răspunse Fin, şi sunt de acord că femeile nu vor un bărbat cu păr ca pe fundul unei cămile, însă ce voiam să te întreb…

Farouk îl întrerupse:

— Căsătoria aduce fericire, *habibi!*

Farouk era la a doua nevastă, însă Fin nu ştia dacă vreuna din căsnicii fusese fericită. Poate că fiecare fusese pe jumătate fericită şi, adunate, făceau cât o căsnicie acceptabilă. Ştia că nu va ajunge nicăieri vorbindu-i lui Farouk despre relațiile lui – sau despre lipsa lor. Toate erau atât de limpezi şi de nete pentru acest bărbat. „Eu vreau asta. Ea vrea astalaltă. Vom face aşa.” Lui Fin îi

231

lipsea această limpezime. Nici măcar nu voia să se gândească la relațiile lui, ştia atât de bine tipicul. Obişnuia să iubească o femeie sau să fie iubit, iar apoi ea se transforma într-o persoană pe care nu o iubea sau într-o persoană care nu-l iubea pe el. Atunci el obişnuia să plece şi să provoace suferință sau să fie abandonat şi să sufere. Îşi dorise ca relațiile lui să meargă, crezuse că puteau fi răspunsul pe care îl căuta, însă, inevitabil, aveau ca rezultat durerea; a lui, a femeii, a tuturor. Iar la un moment dat, nedefinit, conchisese că era doar o chestiune de interval de timp până la admiterea acestui adevăr – sau de durată a puterii sale de a-l suporta.

— Ai dreptate, Farouk! îți mulțumesc pentru vorbele înțelepte. Îți voi asculta sfatul şi mă voi căsători, poate săptămâna viitoare. Eşti un bărbat măreț şi înțelept şi ştii multe lucruri, însă nu acest secret este ceea ce caut.

Farouk ridică privirea.

— Secrete, bineînțeles că sunt multe secrete… Ştii secretul unei căsnicii fericite, îl ştii?
— Nu, nu îl ştiu. Şi nici nu prea îmi pasă.
— Îți spun eu, *habibi,* care e secretul unei căsnicii fericite… E încă secret! Farouk izbucni în râs. Însă nu-ți face griji: eşti fratele meu. Ca fratele meu, vreau să zic. Eu nu am frate. Îți voi găsi o soție, *habibi!* Multe fete egiptene ar vrea să se mărite cu un străin. Ce zici de Neema? E fată bună, fiica vărului meu, Yusuf. O să îți placă de ea. Prea slabă pentru un egiptean, desigur, însă e bine pentru tine, nu?
— Nu am venit aici să-mi găsesc soție, Farouk! Fin se ridică şi se îndepărtă de masă. Vreau să ştiu ce s-a întâmplat cu Saïd Chelul.

232

Farouk încuviință de parcă ar fi fost în permanență de acord asupra acestui aspect.
— Chelul! De ce vrei să vorbeşti despre asta? Nu e nimic, ține de trecut. *Ellei faat maat.* Hai să vorbim despre femei, *habibi!*
— Vreau să aud ce s-a întâmplat cu Chelul, Farouk, ceru Fin.
— Mai mult decât vrei o femeie? Farouk ridică din sprâncene. Cred că de o femeie ai nevoie. Ia spune-mi, nu ai prietenă, englezule? Ai avut *sharmoota?*
— Farouk, uite ce-i, singurul motiv pentru care te-am sal… Fin se opri şi îl privi pe Farouk, care rânjea încurajator. Oftă. O, Doamne! În regulă. Bineînțeles că am avut prietene, dar nimic serios…
— Te culci cu ele, aşa-i?
Farouk întinse brațele de parcă ar fi prins ghidonul unei motociclete şi îşi mişcă soldurile cu o încântare evidentă.
Fin oftă iarăşi.
— Bineînțeles că e vorba şi de sex… uneori. Dar nu e nimic special.
Farouk era şocat.
— Nu e special? Ai o femeie şi nu e special? Ceva nu e bine, *habibi!* Poate că *zobra* ta e slabă. *Zobra* mea e puternică precum curmalul!
— Nu. *Zobra* mea e bună… Uite ce e, nu vreau să vorbesc despre *zobra* mea, vreau să vorbesc despre Chelul!
— Chelul? Saïd Chelul? De ce vrei să vorbeşti anume despre asta?
— Nu ştiu ce trebuie să fac ca să mă înțelegi, zise Fin cu voce joasă, încercând să-şi stăpânească frustrarea. Vreau

233

un singur lucru. Nu mâncare, nu pe nepoata ta, nici vreo altă femeie, ci atât: Saïd. E tot ce vreau. Saïd Chelul!
Farouk rămase tăcut câteva clipe, apoi răspunse pe un ton grav:
— Ascultă, frate! Eu nu judec, doar Allah are dreptul să judece. Şi e adevărat, se

spune că Chelul şi-a tras-o cu un câine cândva... dar nu cu un bărbat, niciodată cu un bărbat. În orice caz, nu e posibil.

— NU ÎL VREAU PE EL! strigă Fin plesnind masa cu palmele şi ridicându-se. Îi vreau povestea! Vreau să aflu ce a descoperit sub casă!

Farouk îl privi țintă pe Fin, nemişcat – poate doar coada unui ochi zvâcnea de amuzament. Fin nu-şi dădea seama. Farouk se întoarse cu spatele, fără să spună ceva, şi se apucă să înjghebeze un foc cu mult fum din lemnul de măslin. Deasupra aşeză vinetele negre-movulii şi rămase lângă foc, întorcând în răstimpuri legumele pântecoase, stând cu spatele la Fin. Nu zise nimic până când căldura nu arse coaja şi fumul de la lemnul de măslin nu umplu camera, provocându-le usturimi ale ochilor.

— Vrei să auzi despre Chelul?

Fin încuviință.

— Îți spun adevărul, începu Farouk. Saïd Chelul e prietenul şi fratele meu... însă jur că e mai puțin inteligent decât iapa lui Abdul al-Hakim.

Fin răsuflă şi se aşeză, punându-şi palmele pe masă.

21

— Lucrul cel mai important pentru Saïd Chelul era să se asigure ca nimeni, dar chiar nimeni, să nu afle de descoperirea sa. A măturat praful. A închis uşa de la pivniță şi a stat înăuntrul casei sale, visând la bogății. Imediat ce s-a anunțat *Salaat el-maghrib,* nu a mai putut să stea şi s-a dus pe jos la ceainăria lui Khayam, ca să nu trebuiască să spună cuiva despre descoperirea sa.

Când a intrat în ceainărie, Chelul a salutat, s-a aşezat la locul obişnuit şi a pocnit din degete la Khayam, comandând ceai cu mai multă mentă. „Mentă bună, a strigat el, nu firele mestecate de capre pe care le foloseşti!” Khayam era om bun, care înțelegea că era uneori greu să faci rost de bani, însă ceaiul este mereu necesar. Fusese generos cu Chelul de-a lungul anilor, aşa că acum Saïd nu-i arăta respect, mai ales că fusese auzit de mulți oameni din ceainărie. După câteva minute, Chelul i-a înfuriat pe alții câțiva cu astfel de comentarii şi, fireşte, au început să facă glume pe seama lui.

Atacul l-a început Nasser, al cărui unchi deținea a treia prăvălie de parfumuri ca importanță. Era furios pentru că, atunci când ajunsese la ceainărie, îi ceruse Chelului să tragă un fum din *shisha* lui. Chelul clătinase din cap, arătase spre zona familiei sale şi sugerase ca Nasser să tragă un fum din *zobra* lui. Era nedrept, fiindcă

235

Nasser mereu împărțea cu Chelul tabacul lipicios de care era atât de dependent.

Nasser a aşteptat până ce a tăcut lumea şi i-a strigat Chelului din partea cealaltă a

ceainăriei, întrebând dacă dispoziția sa mândră era rezultatul unor cuceriri sexuale recente. Şi, în caz că era adevărat, dacă nu se arăta dispus să le spună tuturor unde ar fi de găsit noua sa iubită, deoarece câinele familiei lui Nasser dispăruse de câteva zile şi copiii erau îngrijorați. Toți prietenii vechi au subiecte pe seama cărora sunt tachinați, iar pentru Saïd Chelul era vorba despre împreunarea din copilărie cu un câine.

Fin nu se putu abține şi interveni:

— Saïd Chelul chiar a făcut sex cu un câine?

— Nu pot băga mâna în foc. Să fiu cinstit, ar fi putut fi o capră! Apoi Farouk îşi continuă istorisirea: S-au alăturat şi alții, toți prietenii, acestei tachinări a Chelului, aşa cum este obiceiul, însă, în loc să se lupte, să implore milă sau să râdă de sine, Chelul s-a mutat la altă masă, la care să stea singur. După câteva minute de tăcere, s-a ridicat. „Foarte curând, a strigat el, voi fi mai bogat decât voi toți… şi le veți spune nepoților că l-ați cunoscut cândva pe marele Saïd al-Jabari bin Ishaq!”

Unul dintre bărbați, poate că era Magdi, l-a felicitat pe Chelul fiindcă îşi găsise un câine bogat. Altul a zis că noul iubit al Chelului trebuie să fie preşedintele SUA, deoarece el era cel mai bogat câine din lume. Când altcineva a strigat că măcar acum Egiptul i-o trăgea Americii, toată lumea a râs. Toată lumea, mai puțin Saïd Chelul.

Chelul s-a reaşezat şi încuviința din cap de parcă ar fi înțeles, însă nu înțelegea. S-a întors cu spatele la vechii lui prieteni şi a pufăit din narghileaua lui ca o locomotivă care iese din gara Al-Ackran în căldura după-amiezii.

236

Toți oamenii civilizați ştiu că tachinarea nu trebuie folosită aşa cum foloseşti o ghioagă de măslin ca să păleşti un tâlhar sau un duşman, ci ca o pană, ca să gâdili şi să încânți, ca o oglindă, ca să luminezi umbrele cu raze de soare. Imediat ce vechii prieteni din ceainăria lui Khayam au înțeles că Saïd era nefericit, au încercat să-i schimbe dispoziția. M-am dus la masa Chelului şi l-am implorat să se întoarcă în compania prietenilor săi, la mese unde am stat, am băut ceai şi am fumat zece mii de *shisha* împreună. Chelul s-a întors cu spatele, a spus că noi eram nişte măgari, iar el, un armăsar magnific. În timp ce mă îndepărtam, Chelul a zis: „De ce să-mi pese? în curând voi fi atât de bogat, încât noii mei prieteni din Clubul Aristocratic din Mena mă vor dispreţui dacă îmi petrec timpul cu *zibbaleen*-ii tinereții mele. Nu ar da bine”. Când eu am întrebat despre sursa marii sale bogății, Chelul a privit în sus, a închis ochii şi şi-a fluturat ambele mâini înaintea sa.

„Poți îngrămădi pe capul meu chel toate pietrele deşertului, a zis el, până ce se zdrobeşte precum coaja oului unei găini care nu a primit destul nisip în mâncare – dar nu îmi voi spune secretul!”

(Chelul iubea mult orătăniile, îi explică Farouk lui Fin cu mare solemnitate.)

Bineînțeles, înainte ca Saïd Chelul să-şi fi terminat al doilea pahar de ceai, chiar

înainte ca nasul său, mare şi osos ca un cioc de vultur care mănâncă ouă şi fructe putrede, înainte ca acest măreț nas să dea de menta de la fundul ceaiului, Saïd Chelul le povestise despre marea sa descoperire. A povestit despre sunetul de tunet al prăbuşirii pivniței, a povestit despre gaura care se căscase şi despre tunel. A povestit despre lespedea de alabastru şi

237

despre însemnele sale şi despre cum îi fusese limpede că îndărătul cartuşului păsării cu corn se aflau cu siguranță comori de neimaginat. După ce a jurat pe strămoşii lui că nu avea să ne mai spună nimic, eu i-am oferit o a treia cană de ceai. El a acceptat şi, chiar înainte să vină ceaiul, şi-a dezvăluit planul, un plan, s-a lăudat el, bun de Salah ad-Din. Avea să închirieze nu pickhammer de mărimea piciorului unei cămile, de la fratele cel mai mare din Cairo al constructorului Salim, şi avea să foreze prin marea lespede de piatră albă, către bogății, două sau trei neveste şi un cârd enorm de găini frumoase rasa Fayoumis, cu picioare verzi ca sălciile… Acum ia spune-mi, îl întrebă Farouk pe Fin, cunoşti cum stă treaba cu Salah ad-Din?

Fin încuviință, însă Farouk scutură din cap. Nu acesta era răspunsul pe care îl căuta.

— Crezi că ştii, dar nu ştii nimic! Ştii de ce a ales Muqqattam, pentru marea citadelă Cairo, de ce a ales acest loc, când există atâtea?

Fin clătină din cap. Recunoscu că asta nu ştia.

Farouk era încântat.

— Salah ad-Din, cel mai măreț dintre toți generalii, povesti el, şi-a pus oamenii să omoare cincizeci de capre de aceeaşi vârstă şi să agațe carnea pe fiecare colină înăuntrul zidurilor oraşului. Nu vreau să fiu lipsit de respect, dar poporul tău încă trăia în peşteri şi mânca bălegar la acea vreme…

Fin se gândi să replice, însă Farouk îi făcu semn să tacă.

— După două zile, mărețul conducător a străbătut oraşul călare şi toată carnea se stricase, în afară de cea de pe colina Muqqattam, care datorită adierilor răcoroase rămăsese proaspătă. Aşa că acolo a construit citadela, cea

238

mai grozavă citadelă din lume… Vezi, englezule, zici că ştii despre mărețul Salah ad-Din, dar nu ştii nimic!

— Şi care e legătura cu Saïd Chelul?

Farouk oftă exasperat. El doar demonstra că planul lui Saïd Chelul nu era, aşa cum se sugerase, vrednic de mărețul Salah ad-Din; nu era vrednic nici măcar de un gândac.

La început, Farouk fusese doar vag interesat de informațiile pe care Chelul i le

dezvăluia, însă atunci când Saïd trecuse la detalii, devenise foarte tulburat. Farouk, după cum recunoştea singur, era un om cu educaţie limitată, dar, tot după cum recunoştea singur, era neobişnuit de inteligent şi de capabil, încrezător că putea cuprinde toate problemele lumii prin puterea minţii. Şi, după cum îi explică lui Fin, nu avea nevoie să cugete prea mult ca să vadă că noului plan al lui Saïd Chelul îi lipsea… Cum să se exprime blând faţă de vechiul său prieten? îi lipsea… *henka.*

— *Henka?* întrebă Fân.

— Ca şi *samra.* Ştii tu… micul câine al deşertului.

— Vulpe? sugeră Fin.

— Desigur. *Henka* precum vulpea.

— Subtilitate? propuse Fin, uitând subit cum ar trebui să fie vulpile, numai că Farouk nu asculta.

Jefuirea mormintelor era o infracţiune foarte gravă, îi spusese Chelului. Toată lumea din satul Mena cunoştea severitatea legii când era vorba de jefuirea mormintelor – cel puţin pentru egipteni. *Ferenghi* luaseră orice le făcuse cu ochiul de mii de ani, însă guvernul ajunsese să recunoască valoarea imensă, nu doar a artefactelor, ci a ajutorului internaţional care putea fi primit pentru săpăturile arheologice masive şi plănuite cu atenţie. Acestea,

239

desigur, nu avuseseră loc niciodată, dar banii efectivi erau bine-veniţi şi investiţi în programe valoroase din domeniul construcţiilor (noua casă de vară a primarului) sau al educaţiei (pentru fiii ministrului, în Anglia).

Existau pedepse cumplite pentru oricine ameninţa să afecteze acest potop anual de bani. Mai mult, continuă Farouk, încercase să-i explice Chelului, care se fâţâia tot mai tare pe scaun, că închirierea unui pickhammer din Cairo nu reprezenta un plan tocmai subtil – nu era genul de unealtă care se putea ascunde discret sub o *galabeya* şi cu care te puteai plimba neobservat prin curte.

În sfârşit, îi explicase Farouk lui Saïd, care de-acum se uita încruntat, cel mai puternic zgomot din sat era cel scos de televizorul lui Abdul al-Hakim – da, cel cu iapa lipsită de inteligenţă. Ce plănuia Chelul să spună dacă poliţia era chemată să investigheze gălăgia care venea din pivniţa sa? „Îmi pare rău, domnule poliţist, am mâncat prea mult *ful medames* şi scot vântul lui As Amen Ra pe uşa mea din dos.”

Farouk se opri şi îl privi semnificativ pe Fân, cu semeţia tuturor celor care spun o poveste pe care o consideră comică. Fân nu reacţionă.

— Acesta era un comentariu de mare isteţime, îi explică Farouk lui Fân, clătinând din cap dezamăgit. Dacă aş fi spus asemenea cuvinte celorlaltor prieteni ai mei din ceainărie, care, *el-hamdelillah,* sunt oameni care înţeleg viaţa, ar fi râs şi m-ar fi admirat nespus. Însă nu am împărtăşit asta cu ei. Am vorbit doar cu Saïd Chelul, ştiind că dispoziţiile sale erau la fel de instabile ca o tavă cu lapte… As Amen Ra este

un zeu al faraonilor. Unii oameni din sat – nu şi eu, desigur – spun că As Amen Ra este *khamseen*, vântul deşertului. Dacă nu aş fi fost atât

240

de generos cu sentimentele lui Saïd Chelul, toată lumea ar fi râs de alăturarea acestui zeu străvechi cu groaznica muzică a digestiei lui Saïd. Însă nu există nimeni care să-mi mulţumească pentru bunătatea mea, şi doar Allah îmi vede virtutea. Oricum, nu a contat. Ce a urmat a fost fie soarta, fie lucrarea unui *jinn* în trecere.

Salim Ali Rassul, nu constructorul Salim, ci Salim care lucra în magazinul de papirus de vizavi de Sfinx – Farouk îl asigură pe Fin că-l întâlnise, de două sau de trei ori –, acest Salim se prăpădea de râs, din cealaltă parte a ceainăriei, la o sămânţă de scandal, la o bucăţică de *zibbala* conversaţională. În timp ce făcea asta, şi-a vărsat ceaiul peste *galabe. Ya* şi un smoc de frunze de mentă s-au lipit de el ca triunghiul de păr ce stă deasupra unei *cus* femeieşti. Priveliştea acestui pubis din frunze de mentă a dat naştere unei furtuni de râsete, care a cuprins toată ceainăria.

Chelul, care, la fel ca un copil, credea că era buricul pământului, a suspectat că lumea râdea de el şi că Farouk, gelos pe descoperirea lui, pe bogăţiile care în curând aveau să-i aparţină, era sursa acestei batjocuri. Furios, a ieşit din ceainărie şi a rămas afară, pufăind din ţigările americane scumpe pe care le achiziţionase ca dovadă a averii sale apropiate.

După vreo patru ţigări americane (câte îşi putea permite Saïd Chelul într-o săptămână), s-a întors la masa lui Farouk, încrezător că pregătise un răspuns vrednic de însuşi Mullahul Nasruddin.

— Ai auzit de Mullahul Nasruddin? întrebă Farouk.

Fin încuviinţă.

— ...De aventurile sale la graniţa cu Siria?

Fin ridică din umeri.

241

Farouk îi spusese poveştile cu Mullahul Nasruddin şi, iniţial, insistase asupra faptului că Nasruddin era un personaj istoric real. Fin era candid ca un copil în acea vreme, nerăbdător să creadă orice poveste care prezenta Egiptul ca un loc unde se întâlneau fantezia şi realitatea. Descoperise însă în curând că istorisirile cu Nasruddin erau la fel de numeroase ca oamenii care le spuneau şi că lada sa de comori îşi adăuga aproape zilnic alte şi alte poveşti, pe măsură ce şoferi de taxi, chelneri, vânzători, oficiali guvernamentali şi angajaţi ai ziarului veneau cu propriile versiuni ale legendei. Fiecare poveste era diferită însă în privinţa caracteristicilor mullahului; lumea era de acord că era fie nechibzuit, fie viclean, fie ambele, în funcţie de cerinţele relatării.

Fin îi spuse lui Farouk că nu putea fi sigur dacă auzise sau nu povestea, însă era

sigur că nu dorea să o audă – cu excepția cazului în care ar fi avut ceva de-a face cu Saïd Chelul.

Farouk îşi flutură mâna prin dreptul feței de parcă ar fi alungat o muscă.

— Bineînțeles! Oare nu-s legate toate lucrurile? În fiecare săptămână, Mullahul Nasruddin obişnuia să treacă o caravană de cai peste granița cu Siria, fiecare cal fiind încărcat cu coşuri pline cu paie. Când paznicii de la graniță îl întrebau ce treabă avea, Nasruddin obişnuia să răspundă: „Contrabandă", iar paznicii deseori îl percheziționau, uneori goleau coşurile şi scotoceau fiecare fir de pai. Totuşi, mullahul continua să treacă granița, devenind mai bogat şi mai gras cu fiecare nouă săptămână. După câțiva ani, Nasruddin s-a lăsat de meserie, om bogat, şi s-a mutat departe, în Alexandria sau mai încolo. Într-o zi, într-o cafenea, l-a întâlnit pe comandantul paznicilor

242

de la graniță, care şi el ieşise la pensie şi se mutase în apropiere. „Spune-mi, te rog, Mullahule Nasruddin, l-a implorat comandantul pensionat. Niciodată nu am putut să te prindem. Cu ce anume făceai contrabandă? 1' „Cu cai", a răspuns mullahul. Farouk plesni încântat masa şi îl privi pe Fin. Cu cai! repetă el.

Fin se forță să zâmbească.

— Nu reuşesc să văd legătura.

— O poveste fără un cal e ca o cămilă fără *tafir.*

— *Tafir?*

— Pe spatele său, insistă Farouk.

— Un călăreț?

— Nu, nu, un deal mic… o gogoaşă.

— O cocoaşă.

— Exact, zise Farouk, mulțumit.

Fin nu vedea legătura, îi explică Farouk, fiindcă nu asculta cum se cuvine. Planul mullahului era înțelept şi viclean, însă planul lui Saïd Chelul era planul unui gânsac.

Fin se arătă de acord şi Farouk îşi reluă povestea.

— „Tu, Farouk al-Mabsoud bin Faisal, a spus Saïd reintrând în ceainărie, eşti ca un cocoşel impotent, care se umflă în pene şi scormoneşte în nisip ca să atragă găinile." Chelul a privit apoi prin încăpere, ca să se asigure că are audiență. „Da, ele vor cloncăni, da, vor gânguri şi se vor aduna în jurul tău, până ce îşi vor da seama că sub picioarele tale – ce e acolo? Boabe de porumb sau viermi dolofani?"… Chelul era de-acum beat de nebunie, o nebunie ascunsă ani întregi, ca vinul piramidelor, însă beția sa nu venea de la curmale fermentate şi miere, ci din visuri destrămate şi din propria slăbiciune. Glasul îi era pițigăiat şi strangulat, ca al unei găini, iar toți clienții ceainăriei ascultau, prinşi de discursul

243
sălbatic şi fără sens, pentru ei, al lui Saïd. „Nu, nu boabe de porumb, şi nici viermi dolofani şi delicioşi, ci rahat de şobolan şi praf!” În acest moment, furia a atacat cetatea raţiunii Chelului şi el a fugit spre uşa deschisă a ceainăriei, în pragul căreia s-a oprit şi şi-a adunat ceea ce considera că îi erau gândurile înainte să dea o lovitură finală, şi, credea el, mortală. „Iar ei, cu toţii... – a spus gesticulând spre obişnuiţii ceainăriei, care erau găinile imaginare ale discursului tău – vor admira cocoşul de mare preţ numit Saïd al-Jabari bin Ishaq şi vor pricepe pentru totdeauna că, atunci când eu scormonesc în nisip, există, şi va fi, un paradis abundent de fructe şi de cărnuri exotice!”

În timp ce declama acest discurs confuz şi plin de pasiune, Chelul îşi umfla pieptul şi gheruia şi scormonea podeaua de lemn cu picioarele sale încălţate în sandale. Unii oameni, mai ales Farouk, făcuseră încercări eroice de a asculta respectuos, însă imaginea unui bărbat-găină furios, de un metru şi optzeci, era o provocare prea mare şi în curând toată lumea, chiar şi Farouk, începuse să râdă. Această trădare finală era prea mult pentru Chelul, care se făcuse roşu la chip precum creasta îndrăgitelor sale găini Fayoumis şi, dând capul pe spate, ieşise vijelios din ceainăria lui Khayam.

— A fost ultima ocazie în care am mai putut vorbi cu el cum se cuvine. Într-o zi bună, Chelul îmi întorcea spinarea, dar de obicei se holba la mine şi cloncănea încet, cu ochii plini de ură.

Fin, care fusese captivat de poveste, îşi întoarse atenţia la chipul prietenului său şi nu putu să-şi dea seama dacă zărea o urmă de regret sau de amuzament în expresia sa. Rana intră în bucătărie, tuşind şi recitând versete sfinte

244
ca să se apere de spiritele rele. Îl certă pe Farouk pentru fumul care devenise nepotrivit de gros pentru o bucătărie modernă. Farouk răspunse ridicând braţul de parcă ar fi avut de gând să o bată. Rana râse şi continuă să-l certe. Farouk gesticulă spre fereastra de la bucătărie. Deja o deschisese, ce altceva voia să facă? Rana clătină din cap şi, în timp ce vocea sa trecu într-un arpegiu de rugăminţi pentru sfinţii locali şi pentru îngerii în trecere, împinse uşa intrării din faţă a casei, stârnind un curent care făcu fumul să dispară imediat.

— Ne simţim mai bine acum, zise Farouk de parcă deschiderea uşii fusese ideea lui. Nu ştiu de ce nu a făcut chestia asta mai repede.

Fin încuviinţă din cap şi îşi ţinu gura, ca să permită aşternerea tăcerii, pământul din care cresc poveştile.

Saïd Chelul îşi făcea datorii ca un om fără familie şi fără viitor. Majoritatea oamenilor din sat îl văzuseră falindu-se cu haine noi, fumând ţigări americane şi, se spunea, plănuind construirea un coteţ masiv de găini în stilul Marii Piramide. Câţiva din sat erau impresionaţi de el, alţii erau iritaţi, însă nimeni în afară de Farouk nu

ştia de planurile sale nechibzuite, până în după-amiaza în care un camion din Cairo trecuse cu zgomot prin sat şi se oprise în fața casei sale.

Într-un loc ca Mena, veştile sunt atât de prețioase, încât, atunci când sosesc, oamenii nu se mulțumesc doar să se bucure de ele, ci trebuie să se adune la sursa lor. De aceea, atunci când sosise burghiul imens, Saïd Chelul îşi găsise casa asediată de toți cei pe care îi cunoscuse vreodată, o mulțime nici mai mare, nici mai mică decât populația satului Mena.

245

Nepotul lui Khayam – un băiat al cărui vis era să câştige destui bani cât să ajungă la plajele din Sharm el-Sheikh pentru a vedea cu ochii lui femeile străine fără haine – instală iute un chioşc cu ceai lângă uşa Chelului. Lumea se înghesuia, bând ceai, emițând speculații şi bucurându-se de încântarea unui eveniment neîndoielnic. Nivelurile obişnuite de vorbărie erau reduse la un murmur respectuos, punctat de exclamații ocazionale atunci când erau descărcate bucăți din interesanta unealtă. Deşi se vedea limpede echipamentul scos din camionul vopsit în culori vii şi deşi erau martori în timp ce Chelul semna ceva ce părea un avans, lumea nu ştia, şi nici măcar nu se obosea să presupună, pentru ce ar fi putut servi unealta. Faptul că se găsea acolo era suficient pentru locuitorii din Mena.

Nimeni nu avea să doarmă în seara aceea în Mena, nu din cauza entuziasmului sau a bârfelor, sau a indigestiei, ci deoarece o mare parte din sat se cutremura de zgomotul şi de vibrațiile pickhammerului imens şi, se vedea, prost mânuit.

În dimineața următoare, la răsăritul soarelui, Chelul ieşise din pivniță, găsind o mulțime impresionantă adunată în fața casei. Era acoperit de o pulbere albă, fină, şi îi lipsea o bucată dintr-un deget de la piciorul stâng. Burghiul era proiectat să fie folosit pe verticală, şi nu pe orizontală, iar, deşi Saïd Chelul reuşise să-şi reducă pe sfert degetul mic, singurul lucru pe care i-l făcuse lespezii de alabastru, avea să dezvăluie el ulterior, fusese să îi distrugă hieroglifele străvechi.

Întrucât satul era deja adunat în fața casei Chelului, putuse să primească asistență medicală promptă de la Malik, bărbierul local, care nu era doar persoana desemnată să

246

efectueze circumciziile, dar, după o tradiție cinstită în timp, era şi chirurgul comunității.

Palid şi bandajat, Chelul împrumutase o căruță ca să lase burghiul acasă la fratele său, iar când sosise poliția, două ore mai târziu, ca să investigheze sursa acelei frenezii, îl găsiseră doar pe Iqbal Bolborositorul, care, deşi le oferise o descriere surprinzător de exactă a evenimentelor, nu fusese crezut din cauza renumelui său de prost al satului.

Timp de câteva zile, Saïd Chelul stătuse în casă, poate jelindu-şi degetul deformat, poate ascunzându-se de cercul său tot mai mare de creditori, de întrebările poliției sau doar de chicotelile satului. Însă, când reapăruse, nu o făcuse căindu-se, ci aducând veşti noi şi interesante. Saïd Chelul avea să organizeze o petrecere. Toată lumea era invitată şi cei mai grozavi cai din Abu Sir până în Bapha aveau să danseze. Avea să fie servită carne de oaie şi cel mai bun ceai de mentă se oferea tuturor şi, desigur, faimoşii muzicieni Zar urmau să fie chemați din sud. Avea să fie, promisese el, cea mai grozavă petrecere de la nunta acelui nenorocit bețiv de căpitan al poliției, Wahib al-Sabbah, cu trei ani înainte.

În vinerea de după anunțul Chelului, Farouk vorbea cu Salim Constructorul în timp ce plecau de la moschee, după rugăciuni. Soarele strălucea cu putere, dar ei încă îşi purtau eşarfele groase ca să-i apere de asprimea vântului *khamseen*. Îl găsiseră pe Saïd Chelul cumpărând apă de trandafiri de la chioşcul care vindea ape parfumate pentru colonie şi pentru budinci. Deoarece Chelul era supărat pe el, Farouk îi şoptise lui Salim că ar trebui să-l întrebe pe Saïd despre petrecere, în timp

247

ce Farouk îşi vedea de drum, ducându-se la ceainăria lui Khayam.

Salim îl prinsese pe Farouk din urmă înainte să ajungă la Khayam şi îi povestise că, după saluturile şi politețurile obişnuite, îl întrebase pe Saïd de scopul acelei sărbători. Saïd răspunsese: „Pentru a-l sărbători pe Noul Saïd”, după care se întorsese cu spatele şi cumpărase suficientă apă de trandafiri pentru mai multe sute de budinci.

Farouk voise să ştie dacă asta era tot. Oare Saïd Chelul nu mai spusese nimic altceva, nu dăduse niciun indiciu? Salim ridicase din umeri. Poate că fusese ceva în privirea de obicei ştearsă a lui Saïd, o sclipire, o strălucire, dar cam asta era tot ce se putea şti.

— Deşi nimeni nu a fost plătit de fapt, Saïd Chelul s-a apucat să comande cu grijă toate proviziile pentru petrecere: carne de oaie care să fie frecată cu scorțişoară şi umplută cu caise, carne de pui marinată cu chimen apoi umplută cu stafide şi cu semințe de pin, vinete, mazăre cu lămâi uscate şi spanac, orez, cartofi umpluți cu carne de vită tocată, *kahk bil-laoaz,* brățările delicioase, dulci, de migdale ale deşertului şi, desigur, petale de trandafir pentru budinca *mihalabeyah* – ca să nu mai amintim de teancurile de material colorat pentru decorații festive, tufele de mentă, lemnul de foc, muzicienii şi fânul pentru caii dansatori. Totul a fost cumpărat de Chelul pe datorie... Desigur, unii ajunseră la concluzia că Chelul descoperise deja comoara şi scopul petrecerii era să atragă o soție. Însă majoritatea credeau în „Noul Saïd”, un termen care devenise aproape la fel de comun în sat ca „New York” în America. Saïd năucise satul cu învârtelile sale şi cu nebunia lui timp de treizeci de ani

248

şi acum toată lumea spera să se schimbe, să *amr bilma'rouf-* „să se facă una cu lucrările bune" – şi să *nahiy an al-munkar* – „să se îndepărteze de la rău". Acesta nu era doar punctul de vedere al celor strict religioşi. Purtarea cuiva e importantă pentru toată lumea din sat. Exact la fel cum o durere de burtă sau un spin, chiar şi într-un călcâi, prezintă importanță pentru întregul corp. Nu era vorba despre cine mergea sau nu la moschee, despre cine săruta care bărbat sau care femeie, despre cine încălca sau ocolea legile Egiptului. Era vorba despre viața comunității; oameni care se salutau unul pe celălalt cil prieteni respectați, care îşi împărtăşeau bunurile tic prisos, cărora le păsa de bolnavi, de oameni simpli şi de săraci. Purtarea cuiva ca musulman este ceva între el sau ea şi Allah, însă ține de asemenea de *umma,* comunitatea musulmanilor, nu doar cei din satul Mena, ci fiecare musulman din lume. În sat, nu era vorba atât de mult despre rugăciune, cât despre rugat împreună, iar dacă Saïd îşi schimba comportamentul, ei bine, ce alt motiv mai bun pentru a se da o petrecere? Şi ce dacă avea vreun alt scop secret? Aşa cum zice vechiul proverb din deşert, „Trebuie ca omul să înțeleagă secretele unei găini ca să se bucure de ouăle sale?"

Fin întrerupse povestea lui Farouk:

— Vorbeşti atât de mult despre Dumnezeu şi despre rugăciune şi nu te-am văzut niciodată, nici n-am auzit, să fi vizitat măcar moscheea, nici chiar vinerea... Şi-n plus, bei!

Farouk se ridică brusc de la masă, spunând că îl iubea pe Dumnezeu, îşi respecta părinții, dădea de pomană săracilor şi într-o zi, *insha'allah,* avea să facă *hajj* şi să primească iertare pentru păcatele sale. Atunci avea să se

249

întoarcă la moschee – nu în fiecare vineri, ci de cinci ori pe zi. Dacă el era un musulman rău, asta nu însemna că Islamul era rău, şi cu siguranță nu dădea unui *ferenghi,* adus pe dosul vântului digestiv al Satanei, dreptul de a-i critica religia. Farouk se întoarse cu spatele şi rămase privind încruntat pe fereastră.

Îngrijorat că o parte din poveste avea să-i dispară din memorie, Fin luă notițe dezordonate pe o bucată de hârtie, până când fu distras de lătratul unui câine care trecea pe lângă fereastră. Preț de o clipă, Fin îşi îngădui să creadă că era câinele pe care încercase să-l salveze ceva mai devreme în acea zi, însă nu avea culoarea şi mărimea potrivite, deşi era la fel de costeliv – de parcă ar fi împrumutat cutia toracică a unui câine mai mare. Fin se întoarse la notițele sale, încercând familiara sen zație de cădere pe care viața din afara poveştilor părea să-o aducă mereu.

— Să mergem să-l vedem, spuse Fin pe un ton hotărât

— Pe cine?

Farouk ridică privirea dinspre foc.

— Pe Saïd Chelul!

— Imposibil!
— De ce?
— De ce? Fiindcă este scris.
Farouk aruncă o privire la flăcări, suflând şi scormonind în tăciunii de lemn de măslin.
— Cum adică, „este scris”? Iar e vreo chestie religioasă? îmi spui că este voia lui Allah să nu putem merge şi…
Farouk se întoarse spre el.
— De ce marele şi singurul Dumnezeu, Allah, ar decreta sau măcar ar lua în consideraţie că un slujitor insignifiant ca mine ar trebui sau nu ar trebui să stea de vorbă

250
cu cel mai vechi şi cel mai nerod prieten al său? Care este părerea ta despre Allah? Că este vreun soi de Moş Crăciun care cântă melodii de Beatles, joacă pentru Manchester United şi trimite o listă, detaliind cu care dintre prietenii tăi poţi vorbi prin serviciul regal de poştă al Maiestăţii Sale? Allah este adevăr, este dragoste pură şi înţelepciune. Este dincolo de om şi de grijile lui. Farouk clătină din cap şi continuă: Este o lege a Egiptului că nu pot vorbi cu Chelul, concluzionă el, de parcă astfel ar fi limpezit situaţia.
Se reîntoarse la norul cenuşiu unde stăteau întinse vinetele, cărnoase, moi şi încreţite ca nişte copii adormiţi în păturici, şi le întoarse cu gesturi blânde pe partea cealaltă.
Fin se ridicase. Nu mai putea suporta mirosul de fum, îl anunţă pe Farouk; urca pe acoperiş să ia o gură de aer.

22

Fin se întinse pe partea dinspre deşert a acoperişului lui Farouk, privind spre marginea luminată a Marii Piramide. Îşi frecă uşor mâinile de zid, epuizarea şi anxietatea cedându-i în faţa căldurii care curgea încă din adâncurile pietrei, ca uitarea întorcându-se în noapte. Fin îşi dorea să poată face acelaşi lucru. Îşi imagină kilometri întregi de dune de nisip cu creastă aurie, deşi ştia, în timp ce adormea, că nisipul era cenuşiu şi plin de pietre. Pe când se cufunda în somn, îşi simţi celulele vii topindu-se în ele însele, căzând în spaţiile dintre pietre; simţi piatra devenind nisip, nisipul devenind somn… până ce un sunet ca de tunet explodă în jurul lui.
Fin sări în picioare în timp ce un alt zgomot răsună prin deşert, apoi altul, accelerând într-o serie de bătăi încete ca de tobă mare dintr-un film de modă veche de la Hollywood. În momentul în care Fin strigă în josul scărilor după Farouk, se auzi un

acord orchestral bubuind la volumul sonor al unui concert pe stadion.

— GU AI JIIIII!

O voce se auzi cu ecou prin pustiu, cu intensitate demonică.

— WEN MING DE XING YU SHUAI!

252

Farouk sosi pe acoperiş. Nu părea îngrijorat de desfăşurarea de forțe şi se concentra mai mult asupra împingerii – cu mişcări leneşe de picior – a unor pachete goale, mototolite de țigări şi a altor resturi aflate acolo spre marginea zidului.

— BU XIU DE ŞI FEN KE ŞI XIANG QUAN YI QIN YAN MU DU!

Vocea umplea fiecare spațiu, de zece ori mai tare decât chemarea muezinului, presărată cu acorduri histrionice care cutremurau întregul sat. Farouk se întinse pentru a-şi dezmorți oasele, ridicând privirea la Sfinxul scăldat dintr-odată în lumină roz bonbon.

China, rosti el, căscând. Atât de mulți chinezi acum! Oameni tare serioşi, dar nu cumpără nimic. Îşi frecă încheieturile, adăugând: Poate că ei ştiu că antichitățile pe care încercăm să li le vindem sunt făcute în țara lor.

Farouk era încântat de observația sa şi ridică o sprânceană către Fin, să vadă dacă şi el era impresionat, însă Fin încă încerca să se deprindă cu spectacolul de mai jos.

— ZHE JIU SHI HU FU ZHI MU, QI TU YU ŞI SHEN DUI KANG!

— Credeam că se termină până la ora asta, noaptea, spuse Fin, amintindu-şi scenariul Spectacolului de Sunet şi Lumini:, Acesta este mormântul lui Keops, construit ca să-l apere de moarte”, cuvinte pe care le auzise atât de des, încât nu le mai lua în seamă.

— Chinezii vin noaptea, răspunse Farouk. Au o înțelegere specială. La fel a fost cu ruşii cu zece ani în urmă, însă acum ruşii sunt în fața francezilor, iar americanii… ei nici măcar nu vin.

253

Se auzi o altă bubuitură histrionică, în timp ce Marea Piramidă era învăluită în lumină aurie, care trecea din galben în verde în timp ce Nilul era inundat, şi în roşu în timp ce intrigile istorice se terminau în măcel. Însăşi istoria era măcelărită, medită Fin – în fiecare noapte, în zece limbi diferite, urlate în deşert pentru mii de turişti pe jumătate interesați, care mai târziu aveau să plictisească oameni din toată lumea cu poveştile lor frivole.

— Farouk, eu am venit aici căutând ceva. Ca să găsesc ceva.

— Crezi că nu mi-ai zis? De o sută de ori mi-ai zis!

— Nici nu înțeleg ce caut, nu pe de-a-ntregul. Mă simt de parcă lipseşte ceva. Mi-am petrecut viața tânjind să găsesc acel ceva, astfel încât să mă trezesc şi să fac parte din tot.

— Hai, englezule, nu vorbi de lucruri din astea! Gustă aerul deşertului. E atât de pur, că poţi mirosi vânturile cămilelor!
— Vreau doar să mă simt aşa cum trebuie. Farouk, eu niciodată…
Vocea lui Fin se stinse.
Farouk îşi puse mâna pe umărul lui Fin.
— Îmi pare rău, frate!
Fin trase o gură de aer.
Farouk stătea în spatele lui, vorbindu-i pe o voce joasă şi serioasă.
— Pune-l în piramidă, şopti el.
— Spune-mi povestea. Trebuie să-mi ucid acest sentiment.

254
— Să ucizi? Nu poţi ucide ce nu e viu! Pune-l în piramidă, prietene! Şi scoate dragoste!
Fin îşi lăsă capul să cadă pe spate. Stelele pulsau şi se scurgeau pe boltă.
— E gata? întrebă Farouk, în timp ce spectacolul din faţa piramidei explodă în alt crescendo de sunet şi lumini.
Dacă ar fi fost atât de simplu…
— Da, minţi Fin.
— Bun, răspunse Farouk. Atunci putem bea!
Farouk îl duse pe Fin înapoi în bucătărie şi puse pahare, o sticlă de whisky într-o pungă de plastic şi o cutie tic cola pe masa din bucătărie.
— Băutul, explică el, scoţând whisky-ul din pungă şi turnându-i lui Fin o porţie cvadruplă, este pentru sărbătorit şi pentru revelaţii. Nu trebuie folosit niciodată ca să scapi de un duh malefic, mai ales dacă e vorba de un *afreet.*
Fin refuză cola, însă Farouk îi dădu mâna la o parte şi o turnă în whisky.
— Din două motive, necredinciosule, trebuie să bei coca-cola cu whisky-ul, insistă el. În primul rând, whisky-ul este otrăvitor şi trebuie adus pe ascuns în corp, în acelaşi fel în care marele erou Haroun a fost adus pe ascuns în haremul califului Mehmet al Il-lea1. Iar în al doilea rând, whisky-ul este *hararn* şi trebuie deghizat în caz că beţivanul de poliţist Wahib trece pe aici şi doreşte să stea cu noi.
1 Mehmet (Mahomed) al II-lea Cuceritorul (1432–1481), sultan al Imperiului Otoman între 1444–1446 şi 1451–1481 (n. Red.)

255
Fin zâmbi şi adulmecă aerul cald al nopţii ce venea dinspre fereastră. Simţi tristeţea din ochii lui diluându-se şi încleştarea din gât destinzându-se. Poate că sesiza o vagă adiere de vânt de cămilă… Fin sorbi din băutura neagră, caldă – dulce, aromată, tare şi delicioasă. Farouk avea iarăşi dreptate, se gândi. Whisky-ul era bun cu cola. Fin bău şi oftă, în timp ce privea pe fereastră, dincolo de deşertul luminat, în

întunericul din depărtare.

23

— Maeştrii Zar sunt muzicieni, zise Farouk, privind în întunecimea densă a băuturii sale. Însă ei sunt mai mult decât muzicieni, mai mult decât artişti. Ei sunt magicieni, preoți, oameni pe jumătate nebuni, care impun spiritelor *afreet* să se ridicc şi să dispară pe veci. Dacă îi vrei pe cei mai mari dintre toți Zar, atunci îl chemi pe Zar din Sud, şi aşa a făcut şi Chelul.

Pentru Farouk, nu s-ar fi putut găsi un moment mai potrivit. Vărul său primar, îndrăgitul domn Khaled, era posedat de un *afreet* de temut. Domnul Khaled îl vizitase pe imam şi petrecuse în zadar ore la moschee, încercând să-l învingă pe acel *afreet* care îi făcea probleme, însă nimic nu ajutase. Petrecuse o zi şi o noapte îngropat până la gât în nisip, în spatele piramidei Khefren. Urmase chiar şi sfatul mătuşii sale, nebuna Mir (sau profeta, sau bolnava psihic – nimeni nu era sigur), să prindă un scorpion viu în piramidele străvechi din Sakkara şi apoi să se înțepe de bunăvoie pe fesă sau pe coapsă în noaptea lunii noi. Niciuna dintre aceste măsuri nu avusese vreun efect asupra acelui *afreet* care se înstăpânise atât de cumplit asupra domnului Khaled.

Aşa cum ştie toată lumea, spiritele *afreet* apar sub multe deghizări şi pătrund prin intermediul slăbiciunilor sau prin rănile inimii. Odată ce au intrat, ei sug forța

257

vitală, la fel cum o căpuşă de cămilă suge sânge, f&cându-l pe cel posedat uscat şi orb la frumusețea creației lui Allah. Domnul Khaled se plimba cu ochii pe atât de căscați, pe cât îi era inima de adormită, iar toți cei care îl cunoşteau erau îngrijorați. Nimeni nu poate ispiti un *afreet* la fel ca Zar, şi nimeni precum un Zar din Sud. De aceea, deşi Farouk şi Saïd nu mai schimbau *salaam*-uri, Farouk ştia că trebuia să fie prezent la petrecere.

Fin îl întrerupse pe Farouk cu un gest al mâinii.

— Nebuna de mătuşă Mir… ea era mama fetei, a nepoatei tale? Cea pe care am vizitat-o la câțiva kilometri mai la nord de aici?

— Nu, nu, răspunse Farouk. Aceea e sora mea Sayeeda. Crezi că e nebună? Nu e nebună. Are trei copii. Cum să fie nebună?

— Deci era femeia mai în vârstă cu cercei enormi care cânta despre dragoste şi portocale? voi Fin să ştie.

— Da, zise Farouk, aceea era Mir.

— Dar nu era nimic în neregulă cu ea. Nu era nebună.

— Era complet nebună… Vrei să auzi povestea sau vrei să vorbeşti despre familia

mea?

Fin tăcu.

În noaptea petrecerii era clar că Saïd Chelul pregătise o serbare dincolo de orice aşteptare. Focurile ardeau şi sute de steguleţe colorate se mişcau în briza caldă a deşertului, întinzându-se de ambele părţi ale casei lui Saïd Chelul ca nişte braţe primitoare.

Oamenii soseau în grupuri, femei şi bărbaţi, separat. Femeile se instalau pe covoare, pe pământul bătătorit, iar bărbaţii se plimbau, ţinându-se de braţ şi sporovăind. Toată lumea purta hainele cele mai bune.

258

Domnul Khaled, pe care Farouk îl condusese la petrecere ca pe un orb, fusese cândva un călăreţ respectat şi un mare povestitor. De multe ori fusese chemat, înainte să fie posedat, pentru a le cânta poeme celor în vârstă sau la urechea vreunui cal dansator. Acum, domnul Khaled umbla de colo-colo fără să se simtă... ceea ce era, un om al cărui spirit fusese comprimat la baza şirei spinării de către un *afreet* pus pe rele. Nu era confuz precum Iqbal Bolborositorul sau nebun ca mătuşa Mir. Putea să facă lucrurile esenţiale: să lucreze, să fie respectuos, să se păstreze curat. Însă, în ceea ce priveşte sentimentele, entuziasmul, bucuria sau tristeţea, era ca burduful unui beduin pierdut în deşert, gol şi uscat, fără să conţină nimic.

— Domnul Khaled este vărul meu, zise Farouk, aprinzându-şi o ţigară, şi eu tânjeam după zâmbetul şi bunătatea sa, după felul în care flirta cu femei, după apetitul său magnific pentru miel fript şi haşiş şi după cum interpreta vocal *Rubaiatele lui Omar Khayyam*[1] la un foc în deşert, în Sakkara. Aşa că nici măcar eu nu aveam ochi pentru mâncare sau pentru cai: pe maeştrii Zar îi căutam. Doar pe Zar.

Ochii lui Farouk erau plini de lacrimi, dar putea să fie de vină fumul lemnului de măslin. Fin deschise din nou uşa din faţă, care, în ciuda iniţiativei Ranei, fusese închisă iarăşi de un vecin aflat în trecere. Farouk se ocupa de vinete, luându-le cu grijă de pe foc şi punându-le una lângă cealaltă pe o scândură de lemn, fiecare fiind

1 Culegere de poeme sub formă de catren, numite rubaiate, aparţinând matematicianului, astronomului, filosofului şi poetului persan Omar Khayyam (1048–1131) (n. Red.)

259

acum perfect acoperită cu o carapace de negreală. Farouk aşteptă ca Fin să se aşeze.

— Deşi e sub auspicii mai bune decât tot restul locurilor care nu sunt menţionate în Sfântul Coran, reîncepu el cu hiperbola caracteristică, satul Mena nu este bogat şi nu s-a mai desfăşurat niciodată o petrecere precum aceea a lui Saïd Chelul, nici

măcar în amintirea Bătrânului el-Had, care trăise o sută de ani sau mai mult. Să fi fost o nuntă, de acord; o naştere a unui fiu, de acord; o înmormântare, de acord. Însă o petrecere pentru Noul Saïd? Te nedumerea.

Totuşi, era o petrecere şi, după ce inspectase caii şi îşi salutase multe rude, Farouk se îndreptase spre mâncare, care era întinsă pe țesături brodate şi era mai bună decât orice mâncare din țara lui Fin, îl putea asigura el. Farouk putea să o garanteze, ba chiar să jure. Descrise bucăți de miel fript atât de delicioase şi de pline de mireasma chimenului aromat şi a lemnului afumat, încât se simțise îmbătat de savoare. Îl forțase pe domnul Khaled să mănânce, însă nu irosise pe el cele mai alese delicatese, ştiind că tot gustul cel deosebit se va pierde în favoarea *afreet*-ului. Când se săturase, Farouk se dusese să se relaxeze pe un covor, aşteptându-i pe maeştrii Zar.

— Desigur, un maestru Zar nu poate începe pur şi simplu, insistă Farouk, umplând cu whisky paharul lui Fân. Nu-i dai drumul ca la programul BBC. Nu. Este ca o căruță cu pietre în nisip moale. Trebuie să faci mari eforturi ca să-l mişti; trebuie legănat uşor înainte şi înapoi, înainte şi înapoi, iar apoi roțile se învârt încet şi trebuie să împingi şi iar să împingi şi, *insha allah*, vei ajunge la o

260

pantă şi de acolo o ia la vale. Tot mai departe, fără să mai deții controlul. Aşa este Zar-ul.

Farouk căutase muzicienii, uitându-se după urme ascunse lăsate în nisip, de parcă, zise el, ar fi căutat o turmă de vite care scăpaseră pe un câmp şi mâncaseră iarba pentru o lună într-o singură după-amiază. Bineînțeles că îi găsise întinşi sub faimosul curmal de Ambarra al lui Saïd Chelul. Unde altundeva să fi fost, ei înțelegând atât de profund istoria şi magia, însoțind aceasta de o lene atât de intensă? Ce alt loc mai bun de odihnă decât sub curmalul sădit cu mai mult de o sută cincizeci de ani în urmă de străbunicul Chelului, Yousef al-Zaki?

— Cunoşti acest copac, englezule? întrebă Farouk.

— Nu, confirmă Fin, nu-l cunoştea.

— Bineînțeles că nu-l cunoşti, zise Farouk zâmbind larg. Capul tău de necredincios este prea plin de întrebări ca să mai încapă ceva cunoştințe adevărate, însă îți voi spune eu… Un şeic din Dakkar traversase deşertul cu cincisprezece iepe colorate şi un armăsar magnific ca să îmbunătățească fondul genetic al hergheliei sale. Când şeicul a ajuns în Mena, a zărit-o pe Zelenka, mezina lui Yousef al-Zaki, o fată a cărei piele era impregnată cu perle lichide şi al cărei fiecare cuvânt era un poem sufist. Bineînțeles că şeicul s-a îndrăgostit nebuneşte de ea. Şeicul, un mare matematician, un războinic faimos şi un crescător de cai magnifici, l-a abordat imediat pe Yousef şi i-a oferit o iapă frumoasă, castaniu cu alb, pentru mâna Zelenkăi. Yousef a refuzat. Şeicul a plecat şi a reapărut a doua zi cu trei iepe: două castanii şi o frumusețe neagră cu o pată albă pe o parte, ca un nor pe cer într-o noapte fără lună. Ai mai văzut

vreodată un asemenea cal, *habibi?*

261

Fin clătină sârguincios din cap.

— Foarte puţini au văzut un asemenea cal. Cu toate acestea, Yousef l-a refuzat. Şeicul a petrecut zile întregi plimbându-se prin livezile de portocali ai satului – unde parchează acum autobuzele turiştilor –, murmurând pentru sine şi rugându-se. După multe zile, s-a întors la casa lui Yousef ducându-şi de dârlogi puternicul armăsar ulbastru-cenuşiu, Isra, pe care l-a oferit ca zestre pentru fata bătrânului. Era un preţ năucitor pentru Zelenka, care, deşi frumoasă, era totuşi mezina. Însă Yousef tot nu a fost impresionat, şi din nou l-a refuzat pe şeic. Asta a umplut paharul pentru şeic. Niciodată nu mai fusese atât de insultat un străin care traversase marele deşert Sahara cu intenţii bune şi cu câţiva dintre cei mai buni cai din lume. Şeicul şi-a scos sabia, albastră-cenuşie ca şi armăsarul şi făcută din *wootz,* metalul secret care a înfrânt hoardele de barbari cruciaţi, după cum ştii, şi s-a pregătit să-l decapiteze pe Yousef…

Bătrânul nu a fugit, ci s-a înclinat calm înaintea şeicului, rugându-l să înţeleagă că, dacă ar fi avut dreptul să-şi dea fata, prima dintre iepele şeicului ar fi fost un preţ mai mult decât corect. Într-adevăr, atât de nobil era sângele cailor şeicului, încât Yousef ar fi cerut iertarea lui Allah pentru acceptarea unui astfel de schimb. Caii din satul Mena, a continuat bătrânul, ar fi fost pe veci îmbunătăţiţi prin atenţiile armăsarului şeicului, nu încăpea îndoială în această privinţă, iar cetăţenii din Mena umpleau chiar în acel moment ceainăriile din sat, îl asigura pe şeic, discutând numai şi numai despre frumuseţea şi puritatea de beduin a cailor săi. Totuşi, bătrânul a adăugat că, mai mult decât caii, el, Yousef al-Zaki, îl iubea pe Dumnezeu, iar Dumnezeu se manifesta prin dragoste.

262

Zelenka îl iubea deja pe Karin, apicultorul, care venise la Yousef cu doar o săptămână înainte cu un fagure cât un miel de mare şi cu o fiolă micuţă, plină cu lăptişorul unei mătei. Karin îi ceruse mâna fiicei sale, iar Yousef acceptase. Mulţi ar spune că Yousef era un bătrân slab de înger fiindcă acceptase, însă, a explicat el, ştia ceea ce vedea şi ce simţea, şi vedea că Dumnezeu ridicase cortul iubirii în inima fiicei lui şi cine era el să-l dărâme? Şeicul a aruncat atunci sabia şi l-a îmbrăţişat pe Yousef, apoi s-au aşezat în nisip şi au început o discuţie care, se spune, a ţinut trei zile şi trei nopţi. Au vorbit despre femei, despre Dumnezeu, despre poezie şi, desigur, despre cai, iar când şeicul a plecat spre casă, Yousef a sădit un curmal ale cărui fructe vindecau pleşuvia şi inspirau dragostea şi sub care stăteau acum muzicienii Zar.

Majoritatea oaspeților lui Saïd Chelul, explică Farouk, se bucurau deja de ceva vreme de petrecere înainte să apară gazda. Lumea era mai interesată de mâncare şi de prieteni decât de absența lui Saïd şi presupunea că trebuia să fie pe undeva. Oaspeții de lângă chioşcul cu ceai, discutând despre averea vecinului, credeau că stătea pe lângă fripturi, invitând lumea să mănânce. Cei care farâmițau tutunul pentru narghilea îşi imaginau că Saïd trebuia să fie lângă curmal, ascultând sau spunând o poveste.

Că nu era prezent, explică Farouk, avea să devină evident abia atunci când un oaspete, ghiftuit şi tocmai sfârşind de fumat o pipă cu tutun de caise, se întorsese spre un alt oaspete, zicând că nu-l văzuse pe Saïd Chelul. Exact în acel moment, cu o promptitudine care mai târziu avea să-l părăsească, apăru Chelul.

Ştiind, după cum ştiau Farouk şi majoritatea satului, că Saïd Chelul îşi petrecuse cea mai mare parte din viață

263

încercând să câştige atenția şi admirația oamenilor fără să reuşească nimic în privința virtuții sau a faptelor – doar dacă nu considerai fumatul unor mari cantități de tutun o faptă demnă de respect-, ştiind aşadar asta, sosirea discretă a Chelului la propria petrecere era… Farouk nu găsea cuvântul potrivit.

— Cum se spune *irtiyaab* în engleză?

— De ce mă întrebi pe mine? Ştii că nu prea vorbesc araba.

— Bineînțeles că ştii, insistă Farouk. Cum se zice când polițistul spune că în fapta ta e ceva mai mult decât fapta?

— Suspect? sugeră Fin o variantă.

— Asta-i! strigă Farouk triumfător. Suspect! *Irtiyaab* înseamnă suspect. E un cuvânt bun, nu? Sssssssss ca în cântecul cobrei sau ca vântul în sălciile Nilului de Jos. Vezi? Vorbeşti foarte bine araba! Ar trebui să ai mai multă încredere în mintea pe care ți-a dat-o Allah!

Sosirea discretă a Chelului era, continuă el cu o înfloritură sibilantă, „sssuspectă” pentru toți cei care îl cunoşteau. Se înclinase în fața celor în vârstă, îşi salutase prietenii, îşi sărutase rudele şi trecuse de la un grup la altul, evitând orice, în afară de cele mai esențiale „empresemente”. Când pronunță cuvântul, Farouk îl accentuă; descrise apoi cum îl observa pe Saïd de la o distanță suficient de mare pentru a evita necesitatea inițierii unui salut care putea foarte bine să se întoarcă împotriva lui, deoarece auzise că nu-i trecuse încă supărarea Chelului pe el. Dacă nu ar fi fost acel *afreet* al domnului Khaled, ar fi evitat petrecerea cu totul.

Saïd Chelul părea să-şi petreacă timpul privind peste umerii invitaților şi folosind scurtele răgazuri dintre -

264

Farouk făcu o pauză, înainte de a rosti – „empresemente” ca să cerceteze mulţimea.
Fin îl opri pe Farouk. Ceru să i se spună ce erau „empresementele”.
Farouk ridică dintr-o sprânceană.
— Nu vorbeşti propria limbă? E un cuvânt englezesc!
Îl învăţase la şcoală cu mulţi ani în urmă. Sigur îl ştia Fin.
Fin zise că nu-l auzise niciodată.
— Pe viaţa mamei mele, e un cuvânt adevărat! se jură Farouk. Este cuvântul pentru *salaam* şi pentru a întreba de sănătatea şi prosperitatea oaspeţilor tăi şi ale familiilor lor, pentru oferirea ceaiului şi a mâncării – toate lucrurile pe care le facem.
Fin se întreba dacă Farouk inventase cuvântul sau dacă nu cumva cuvântul dispăruse în negura vremii, dar nu voia să întrerupă povestirea lui Farouk.
În curând lui Farouk îi fusese clar, când îl văzuse pe Saïd Chelul îndreptându-se spre curmalul de Ambarra, că ţinta căutării sale erau maeştrii Zar. Ei, desigur, nu se mişcaseră de când îi văzuse Farouk ultima dată – doar cât să se întindă, pe jumătate adormiţi şi plini de grăsime de miel. Când Chelul îi zărise huzurind ca nişte cadâne într-un harem, nu aşteptase ca ei să-şi termine odihna, cum ar fi fost respectuos, ci venise direct la ei, călcând apăsat, şi le adresase cuvinte aspre şi furioase: „Cu siguranţă v-aţi umplut burţile mari şi lunecoase cu destul miel şi *ful medames* până acum?”
Unul dintre muzicieni răspunsese prin a se întoarce pe cealaltă parte şi a trage vânturi nestingherit, spre marele amuzament al colegilor. Însă Chelul nu se intimidase şi-i

265

întrebase, cu o prezenţă de spirit neobişnuită pentru el, dacă un asemenea sunet era singura muzică pe care aveau de gând să o ofere. Nu i se replicase, iar Chelul plecase, comentând că muzicienii erau la fel de inutili ca digestia bunicului său.
Chelul ar fi trebuit să aibă mai multă minte, explică Farouk. Majoritatea muzicienilor sunt nerăbdători să cânte, însă maeştrii Zar se mândresc cu lenea lor. Ki ştiu că, cu cât ţin mai mult lumea să aştepte, cu atât mai mare va fi recunoştinţa pe care o vor primi şi cu atât mai bun va fi accesul pe care îl vor avea la cei *afreet* încăpăţânaţi care sunt fundamentul traiului lor – aşa cum boala este fundamentul medicinei, şobolanul este motivul existenţei unui deratizator şi legarea, inima eliberării. Chelul ar fi trebuit să ştie că zădărârea treptată a maeştrilor Zar era o parte valoroasă, dacă nu esenţială, a magiei, însă, în acea zi, el nu „juca cricket”, aşa cum spun englezii. Un asemenea comportament îi dovedea lui Farouk că Saïd nu era interesat de calitatea magiei, şi totuşi reprezenta un serviciu pentru care probabil că plătise.
Asemenea chestiuni îi trecuseră prin minte lui Farouk în timpul petrecerii, dar nu insistase asupra lor, nu se întrebase cum se legau de alte lucruri pe care le ştia.

Desigur, fusese tulburat de comportamentul Chelului şi era adevărat că uneori îl observase îndeaproape, dar nu acționase în niciun fel. S-ar putea scuza, zicând că grija lui pentru domnul Khaled îl făcea orb față de evenimentele ce se desfăşurau, însă era mai mult decât atât. Allah cel Mărinimos îi dăduse o minte viguroasă şi nu o folosise, preferând să se piardă în frenezia serii,

266

a luminilor colorate, a mâncării, a oamenilor şi, mai presus de toate, a mâniei sale față de Saïd Chelul. Poate că această mânie îi înțepenise creierul, fiindcă, dacă ar fi fost un om mai bun, ar fi putut să-şi dea seama ce se întâmpla şi să-i pună capăt înainte să fie prea târziu.

— Ar fi trebuit să-şi dea seama de ce anume? întrebă Fin.

Farouk răspunse că nu ştia. Asta încerca să îi explice lui Fin. Poate că ar fi ştiut dacă ar fi privit dincolo de furia sa, dincolo de domnul Khaled, sau dacă s-ar fi întrebat măcar ce se întâmpla, însă el nu se întrebase.

Farouk luă una dintre vinetele care de acum se răciseră şi scoase cu furculița carnea sa de culoarea pergamentului.

Când maeştrii Zar se ridicaseră în capul oaselor, probabil pentru prima oară după multe ore, hotărâseră că venise vremea să cânte şi merseseră fără grabă spre un loc ales dinainte, în mijlocul sătenilor. Aceştia erau oameni care petrecuseră numeroase ore în soare, fără umbră, convingând turişti cu tenul de un roz aprins să cumpere vederi sau să facă o plimbare cu cămila, sau să viziteze un mormânt gol. Aceşti oameni erau femei a căror existență însemna cărat şi avut grijă, protejat şi hrănit. Aceştia erau locuitorii satului Mena, care mestecaseră bucate gustoase şi râseseră în noaptea caldă a deşertului, bucurându-se de cai şi ținându-şi tovărăşie unii altora. Nu observaseră nici sosirea muzicienilor, nici absența gazdei, însă fiecare auzise soloul de tobe al maeştrilor Zar atunci când îşi începuse bătaia înceată.

Farouk fusese atent la muzicieni şi, imediat ce îi văzuse mişcându-se, îl luase pe domnul Khaled de mână şi-l condusese prin mulțime până ce ajunseseră direct în

267

fața maeştrilor Zar. Atunci când alămurile, *tabla* şi micile talgere se alăturaseră tobei, aerul se umpluse de muzică, exact aşa cum spațiul din jurul unei plante de iasomie se umple cu miros de iasomie.

Conversațiile încetaseră, iar oamenii începuseră să asculte muzica, picioarele încălțate în sandale băteau ritmul în nisip, degetele unei femei i se arcuiau încet în palmă, umerii începuseră să se legene ca nişte *felucca* pe Nil. În curând lumea dansa, mâinile mângâiau aerul nopții, trăgând muzica înspre ei şi înspre vecinii lor. Unii se mişcau târşâit, fluturându-şi mâinile de parcă ar fi invocat sufletele pierdute, alții făceau paşi mari de parcă s-ar fi furişat în camera iubitei sau călcau pe cărbuni

aprinşi, alții priveau dintr-o parte într-alta de parcă ar fi urmărit o minge aruncată între copii. Dacă Saïd ar fi fost acolo, şi-ar fi băgat degetele la subsuoară şi ar fi dat din coate ca din aripile unei găini Fayoumis. Toba făcea *b-bum, b-bum, b-burn* în cuprinsul deşertului şi dispoziția tuturor se îmbunătățise fiindcă nu mai era loc pentru nimic altceva decât pentru fericire.

Când Farouk se uitase în urmă, văzuse că domnul Khaled dispăruse şi, după ce îl căutase o vreme, îl găsise mergând spre marele pustiu al deşertului, surd la muzică şi rătăcind cu privirea goală. Farouk îl luase de mână şi stătuseră amândoi departe de mulțime, aşteptând ca maeştrii Zar să-şi înceapă magia. Aceştia cântaseră fără oprire o oră sau mai bine şi lumea dansase până când obosise, unii refacându-şi apoi puterile cu nişte ceai sau cu câte o bucată de carne de miel, cu câte o lingură de budincă *mihalabeyah* cu miros de trandafiri sau câte o

268

gură de ceva mai tare, dintr-o sticlă străină pusă într-o pungă maro de hârtie.

Farouk nu împărtăşea bucuria mulțimii. Orice muzician putea oferi ritm, zisese, şi, dacă te simțeai uşor sau voiai să uiți de griji, aveai să dansezi, însă aceştia erau Zar din Sud şi aveau puterea să îți deschidă inima şi să te facă să îl simți pe Dumnezeu, şi doar ei erau în stare să-l invoce pe acel *afreet* pus pe rele care îl târa pe domnul Khaled în praf. Aşa că era firesc, spusese Farouk cu siguranța de sine care-i însoțea toate impresiile, să nu fie încântat de cum cântau maeştrii Zar şi de felul cum sătenii băteau din picioare ca nişte adolescenți excitați.

Când muzicienii făcuseră o mică pauză ca să strângă pielea tobelor lângă foc şi să soarbă nişte ceai, Farouk se apropiase de ei şi ceruse să ştie dacă erau într-adevăr faimoşii Zar din Sud. Bineînțeles, răspunseseră. Cine credea el că erau? Farouk replicase că, la început, socotise că erau acei Zar din Sud, dar acum se întreba dacă nu cumva erau altcineva şi nu cumva veniseră la petrecerea greşită. Poate că erau muzicieni tocmiți pentru nunta vreunui păstor de capre sau pentru vreo circumcizie, sau pentru vreun ospăț de turişti, în deşert. Unul dintre muzicieni le zisese celorlalți, pe un ton glumeț, că îşi dorea să fi cântat la ospățul unor turişti, căci se plătea bine şi nu ar fi fost deranjați de oameni care înțelegeau muzica tot pe atât cât o şopârlă. Farouk răspunsese că, şi dacă ar fi fost şopârla cea mai proastă şi mai tare de urechi din Marele Deşert de Vest, muzica lor tot nu ar fi fost bună de nimic. Muzicianul se întorsese atunci spre Farouk şi rostise cea mai cumplită insultă pe care un bărbat i-o poate adresa altuia, la care Farouk scuipase

269

pe picioarele bărbatului şi zisese *„Ummak”*, ceea ce, desigur, mutase insulta asupra mamei lui. După care, îşi amintea Farouk, urmaseră strigăte, sudalme şi amenințări groaznice. Muzicianul jurase să-i taie limba lui Farouk; Farouk promisese să ardă

până la temelie casa omului; şi tot aşa, până ce sătenii se plictisiseră de întrerupere şi ceruseră să înceteze cearta.

— Locuitorii din satul Mena sunt cei mai împăciuitori din lume, zise Farouk cu mândrie.

Fân nu era de acord cu el?

Fin zise că nu mai întâlnise niciodată oameni care să se certe atât de mult, care să se lege de cea mai măruntă insultă şi care să discute, să dezbată şi să strige cu atâta pasiune. Zise că nu mai ştia niciun alt loc în care atât de mulți oameni să participe cu un asemenea entuziasm la certurile altora. Dacă era acelaşi lucru cu ce spunea Farouk, atunci era de acord.

— E exact acelaşi lucru, răspunse Farouk.

— Deci i-ai iertat pe muzicieni? întrebă Fin.

— Bineînțeles că nu, zise Farouk.

Cum ar fi putut-o face, când îl insultaseră în asemenea hal, iar domnul Khaled se găsea într-o asemenea restrişte?

Aşa că, în timp ce muzica reîncepea, îl trăsese pe domnul Khaled dinaintea muzicienilor şi izbise cu un băț într-o tavă de metal până ce muzica trebuise să se oprească. Sătenii se înfuriaseră şi îi porunciseră să plece, însă Farouk refuzase să se mişte din loc. Strigase că toată lumea ştia de *afreet-vX* domnului Khaled, dar nu făceau nimic. Se prefăceau că nu s-ar fi putut întâmpla în satul lor ceva atât de groaznic. Le reamintise că domnul

270

Khaled se născuse în sat, aidoma tatălui şi bunicului său, iar *afreet-\A* domnului Khaled era, astfel, *afreet*-ul lor. În acest moment se auziseră unele murmure şi discuții, deoarece, după cum Farouk îl asigura pe Fin, era înțelepciune multă şi rară în ce zicea. Îşi încheiase discursul cu un poem străvechi din Iran, care descria cum deşertul ducea dorul vieții şi al cunoaşterii, astfel încât până şi pietrele tânjeau după ce ştiau oamenii. În final, căutase în *galabeya* şi scosese teancul de lire egiptene pe care le pusese deoparte ca să parieze pe cai, azvârlindu-le deasupra muzicienilor, iar acestea căzuseră fluturând peste ei ca nişte petale de flori scuturate.

— Poezie şi bani, îi explică Farouk lui Fin, o combinație magică pentru maeştrii Zar.

Maeştrii Zar rămăseseră nemişcați până ce bancnotele se aşezaseră la pământ şi apoi deschiseseră brațele către Farouk ca şiragurile de stegulețe colorate care-i întâmpinaseră pe oaspeți la petrecere. Farouk îi îmbrățişase pe toți, pe rând, şi, când se reîntorsese în mulțime, sunetul tobelor se auzise într-un ritm secret şi sfânt. Se auzea iar şi iar, înălțându-se şi căzând ca o bătaie de inimă, oprind până şi cea mai slabă şoaptă. Domnul Khaled, de parcă ar fi fost atras de forțe invizibile, apăruse în fața maeştrilor Zar, cu brațele încrucişate şi ținute la distanță de trup.

Simpla distracție dispăruse demult, iar de acum fiecare persoană, fiecare bărbat şi fiecare femeie, îl urmărea pe domnul Khaled, care încremenise, cu ochii strâns închişi. Bătaia ca a unei inimi a tobei continuase, *„dumm tek-a-tek, dumm tek-a-tek”,* timp de patru sau cinci minute, înălțându-se şi căzând, invocându-l pe domnul Khaled

271

cel pierdut. Micile talgere se alăturaseră pe furiş ritmului, precum cea mai uşoară dintre dezmierdări, dând naştere la o mie de noi lumi, căutând îngerul care putea trezi sufletul domnului Khaled. Însă domnul Khaled rămase ferecat, *afreet*-ul cutremurându-i-se în corp precum petrolul prins sub cea mai subțire crustă de piatră. Lumea aplauda, se ruga, îl îndemna pe domnul Khaled, strigându-i *afreet*-\A\x\ să se mişte, lăudân du-i pe maeştrii Zar. Însă *afreet*-ul domnului Khaled era încăpățânat. *Tabla* dăduse buzna în ritm cu triluri în spirală, iar cele trei instrumente se învârteau unul în jurul celuilalt ca nişte limbi de fum, fiecare invocându-l cu rândul pe Dumnezeu. Duruitul tobelor ba creştea în intensitate, ba scădea, atrăgând toți oamenii în jurul domnului Khaled, într-o făptură cu multe brațe şi cu multe capete, dar de o singură ființă. Şi, dintr-odată, ritmul contenise, iar unde fusese sunet acum nu mai era nimic, un spațiu cioplit în aer, ca întunecimea Marii Piramide noaptea, un loc unde trebuie să fie dorul, în exact acel moment, *afreet*-ul domnului Khaled se mişcase, atras de gol aşa cum un bărbat e atras de o femeie. Mulțimea înțelesese şi se întorsese ca o singură ființă către spiritul care făcea capul domnului Khaled să se legene dintr-o parte într-alta şi ochii să-i iasă din orbite. Domnul Khaled se aplecase într-o parte, căzând în spațiul țesut de maeştrii Zar, şi în fața ochilor mulțimii *afreet*-ul se ridicase, desfăcând brațele domnului Khaled şi împingându-i pieptul în afară astfel încât inima sa să fie mai aproape de acel pustiu.

Apoi, condusă de Atotputernicul Dirijor, geamătul unduios al instrumentelor *mizmar* şerpuise în pustiu,

272

brodând groapa delicioasă a dorinței cu un cântec seducător, ca o fecioară neliniştită, care cheamă şi iar cheamă. Domnul Khaled începuse să se învârtă, desprinzându-se din strânsoarea *afreet*-ului, iar în timp ce se răsucea fața lui căpătase o lumină sfântă, corpul ridicându-i-se până când strălucea cu zâmbetul unui om în fața iubirii lui Dumnezeu. În timp ce se rotea, domnului Khaled îi tremura capul, de parcă mintea lui nu putea cuprinde frumusețea. Asemenea putere în fiecare răsucire, aruncându-l încoace şi încolo cu o forță care nu era omenească. Asemenea încântare cutremurătoare, stăpânindu-l pe domnul Khaled ca pe un copil, ca pe un amant, iar domnul Khaled, scuturând din cap şi din mâini de parcă tot ceea ce vedea era dincolo de simțuri, dincolo de cuvinte, până ce fusese copleşit de o bucurie îmbătătoare.

Acum toată tăcerea dispăruse, iar mulțimea striga şi aclama, alungându-l pe *afreet*, trimițându-l în deşert, în piramidă, oriunde în afara inimii bietului domn Khaled. Toți săreau şi se învârteau întru iubirea lui Allah şi, după ce se scursese mai multă vreme decât îşi putea aminti cineva, muzica se stinsese şi, cu excepția gâfâitului mulțimii, mai existau doar tăcerea deşertului şi zâmbetul radios al lui Ali Khaled bin Sahmi, eliberat în sfârşit de *afreet*-ul pus pe rele.

Farouk se opri din vorbit, se frecă la ochi, îşi trecu degetele delicate prin părul sârmos şi privi pe fereastră. Tăcerea avea concretețe, ca la sfârşitul unei melodii frumoase. Fin uitase de sine o clipă; apoi însă, în prezența acelei tăceri, îşi aminti ce voise şi îşi drese glasul.

— Cum rămâne cu Chelul? întrebă.

273

— Cu Chelul? răspunse Farouk. De ce să-şi amintească ei de Chel? Lumea nu se gândea la Chel.

Numele său fu strigat de undeva de afară şi chipul lui Farouk fu străbătut de fiorii îngrijorării. Se ridică, turnându-şi whisky-ul în paharul lui Fin.

— A venit soția mea, zise, băgându-şi trei lame de gumă de mestecat în gură şi mişcându-şi capul de la stânga la dreapta până când îi pocni gâtul. Îşi trase iarăşi mânecile peste încheieturi. Te rog, trebuie să vorbesc! Samar nu ştie nimic despre această zi, nici că eşti tu aici. Poate…

Fin clipi nedumerit, apoi înțelese şi se întoarse dinspre Farouk, iritat de acea întrerupere.

— Desigur, răspunse. Să mă duc pe acoperiş?

Când se răsuci pentru a-şi privi prietenul, descoperi că era deja singur.

24

Fin privi Marea Piramidă, care, nemaifiind luminată pentru turişti, era acum o absență întunecată şi păstoasă ca o imagine neterminată. Se întinse pe o parte, pe jos, sprijinindu-şi capul pe braț. Ştia că se apropie de sfârşitul poveştii şi era hotărât să primească tot ce avea nevoie. Trebuia să fie ceva în adâncul ei, altfel, de ce ar fi dorit-o? Trebuia să se încreadă că toate aveau să se lege atunci când afla ce se găsea sub casa Chelului. Poate că mai târziu avea să-l întâlnească pe Saïd, să se aventureze el însuşi în tunel. Fin simțea o legătură cu protagonistul poveştii, sau cel puțin cu ambițiile acelui om, şi bănuia că era un soi de empatie care lui Farouk îi lipsea. Felul posac în care Farouk spunea povestea părea încărcat de prejudecată, de invidie. Dacă narațiunea se reflecta atât de bine asupra lui Farouk cum ar fi vrut el să creadă Fin, atunci de ce era atât de evaziv? Poate că ținea doar de faptul că lui Farouk îi lipsea

curiozitatea, curiozitatea aparte pe care o împărtăşeau el şi Chelul – şi care îi făcea speciali.

O scânteie de undeva din depărtare îi atrase atenția lui Fin, un punctuleț galben, ca o stea căzătoare. Fin se ridică în capul oaselor şi scrută întunericul. Ba era acolo, ba nu mai era, o grăunță lucitoare care se umfla până la dimensiunea unui semn auriu, a unei forme ce se apropia, strălucind tremurat ca focul. Auzi zgomot,

275

forfotă, strigăte şi nechezat. Era o torță, un om pe un cal, ținând o torță aprinsă şi ivindu-se în galop din întuneric. Curând, alți zece apărură, tresăltând pe deasupra elipsei puțin adânci a dunelor, silueta fiecărui călăreț fiind îndulcită de muselină curgătoare.

Trecând de hotarul unde lumina satului atingea umbra luminată a deşertului, primul călăreț scoase un dispozitiv de comunicare dinăuntrul robei şi vorbi la el. Fin se grăbi să-l strige în josul scării pe Farouk.

— Se întâmplă ceva! Repede, vino să vezi!

Fin fugi înapoi la marginea acoperişului şi stătu acolo privind cu gura căscată, ba strângând din pumni, ba desfăcându-i. Zgomotul crescu în intensitate, pe măsură ce un şir de peste cincizeci de cămile apăru din întuneric, cei care mânau strigând şi fluierând, iar noaptea fiind sfâşiată de răgetele agresive ale masculilor în rut şi împunsă de țipete prelungi, hăulitoare.

Fin coborî în fugă treptele şi dădu buzna în bucătărie.

— Se întâmplă ceva, o sărbătorire de război tribal, sau ceva! exclamă el.

Farouk era cu soția lui. Erau îmbrățişați, mâinile lui Farouk cuprinzând talia ei, iar palma ei mângâind ceafa bărbatului. Se despărțiră la sosirea lui, iar ea se dădu mai în spate. Jenat, Fin întinse mâna în semn de salut, apoi o retrase iute. Era nepoliticos să saluți fizic o femeie. Farouk îi spuse câteva cuvinte în arabă soției, iar ea îi întinse mâna lui Fin. Dădură mâna şi schimbară *salaam*-un. Vocea ei nu se potrivea cu moliciunea strângerii de mână. Ea tresări la încleştarea lui entuziastă – din pricina tulburării –, nu din timiditate, ci dintr-o sensibilitate intensă la adresa intimității atingerii. Îşi trase mâna şi îi vorbi lui Fin într-o arabă caldă şi rapidă. El îi privi obrajii

276

netezi şi plini ca ai unui copil, ochii mari, cu sprâncene groase, perfect sculptate, care se subțiau spre capăt. Ea se întoarse pe călcâie şi părăsi încăperea. Fin ştia că femeia îi urase bun venit, dar restul nu-l pricepuse.

— Te rog, lasă-ne un pic… o să vin sus… într-o clipă, zise Farouk.

Fin observă că ochii lui Farouk erau umezi de emoție. Poate că deja ştia de existența călăreților.

— Ce se întâmplă? E ceva serios? întrebă Fin.

— Nu-i nimic, răspunse iute Farouk, întorcându-se cu spatele. Du-te sus! Eu voi termina *baba ganoush.* Bărbatul luă usturoiul, zeama de lămâie, uleiul de măsline, tarhonul şi chimenul şi puse totul în amestec, împreună cu fâşiile – de-acum moi – de vânătă. Te rog, îi zise lui Fin, care zăbovea în spatele lui, o să vin şi eu...

Fin fugi în susul scării, pe acoperiş.

Când Farouk i se alătură, Fin era aplecat peste zidul scund de la marginea acoperişului, privind evenimentele cu răsuflarea tăiată.

— Se întâmplă ceva, ceva important, anunță Fin.

Farouk nu părea îngrijorat. Ducea în palme castronul de lut ars cu *baba ganoush* şi un teanc de lipii.

— Lămâia trebuie să îi şoptească tarhonului; chimenul trebuie să-i cânte cântece de dragoste vinetei; usturoiului trebuie să i se dea timp pentru seducție. Doar atunci se poate mânca acest fel.

Aşeză castronul şi lipiile pe zidul scund şi se întoarse în casă, reapărând după câteva clipe cu două scaune de lemn pe care le puse unul lângă celălalt la marginea zidului.

Fin era captivat de ce se petrecea dedesubt. Călăreții păreau să primească ordine de la personajul îmbrăcat aidoma lor şi care avea o stație de emisie-recepție.

277

— Cel de acolo este şeful. Le zice ceva, dă ordine! Ce crezi că se întâmplă? Să fie extremişti, războinici tribali? şopti Fin pe nerăsuflate.

Farouk se instală pe unul din scaune.

— După doi, trei ani în Egipt, tot te mai crezi într-un film! Ce să fie azi, Fin? *Lawrence al Arabiei? Blestemul mumiei?* Farouk clătină dojenitor din cap. Există cinci milioane de telefoane mobile în Egipt; suntem centrul cultural al lumii arabe; avem o civilizație mai veche dccât orice alt loc de pe Pământ; facem mai multe filme, scoatem mai multă muzică şi mai multe cărți decât țara ta, dar tu ne socoti în continuare că aparținem trecutului, că nu reprezentăm nimic? Uită-te la tine, Fân! Tu stai în praf; în cea mai mare parte a timpului porți haine vechi, găurite şi murdare. Niciun om din sat nu ar purta hainele pe care le porți tu. Este *zibballa!*

Fin era şocat.

— Despre ce vorbeşti acolo? Despre hainele mele? îmi pare rău dacă nu mă ridic la standardele tale. Mi-am petrecut ziua...

— Nu. Acum, *habibi,* porți o *galabeya* ca un egiptean. E bine, deşi nu e curată, desigur, fiindcă stai în praf ca un copil şi e bumbac ieftin, de import. Mâine îți voi cumpăra una – bumbac de cea mai bună calitate, din Egipt. Te speli, te bărbiereşti, apoi îți vei găsi o slujbă şi o soție, *insha'allah!*

— Dacă vreau o altă *galabeya*, o să îmi cumpăr una! se răsti Fin. Nu-ți cer nimic!

Pot să plătesc pentru cele de trebuință mie – şi, de obicei, şi pentru cele de trebuință ție. Am plătit pentru legume, pentru whisky… Ți-am salvat viața, Farouk! Acum sunt războinici beduini sub casa ta şi tu mă critici pentru că mă alarmez?

278

— Sunt ghizi turistici, nerodule, răspunse Farouk. Aşteaptă turiştii care mănâncă la un ospăț beduin în deşert. Aceleaşi bucate pe care le mănâncă la hotelul lor, numai că acum o fac în deşert.

Farouk chicoti la adresa acestei idei şi rupse o bucată de lipie, pe care o înmuie în *baba ganoush.*

— Să-ți spun ceva, *habibi,* ar trebui să uiți când plăteşti sau nu, dar să ții banii la inimă… nu aşa ar trebui să fie un bărbat.

Cămilele se apropiară şi Fin observă că, ținându-se din răsputeri de spinarea fiecărui animal, era câte un turist deloc în largul lui, tânjind după tihna hotelului, entuziasmul şi ineditul expediției evaporându-se de mult timp din starea sa de spirit.

Două autobuze de lux, strălucitoare, cu oglinzi laterale enorme, ca antenele unor insecte, opriră cu mult zgomot şi confirmară acuta stânjeneală a lui Fin. Frânele hidraulice trosniră şi şuierară, speriind cămilele care soseau şi trezind amintirea falnică a puterii strechei atunci când animalele țâşniră înapoi spre întinderea deşertului, purtând cu sine pe oricine se ținea.

O impresionantă scenă de răcnete şi de confuzie se desfăşură în fața casei, cămilele fiind târâte înapoi din deşert de beduini furioşi şi turişti zdruncinați furişându-se precaut în autobuzele dotate cu aer condiționat sau împrăştiindu-se prin împrejurimi, fie făcând poze, fie cumpărând antichități îndoielnice de la negustori iviți ca prin farmec. Ambii bărbați priveau ce se petrecea, Farouk lăsat pe spătar, adunând *baba ganoush* afumat cu bucăți crocante de lipie, iar Fin patrulând pe lângă marginea acoperişului şi dând cu piciorul în pietricele. Călăreții avură nevoie de douăzeci de minute pentru

279

a aduna cămilele, iar turiştii fură coborâți de pe ele cu gemete plângăcioase de „aoleu, Doamne” şi „dă-mă jos, nenică”, ce stârneau ecouri prin deşert. Într-un final, caravanseraiul împiedicat se urcă în autobuze, care porniră huruind spre Cairo. Călăreții rămaseră pe loc, numărându-şi simbria, sporovăind şi râzând.

Fin se aşeză lângă Farouk.

— Îmi pare rău. Nu sunt în apele mele…

— Nu-i nimic, *habibi*, răspunse Farouk, întinzându i castronul de lut ars.

Fin înmuie în el o bucată de lipie.

Farouk îi privi pe bărbații de dedesubt şi apoi se ridică de pe scaun, ca lovit de

inspirație.

— Spune-mi, în țara ta sunt cai?

— Mulți, răspunse Fin.

— În toată țara ta, Anglia ta…

— Republica Irlanda, îl corectă Fin.

— Da, da. Irlanda, Anglia, Republica… în toate aceste locuri, există cai grozavi?

— Sunt sigur că sunt, răspunse Fin, câțiva dintre cei mai buni cai din lume.

— Ba nu, îl informă Farouk pe Fin. Cel mai grozav cal din lume este cel arab, arab-egiptean. E adevărat, jur pe mama!

Farouk nu fusese la Fin acasă, zise, însă ştia cu o certitudine absolută că, dacă existau cai buni în țara lui, se datora sângelui lor arab. Nicio altă rasă de cai nu era atât de pură, crescută fiind de secole de arabii din deşert, iar cei mai grozavi dintre arabi erau *al-khamsa,* cele cinci linii de sânge. Oare Fin ştia acest lucru?

280

Fin îl asigură pe Farouk că nu-i prea păsa de respectivul subiect, însă bănuia că irlandezii aveau cai buni de sute de ani. Farouk nu-l luă în seamă.

— Oare Isus sau Moise, pacea fie cu ei, au crescut caii voştri? Nu, bineînțeles că nu! Şi totuşi, spui că aveți cai buni. Profetul Muhammad – binecuvântat fie-i numele – a ales *al-khamsa* el însuşi. Ştiai asta?

Fin zise că nu ştia şi, înainte să-l poată opri, Farouk îi povesti cum Profetul, după multe zile petrecute în deşert, văzuse o oază şi dăduse drumul cailor să fugă şi să bea. Însă, înainte ca animalele să ajungă la apă, îi chemase înapoi, dorind să le testeze ascultarea. Doar cinci se întorseseră, iar pe aceştia Profetul îi numise *al-khamsa,* din care proveneau cei mai aleşi cai din rasa arabă. Însăşi forma calului arab reflecta dragostea lui Allah. Oare Fin ştia asta? Fruntea mare cuprindea binecuvântările lui Allah, pieptul lat reflecta puterea, grumazul arcuit, curajul şi, desigur, coada, purtată sus, ca sceptrul unui rege, era mândria arabilor. Din aceşti cai provenea orice exemplar de calitate din întreaga lume.

— E o părere, Farouk, zise Fin căscând, e doar o părere.

— O părere? întrebă Farouk.

— Caii arabi, caii egipteni… de fapt, tot ce spui tu.

Farouk nu luă în seamă aceste cuvinte.

— Înainte de arabi, zise el pufnind, caii tăi erau măgari!

— Desigur, Farouk! Dar cum rămâne cu Saïd Chelul?

— Chelul? El iubea caii, bineînțeles, erau mulți cai la petrecerea sa, răspunse Farouk. Fiecare dintre *al-khamsa* era prezent. *Kohailan, saklawi, hadban, dahman* şi *obeyan.* Erau cu toții acolo, stând ca nişte regi, vegheați de îngrijitori care le împleteau argintul vechi al beduinilor în coamă, în timp ce stăpânii le şopteau la ureche poezii

281
şi laude. Farouk închise ochii, stăpânit de rapsodia nostalgică, şi continuă şoptit: Pentru astfel de cai, un rege şi-ar da regatul. Cai crescuţi vreme de mii de ani într-o descendenţă neîntreruptă, mai lungă decât cuvântul scris, mai lungă decât istoria. Iar ei, *habibi,* erau artiştii rasei lor – nu animalele de curse, crescute şi vândute pentru viteză de reginele tale ale Angliei, ci artişti, dansatori magici, care, dacă le era pe plac, aveau să dezvăluie dinaintea omului sufletul calului.

— Dar pentru ce se aduseseră toţi acei cai? întrebă Fin.

Farouk insistă că erau de o importanţă vitală. Deşi mâncarea era importantă la o adunare, mai importanţi chiar decât bucatele erau caii, mai ales cei dansatori, şi se spunea că până şi sate îndepărtate precum Sharayya îşi aduseseră caii la petrecerea Chelului. Din momentul în care începuseră festivităţile era limpede pentru ori cine în afară de Iqbal Bolborositorul că, indiferent ce problemă ar fi avut lumea cu Saïd Chelul – şi toată lumea avea măcar una –, el organizase petrecerea cu un stil admirabil.

— Nu poţi plăti pentru venirea cailor, explică Farouk. Stăpânii lor trebuie să creadă că evenimentul e important şi că ar fi neghiob din partea lor să nu apară cu animalele cele mai bune, pentru ca lumea să vină apoi cu cât de mulţi bani îşi permite.

Poate că era din pricina confuziei din jurul scopului acelei petreceri, poate că ţinea de descrierile pregătirilor Chelului, care se îmbogăţeau la fiecare povestire. Cine putea şti cum se născuse entuziasmul? Însă sigur era că la petrecerea lui Saïd ajunseseră cei mai grozavi cai dansatori din Egipt.

282
Dar existau şi alte amănunte importante, explică Farouk. Nu doar că veniseră cel puţin treizeci de cai grozavi, dar erau prezente două animale excepţionale şi de preţ – Izeah din Balan şi Noor din Tal' Shiid. Ambii cai erau dansatori străluciţi, zise, combinând în mişcările lor graţia şi o spontaneitate desăvârşită. Unii spuneau că erau cei mai magnifici cai pe care îi văzuse Egiptul – şi, prin urmare, întreaga lume – în ultimii cincizeci de ani. Problema, una însemnată, era că, atunci când cele două animale dansau, o făceau cu acelaşi spirit, în acelaşi fel. Noor era o iapă *hadban,* neagră ca noaptea, cu trei glezne albe; lzeah era un armăsar *obeyan* auriu. Deşi se ştia că liniile lor de sânge nu se încrucişaseră de două sute de ani, atunci când dansau era ca şi când ai fi văzut un singur cal, dănţuind în reflexia unei ape liniştite.

Fiecare dintre proprietari, continuă Farouk, petrecuse ani întregi ascultând bârfele familiei sau ale servitorilor celuilalt, ca să monitorizeze mişcările calului rival şi să-i ţină pe cei doi la distanţă. Acest acord nescris menţinuse un echilibru natural timp de mulţi ani. Dacă se ştia că ambii cai erau prezenţi la acelaşi eveniment, explică el, atunci onoarea, fundamentul a tot ce e valoros, ar fi cerut ca ei să se întreacă, şi, desigur, ar fi fost o zi nefastă pentru unul din proprietari. Să aduci laolaltă doi

asemenea cai era un lucru cumplit, spuse Farouk, cumplit şi greşit. Însă acum se întâmplase la petrecerea lui Saïd, accidental, din voia sorţii sau din voinţa Atotputernicului. Mulţimea era foarte stârnită, ca de promisiunea unei bătăi între gemeni, în curtea şcolii.

Farouk se lăsă pe spătarul scaunului, mai încrezător decât ar fi fost Fin pe capacitatea de a oferi sprijin a

283

picioarelor fragile, găurite, ca fagurii, de carii înfometaţi ai deşertului.

Pe durata reprezentaţiei pline de inspiraţie a maeştrilor Zar, Saïd Chelul nu fusese nici măcar întrezărit, şi, în ciuda numelui său care plutea vag prin mintea fiecărui invitat, nimeni nu-i observase absenţa. Poate că fuseseră cu toţii captivaţi de calitatea mâncării, de scoaterea *afreet*ului domnului Khaled sau de virtuţile cailor. Farouk nu ştia exact. Referitor la acest aspect, explică Farouk, poate că judecase greşit viclenia vechiului său prieten, căci era posibil să fi făcut parte din plan. Dacă era adevărat aşa ceva, dacă Saïd Chelul plănuise cu bună ştiinţă o asemenea surescitare ca să distragă atenţia oamenilor de la absenţa sa, atunci planul, oricât de strălucit urzit, avea curând să se destrame.

Când Saïd ieşise din casă şi pornise către oaspeţi, cei care îl văzuseră se porniseră să ţipe şi să strige: *„AFREET, AFREET!”* O clipă, toată lumea crezuse că probabil reapăruse *afreet*-ul domnului Khaled şi pusese stăpânire pe trupul lui Saïd Chelul. Farouk explică faptul că un *afreet* trebuia să se ducă undeva, iar oricine avea ochi de văzut vedea că Saïd Chelul arăta ca un om posedat.

Chelul păşea aşa cum păşise dintotdeauna. Ba chiar zâmbea, îşi aminti Farouk, în felul în care zâmbesc unii atunci când sunt agitaţi sau stânjeniţi, neştiind sigur dacă ar trebui să se alăture băşcăliei sau dacă ei sunt subiectul băşcăliei. Cei care se găseau suficient de aproape ar fi trebuit să vadă că Saïd nu putea fi posedat de un *afreet,* căci un *afreet* nu zâmbea niciodată. Nu, nu de asta se striga, ci dintr-un motiv mult mai evident. Din vârful capului său chel până la picioarele sale mari şi ciolănoase, Saïd Chelul se albise.

284

— De la şoc? întrebă Fin.

Farouk era de acord că existau şocuri care puteau să albească pielea, ba chiar şi părul, dar ce şoc era atât de groaznic încât să schimbe şi culoarea hainelor unui om? Căci nu doar faţa şi palmele Chelului erau albe, ci şi veşmintele îi erau acum la fel de albe precum creştetul său amplu. Ca să înrăutăţească lucrurile, ochii îi erau roşii, roşii ca sângele proaspăt, ceea ce, explică Farouk, reprezenta un semn sigur de posedare.

Chelul nu avea habar de felul cum arăta, nici că lumea îl socotea un spirit

demonic. Îşi imagina că ei se holbau şi arătau cu degetul dintr-o formă nouă de respect. Şi de unde, se întrebă Farouk cu compasiune, să fi ştiut el diferența, de vreme ce nimeni nu-i arătase respect lui Saïd Chelul de la vârsta copilăriei? Când însă lumea începuse să arunce cu pietre, Chelul începuse să aibă bănuiala că ceva nu era în regulă. Coborâse privirea şi, văzând cât de alb îi era corpul, începuse să plesnească şi să-şi scuture îmbrăcămintea, stârnind norişori în jurul său. Asta-i făcuse pe oameni să strige mai abitir şi să fugă terorizați.

— Suntem un popor curajos, adăugă iute Farouk, mai curajos decât orice altă nație, însă de nimic nu le e mai frică egiptenilor decât de un *afreet!*

Chelul apucase o găleată de apă de lângă fântâna sa şi şi-o răsturnase în cap.

— Asta, zise Farouk, a schimbat totul.

— Totul? întrebă Fin, întinzându-şi piciorul învinețit pentru a-l dezmorți şi schimbându-şi poziția.

— Pleosc! răspunse Farouk, lovindu-şi palmele între ele. La fel cum lumina schimbă întunericul.

Afreet-*i*\ Chelului era o iluzie a prafului, nimic mai mult. Partea din față a corpului său era acoperită cu

285

o pudră albă, fină, de parcă ar fi trecut pe jumătate în lumea de jos.

— Iar ochii săi roşii? întrebă Fin.

— Tot de la praf, desigur!

Imediat ce apa spălase praful, lumea înțelesese şi începuse să râdă cu uşurarea celor cărora le fusese mai frică decât ar fi fost dispuşi să recunoască. Chelul, găsindu-se din nou subiect de glume, era furios. Se întorsese pe călcâie şi fugise în casă, trăgând zăvorul după el şi refuzând să mai iasă sau să răspundă.

Lumea de la petrecere vorbea de-acum deschis despre comportamentul curios al Chelului, însă nu o făceau de parcă ar fi constituit vreun mister. Dacă locuitorii satului Mena ar fi ştiut ce avea să se întâmple mai târziu, cu siguranță ar fi încercat să găsească sens în acțiunile sale ciudate, însă, bineînțeles, nu se întâmplă aşa ceva. Dacă ar fi fost vorba despre altcineva din sat, şi-ar fi pus întrebări: De ce se poartă aşa? Ce înseamnă? Însă, în cazul Chelului, nu se întrebaseră nimic; el mereu se purtase ciudat. Singura concluzie pe care şi-o permiteau cu această ocazie era că purtarea Chelului trebuia să fie rezultatul a prea mult *kifbun,* ocru, care ajunsese din Levant după o intens deplânsă absență de mulți ani.

Farouk i se destăinui lui Fin că niciodată nu crezuse că purtarea Chelului era legată de haşişul din Levant. El şi Chelul fumaseră *kif*in mari cantități încă de când aveau doisprezece ani, după care amestecau ce rămânea cu bălegar de cămilă pentru a-l vinde turiştilor. Ştia că nu *kif*-ul provocase comportamentul Chelului, aşa că se apropiase de casa Chelului şi bătuse la uşă, însă Saïd nu răspunsese, aşa că Farouk

se întorsese la cai.

286

Miros de tămâie şi o aromă bogată de mâncare gătită se furişară până pe acoperiş în timp ce Farouk povestea, şi curând, de parcă şi ea ar fi plutit pe o mireasmă dulce, apăru Samar în capul treptelor şi îi pofti la masă.

Când soția lui coborî, Farouk scoase whisky-ul dintr-o pungă de plastic uzată şi reumplu paharul lui Fin. Puse sticla la loc şi legă cu grijă punga la gură, de parcă whisky-ul ar fi putut încerca să evadeze şi să dea iama prin sat. Se întinse pentru a-şi dezmorți oasele şi privi stelele. Se auzea un ciocănit uşor dinspre acoperişul pe care Fin văzuse porumbeii, sesizabil doar în răgazurile luate de la povestit. Farouk sări de pe scaun şi se duse în direcția de unde venea zgomotul, strigându-i băiatului din vecini să înceteze.

— Toată noaptea bate, n-are deloc respect! În fiecare noapte acest băiat îşi clădeşte turnul către cer, tot mai înalt, pentru păsările lui. Ai văzut aceste păsări? întrebă Farouk.

— Porumbeii?

— Nu, nu porumbeii! Sunt țurțurici!

— Vrei să spui turturici.

— Da, desigur, turturici, răspunse Farouk. *Gamila,* nu?

— Da, spuse Fin, drăguțe. Foarte *gamila!*

— Nu voi uita ce ai făcut azi, zise Farouk încetişor. Această poveste, asta vrei?

— Asta vreau, răspunse Fin.

25

Se duseră să mănânce într-o cameră aflată deasupra bucătăriei, unde o masă joasă de lemn şi piele era înconjurată de perne de diferite mărimi. Fin se aşeză pe o pernă şi, văzându-l pe Farouk întinzându-se într-o rână, îi urmă exemplul.

Samar apăru în cadrul uşii. Ținea un castron de metal subțire ca hârtia, împodobit cu semilune micuțe, şi un urcior străvechi, cu o buză prelungă şi exotică. Farouk zâmbi şi ridică mâinile.

— Suntem onorați, *habibi!* Soția mea a adus apă, zise, punându-şi degetele sub jetul turnat dibaci de femeie.

Farouk se spălă cu grijă, curățându-se de murdăria zilei şi scoțându-şi nisipul de sub unghii. Îşi şterse mâinile pe un şervet împăturit de damasc, schimbând vorbe pline de afecțiune cu Samar. Fân privi mişcările delicate ale femeii. Purta un material indigo, brodat cu flori argintii, vălul de un albastru-închis fiind legat strâns în jurul capului, încadrându-i fața rotundă şi frumoasă. Fân se pomeni dorindu-şi să o poată

ține în brațe sau ca ea să îl țină în brațe pe el. Nu era o dorință senzuală, își spuse, dar se uită în altă parte atunci când Farouk îi întâlni privirea.

Samar se întoarse către Fin şi turnă un firişor de apă caldă peste palmele lui, dar el, nesimțindu-se în largul

288

său, vărsă apa pe o pernă de mătase delicat brodată de sub el. Femeia îi dădu lui Fin şervetul de damasc, pe care el îl apăsă peste pata umedă. Samar țâțâi consternată, luând şervetul de pe pată şi punându-l ferm pe mâinile lui Fin, aruncând apoi perna din cameră de parcă nu ar fi contat.

Rana se strecură înăuntru aducând castroane cu mâncare delicios de aromată. Acum că ea nu mai putea să fugă, Fin o complimentă călduros. Rana se înroşi până în adâncul cicatricilor sale albe şi se grăbi să plece din cameră.

— Rana e cu tine de multă vreme, zise Fin fără niciun rost.

— Unde altundeva să se ducă? răspunse Farouk.

Samar auzi ceva ce nu-i plăcu în tonul lui Farouk sau poate că înțelegea mai multă engleză decât recunoştea.

I se plânse lui Farouk în timp ce muta masa joasă într-o parte, întinzând un pled pe podea şi aranjând farfuriile în fața lui.

Farouk îl privi pe Fin în vreme ce Samar ieşea din cameră.

— O iubeşte pe Rana, zise el drept explicație.

Farouk îi descrise lui Fin fiecare dintre mâncărurile din fața lor – pui cu lămâi uscate, pastă de humus, pui cu usturoi şi cu măsline, ficat de pui prăjit pe țepuşe de lemn, fasole *fava* şi lămâie –, toate fiind scăldate reconfortant în ulei egiptean de măsline care, îl asigură Farouk pe Fin, era cel mai bun din lume. Fin mâncă, rupând dumicate, înmuind în sos şi adunând cu degetele, în timp ce lui Farouk părea să îi facă mai multă plăcere să se asigure că Fin avea parte de cele mai bune bucăți din fiecare fel, decât să mănânce el însuşi. Când Fin o lăsă mai moale cu

289

mâncatul, Farouk îl ispiti spre noi bucate, iar atunci când Fin nu mai putu să pună în gură nimic, Farouk îl provocă să guste vârful unui ardei iute roşiatic, de mărimea şi forța de impact ale glonțului unui lunetist.

Fin acceptă micuța mănuşă aruncată şi mestecă plin de încredere. Îi plăceau ardeii iuți şi era mândru de abilitatea sa de a le potoli furtuna, însă, după o acalmie înşelătoare, o fierbințeală ca de pucioasă explodă în gura lui Fin, arzându-i gâtlejul şi făcându-i să pulseze venele feței. Fin încercă să îşi păstreze calmul, spunându-şi în sinea lui că avea să treacă, dar fierbințeala continua să crească, dincolo de orice senzație pe care o mai încercase vreodată, până când, aproape cuprins de panică, el se întinse după apă. Farouk privea suferința lui Fin cu un anume grad de amuzament

şi luă paharul înainte să apuce să bea Fin, dându-i în loc un castravete întreg. Fin se lăsă pe spate pe perne, muşcând din castravete şi gâfâind, până ce furia ardeiului iute se stinse.

— Bun, nu? întrebă Farouk, rânjind.

— Ticălosule, răspunse Fin cu ochii înlăcrimaţi.

Samar se întoarse şi se aşeză lângă Farouk. În timp ce focul din gura sa se risipea, Fin privi degetele pictate cu henna ale femeii alcătuind elegant cocoloaşe de orez şi scoţând graţios carne din bălţi de lichid uleios. Coborî privirea înspre orezul şi firimiturile împrăştiate dinaintea lui şi roşi de cât de nepriceput mânca. Samar îi spuse ceva lui Farouk la ureche.

— Vrea să ştie despre ce e vorba în această poveste pe care ţi-o doreşti atât de mult, zise Farouk. Suntem prietenii tăi şi te putem ajuta în multe feluri. Samar are verişoare nemăritate – aproape la fel de frumoase ca ea. De asemenea, unchiul său lucrează la ziarul *Al-Ahram.*

290

Samar îl privi pieziş pe Fin şi şopti din nou la urechea soţului. Farouk izbucni în râs.

— Măcar lasă-ne să-ţi cumpărăm o *galabeya* mai bună! I-am spus că m-am oferit deja să fac asta şi multe altele. Însă tu îţi doreşti doar această poveste... nimic altceva. Ea îl cunoaşte pe Saïd Chelul şi nu înţelege de ce vrei să afli lucruri despre el. El nu înseamnă nimic.

Fin înălţă din umeri.

Samar îl privea atent. Femeia căscă, se ridică, şoptindu-i alte câteva cuvinte lui Farouk, şi dădu să plece.

— Ce spune? întrebă Fin.

— Ei, e obosită, vrea să meargă la culcare, răspunse Furou k.

Samar se opri locului şi îşi privi soţul.

— Asta a spus? ceru Fin să afle.

— Nu, ea spune... ştie ce vrei, răspunse Farouk. Însă acest lucru nu e de găsit vreodată.

Samar ieşi din încăpere.

— La ce se referă? întrebă iute Fin. Ce anume vreau eu?

— De unde să ştiu? zise Farouk ridicând din umeri. Nu mi-a spus!

Râse, căscă şi se lăsă pe spate printre perne, închizând ochii.

Fin îşi drese glasul şi, întrucât nu urmă niciun răspuns, se aplecă peste Farouk şi-l scutură uşor.

— Poţi termina povestea?

Farouk se ridică într-un cot.

— A, da, desigur... Unde eram, *habibi?* Chelul, da, el e în casă, însă caii... îmi

amintesc, desigur!

Oftă şi continuă povestea.

— Discuția dintre Hamid şi Fibir, stăpânii magnificilor cai, ca toate discuțiile purtate sub curmalul lui Yousef

291

al-Zaki, se desfaşurase foarte bine. Ambii bărbați acceptaseră că soarta le adusese caii laolaltă şi onoarea cerea ca ei să danseze. Problema care rămânea de rezolvat era natura precisă a „acordului” lor.

— Acord? întrebă Fin.

— Taxa pe care trebuia să o plătească acela care pierdea, explică Farouk. De obicei, se putea negocia plătirea unei sume frumuşele în urma unui schimb egal pentru părți, însă Hamid, proprietarul armăsarului Izeah, era considerabil mai puțin înstărit decât Fibir, care era un bărbat binecuvântat cu bogății. Era important, zise Farouk, mai ales într-o dispută de onoare cum era aceasta, ca acordurile şi penalizările să fie cinstite şi egale.

— Când spui „acord”, vrei să spui „pariu”, insistă Fin, adăugând că era conştient că jocurile de noroc erau interzise în Islam, dar, deoarece erau prieteni, iar Allah se presupunea că era pretutindeni, puteau să spună lucrurilor pe nume.

Farouk se ridică indignat în capul oaselor. Fin făcuse iarăşi o mare confuzie şi denaturase adevărul cu creierul său de coca-cola. Desigur, jocurile de noroc nu erau permise în Islam, însă acestea nu erau jocuri de noroc, susținea Farouk cu ardoare. Jocurile de noroc erau *haram.* Poate Fin nu era conştient de acel *hadith* rostit de Profetul cel Binecuvântat către Abu Hamsa. „Când un bărbat îşi pune iapa să concureze împotriva unui alt cal, necunoscut lui, şi câştigătorul este decis de soartă, nu este joc de noroc. Însă dacă ştie că iapa sa va câştiga, acela e joc de noroc.”

Fin fu de acord că nu auzise niciodată aceste vorbe, însă presupunea că Profetul, pacea fie asupra lui, voia să

292

spună că era acceptabil să se întreacă, dar nu să trişeze.

Totuşi, nu se pomenea nimic despre bani dați sau luați.

Farouk se ridică în picioare, aruncând o pernă la podea.

— Bani! Bani! Totul se reduce la bani pentru tine! Ți-am spus eu că Hamid şi Fibir au pariat bani pe caii lor? Ți-am zis? Nu, nu am zis! Nu au fost bani. Se lăsă pe vine, clătinând obosit din cap. Acum eşti interpret de *hadith?* Şi încerci să-mi pui piedici, ca unui şcolar, în propria mea credință! Nu ai Dumnezeu, şi poate că de aceea îl invidiezi pe al meu. Să-ți spun ceva, Fin! Te invit să ni te alături, o sută de milioane de musulmani şi cu mine te invităm la Islam. Allah poate fi Dumnezeul tău, Fin, însă există doar unul, iar Muhammad, pacea fie asupra numelui său, este Profetul său.

Dacă îl accepți pe Allah cel Atotputernic, vei şti că doar el e judecătorul. Doar el!

Fin nu ştia ce să spună, aşa că păstră tăcerea şi, după cum se întâmpla mereu în cazul lui Farouk, furia trecu repede, fiind dată uitării.

— Arabii, zise Farouk, se puneau rareori de acord unul cu celălalt, dar erau maeştri ai dezbaterii şi, în răstimpul necesar artiştilor Zar pentru a izgoni *afreet*-ul domnului Khaled, cei doi bărbați, Hamid şi Fibir, ajunseseră la un acord.

Hamid avea o încredere nestrămutată în armăsarul său şi era convins că va câştiga. Dacă nu era el câştigător, jura să-i dea lui Fibir orice cerea. Dacă însă calul său câştiga, atunci Hamid putea cere orice voia. Se făcuseră jurămintele şi animalele fuseseră aduse dinaintea mulțimii.

»»

293

Doi asemenea cai nu mai fuseseră puşi față în față din vremea marelui sultan mameluc Ahmed ibn Tulun1. Culoarea lui Izeah era precum a caiselor coapte; coama îi era lungă, de cea mai deschisă nuanță de chihlimbariu; coada, chiar şi atunci când era ținută arcuită grațios, ajungea până aproape de pământ; umerii îi erau musculoşi, avea capul mic şi frumos, cu o dungă de alb pur între ochi de parcă ar fi fost atins de pensula Atotputernicului. Iapa, Noor – Farouk flutură din mâini înainte de a lămuri că Fin nu ar fi putut niciodată înțelege frumusețea unui astfel de cal până ce nu stătea în fața lui –, Noor însemna mai mult decât perfecțiunea. Era neagră ca petrolul filtrat, precum concentrarea în eternitate a tuturor culorilor universului, cu un grumaz lung, curbat precum el-Nil; capul şi-l ținea drept de parcă ar fi fost călărețul propriei spinări delicate. Farouk aduse lămuriri despre felul cum virtuțile cailor erau limpezi pentru toți sătenii şi descrise felul cum oamenii stăteau într-un cerc larg, în timp ce muzicienii aşteptau pregătiți, cu tobele lor. Pe fiecare cal se afla un călăreț ales chiar de animal, însă, adăugă Farouk de parcă era o completare pe deplin inutilă, nimeni nu avea ochi pentru călăreți.

Atunci când cel mai în vârstă dintre muzicieni îşi începuse ciclul de treisprezece bătăi cu al său *nahrasan* cu două fețe, animalele stăteau față în față, nemişcate, însă, la cea de-a opta bătaie, amândouă se ridicaseră pe picioarele din spate şi se lăsaseră jos simultan, de parcă ar fi fost de-un singur trup. Fiecare cal înălța picioarele de parcă ar fi mers la trap în aer, ținând capul drept, cu nările umflate, cu coada şfichiuind aerul. Când *mizmar*-ul

1 Guvernator al Egiptului în a doua jumătate a secolului al IX-lea (n. Red.)

294

străpunsese întunericul cu geamătul său trist, caii se trăseseră pieziş încrucişându-şi copitele, îndepărtându-se unul de celălalt, întorcându-se în cercuri odată cu muzica şi apoi apropiindu-se până ce boturile li se atinseseră, rămânând

nemişcaţi, respirând răsuflarea celuilalt. Stătuseră aşa până ce o bătrână incantase un *dkhir* străvechi, cu cuvintele: „Calea iubirii nu e o alee; odată intrat nu mai poţi ieşi”. În acel moment, ambii cai se cabraseră, lovind aerul cu copitele, răsucindu-se şi nechezând până ce îi aruncaseră din spinare pe călăreţi, care fugiseră împleticit, căutând protecţia mulţimii. Nimeni nu îndrăznise să se apropie de cai, care scurmau cu copita în nisipul bătătorit ca taurii nubieni, arătând de parcă intenţionau să lupte până la moarte, nicidecum să danseze. Noor se dăduse brusc în spate şi se întorsese, prezentându-şi crupa dinaintea armăsarului. Nechezând, el sărise şi o acoperise, scuturând din cap, cu coama strălucind ca flăcările focului în timp ce o pătrundea cu mişcări sălbatice care îi făceau muşchii să tremure. Mulţimea icnise la unison, iar muzica se oprise, aşa că, până ce caii nu se opriseră epuizaţi, se auzise doar sunetul împreunării bestiale.

Nu se mai întâmplase niciodată aşa ceva într-un dans, iar locuitorii satului Mena păstrau tăcerea, smeriţi şi minunându-se. În timp ce caii erau duşi de acolo, rămânea întrebarea: Cine triumfase? După o discuţie îndelungată şi zgomotoasă, satul concluzionase că nu exista un câştigător real. Totuşi, aşa cum scosese prompt în evidenţă Umm Attallah, o femeie cu şase fii şi trei fiice, foarte respectată pentru înţelepciunea ei, Hamid, ca proprietar al lui Izeah, trebuia să plătească, deoarece jurase că armăsarul său avea să învingă iapa lui Fabir.

295

Acest adevăr nu se putea contesta, iar Hamid acceptase judecata. Toate privirile se întorseseră atunci către adversarul cel bogat, Fabir, ca să vadă ce pedeapsă avea să ceară. Cu doar câteva cuvinte, putea să-l ruineze pe Hamid, să-i ceară casa şi pământul, ba chiar calul său grozav, însă Fabir dăduse dovadă de înţelepciunea care fusese izvorul marii sale averi şi de politeţea care îl făcuse atât de admirat în sat. Ceea ce solicita el, anunţase satului, era mânzul zămislit din împerecherea cailor – nici mai mult, nici mai puţin.

Nici Suleiman Magnificul nu ar fi putut alege mai bine. Bărbaţii începuseră să aclame, femeile hăuleau, *mizmar*-*i*\ prinsese a se văita şi toba *nahrasan* duruia, iar satul ştia că în acea noapte făceau parte dintr-o poveste care nu avea să fie nicicând uitată.

— În satul Mena, viaţa e grea, plină de suferinţe. Poate e la fel în toată lumea, nu? însă în asemenea momente înţelegem cât suntem de binecuvântaţi că trăim într-un astfel de sat, că, la mult timp după moartea noastră, poveştile noastre vor fi spuse în cafenelele din *al-Kahira* şi pe acoperişuri şi lângă focuri în tot Egiptul... cine ştie, poate şi mai departe.

Fără a mai adăuga ceva, Farouk se întinse, cu mâinile la ceafa.

— Acesta nu poate fi sfârşitul poveştii, Farouk! Vreau adevăratul sfârşit, insistă Fin.

— *Halaas,* s-a terminat… Nu asta ai vrut, *habibi?*

— Farouk, nu-mi pasă de cai! Nici măcar nu-mi plac. Nu-mi pasă de cămile, de muzicieni, de spirite *afreet.* E ca o glumă pentru tine, dar pentru mine e altceva. Nu pricepi? Ceea ce vreau eu este ce a vrut Chelul. Ce era sub casă?

296

— Eşti un ignorant, Fin! întotdeauna înfometat, chiar şi după o masă bogată. Ar fi mai bine dacă ai avea nişte mândrie, nişte demnitate, atunci poate ai găsi satisfacție… Nu-ți plac caii? întrebă Farouk.

— Nu asta contează, insistă Fin.

— Dar ți-e frică de ei?

— Nu, nu… Ba da, puțin.

Farouk era uimit şi ceru să afle cum se putea ca unui bărbat să-i fie frică de un cal, când nu te bârfea, nu înjura, nu mințea, nu-ți fura banii, nu se culca cu nevasta ta şi nu te îmbolnăvea.

Fin răspunse că nu-i plăceau. Până în acest moment al vieții, păstrase cu bună ştiință distanța între el şi întreaga familie ecvestră. Nu era de fapt speriat de cai, explică, ci doar îi considera imposibil de controlat şi puternici. Erau imprevizibili şi simțeau teama lui – teama că avea să fie călcat în picioare, rănit.

— Un cal, zise Farouk cu pasiune, poate elibera un bărbat!

— Atunci, eliberează-mă! E tot ce cer. Spune-mi ce s-a întâmplat, ce s-a întâmplat de fapt.

— Dacă povestea s-ar fi terminat acolo, totul ar fi fost bine, zise Farouk. Te rog, e destul, imploră el. Chelul a luat povestea şi a făcut-o a lui. Tu eşti la fel. Rupi mugurii pomului fructifer fiindcă eşti îndrăgostit de frumusețea lor, însă vei plânge când nu vor fi fructe! Farouk privi ochii plini de ardoare ai lui Fin, apoi continuă: Maeştrii Zar, satul, caii, deşertul… pentru Chelul, nu însemnau nimic. El se credea despărțit de acestea, despărțit de orice altceva în afara locului întunecat de sub casa lui, şi a încercat să vindece această rană cu visuri, aşa cum faci şi tu, Fin! Visezi că există o comoară mai mare decât

297

cântecul păsărilor, mai bogată decât dragostea prietenilor tăi, decât sănătatea ta. Ai încredere în mine, îți jur pe mama mea, pe Samar cea prețioasă mie, pe copiii pe care îi vom avea, *insha'allah,* e mai bine ca povestea să se termine aici! Farouk se ridică în picioare. Sunt obosit. Hai să ne culcăm, camera ta este…

— Nu, Farouk, şuieră Fin, prinzându-l de încheietură şi trăgându-l înapoi. Spune-mi ce a găsit!

Paharul de whisky al lui Fin îi alunecă din cealaltă mână şi se făcu țăndări pe podea.

Farouk privi mâna lui Fin care-i strângea încheietura subțire, până când Fin îi dădu drumul.

— Îți voi spune, rosti el încet. Dar, odată ce e spus, vei vedea că nu e nimic. Ar fi trebuit să-ți laşi golul sub casa Chelului şi să nu-l aduci în a mea... Farouk se aşeză şi începu să vorbească, cu privirea în pământ: în timp ce sărbătorirea, dansul şi uralele erau încă pline de viață, Saïd Chelul a fost văzut ieşind în fugă din casă de parcă ar fi fost hăituit de toți *jinn*-ii din iad. Înainte să fi trecut de umbra lăsată de acoperiş în lucirea lunii, s-a auzit o puternică explozie, care a sfârtecat casa şi l-a aruncat pe Saïd în aer ca pe păpuşa unui copil. Noaptea s-a făcut zi şi toată lumea a fost trântită pe jos. Când explozia a trecut, o furtună de pietre a căzut din cer, izbind pământul în sute de locuri. Printr-un miracol, doar Saïd Chelul şi Iqbal Bolborositorul au fost loviți, însă cei doi cai, Izeah şi Noor, au scăpat liberi, cuprinşi de panică, şi au fugit în Marele Deşert, fără a mai fi văzuți vreodată.

— Dar Chelul? voi Fin să afle.

— S-a trezit după trei zile, ca şi Iqbal, zise Farouk. Erau complet sănătoşi, deşi Iqbal nu mai bolboroseşte de atunci.

298

Farouk căscă aproape să-i trosnească fălcile.

— Şi ascunzătoarea de sub casa Chelului? întrebă Fin.

Farouk se ridică şi se apropie de uşă.

— Prea multă dinamită, zise peste umăr. Totul a fost distrus, totul... Numai praf şi moloz au rămas.

Fin sări în picioare şi fugi spre uşă, punându-se în calea lui Farouk.

— Ascunzi ceva! Trebuie să mai fie! Nu te cred! Saïd nu s-ar da bătut. Ştiu sigur că nu ar face-o. *Trebuie* să mai fie ceva! Vreau să-l întreb eu însumi. Du-mă la el! porunci Fin cu voce spartă.

Farouk ridică privirea spre Fin. Ochii îi erau obosiți, pleoapele, grele, tonul vocii era coborât.

— Nu am cum. Chelul a fost luat de poliție. E la închisoare, încă cinci ani. Farouk trecu pe lângă Fin şi porni să urce scările. Asta e tot. S-a terminat. *Halaas.*

— Nu ai de unde să ştii, strigă Fin în spatele lui Farouk

Farouk se întoarse, cu ochii zvâcnindu-i de iritare.

— Fiindcă îți e frică de ocean, cauți o perlă într-o livadă?

Clătină din cap şi porni mai departe. Fin îl privi îndepărtându-se, înghițit de întuneric pe măsură ce urca scările, până când doar încălțările sale albe se mai zăriră, iar apoi, nimic.

Fin nu avea de ales, trebuia să meargă la culcare. Deschise uşa pe care i-o arătase Farouk şi intră într-o cameră în care nu se găsea decât un pat vechi de fier. Se întinse pe spate, cu privirea în tavan, străduindu-se să cuprindă înțelesul celor aflate. Era

târziu. Ar trebui să încerce să doarmă. Fin pipăi salteaua; era umplută cu paie uscate sau cu păr de cal. Îşi trecu palma peste ea, impresionat pentru o clipă de ridicătura semnificativă de la unul din capete. Nicio porțiune a saltelei nu era

299

plată, însă nu topografia patului avea să-l împiedice să se odihnească.

Fin stătea întins, gonind cu viteza teribilă a gândurilor sale. Nu credea, nu îndrăznea să creadă că nu mai era nimic, că descoperirea pe care o aşteptase, de fapt, nu exista. Se aşeză mai drept, ținând palmele pe lângă corp şi apăsând salteaua. Mintea i se învârtejea ca un giroscop, săpând în adâncime, răsucindu-se necontenit. Strânse cadrul de fier al patului până ce marginile ruginite îi străpunseră pielea palmelor şi mânia înlocui starea de confuzie. Fusese aproape de moarte în acea zi, şi pentru ce? Pentru moloz şi praf. Farouk ascundea adevărul, îl păstra pentru sine. Mințea.

Fin nu auzea copilul care plângea după mama sa, nu vedea cei doi şoareci care fugeau de-a lungul marginii nefinisate a zidului, nu mirosea izurile cărnurilor prăjite, canalizării şi detergentului, pe care le purta adierea blândă a nopții. Nu ştia câtă vreme stătuse aşa sau când sărise în picioare, alergând în întuneric. Nu simțea treptele sub tălpi sau umerii care i se izbeau de uşi, palmele care loveau pereții, glasul care îl chema pe Farouk. Alergă prin casă, fugind de nimicul din spatele lui, până când găsi dunga de lumină ivindu-se pe sub uşă şi dădu buzna în dormitorul în care Samar stătea deasupra soțului său, ambii goi şi pierduți în actul dragostei.

Speriată, femeia se aruncă țipând pe pat, lângă soțul său, în timp ce Farouk răcni spre Fin să iasă. Fin încremeni, neizbutind să se mişte. Farouk sări din pat şi-l împinse pe uşă, în hol, unde căzu pe podeaua de piatră.

— Afară! Mâine, când răsare soarele, vei pleca din casa mea! Farouk scuipa cuvintele, având o căutătură rece, plină de furie. Dacă te văd din nou… nu te voi mai vedea.

300

Fin zăcea pe holul întunecat, ruşinea înlocuindu-i nebunia. Farouk făcu un pas spre el şi Fin speră să-l lovească, aşa cum făcuse americanul. Să-l lase lat. Să-i inunde trupul cu o durere care avea să alunge ruşinea. Însă Farouk îi întoarse spatele şi intră în dormitor, trântind uşa după sine.

Cu greu, Fin se ridică şi porni împleticindu-se, stăpânit de o jenă adâncă, epuizat. Şchiopătă până în camera sa şi se prăbuşi pe pat, fără să se deranjeze măcar să dea la o parte bucățile sfărâmate de tencuială care căzuseră din tavan.

26

Fin încă doarme.

De-abia apăsând salteaua, o amprentă uşoară de trup pe patul cu marginile cearşafului vârâte bine sub saltea. Colțul pernei îmbrăcate în albastru e turtit şi are o pată întunecată provenind din gura lui deschisă, salivând; mici văi în pătura de bumbac, umplute cu firimituri de moloz din tavan. De-abia o amprentă, de parcă, şi în somn, el e absent. Fin visează, prins un răstimp în somnul adânc de copil, o inocență care nu opune rezistență gravitației, care se scufundă, lăsând contur acolo unde stă întins. Uşa se loveşte şi se cutremură. Fin se tensionează, se trezeşte, se ține, încearcă să se prindă pentru a se opune trezirii, neobositei forțe care îl trage spre pământ. Primul său gând se îndreaptă spre Waled, venit să-l ducă undeva, să-i înceapă din nou ziua. Se aprinde o lumină. E un bărbat, un beduin, având o țesătură albă prinsă în jurul capului, fața apărându-i ca un craniu prin materialul subțire, noaptea deşertului fiind acum rece, frigul persistând în preajma lui.

— Ridică-te! ordonă el, aruncând un batic către Fin.

După sunetul vocii, e Farouk. Baticul îi cade lui fin pe față.

— Hai, în partea dinspre deşert, spune Farouk în timp ce iese din încăpere.

302

Fin rămâne pe pat, privind prin țesătură, un giulgiu care freamătă în dreptul buzelor lui.

Fin a dormit complet îmbrăcat. Nu va exista un ritual al îmbrăcării care să îngăduie un repaus, până şi încălțările îi sunt în picioare. Se ridică şi geme în momentul în care vânătaia de pe coapsă muşcă precum un câine bătrân. Îşi ia baticul de pe față şi, legându-l la gât, trece împleticit pragul şi o porneşte spre ieşire.

Uşa din față e deschisă, iar aleea e pustie; nu mişcă nimic. Fin închide uşa şi, în timp ce aceasta scârțâie, aude o chemare. Urmează sunetul vocii până când îl găseşte pe Farouk stând în locul în care umbrele adânci ale caselor întâlncsc lumina cenuşie a deşertului sub razele de lună. Sunt doi cai acolo.

— Ia calul! îi comandă Farouk.

Fin se retrage în umbra lăsată de zidul casei, cu palmele ridicate în fața sa.

— Sunt arabi, pursânge, din *al-khamsa.*

Farouk îi aruncă hățurile lui Fin.

— Nu pot călări, spune Fin, ridicând hățurile. E întuneric şi piciorul meu…

Farouk încalecă.

— De ce vorbeşti de mădulare rănite? zice el din şa. Vino, să mergem!

Fin se dă în spate. Poate ignora durerea din picior, e adevărat, dar nu poate ignora animalul din fața sa, care scurmă cu copita în nisip şi scutură nerăbdător din cap, atât de plin de forță instabilă, încât pare pe cale să explodeze. Deşertul se întinde în

fața lui ca o amenințare.

Farouk își întoarce calul.

— Vino, îi poruncește el în șoaptă. Îți voi arăta!

303

Există alinare în cuprinsul umbrei, dar nu e scăpare. Fin își ia inima în dinți. Se apropie de cal, trăgându-i hățul peste cap cum i-a văzut făcând pe alții, implorând în tăcere animalul să nu se miște. Apucă oblâncul șeii, simțindu-i pâslă și cuiele reci, de fier, în palmă. Aceasta se lasă puțin când Fin apasă, iar calul pășește către el. Fin se uită la Farouk, căutându-i ajutorul, dar bărbatul nu e acolo. Fin ridică piciorul și-l pune ușor în cupa adâncă, de piele, a scării. Simțind greutatea lui Fin, calul se îndepărtează, fluturându-și coada, iar Fin e forțat să se salte, cu laba unui picior în scară, iar cu piciorul rănit încercând să se prindă de ceva, în noaptea rece. Gemând, Fin își răsucește șoldurile și aterizează pe șa, lovind orbește înspre scara goală până când laba celuilalt picior își găsește locul. Calul face un pas în lateral și scutură din cap, cu botul fremătând, nerăbdător să pornească spre deșert.

Farouk călărește până la Fin și-i ridică hățurile.

— Uite așa, lungi. Într-o mână, o mână!

Fin ia hățurile, mișcându-se cât se poate de puțin, pentru a nu interpreta calul mișcarea drept o provocare.

Farouk își mână calul la pas în jurul lui Fin, potrivind curele și comentând asupra posturii sale.

— Capul sus... Piciorul jos, jos! Nu, partea din spate a piciorului! N-ai urechi?

— Călcâiul? sugerează Fin cu glas pierit.

— Călcâiul, călcâiul, da! Călcâiul în jos. Bine. Sus, sus spatele, stai drept! Ești bărbat, nu-i așa? Drept, bine. Acum, fă-te comod!

Ultimul ordin e o contradicție plină de cruzime, însă Farouk dispare deja în deșert. Neîndemnat, celălalt cal îl

304

urmează și Fin se apleacă în față în neantul primului său pas. Prinde oblâncul șeii, în timp ce greutatea corpului său se avântă spre pământ. Calul mai face un pas și spațiul se umple brusc, permițându-i lui Fin să-și găsească echilibrul. După alți câțiva pași, el concluzionează că este un tipar pe care îl poate prezice, ba chiar cu care se poate mișca. Se cască o mică spărtură în frica sa, lărgindu-se la fiecare pas ritmat, iar prin acea deschizătură el poate, preț de o clipă, să arunce o privire la marea întindere a deșertului. Fin își odihnește mâna pe grumazul gros al animalului, admirând mușchii și căldura, legănându-se ușor în pasul lui.

Fac cale întoarsă și o iau de-a lungul hotarului satului, viață și lumini pe o latură, întunecime goală și argintie, pe cealaltă, Farouk își încetinește calul până când Fin

ajunge lângă el.
— E bine? rosteşte, privindu-l pe Fin pentru prima dată.
Fin încuviinţează din cap.
Farouk se întoarce cu spatele şi, la vreun soi de semnal invizibil, calul său porneşte la galop uşor. Calul lui Fin, aşteptând cu nerăbdare un semnal asemănător, porneşte după primul animal, urmând umbra celuilalt, în lumina lunii, de parcă ar fi fost a sa. Fin strigă, căutând ceva de care să se ţină, cu picioarele bălăbănindu-se. Găsind oblâncul, se agaţă, ţinându-se din răsputeri de şa. Luminile satului devin o linie crestată şi zărită cu coada ochiului, pământul se înalţă şi coboară, copitele scot tropot ca de tunet pe nisipul tare. Fin strigă şi se ţine de cal. Şira spinării îi e zgâlţâită şi lovită, muşchii îl dor de încordare. Fiecare pas este promisiunea unei răni.

305

Fără vreun avertisment, Farouk se opreşte. În momentul în care calul lui Fin se opreşte lângă el, Fin continuă de unul singur, deplasându-se cu o iuţeală nestânjenită de nimic, eliberat din şa şi de pe cal, zburând prin aer până când nisipul îi pune brutal capăt căderii, cu un zgomot surd, tăindu-i respiraţia.
Fin icneşte până ce-şi recapătă suflul. Se ridică, mişcându-şi fiecare mădular, verificându-le starea. Nimic nu este fisurat sau fracturat, însă o urmă egală de durere marchează partea cu care s-a lovit de pământ. Îşi scutură nisipul grunjos de pe obraz. Calul său şi-a luat tălpăşiţa în deşert, cu Farouk pe urmele sale. Fin speră că a străbătut o distanţă mare, ducându-l şi pe Farouk cu sine. Solul e tare, dar aducător de uşurare, cum e uscatul pentru cei suferind de rău de mare. Se cufundă iarăşi în fermitatea lui, aşteptând ca amintirile zgâlţâite legate de cal să lase loc nemişcării.
Farouk se întoarce, ducând calul lui Fin de hăţuri.
— Asta vrei? îi strigă lui Fin, arătând cu un gest larg spre pustietatea deşertului. Uită-te în jur! Asta cauţi?
Fin priveşte în jur. În lumina lunii, nu vede decât mormane de nisip.
— Nu văd nimic.
— Bineînţeles că nu vezi nimic, dar asta ai vrut, nu?
Fin urmăreşte cu privirea braţul lui Farouk, care arată o grămadă de moloz de lângă ceva ce ar fi putut fi cândva un zid. Se ridică şi face câţiva paşi. De cealaltă parte a zidului este o creastă de nisip adus de vânt. O altă casă din Mena care s-a dat bătută în faţa timpului.
— E o ruină, şi ce-i cu asta? zice Fin.

306

— Această ruină, răspunde Farouk întorcându-şi calul, este casa lui Saïd Chelul!
Fin se sprijină de ciotul crestat al unui palmier căzut. Se îndreaptă cu mişcări ţepene către peretele prăbuşit şi caută cu privirea prin mormanele de piatră, spre a

găsi vreun semn, vreun indiciu. S-ar mulțumi cu orice: o gaură, o fâşie de covor, un artefact. Nu e însă nimic, sau poate că nu vede nimic din cauza luminii monocrome aşternute pe straturile de pietre şi de moloz.

— Acoperişul e împrăştiat prin tot deşertul, îi strigă Farouk lui Fin. Pereții şi podeaua au căzut unde stai tu. Nu mai e nimic!

— Însă dedesubt, Farouk… spune Fin lăsându-se în genunchi. Dedesubt trebuie să fie tunelul, ascunzătoarea! Nu vrei să afli? Fin începe să scurme prin moloz. Putem săpa până când găsim lespedea de alabastru, iar apoi… cine ştie ce am putea găsi.

Fin dă la o parte pietrele şi scoate brațe pline de nisip, însă dărâmăturile cad în groapa formată, umplând-o mai iute decât sapă Fin.

— Sapă! Sapă, dacă asta vrei! Nu contează. Peste tot pe unde păşim sunt tuneluri, unele cu comori, altele fără. Farouk vorbeşte stând în spatele lui Fin. Trăim deasupra cavourilor, pe un pământ firav ca o crustă de nisip. Alege orice loc, Fin, şi sapă, dacă asta doreşti! Alege satul Mena, alege Cairo, țara ta, oriunde! Nu contează!

Fân îşi împlântă mâinile mai adânc, trăgând brațe pline de nisip şi de pietriş înspre el, zăgăzuind, acolo unde poate, nisipul care se scurge, împingându-l înapoi în timp ce se varsă în jurul său şi îi trece printre

307

degete, umplând orice groapă. Sapă mai iute, adunând cu palmele, măturând cu antebrațele, râcâind pietrele până când i se rup unghiile şi îi sângerează degetele, însă nisipul e pretutindeni, mişcându-se odată cu el, umplând spațiile pe care le deschide, nesupus ca apa, de neoprit ca timpul. Fin continuă să sape până când devine conştient că nu se poate găsi comoara lui, până când devine conştient că nu e nimic acolo pentru el, şi, epuizat, fără speranță, se prăbuşeşte în nisip.

— Mergem, zice Farouk de deasupra, apropiindu-se călare de locul unde zace Fin şi lăsându-i lângă cap hățurile calului său.

Fin nu se clinteşte.

— Ridică-le! comandă Farouk Nu-ți voi căuta din nou calul în deşert!

Apoi se întoarce şi pleacă.

Fin se ridică, luptându-se cu o povară ce îi apasă pieptul, şi, în timp ce se îndreaptă în poziție verticală, împotrivindu-se gravitației, pare că o parte din greutatea care îl trage la pământ rămâne în mica groapă pe care a săpat-o. Ia cureaua de piele a hățurilor şi se urcă pe cal, cu mişcări chinuite. Tolerând greutatea inegală a lui Fin, calul urmează calea pe care a pornit Farouk Fin se lasă în şa, pierdut în spațiul visurilor sale golite, întrebându-se dacă fusese vreodată ceva la care să spere.

Prăbuşit în şa, cu inima plină de tristețe, Fin nu observă că se îndepărtează de sat decât atunci când ajunge lângă Farouk.

— Să ne întoarcem, zice Fin.

Farouk ridică palma, făcându-i semn să tacă.

308

Fin se uită în jur. Îl doare tot trupul, însă cerul e fără de hotare, cu o urmă vagă de lumină, precum coada unui lup, la orizont.

Farouk îşi leagă baticul strâns în jurul capului şi al feței, lăsând loc liber numai pentru ochi. Îi face semn lui Fin să procedeze la fel, dar Fin priveşte în sus, întrebându-se dacă transformarea pe care o simte este iluminarea cerului. Farouk îi spune ceva lui Fin, cu vocea înăbuşită de material. Fin se uită la el, zărind doar două luciri ale lunii reflectate în ochii prietenului său. Farouk loveşte cu hățurile grumazul calului şi, în clipa în care pielea plesneşte muşchiul puternic şi năduşit, calul porneşte galopând înspre deşert.

Calul lui Fin se repede în urmărirea celuilalt, iar Fin rămâne suspendat. Se ține de oblânc precum un om care se agață de marginea unei prăpăstii. La fiecare salt al calului, e lovit de oblâncul bătut în cuie de fier. Încercă să tragă de hățuri, dar asta nu face decât să-i slăbească puterea de a se ține.

Fin răcneşte în timp ce calul capătă avânt, muşchii împingând chiar mai puternic înspre sol, de parcă ar fi încercat să se elibereze de sub stăpânirea pământului. Fin încleştează mâinile, se prinde de coama calului, ținându-se cu picioarele, strângând flancurile animalului şi astfel, fără să-şi dea seama, mânându-l şi mai iute. Îşi îngroapă fața în coama animalului şi îşi urlă hotărârea de a se ține, de a rămâne pe spinare. Lumea sa se reduce acum la frică şi la mirosul aspru al sudorii calului.

De undeva, prin acea panică şi acel tunet de copite, Fin aude o voce strigându-i numele. Aruncă o privire în

309

dreapta, unde Farouk galopează lângă el, lăsându-se în spate pe cal de parcă ar fi fost un şezlong, cu hățurile ținute în palma pe jumătate deschisă. Fin îşi îngroapă iarăşi capul în coama calului. Farouk continuă să strige, până ce Fin ridică din nou privirea.

— Opreşte-l, fă-l să se oprească! imploră Fin.

Farouk îşi desface baticul şi se apleacă înspre Fin.

— Un bărbat nu călăreşte aşa, îi strigă. Dă-ți drumul!

Fin nu poate face asta. A-şi da drumul înseamnă distrugere, înseamnă zdrobire de pământ, înseamnă potcoave de fier izbind corpul său moale, durere, poate chiar moarte. Fin se prinde şi mai strâns.

Farouk se apleacă mai tare înspre el, strigându-i, cerându-i să slăbească strânsoarea. Fiecare salt al calului pare să-i fărâme lui Fin şira spinării, îi taie carnea picioarelor în catarame ascuțite şi în piele aspră. Epuizarea şi frica se răsucesc în jurul lui Fin ca un garou, până ce, stors de puteri, îşi dă drumul.

Fin e izbit în şa şi rămâne cu pieptul deschis, în vânt, strânge din coapse, gambele i

se încleştează în spatele picioarelor din faţă ale animalului în plin galop. Odată cu legănarea şoldurilor, întreţesându-se cu mişcarea calului, Fin ştie că nu va cădea, că a lăsat în urmă groaza.

Fin zboară, zboară prin noapte. Sub el e aerul cel trainic, iar ochii i se deschid, exaltaţi. Întunericul care îl înconjoară devine culoare: albastru, în fiecare clipă mai intens, în vreme ce ei zboară mai departe. În faţă e un deal, o dună, hotarul curb unde se întâlnesc pământul şi cerul, ridicându-se în faţa lui de parcă nisipul ar fi umplut cerul. Farouk e în faţă, calul acestuia urcând panta în salturi mari, până ce ajunge pe culmea dunei. Acolo se

310

opreşte, aprinzându-se în lumina trandafirie-aurie a soarelui care răsare. Calul lui Fin îl urmează, făcând salturi cu picioarele sale puternice, la fiecare săritură urcând o distanţă cât lungimea corpului său, până ce, în răstimp de-o răsuflare, şi ei ajung pe creastă. Calul lui Fin se opreşte lângă Farouk. Fin se lasă adânc în şa, un nor de nisip stârnindu-se în faţa lui ca o pulbere de aur, ca o fantomă falnică sclipind în primele raze ale soarelui, slobozindu-i inexprimabilele frici în cerul dimineţii.

Irezistibil, soarele străpunge orizontul, luminând vârful Marii Piramide, iar zvonul lui *Salaat el-fajr,* rugăciunea care urmează zorii, pluteşte peste oraşul îndepărtat, izgonind ultimele umbre albastre-cenuşii ale nopţii în explozia sa de aur. Viu, strălucitor, Fin îşi îndeamnă calul spre noua zi.

Glosar

afreet – spirit malefic
al-khamsa – „Cele cinci”, marile rase de cai arabi
al-Kahira Cairo – la propriu, „Cel Triumfător”
Allahu akbar – Dumnezeu e mare
araa’ – chel
asseer manga – suc de mango
bahdein – mai târziu, după aceea
bissm al-saleeb – în numele crucii (creştine)
cus – organ genital feminin (peiorativ)
dhikr – act de devoțiune, conținând repetarea numelor lui Allah
Eid – sărbătoare la sfârşitul Ramadanului
El-hamdelillah – Domnul fie lăudat
Ellei faat maat. – Ce a trecut a murit.
el-Nil – Nilul
fayn – unde
felucca – ambarcațiuni tradiționale egiptene, din lemn, cu pânze
ferenghi – străin
ful medames – mâncare de fasole cu spe cific egiptean
gamila – încântător, frumos
gazma – încălțăminte
habibi – dragul meu, draga mea
Hadith – colecție de scrieri islamice, conținând zicalele Profetului Muhammad
hajj – marele pelerinaj la Mecca
halaas – terminat, gata, destul
haram – interzis de legea islamică, ce păcat
insha’allah – dacă aşa e voia Domnului
irtiyaab – suspect
jinn – spirit (duh)
Kayf haalak (m), *haalek* (f) – Ce mai faci?
keffiyeh batic – (de bărbat)
khamseen – vânt fierbinte din Sahara
khasi – eunuc
kif – haşiş
la’ – nu
madrasa – şcoală

Ma'alesh – Nu contează.
Medjool – curmală mare, dulce
mizmar – instrument de suflat din trestie
nahrasan – tobă cu două fețe
rahgel – bărbat
Sabahmasaa' el-khayr. – Dimineață-Seară de bunătate (Bună seara).
Sabahmasaa' el noor. – Dimineață-Seară de lumină (răspuns la *Sabahmasaa' el-khayr).*
sharia – legea islamică
sharmoota – femeie uşoară
shish – cubulețe de carne pe frigăruie
shokran, shokran gazilan – mulțumesc, mulțumesc foarte mult
shwarma sendviş – făcut din bucăți de carne de miel sau de pui de la rotisor
shwayya – puțin, un pic (folosit greşit de Fin în loc de „mic")
sitt – femeie
sura – termen ce desemnează un capitol sau altul din Sfântul Coran
tabla – tobă
teez – fund (argou)
Teezak hamra. – Fundul tău e roşu (insultă).
Tors hi – murături
wootz – oțel de Damasc
Ya, besh! – Salut, şefule!
Yallah. – Să mergem.
Yallah imshi. – Pleacă.
Za'atar – cimbru
zibbala, zibbaleen (pl.) – gunoi, persoană care adună gunoaie
zobra – penis (argou)

